

የዲ.ኤስ.ቲ.ኤስ ውጊያዎች

የግብጽ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያን ፓትርያርክ
ቅዱስነታቸው አቡነ ሺዮዳ ፫ኛ እንደጻፉት

አያሌው ዘኢየሱስ እንደተረጎመው

የሽፋን ስዕል፡ ዲ. ሲራክ ወጋዮሁ

ገዳር ፲፱፻፺፬ ዓ.ም
አዲስ አበባ

ገብረመስቀል ገብረ
አብነት ገብረ

ምዕራፍ አንድ

የዲያብሎስ ውጊያዎች

1

ምዕራፍ ሁለት

ዲያብሎስ በውጊያዎቹ ውስጥ የሚታወቁባቸው ባሕርያት

1. የማያቋርጥ ተዋጊ ነው።	8
2. ኃይለኛ ነው።	9
3. በውጊያ የሰለጠነና ማንነታችንን የሚያውቅ ነው።	12
4. ብልህና ተንኮለኛ ነው።	12
5. ውሸታም ነው።	12
6. መንቻካ ነው።	15
7. ከሳሽ ነው።	16
8. ብዙ ችሎታዎች አሉት።	17
9. ጨካኝ ነው።	17
10. በማስመሰል ርህራሄው ተንኮለኛ ነው።	18
11. ቀናተኛ ነው።	20
12. ምቹ ጊዜን ይጠብቃል።	21
13. የማያምንና የማይታመን ነው።	21

ምዕራፍ ሦስት

የዲያብሎስ ደባዎች

1. በመልካም ምግባር ውስጥ ኃጢአትን መስወር	23
2. ሌላ መልካም ምግባር ትይዛለህ በሚል ሰብብ የያዙትን ማስጠፋት	25
3. መልካም ምግባራትን ያለቦታቸው እንዲጠቀሙ ማድረግ	30
4. ፕሮጣራን መትከል	31
5. ተስፋ ማስቆረጥ	34
6. ዕቅዱን ይለውጣል	38
7. ኃዘን	43
8. ፍጥነት	45
9. የተራዘመና ዝግ ያለ አቀራረብ	47
10. ጥቃቅን ጉዳዮች	50
11. ለሌላ ጊዜ ማስተላለፍ	51
12. ማባከን	53
13. የእግዚአብሔርን ፍቅር በትክክል እንዳይረዱት ማድረግ	55
14. እምነትና ዋጋን ማዛባት	56
15. የብዙኃኑን ዝንባሌ ማስከተል	60
16. መፈታተን	62
17. ማደንዘዝ	64

ምሥጋና

የትርጉሙን ረቂቅ በማንበብ ገንቢ አስተያየታቸውን ለሰጡኝ ለቀሲስ ጌታቸው ደጅኔና ለእህቴ ለሊሻን ተፈራ፤ የትርጉሙን ረቂቅ በኮምፒውተር በመጻፍና በማስተካከል ለረዳችኝ ለእህቴ ለእሌኒ ወጋየሁ፤ ጊዜውን መስዋዕት በማድረግ የኅትመቱን ሥራ ተከታትሎ ሳስፈጸመልኝ ውድ ወንድሜ ያዕቆብ ሰንደቁ መንፈሳዊ ምሥጋናዬ እጅግ የላቀ ነው።

የመጀመሪያ ዕትም ኅዳር 1994

ሁለተኛ ዕትም መስከረም 1995

የእንግሊዘኛው ርዕስ - Diabolic Wars

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያንን ደንብና ሥርዓትን ጠብቆ የተዘጋጀ።

መብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው።

All Rights Reserved

አድራሻ፡ ደብረ ብሥራት ቅዱስ ገብርኤል ቤተ ክርስቲያን

/ወይም/

☎ 20 04 38

✉ 9673

አዲስ አበባ

18. ሃይማኖትን ወደ ፍልስፍና ማሰለወጥ	65
19. ያለ ኃጢአት ማሳረፍ	67
20. ውጪያዊ መልካም ምግባራትን ማጉላት	68
21. ቁጡ ማድረግ	70
22. መሰናክሎችን ማኖር	70
23. ዓይናፋር ማድረግ ፤ በይሉኝታ መያዝ	70
24. ጊዜን ማሰባከን	71
25. ረዳቶችን ማሰማራት	72

ምዕራፍ አራት

1. የዲያብሎስን ውጊያዎች እንዴት ማሸነፍ ይቻላል?	74
ሀ. ማሸነፍ ይቻላል	74
ለ. አትፍራ	75
ሐ. ዲያብሎስን ተቃወም	78
2. ዲያብሎስን በምንና እንዴት መቃወም ይቻላል?	80
ሀ. በእምነት	80
ለ. በትህትና	82
ሐ. በጥበብና በማስተዋል	84
መ. በምክርና በንስሐ	84
ሠ. በንቁነትና በጥንቃቄ	85
ረ. በጸሎትና በጾም	87
ሰ. ሂድ አንተ ሰይጣን	89
ሸ. ኃጢአትን በእግዚአብሔር ቃል መርምሮ በማየት	91

ምዕራፍ አምስት

የዲያብሎስ ውጊያዎች ጥቅም	93
1. ትሑት መሆንን	93
2. የእግዚአብሔርን እርዳታ ለማግኘት ጸሎትና ጾም መያዝን	93
3. ለኃጢአት ርህራሄ ማድረግን	93
4. የውጊያ ልምድን ያዳብራል	94
5. የድል አክሊልን ያቀዳጃል	94
6. መንፈሳዊ ንቃትና ዝግጁነትን ያጎለግላል	94
7. ጠንካራና የማንፈራ ያደርጋል	94
8. የእምነት ት/ቤቶች ናቸው	95
9. የዲያብሎስን እኩል ተሳትፎ ያሳያል	95
10. የመንግሥተ ሰማይ በሮችን ይከፍታል ፤ ደረጃችንንም ይወስናል	95

በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ አሜን።

ከተርጓሚው

ከቅዱስነታቸው አቡነ ሺኖዳ ሣልሳዊ ብዛት ያላቸው መንፈሳዊ መጻሕፍት መካከል “የተራራው ሰብከት” ከሚለው በማስከተል “Diabolic Wars” በሚል ርዕስ የተጻፈውን “የዲያብሎስ ውጊያዎች” በማለት ወደ አማርኛ ተርጉሜ ለምዕመናን ለማቅረብ እንድታል መድኃኔዓለም ብርታትና እውቀት ስለሆነኝ ክብርና ምሥጋና ይድረሰው።

“Diabolic Wars” የሚለው የእንግሊዘኛ ቃል በቀጥታ ወደ አማርኛ ሲመለስ “ዲያብሎሳዊ ውጊያዎች” የሚለውን ትርጉም ይይዛል። እኔ ግን “Diabolic” የሚለውን ቃል “of Diabolos” በሚለው አንድምታ “የዲያብሎስ” የሚለውን ትርጓሜ እንዲይዝ አድርጌ “የዲያብሎስ ውጊያዎች” በማለት ተርጉሜዋለሁ። “ዲያብሎስ” የሚለውም ቃል የግሪክ ሲሆን “ሰይጣን” የሚለውን የዕብራይስጥ ቃል ይተካል። ቃሉ በአዲስ ኪዳን እንጂ በብሉይ ኪዳን ውስጥ አይገኝም። ለእኛ አገርና ቤተ ክርስቲያን ይኸው ቃል እንግዳ ስላልሆነና በአዲስ ኪዳን ውስጥም በተለያዩ መጻሕፍት ውስጥ ተጠቅሶ ስለሚገኝ ከእንግሊዘኛው መጽሐፍ እንዳገኘሁት በቁጡ በዚህ ቃል ተርጉሜዋለሁ። ስለሆነም ዲያብሎስ የሚለውም ቃል በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ሰይጣን የሚለውን ቃል ተክቶ ይገኛል።

“የዲያብሎስ ውጊያዎች” የሚለው ይህ መጽሐፍ በአምስት ዋና ዋና ምዕራፎችና በአምሳ ዘጠኝ ንዑሳን ርዕሶች የተከፋፈለ ሲሆን በምዕራፎቹ ሥር ስለ ዲያብሎስ ውጊያ አመጣጥ ፤ ዲያብሎስ በውጊያዎቹ ውስጥ ስለሚታወቅባቸው ባሕርያቱ ፤ የዲያብሎስ ደባዎች ምን እንደሚመስሉ ፤ የዲያብሎስን ውጊያዎች እንዴት ማሸነፍ እንደሚቻልና ስለዲያብሎስ ውጊያዎች ጥቅም በሚገባ ከመገንዘባችን በተጨማሪ ዲያብሎስ በሰው ልጆች ላይ ስለሚያውጀው ጦርነት ፤ ስለ ርኩሳን ባሕርያቱ ፤ እንዴት እንደሚዋጋ ፤ እንደሚያሸንፍ ፤ እንደሚጥልና እንዴት ልንቃወመውና ልናሸንፈው እንደምንችል ውጊያውን በማሸነፋችንም በተጋድሎአችን ምን ዓይነት መንፈሳዊ በረከት እንደምናገኝ ይጠቁመናል።

መጽሐፉ በዓይነቱ የመጀመሪያ ከመሆኑም ባሻገር የባላጋራችን ወጥመድ የት ጋር እንደሚጠመድ ፤ ከወጥመዱ እንዴት እንደምናመልጥ ፤ በምንና እንዴት እንደምናሸንፈው ጠቃሚ ትምህርት ስለሚሰጠን ምዕመናን የትምህርቱ ተጠቃሚዎች እንዲሆኑ በትህትና ላሳስብ እወዳለሁ።

እግዚአብሔር አምላካችን በዲያብሎስ ወጥመዶች ከመያዝ ይጠብቀን!

አያሌው ዘኢየሱስ

ምዕራፍ አንድ

የዲያብሎስ ውጊያዎች

መንፈሳዊ ተጋድሎዎች ለእኛው ጥቅም ሲባል ከእግዚአብሔር የሚታዘዙ ናቸው። ስለ እነዚህ ተጋድሎዎችና ስለ ውጤታቸውም እንድ ቅዱስ አባት እንዲህ በማለት ተናግሯል። “ያልተጋደለ አያሽንፍም ያላሸነፈም የድል አክሊል አያገኝም።”

እግዚአብሔር እነዚህን ውጊያዎች የሚያዘጋጀው ነፃ ፈቃዳችንን ለመፈተሽና ድል ካደረግን የመንግሥተ ሰማያት ባለቤቶች ሊያደርገን ወደ ነው። ባላጋራችን ዲያብሎስ ግን በባሕርይው የእግዚአብሔርን መንግሥት መቃወምና ወደዚያ ለመግባት የሚወዱትን ሁሉ መከላከል ስለሆነ ይዋጋቸዋል። እርሱ የእግዚአብሔርን ልጆች በመዋጋትና ልክ እንደ ኢዮብ በመክሰስ እግዚአብሔርን ይዋጋል። ኢዮብ 1 እና 2። በጽድቅ ሕይወት የሚመላለሱት ሁሉ መለኮታዊውን ቡራኬ እርሱ እንዳላገኘው እነርሱም እንዳያገኙ በቅንዓት ይታገላቸዋል። የዲያብሎስ ውጊያዎች ለሁሉም ስለሆኑ ከእነዚህ ውጊያዎች የሚያመልጥ የለም። ስለ እነዚህ ውጊያዎች ስንናገርም በዲያብሎስ በሠራዊቱና በደጋፊዎቹ ስለሚካሄዱት ውጊያዎች መናገራችን ነው። ከአዳም ከሔዋንና ከልጃቸው ከቃየን ጊዜ አንስቶ እስካሁን ድረስ ዲያብሎስ የሰው ልጆችን በሞት ጥላ ስር ለመክተት እየተዋጋ ነው። ዲያብሎስ ነቢያትን ሐዋርያትን የእግዚአብሔር መንፈስ ያደረባቸው ዳዊትና ሶምሶንን (ሁለቱም ጌላ ቢጸጸቱም) እግዚአብሔር የተወውና ቅዱስ መንፈሱ የራቀውን ንጉሥ ሳዖልን በውጊያው ጥሏል። “. . . ከፋም መንፈስ ከእግዚአብሔር ዘንድ አስቃየው” 1ኛ ሳሙ 16፡14። እናስ አንተ! የዲያብሎስ ውጊያዎች በወጣንያንና በኃጢአተኞች ላይ ብቻ የተነጣጠሩ ይመስልሃልን? አይደለም።

ዲያብሎስ የሚዋጋው ሁሉን ነው። በእግዚአብሔር ጸጋ በማደግ ላይ ያሉትን እንኳ ይዋጋል። እንዲያውም ውጊያው በእነርሱ ላይ ይበረታል። ስለሆነም ማንም ሰው ራሱን ከውጊያዎቹ ነፃ ወይም የበላይ አድርጎ የማሰብና ቸልተኛ መሆን የለበትም። ንጉሥ ዳዊትን እናስታውስ ምንም እንኳ የእግዚአብሔር መንፈስ ቢያድርበትና በእግዚአብሔር የተቀባ ቢሆንም በዝሙት ወድቆ የከፋ ኃጢአትን ፈጽሟል። በዚህም ዲያብሎስ ሁሉን እንደሚዋጋ እናስተውላለን። “ባላጋራችሁ ዲያብሎስ የሚወጠውን ፈልጎ እንደሚያገላ እንበሳ ይዞራልና” 1ኛ ጴጥ 5፡8 ታዳጅን ለማጥመድ ያለማድረግ ይዞራል ማለት ነው። በኢዮብ ታሪክ ላይ እንደምናነበው እግዚአብሔር ሰይጣንን “ከወደት መጣህ” ብሎ ሲጠይቀው እንዲህ በማለት ነበር በግልጽ የመለሰው። “ምድርን ሁሉ ዞርኋት በእርስዋም ተመላለስሁ” ኢዮ 1፡7 ኢዮ 2፡2። በእርግጥም ይህ ዞረት የሚታደን ለመፈለግ ብሎም ለመጣል የሚደረግ ዞረት ነው።

ዲያብሎስ የሚዋጋው ሰው በመንፈሱ ብርቱ ቢሆንም እንኳ ቶሎ አይተወውም። በመጽሐፍ ቅዱስ ስለ ኃጢአት እንዲህ የሚል ቃል አለ። “ወግታ የጣለቻቸው ብዙ ናቸውና እርሷም የገደለቻቸው እጅግ ብዙ ናቸው” ምሳ 7:26። ዲያብሎስ አሥራ ሁለቱን የጌታ ሐዋርያት ለመዋጋት እንኳ አላመነታም። ስለዚህ ውጊያም ጌታችን ለሐዋርያው ለቅዱስ ጴጥሮስ እንዲህ በማለት ተናግሮታል። “ስምዖን ስምዖን ሆይ እነሆ ሰይጣን እንደ ሰንደ ሊያበጥራችሁ ለመነ እኔ ግን እምነትህ እንዳይጠፋ ስለ እንተ አማለድሁ” ሉቃ 22:31-32። ዲያብሎስ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስን እንኳ ሊፈታተነው ይፍሯል። ሦስት ፈተናዎችን በምሳሌ ሳለ አቅርቦለታል። ማቴ 4:1-11። ምንም እንኳ ከዚህ አስቀድሞ የኢየሱስ ክርስቶስ ባሕርይ በጥምቀቱ ሲገለጥ ቢመለከትና ስለ ማንነቱ ቢያውቅም አርባ ቀንና ሌሊት ከመፈተን ወደ ኋላ አላለም። “ከኃጢአት በቀር በነገር ሁሉ እንደ እኛ የተፈተነ ነው” ዕብ 4:15 “እርሱ ራሱ ተፈትኖ መከራን ስለ ተቀበለ የሚፈተኑትን ሊረዳቸው ይችላልና” ዕብ 2:18 በእርግጥም የክርስቶስ በሰይጣን መፈተን እኛን ለሚገጥመን ፈተና ሁሉ መጽናኛችን ነው። ፈተና ቢገጥማችሁ አትጨነቁ ክርስቶስ ተፈትኖ እንዳሸነፈ እናንተም ታሸንፋላችሁና።

የዲያብሎስ ውጊያዎች በእግዚአብሔር በመንግሥቱና ቤተ መቅደሶቹ በተባለን በእኛ ሁሉ ላይ ያነጣጠሩ ናቸው። ዲያብሎስ የእግዚአብሔርን መንግሥት በማንኛውም መንገድ በመቃወሙና ሰዎችን በመጣሉ ይደሰታል። “ቢቻላቸውስ የተመረጡትን እንኳ እስኪያስቱ ድረስ ታላላቅ ምልክትና ድንቅ ያሳያሉ” ማቴ 24:24። በመጽሐፍ ቅዱስ “እንዲሁ ንስሐ በሚገባ በአንድ ኃጢአተኛ በእግዚአብሔር መላእክት ፊት ደስታ ይሆናል” ሉቃ 15:10 የሚል ቃል እንዳለ ሁሉ ሰይጣንና መልዕክተኞቹ አንድ ጻድቅ ሰው ሲወድቅና ለእነርሱ ፈቃድ ሲገዛ ያለጥርጥር ይፈነድቃሉ።

እንዲህ ሰላለው መንፈሳዊ ተጋድሎ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ሲጽፍ ይህን ብሏል። “የዲያብሎስን ሽንገላ ትቃወሙ ዘንድ እንዲቻላችሁ የእግዚአብሔርን ዕቃ ጦር ሁሉ ልበሱ። መጋደላችን ከደምና ከሥጋ ጋር አይደለምና ከአለቆችና ከሥልጣናት ጋር ከዚህም ከጨለማ ዓለም ገዢች ጋር በሰማያዊም ሥፍራ ካለ ከክፋት መንፈሳዊያን ሠራዊት ጋር ነው እንጂ።” ኤፌ 6:11-12። ሐዋርያው በዚህ ምዕራፍ ዝቅ ብሎ የዘረዘራቸውን መንፈሳዊ መሣሪያዎች ያልታጠቀ ሁሉ እንደዚህ ያለውን ውጊያ መመከትና መከላከል አይችልም። ይህም ያለ እግዚአብሔር አጋዥነት እንደማይሆን ኢየሱስ ክርስቶስ ነግሮናል። “ያለ እኔ ምንም ልታደርጉ አትችሉም” ዮሐ 15:5። እንዲህ ባለው መንፈሳዊ ውጊያ ጊዜ የነቢዩ ዳዊትን ቃላት ማስታወስ ምንኛ መልካም ነው! “ስልፉ የእግዚአብሔር ነው።” 1ኛ ሳሙ 17:47።

መንፈሳዊ ውጊያ አያደርግም። በዓይነቱም ይለያያል እንጂ አያልቅም። ከዚህች ምድር በሞት እስከምንለይበት ቀን ድረስ ሥጋ ለባሾች ስለሆንን ለእነዚህ ውጊያዎች የተጋለጥን ነን። ቅዱስ ጴጥሮስ እንዲህ ይለናል።

“በእንግድነታችሁ ዘመን በፍርሃት ኑሩ” 1ኛ ጴጥ 1:17። እዚህ ላይ ፍርሃት የሚለው ቃል ዲያብሎስን እንድንፈራው የተጠቀሰ ሳይሆን ወደ ጥንቃቄና ራስን ወደ መጠበቅ የሚያመራ ፍርሃት መሆኑን ለማመልከት ነው። ለእያንዳንዱ ሰው ከሆነ ውጊያው እስከ ዕለተ ሞት ድረስ አያበቃም። ለዓለሙ ከሆነ ደግሞ እስከ ዕድሜዎች ፍጻሜ ድረስ ይቀጥላል። ሰይጣን ከታሰረበት ከተለቀቀ በኋላም ይህን ዓለም ያታልል ዘንድ ይወጣል። ራዕ 20:7-8። “በኋለኞች ዘመናት . . . ሃይማኖትን ይክዳሉ” 1ኛ ጢሞ 4:1። “በመጨረሻው ቀን የሚያስጨንቅ ዘመን እንዲመጣ ይህን እወቅ” 2ኛ ጢሞ 3:1። ከኢየሱስ ክርስቶስ መምጣት አስቀድሞ ውድቀት ይደርሳል። 2ኛ ተሰ 2:3። ዲያብሎስም በሚችለው ሁሉ ማሳቱን ይቀጥላል ወደ ምድርም ይመጣል። “ዲያብሎስ ጥቂት ዘመን እንዳለው አውቆ በታላቅ ቁጣ ወደ እናንተ ወርዷል” ራዕ 12:12።

ይህ ቀጣይነት ያለው የዲያብሎስ ውጊያ በቅድስና ወቅት እጅግ እየበረታ ይመጣል። እኛ መንፈሳዊ ሥራ ስንጀምር ዲያብሎስ በጣም ስለሚበሳጭ የሚያጠምደው ሰው ከወጥመዱ ቢያመልጠውም እንኳ ስልቱን እየቀያየረ ይዋጋዋል። ስለሆነም እኛ የቅድስና ሥራ ስንጀምር ውጊያውን ይከፍታል ስልቱን ይቀያይራል ብዙ መሰናክሎችንም ያኖራል። እኛ መንፈሳዊ ሥራ ስንጀምር እርሱ ውጊያውን ይጀምራል። ከእግዚአብሔር ጋር ያለንን ግንኙነት ባጠናክርን ቁጥር ዲያብሎስ መንግሥቱ ስለሚኖጋ ምችት አይሰማውም። “The Paradise of the Fathers” በሚለው መጽሐፍ ውስጥ ያለውን ድንቅ አባባል እስቲ እንመልከት። “በእኩለ ሌሊት የገዳማት ወጪ ለጸሎት ሲደወል የሚነቃቁት በጸሎት የሚተጉት መነኮሳት ብቻ ሳይሆኑ ጸሎት እንዳይጸለይ የሚዋጉት የክፋት ሠራዊትም ጭምር ናቸው።” አንድ ቅዱስ አባትም እንዲህ ብሏል “ለጸሎት በቆምክ ጊዜ ሁሉ ተዋግቶ ሊጥልህ የሚችል ኃይል እንዳለ አስብ።”

እኛ መንፈሳዊ ሥራዎችን ማለትም ጸሎትን ተመስጦን ዝማራን ንባብንና ስግደትን በምንጀምርበት ጊዜ ዲያብሎስ እጆቹን አጣምሮ አይመለከተንም። እርሱም እኛን ሊዋጋበት የሚያስችሉትን የውጊያ ስልቶች ያቀናብራል። በመጽሐፈ ሲራክ እንዲህ የሚል ቃል አለ “ልጄ! ለእግዚአብሔር ትዝ ዘንድ ወደ ገዳም ብትሄድ ሰውነትህን ለመከራ አዘጋጅ።” ሲራ 2:1 ይህ ምንባብ ምንኬስና በሚሰጥበት ወቅት ባለው ጸሎት ውስጥ ይደገማል። በእርግጥም ዲያብሎስ ሊቃወሙት ዝግጁ የሆኑትን ሁሉ ለመዋጋት ምንጊዜም ዝግጁ ነው። ስለሆነም መንፈሳዊ ሥራህን ተከትሎ ውጊያዎች ቢያጋጥሙህ እንዳይደንቅህ። እነዚህ ውጊያዎችም ፊትህን ከክርስትና እንድትመልስ አያድርጉህ። ምንም ዓይነት ፈተናና መከራ ቢገጥም እንኳ የሐዋርያው የቅዱስ ጳውሎስን ቃል ምንጊዜም አስታውስ። “ . . . ድካማችሁ በጌታ ከንቱ እንዳይሆን አውቃችኋልና የምትደላደሉ የማትነቃነቁም የጌታም ሥራ ሁልጊዜ የሚበዛላችሁ ሁኑ።” 1ኛ ቆሮ 15:58። እኛ ትግሉን ስንጀምር እርሱ ተቃውሞውን ይቀጥላል። እኛ መንፈሳዊ ሥራ እንጀምራለን እርሱ ተቃውሞውን ይቀጥላል።

የዲያብሎስ ውጊያዎች

ለዚህ ምሳሌ የሚሆንን “ሥጋዬን እየጎሰምሁ አስገዛዋለሁ” (1ኛ ቆሮ 9:27) በሚለው መርህ ቃል ውስጥ ሥጋን በጸም ማስገዛት ስለሚቻል ሰይጣን ጸምን መቃወሙን እንረዳለን። በጸም ወራት ነፍሳችን ከእግዚአብሔር ጋር ስለምትገናኝ ጸማችን ሰይጣንን ያበሳጩዋል። በተለይም መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ዲያብሎስን በረታቦት በዐቢይ ጸም ወቅት ብዙዎች በፍቅር ስለሚጸሙና ይህም አስቀድሞ መሸነፉን ስለሚያስታውሰው በጸም ከፋኛ ይበሳጫል። ማቴ 4። ስለሆነም ዲያብሎስ ይህን ጸም ለማደናቀፍ በዚህ ወራት የተለያዩ ችግሮችን በመፍጠር ሰዎች እነዚህን ለመፍታት በሚያደርጉት መጣደፍ መንፈሳዊውን ሥራ እንዲዘነጉ ያደርጋቸዋል። ስለዚህ ማናችንም በዚህ ወቅት ጸምን ከችግሮቻችን ችግሮቻችንንም ከተዘጋጀ ወጥመድ ለይተን ማወቅ አለብን።

መንፈሳዊ ሥራዎች ያለ አንዳች ጥርጥር ርኩሳን መናፍስትን በቅንዓት እንደሚያነሳላቸው ልናውቅ ይገባል። ዲያብሎስ እርሱ ያጣውን ከእግዚአብሔር ጋር አንድ መሆንን መንፈሳዊው ሰው እያጠናከረ በሄደ ቁጥር ቅንዓቱ ይጨምራል። ምንም እንኳ ሰው ምድራዊና ሥጋ ለባሽ ቢሆንም በነፍሱ ወደ አርያም መምጣት ስለሚችልና ሰይጣን ደግሞ መንፈስ ሆኖ (ማቴ 12:45) ከእግዚአብሔር የራቀና ርኩስ መንፈስ በመሆኑ (ማር 1:27) ሁልጊዜ በሰው ልጆች ይቀናል። ገና ከመጀመሪያው ሰይጣን በአዳምና በሔዋን ስለቀናባቸው በኃጢአት ወድቀው ለሞት እርግማን እንዲበቁ አድርጓቸዋል። ስለሆነም “ሞት በሰይጣን ቅንዓት ወደ ዓለም ገባ” እንላለን። ዲያብሎስ በመንፈሳዊ ሥራዎቻቸው አመርቂ ውጤት ባላቸው ላይ ይቀናል። በእግዚአብሔር በተወደሱትና ለእርሱ ቅርብ በሆኑት ይቀናል። ወደ ንስሐ ለመድረስ በሚጥሩትና እግዚአብሔርን ከልብ በሚያመልኩት ይቀናል። በትሑቱ ፤ በየዋሁና በልበ ንጹሑ ይቀናል። ስለሆነም ሁሉንም ይዋጋቸዋል። በእርሱ ቁጥጥር ሥር ያሉትንስ? በኃጢአት ጥላ ሥር ያሉትንስ? በመንፈሳዊ ሕይወታቸው የደከሙትንስ? እነዚህን ለምን ይዋጋቸዋል? እነዚህን ያሉበትን ሁኔታ እየተመለከተ ከመደሰት ባሻገር ዘወትር እየተከታተለ ወደ በለጠ ጥፋት ይመራቸዋል።

ከዚህ በመቀጠል ሦስት ዐበይት መንፈሳዊ ውጊያዎችን እንጠቅሳለን። የመጀመሪያው ዲያብሎስ ቀላል አለያም ከባድ ውጊያ የሚከፍትበት ሰው ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ በራሱ ምኞት የሚወጋ ሰው ነው። ይህን ምስኪን ሰው ሰይጣን መነሻውን ያመለከተውና በውስጣዊ ፍላጎቱ አለያም ልማድ ብሎ በያዘው ከፋ ዐመሉ እንዲወጋ የሚተው ሰው ነው። አንዱ በሥጋው ሲፈተን ሌላው በቁም ቅዠቱ ይፈተናል። አንዳንድ በራሱ ሲፈተን ሌላው ደግሞ በሕሊናው ይፈተናል። ሦስተኛውና የመጨረሻው ደግሞ በሐሰተኛ ወንድሞች፤ በከፋ ሰዎች ወይም “የዲያብሎስ ደቀ መዛሙርት” በምንላቸው አለያም በዲያብሎስ ኃይል የሚፈተን ሰው ነው። ለዚህ ነው ቅድስት ቤተ ክርስቲያን ለምስጋና በምናቀርበው ጸሎት ውስጥ “ቅናትን ሁሉ፤ መከራውንም ሁሉ፤ የሰይጣንንም ሥራ ሁሉ ፤ የከፋዎች ሰዎችንም ምክር ፤ የጠላትንም

የዲያብሎስ ውጊያዎች

መነሳት ፤ የተሰወረውንና የተገለጸውን ከእኛና ከሕዝባችን አርቅልን” በማለት እንድንጸልይ የምታስተምረን።

ሌላው ዓይነት ውጊያ ደግሞ ለመፈተን ወይም ነጥሮ ለመውጣት የሚከፈት ውጊያ ነው። ለዚህ ዓይነቱ ውጊያ ምሳሌ የሚሆንን ታሪክ በመጽሐፍ ቅዱስ ተዘግቦ እናገኛለን። “ከእነዚህም ነገሮች በኋላ እግዚአብሔር አብርሃምን ፈተነው እንዲህም አለው አብርሃም ሆይ . . . የምትወደው አንድ ልጅህን ይስሐቅን . . . መስዋዕት አድርገህ ሰዋው።” ዘፍ 22:2። እዚህ ላይ እግዚአብሔር አምላክ ምስጋና ይግባውና አባታችን አብርሃምን አልተዋጋውም። የፍቅሩን ጥልቀትና ለእርሱ ያለውን ታዛዥነት ይመለከት ዘንድ ፈተነው እንጂ። ይህንንም ፈተና አብርሃም አለፈ።

ኃጥአም ሆነ ጻድቁ ውጊያ ይከፈትበት ዘንድ ግድ ነው። በኃጥአና በጻድቁ ላይ በሚከፈተው ውጊያ መካካል ግን ልዩነቱ ምንድር ነው? ዋናው ልዩነት ጻድቁ ውስጡ ንጹሕ ሆኖ ለውጪያዊው ውጊያ የተጋለጠ መሆኑ ነው። ይሁን እንጂ ይህን ውጪያዊ ውጊያ ዝም ብሎ አይመለከተውም። ይልቁንም ባለው አቅም ሁሉ ያሸንፈው ዘንድ ይቃወመዋል ይፋለመዋልም። በሌላ መልኩ ግን ኃጢአተኛውና ከፋው ሰው ለውጪያዊውም ሆነ ለውስጣዊው ውጊያ የተጋለጠ ሊሆን ይችላል። በውጪ በሰይጣን ፈተናዎች ሲወጋ በውስጥ ደግሞ ከሕሊናውና ከልቦናው በሚመነጩት ፍላጎቶቹ ይወጋል። ስለሆነም የልቦናውን በሮች በመከፈት የዲያብሎስን አሳብና ምክር ያለማመንታት ተቀብሎ ያስተናግዳል። ይህን በመቋቋም ጥቂት ማሰብ ቢችልም እንኳ ተጋድሎው ደካማና ዘለቄታ የሌለው ስለሚሆን የውጪያዊውን ጠላት አሳብ በቆራጥነት እስከ ማስወጣት አይደርስም።

ጻድቃን በውጊያ ወቅት ኃይላቸው ስለሚገለጥ ያሸንፋሉ። ኃጥአን ግን ይሸነፋሉ። ይሁን እንጂ አንዳንድ ጊዜ እግዚአብሔር ጻድቃን ለጊዜውም ቢሆን ለራሳቸው ጥቅም ሲባል እንዲሸነፉ ያደርጋል። አንድ ሰው የሚገጥመውን ውጊያ ሁሉ የሚያሸንፍ ከሆነ በትዕቢትና ራሱን ከሁሉ የበላይ በሚያደርግ ውጊያ ሊወድቅ ይችላል። ስለሆነም እግዚአብሔር አልፎ አልፎ እንዲሸነፉ በማድረግ ትሑታንና ልባቸው የተሰበረ ያደርጋቸዋል። በዚህም ጠላት በውጊያው ምን ያህል ከባድና ጭካኔ የተሞላበት መሆኑን በማሳየት ለእንደዚህ ዓይነቱ ውጊያ ለተጋለጡት ወገኖቻቸው እንዲራሩ ያደርጋቸዋል። ቅዱስ ላውሎስ እንዲህ ይላል “ከእነርሱ ጋር እንደ ታሰረ ሆናችሁ እስርችን አስቡ የተጨነቁትንም ራሳችሁ ደግሞ በሥጋ እንዳለ ሆናችሁ አስቡ።” ዕብ 13:3።

የዲያብሎስን ውጊያዎች የማያውቅ ሰው በእነዚህ ውጊያዎች ድል የሆኑትን እየተመለከተ ይፈርዳቸዋል አለያም ይጠላቸዋል። ውጊያውን የሚያውቀውና የተፋለመው ግን በውጊያው ለሚወድቁት ይራራላቸዋል። ሐዋርያው እንደተናገረም ስለ ድኅነታቸው ይጸልይላቸዋል። “በዓለም ያሉት ወንድሞቻችሁ ያን መከራ በሙሉ እንዲቀበሉ እያወቃችሁ በእምነት

ጸንታችሁ ተቃወሙት” 1ኛ ጴጥ 5፡9። ስለ አውራጃው በራዕይ የሐንሰ ላይ የተነገረው ቃል ምንኛ አስፈሪ ነው! “ትዳሳንንም ይዋጋ ዘንድ ድልም ያደርጋቸው ዘንድ ተሰጠው” ራዕ 13፡7። ከዚህ የሚከተለውስ ምንኛ አስደንጋጭ ነው! “በነገድና በወገንም በቋንቋም በሕዝብ ሁሉ ላይ ሥልጣን ተሰጠው። ከዓለምም ፍጥረት ጀምሮ በታሪኪው በግ ሕይወት መጽሐፍ ስሞቻቸው ያልተጻፉ በምድር የሚኖሩ ሁሉ ይሰግዳሉታል” ራዕ 13፡7-8 ምንም እንኳ ይህ ለአንዳንዶች በፍርሃት ተስፋ የሚያስቆርጥ ቢሆንም ለአውራጃው ይሰግዳሉታል የተባሉት ከዓለም ፍጥረት አንስቶ ስማቸው በሕይወት መጽሐፍ ላይ ያልተጻፈው ናቸው። እነዚህ የጥፋት ልጆች ሲሆኑ ቁጥራቸውም ያለ ጥርጥር ብዙ ነው። ይህም የዲሞክራሲን ኃይልና የውጊያዎቹን አስከፊነት ያመለክተናል። ይሁን እንጂ ዲሞክራሲና አውራጃው ወደ እሳቱና ወደ ዲኑ ባሕር መጣላቸው አይቀረ በመሆኑ በዚህ እንጽናናለን።

ይህን ሁሉ የምንጠቅሰው ጠንቃቄች እንድንሆን ነው። ባላጋራችን በጣም ጨካኝ መሆኑን ካወቅን የሐዋርያውን ቃል በማስተዋል እናጠነው። “እንግዲህ እንደ ጥበበኞች እንጂ ጥበብ እንደሌላቸው ሳይሆን እንደት እንድትመለሱ በጥንቃቄ ተጠበቁ ቀኖቹ ከፋዎች ናቸውና ዘመኑን ዋጁ።” ኤፌ 5፡15። የዲሞክራሲን ድል ማድረግ አያስፈራንም ይበልጥ ጠንቃቄችና ንቁዎች እንድንሆን ያደርገናል እንጂ። በራሳችንም ኃይል እንድንመካም አያደርገንም በውጊያችን ሁሉ ፈጥነን ወደ እግዚአብሔር በመጠጋት እንዲረዳንና እንድናሸንፈው ያደርገናል እንጂ። እርሱ በእኛ አድሮ ዲሞክራሲን ይዋጋልናል ዓለሙንም እንድናሸንፈው ያስችለናል። እንዲህም ብሎናል “በዓለም ሳላችሁ መከራ አለባችሁ ፤ ነገር ግን አይዟችሁ ፤ እኔ ዓለምን አሸንፌዋለሁ።” ዮሐ 16፡33። በእርግጥም እርሱ በዲሞክራሲ በተፈተነ ጊዜ አሸንፎታል። አሁንም እያሸነፈው ነው ፤ እስከ ዓለም ፍጻሜም በእኛ አድሮ ያሸንፈዋል። “ነገር ግን በክርስቶስ ሁልጊዜ ድል በመንሳቱ ለሚያዘረን በእኛም በየስፍራው ሁሉ የእውቀቱን ሽታ ለሚገልጥ አምላክ ምስጋና ይሁን።” 2ኛ ቆሮ 2፡14። ጌታችን የእኛን ሥጋ ለብሶ ነው ዲሞክራሲን ድል ያደረገው። አሁንም ከኃጢአት ነፃ አድርጎና ቀድሶ የድል አድራጊነትን ኃይልና መንፈስ ሰጥቶታል። ቅዱስ ጎርጎርዮስ በቅዳሴው “እኔነቴን በአንተ ቀድሰህዋል” ብሏል። አስቀድሞ ዲሞክራሲ ይህን ሰውነታችንን ተቆጣጥሮት ነበር። ይሁንና መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ይህንኑ ሥጋችንን ለብሶ ዲሞክራሲን ድል በመንሳት የቀደመው ክብራችንንና እርሱን መምሰላችንን መልሶልናል።

ስለሆነም ከአሁን በኋላ ይህ ሰውነታችን ዲሞክራሲ ባስፈለገው ጊዜ ሁሉ በማሸነፍ የሚያላግጥበት መጫወቻው አይደለም። በእርሱ ተሸንፏልና ይፈራው ጀምሯል። መድኃኒታችን የፍርሃትን መንፈስ ከእኛ በማራቅ የዲሞክራሲን ኃይል ድል የምናደርግበትን መንፈስ ሰጥቶናል። ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ እንደ ተናገረውም ክርስቶስ በእኛ አድሮ ዲሞክራሲን ድል እንደሚያደርገው ተስፋ አለን። “በመንፈሱ በውስጥ ሰውነታችሁ በኃይል

እንድትጠነክሩ ክርስቶስም በልባችሁ በእምነት እንዲኖር . . .” ኤፌ 3፡16። ስለዚህ ዲሞክራሲ ውጊያ በሚከፍትብን ወቅት ሁሉ የመድኃኒታችን ክንድ ከእኛ ጋር ስላለና በእኛ ቦታ ሆኖ በመዋጋት ድል ስለሚያደርግልን ውጊያዎቹን እንፈራቸው ዘንድ አይገባም። እግዚአብሔር የዲሞክራሲን ውጊያዎች አያጠፋልንም እናሸንፋቸው ዘንድ ግን ያስችለናል። አምላካችን ስለ እኛ ተዋግቶ ዲሞክራሲን ድል ሲያደርገው እኛ ደግሞ ፈቃዱን በመፈጸም እየኖርን ያዘጋጀልንን የድል አክሊል ከእርሱ እንቀበላለን።

ከዚህ በላይ ያነሳነው ሁሉ ወደሚቀጥለው ምዕራፍ ማለትም “ዲሞክራሲ በውጊያዎቹ ውስጥ የሚታወቅባቸው ባሕርያት” ወደሚለው የሚያሸጋግረን አጠር ያለ መግቢያ ነው።

ምዕራፍ ሁለት

ዲያብሎስ በውጊያዎቹ ውስጥ የሚታወቅባቸው ባሕርያት

የጠላታችንን የውጊያ ጥበብ ፡ በውጊያዎቹ ውስጥ መገለጫ ባሕርያቱና በምን ዓይነት ዘዴ እንደሚዋጥን ማወቃችን እንዴት መልሰን እንደምንዋጋው ስለሚያስችለን ይጠቅመናል።

ዲያብሎስ በውጊያዎቹ ውስጥ የሚገለጥባቸው ባሕርያት እንደምን ያሉ ናቸው? እንዴት ይዋጋል? የውጊያ ዘዴው ተመሳሳይ ነው ወይስ እንደ ሁኔታው ይቀያየራል? የሐዋርያው የቅዱስ ላቲን ቃል አብነት አድርገን በእነዚህ ጥያቄዎች ዙሪያ በመነጋገር እንዴት ዲያብሎስን መቋቋም እንደምንችል እንመለከታለን። “በሰይጣን እንዳንታለል የእርሱን አሳብ አንስተውምና።” 2ኛ ቆሮ 2፡11። እንደ መጽሐፍ ቅዱስ ቃል ስለ ዲያብሎስ ከዚህ የሚከተሉትን ባሕርያቱን እናውቃለን።

1. የማያቋርጥ ተዋጊ ነው።

ሰይጣን ከወደቀበት ጊዜ አንስቶ ዋና ዓላማው ጠብ መጫርና መዋጋት ሆኖአል። እርሱ ምንጊዜም ተዋጊ ነው። የቀደሙት ወላጆቻችን አዳምና ሔዋንን ከመዋጋቱ አስቀድሞም ተዋጊ ስለነበር ብዙ ቅዱሳን መላዕክትን በማሳሳት የኃይሉ መጠቀሚያ ሠራዊት አድርጎታል። ከዚህ ጊዜ በኋላ ተዋግቶ መጣልን ልማቱ አድርጎታል። በዚህም መሠረት ኪሩብን ሊቃናትን ሥልጣናትን ኃይላትን ነቢያትንና ሐዋርያትን የተመረጡትንም ሳይቀር መዋጋቱን ቀጥሏል። ባሕታውያንን መናንያንን መነካሳትንና እግዚአብሔርን የሚወዱትንም ይወጋል። በመልካም አኗኗርና በጽድቅ ያሉትንም ሁሉ ይዋጋቸዋል። ተቃዋሚና ተቀናቃኝ የሚሉት ስያሜዎች የተቀጸሉለትም ምንጊዜም የእግዚአብሔርን መንግስትና ፈቃድ ስለሚቀናቀንና ስለሚቃወም ነው። ዘንድው፣የቀደሙው እባብ፣ሰይጣን፣ ዲያብሎስ የሚባሉትም የእርሱ መጠሪያዎች ናቸው። ራዕ 12፡9 ከክርስቶስ ስቅለት አስቀድሞም “የዚህ ዓለም ገዥ” ተብሏል። ዮሐ 14፡30 ውጊያን አቋርጦ፣ደክሞና እረፍት ወስዶ አያውቅም። ምንጊዜም ቢሆን “እንደሚያገሳ አንበሳ” ይዞራል። 1ኛ ጴጥ 5፡8። በኢየሱስ ታሪክ እንደምናነበውም ከአንዴም ሁለት ጊዜ ለእግዚአብሔር ሥራ ፈት አለመሆኑን ተናግሯል። “ምድርን ሁሉ ዞርኳት ፤ በእርሷም ተመላለሰሁ” ፤ “በምድር ላይ ዞርሁ በእርሷም ተመላለሰሁ” ኢዮ 17፡2። የነደፋቸውን ሁሉ ያለማቋረጥ ይከታተላቸዋል። ክፉ ዘሩንም ባገኘበት ይዘራል። እግዚአብሔር ስንዴ በዘራበት እርሻ ሁሉ እርሱ እንክርዳድ ይዘራል። “ሰዎች ሲተኙ ግን ጠላቱ መጣና በስንዴው መካከል እንክርዳድ ዘርቶ ሄደ” ማቴ 13፡25።

ዲያብሎስ ሰዎችን ብቻ ሳይሆን ቅዱሳን መላእክትንም ይዋጋቸዋል። ከመላእክት አለቃ ከቅዱስ ሚካኤል ጋር ስለ ሙሴ ሥጋ ተከራክሯል። ይሁዳ

ቁ.9 በእግዚአብሔር መልአክ ፊት ታላቁን ካህን ኢያሱን ይከሰው ዘንድም ቆሟል። ዘካ 3፡1-2። እግዚአብሔር ለሃያ አንድ ቀናት ወደ ዳንኤል የላከውን መልአክ ሊቀ መላእክት ሚካኤል ሊረዳው እስከመጣበት ቀን ድረስ ዲያብሎስ እየተቃወመው ነበር። ዳን 10፡12-13። ከዚህ የበለጠ የሚያስገርመውን ደግሞ በራዕይ ዮሐንስ ላይ እናነባለን። “በሰማይም ሰልፍ ሆነ ፤ ሚካኤልና መላእክቱ ዘንድውንና መላእክቱን ተዋጉ” ራዕ 12፡7። ምንም እንኳ ውጊያዎቹ ሁሉ በአብዛኛው በጥፋትና በሽንፈት ቢጠቃለሉም መዋጋቱን አላቆመም። እነሆ ውጊያ ከተፈጥሮ ባሕርያቱ አንዱ እየሆነ መጥቷል።

2. ኃይለኛ ነው።

በመዝሙር 102፡20 ላይ “በርቱዎችና ኃያላን” የሚለው ቃል ዲያብሎስ ከመላእክት አንዱ እንደመሆኑ ለእጅሱም የተነገረ ነው። እንደ መልአክቱ ንጽህናና ቅድስናውን አጣ እንጂ ኃይሉን አላጣም። ለዚህም ነው ሐዋርያው “የሚያገሳ አንበሳ” ያለው። 1ኛ ጴጥ 5፡8። በመጽሐፈ ኢዮብ ውስጥም ዲያብሎስ ኢዮብን “ከእግሩ ጫማ ጀምሮ እስከ አናቱ ድረስ በክፉ ቀስል መታው” የሚል ታሪክ እናነባለን። ኢዮ 2፡7። ከዚህም በተጨማሪ እነሆ ኃይለኛ ዐውሎ ነፋስ ከምድረ በዳ ተነስቶ የኢዮብን ቤት አራቱን ማዕዘን በመምታት በብላቴኖቹ ላይ ወድቆ ሁሉንም እንዲገድላቸው አድርጓል። ኢዮ 1፡19። ከእነዚህ በተጨማሪ ብዙ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ማስረጃዎች ኃይሉን ገልጠው አሳይተዋል። ከእነዚህም የሚከተሉት ይገኙበታል።

* በጥፋት ውኃ ዘመን ዲያብሎስ ዓለሙን ሁሉ ወደ ጥፋት መምራት ችሏል። የአባታችን የኖህ ቤተሰቦች ብቻ ሲድኑ ሁሉም ጠፍተዋል። በዚያን ወቅት ምድርን ከኃጢአት ለማንፃት ብቸኛው መንገድ የሕይወት እስትንፋስ ያለውን ተንቀሳቃሽ ፍጥረት ሁሉ ከገጸ ምድር ማጥፋት መሆኑን እግዚአብሔር ወስኗል።

* በሰዶምና ገሞራም እንዲሁ ነው። እግዚአብሔር በዚያች ሀገር ያሉትን በደለኞች ስለ አሥር ጻድቃን ሊምር ቃል ከገባ በኋላ ስለታጡ ጠፍታለች። ዘፍ 18፡32 የተገኙት አራቱ የሎጥ ቤተሰቦች ሲሆኑ ከእነርሱም አንዲቱ ይህችውም የሎጥ ሚስት ከተማዋ መውጪያ ላይ የጨው ዓምድ ሆና ቀርታለች። ሁለቱ የሎጥ ሴት ልጆችም ቢሆኑ ከሰዶም ከወጡ በኋላ በድለዋል። ስለ ሎጥ እንዲህ ተብሎ ተጽፏል። “ጻድቅ ሎጥም በመካከላቸው ሲኖር እያየና እየሰማ ዕለት ዕለት በአመፀኛ ሥራቸው ጻድቅ ነፍሱን አስጨንቆ ነበርና።” 2ኛ ጴጥ 2፡8

* የዲያብሎስ ኃይል ዓለሙ ሁሉ ወደ ጣየት አምልኮ እንዲዞር ማድረግ ችሏል። ከአንድ አገር ሕዝብ በስተቀር በዚያን ጊዜ እንዴት አድርጎ ዓለሙን ሁሉ ወደ ጣየት አምልኮ ሊመራ ቻለ? ይህ አደገኛ ነገር

ነው። በመጨረሻ ያ የአንድ አገር ሕዝብም ለአምልኮ ጣዖት ተንበረከከ። መሴ በተራራው ላይ ሳለ ወገኖቹ በወርቅ ቀልጦ ለተሠራ የጥጃ ምስል የሚቃጠል መስዋዕት አቅርበው እንዲህ አሉ “እስራኤል ሆይ! እነዚህ ከግብጽ ምድር ያወጡህ አማልክትህ ናቸው።” ዘዳ 32:1-6።

* በነቢዩ በኤልያስ ዘመን በንጉሡ በአክላብ ዘመነ ንግሥና በእግዚአብሔር ሕዝቦች መካከል አራት መቶ አምሳ የበአል ነቢያትና አራት መቶ የማምለኪያ ዐጻድ ነቢያት ነበሩ። በአጠቃላይ ከንግሥቲቱ ከኤልሳቤል ማዕድ የሚበሉ ስምንት መቶ አምሳ የሐሰት ነቢያት ነበሩ ማለት ነው። 1ኛ ነገ 18:19። መጽሐፈ ነገሥትና መጽሐፈ ዜና መዋዕልም በይሁዳና በኢየሩሳሌም የነገሡ አብዛኞቹ ነገሥታት ለጣዖት አምልኮ እንደተንበረከኩ ይተርኩልናል።

* ጠቢቡ ሰሎሞንም በዲያብሎስ ኃይል ከወደቀ በኋላ አምልኮ ጣዖትን ፈጽሟል። ሰሎሞን ማለት በምድር ላይ እንደ እርሱ ጠቢብ የሌለ ፣ ጥበብና ማስተዋል ከእግዚአብሔር የተሰጠው (1ኛ ነገ 3:12)፣ እግዚአብሔር ከአንድም ሁለት ጊዜ የተገለጠለት (1ኛ ነገ 3:5 ፣ 9:12)፣ ለአምልኮ ጣዖት እንደተንበረከከ በመጽሐፍ ቅዱስ ተጽፎ እናነባለን። “ሰሎሞንም ሲሸመግል ሚስቶቹ ሌሎችን አማልክትን ይከተል ዘንድ ልቡን አዘነበሉት። የአባቱን የዳዊት ልብ ከአምላኩ ከእግዚአብሔር ጋር ፍጹም እንደ ነበር የሰሎሞን ልብ እንዲሁ አልነበረም። ሰሎሞንም የሲዶናውያንን አምላክ አስታርትን የአሞናውያንንም ርኩሰት ሚልኮምን ተከተለ። 1ኛ ነገ 11:4-8። በእርግጥም ይህ የዲያብሎስ ኃይል እንዴት ወዳለ አስደንጋጭና አደጁ ደረጃ ሊደርስ እንደሚችል ያሳየናል።

* ሌላው የዲያብሎስ ኃይል ማረጋገጫ የሚሆንን የምናገኘው በመጨረሻዎቹ ቀናት ምን እንደሚደረግ ስናጤን ነው። በዚህ የመጨረሻ ዘመን “ሺሁም ዓመት ሲፈጸም ሰይጣን ከእስራቱ ይፈታል ፣ በአራቱም በምድር ማዕዘን ያሉትን አሕዛብ ያስታችዋል።” ራዕ 20:7-8። ሐሰተኛ ክርስቶሶችና ሐሰተኛ ነቢያት አድርጎ ወደ ዓለም የሚልካቸውም ቢቻላቸው የተመረጡትን እንኳ እስኪያስቱ ድረስ ታላላቅ ድንቅና ምልክት ያሳያሉ። ማቴ 24:24። በዚያች የጭንቅ ጊዜ የሚታየውን የዲያብሎስ አደጃ ሥራ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እንደዚህ ገልጸታል። “እነዚያ ቀኖች ስለተመረጡት ሳዎች ያጥራሉ” ማቴ 24:22። በእነዚህ ቀናት ዲያብሎስ ፀረ ክርስቶስ የተባለውን የዓመፃ ሰው ይልከዋል። ይህም ራሱን ከእግዚአብሔር በላይ በማድረግ የሚመጸደቀው ነው። “በዚያም ጊዜ ጌታ ኢየሱስ በአቶ መንፈስ የሚያጠፋው ሲመጣም በመገለጡ የሚሸረው ዓመፀኛ ይገለጣል፤ ይድኑ ዘንድ የእውነትን ፍቅር ስላልተቀበሉ ለሚጠፉ የእርሱ መምጣት በተዓምራት ሁሉና በምልክቶች በሐሰተኞች ድንቆችም በዓመፅም መታለል ሁሉ እንደ ሰይጣን አሠራር ነው።” 2ኛ ተሰ 2:9-10።

የሰይጣን የኃይሉ ውጤት በመጀመሪያ ጥፋትን ያመጣል። ይህም የሚሆነው ከክርስቶስ መምጣት አስቀድሞ ነው። ነገር ግን ይህን ፀረ ክርስቶስ የተባለ የጥፋት ሰው ጌታችን ከአፋ በሚወጣው መንፈሱና በመገለጡ ድንቅ ብርሃን አጥፍቶት ቀኖቹን ስለሚያሳጥርልን እግዚአብሔርን እናመሰግናለን። 2ኛ ተሰ 2:8። ሌሎቹ የሰይጣን ኃይል የተገለጠባቸው ክስተቶች የሚከተሉት ናቸው።

* እርሱ በታላቁ ሐዋርያ በቅዱስ ጴጥሮስ አንደበት ተናግሯል። ስለሆነም መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ “ወደ ኋላዬ ሂድ አንተ ሰይጣን . . . እንቅፋት ሆነህብኛል” ብሎታል። ማቴ 16:22-23። ጴጥሮስን ብቻ ሳይሆን ሌሎችንም አሥራ አንዱን ሐዋርያት እንደ ስንዴ ሲያበጥራቸው ወዷል። ነገር ግን መድኃኒታችን ይህን እንዲያደርግ አልፈቀደለትም። ሉቃ 22:31-32። እርሱ ጠረፍና ጀግኖች የነበሩትን ዳዊትንና ሶምሶንን ጥሏል። በሰዓምን አጥፍቷል፤ ከቅዱስ ጳውሎስ ሐዋርያት አንዱ የነበረውን ዴማስንም ነጥቋል። ብዙ የጣላቸው ጠንካሮች አሉ። ምሳ 7:26 የነቢዩ የዳዊት ቃላት ምንኛ እውነት ናቸው! “ኃያላን እንዴት ወደቁ! የሰልፍም ዕቃ እንዴት ጠፋ!” 2ኛ ሳሙ 1:27።

* ሌላው ኃይሉ በብዙዎች ላይ በአንድ ጊዜ ተገልጦ መታየቱ ነው። አንዳንድ ሰዎች ዲያብሎስ ከእነርሱ ይወጣላቸው ዘንድ ይወዳሉ። እነዚህም መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለሐዋርያቱ “አጋንንትን እውጡ” (ማቴ 10:8) በማለት እንዲያወጡላቸው የተናገራቸው ርኩሳን መናፍስት ናቸው። ከእነዚህም አንድ “ሌጌዎን” ያደረበት ሰው ነበር። ማር 5:9 ስለዚህ ርኩስ መንፈስ “ሊያሸንፈው የሚችል አልነበረም” (ማር 5:4) የሚል ቃል ተጽፎ እናነባለን። በዚያን ወቅት የኢየሱስ ክርስቶስ ደቀ መዛሙርት እንደነዚህ ያሉትን ርኩሳን መናፍስት ከሰዎች ማስወጣት ተስፏቸው ነበር። ስለሆነም ጌታችን እንዲህ አለ። “ይህ ወገን በጸሎትና በጸም ካልሆነ በምንም ሊወጣ አይችልም።” ማር 9:9።

ይህ ኃይል ስላለውም ይሆናል እግዚአብሔር ለአንድ ሺ ዓመታት ያሰረው። “የቀደመውንም እባብ ዘንድውን እርሱም ዲያብሎስና ሰይጣን የተባለውን ያዘው ፣ ሺ ዓመትም አሰረው። ወደ ጥልቁም ጣለው . . . ከዚያም በኋላ ለጥቂት ጊዜ ይፈታ ዘንድ ይገባዋል።” ራዕ 20:2-3። ይሁን እንጂ ስለ ዲያብሎስ ኃይል ከዚህ በላይ የተነገሩት ሁሉ አንተን ሊያስፈሩህ አይገባም። ምክንያቱም ምንም እንኳ ዲያብሎስ ኃይልኛ ቢሆንም ኃይሉ ከእግዚአብሔር ኃይል ስለማይበልጥ ነው። ይህም በመሆኑ እግዚአብሔርን ብቻ አይደለም ብዙ ቅዱሳን አባቶች ድል ስለሚያደርጉት ይፈራቸዋል።

3. በውጊያ የሰለጠነና ማንነታችንን የሚያውቅ ነው።

ዲያብሎስ የሰው ልጆችን በመዋጋት ከሰባት ሺ ዓመታት በላይ ልምድ አለው። ይህም ከአዳም አንስቶ ሲሆን ምን ያህል የከበተ የሰው ልጆችን የመዋጋት ልምድ እንደሆነ አስተውል! በዚህም ያለጥርጥር ምንኛ የሰው ልጆችን ነፍስ እንደሚያውቃትና እንዴትስ ሊዋጋት እንደሚችል መረዳቱን እንገነዘባለን። የሰው ልጆችን ነፍስ በሚገባ ሰላጤናት ደካማና ጠንካራ ጎኗን ማወቅ ብቻ ሳይሆን በምን ዓይነት ዘዴ እንደሚዋጋትም ያውቃል። ዲያብሎስ ታላቁ የሥነ ልቦና ጠቢብም ነው። ለእርሱ የሥነ ልቦና ትምህርት ተራ “ቲዎሪ” ሳይሆን የሰው ልጆችን ሁሉ በሚያቅፍ መልኩ በተግባራዊ ሳይንስ የተደገፈ የልምድ ችሎታ ነው። ስለሆነም መቼ እንደሚዋጋ እንዴት እንደሚዋጋና መቼስ ማፈግፈግ እንዳለበት ያውቃል። የአእምሮና የልቦና በሮች በየት በኩል እንደሆኑም ያውቃል።

4. ብልህና ተንኮለኛ ነው።

ዲያብሎስ “የቀደመው እባብ” ተብሎ ተጠርቷል። ራዕ 20፡2 ፣ 12፡9። ስለ እርሱ መጽሐፍ ቅዱስ እንዲህ ይላል። “እባብም እግዚአብሔር ከፈጠረው ከምድር አውራ ይልቅ ተንኮለኛ ነበር።” ዘፍ 3፡1። በዚህ ተንኮሉም ብልህና አዋቂ ነው። እኛም “እንደ እባብ ብልህ” እንድንሆን ተነግርናል። ማቴ 10፡16። የዲያብሎስ ጥበብ ግን ማጭበርበር ጭሌነትና ሰውን መጉዳት የተሞላበት ነው። የሰይጣን ጥበብ እንደ ሁኔታው የውጊያ ስልቱንና ታክቲኩን መለዋወጥ በመቻሉ ይገለጻል። አደጁ ከሚባሉ ዘዴዎቹም መዋሽት ፣ ማታለልና ማጭበርበር ስለሚገኙበት የሚዋጋው ሰው አመጣጡን ለማወቅ ግራ ይጋባል። ከዚህ በተጨማሪ ኃጢአትን እንደ መልካም ምግባር አድርገን እንድንቆጥር ያሳስበናል። ሌላም ሌላም . . . የዲያብሎስ ተንኮሎች ምንኛ ብዙ ናቸው!

5. ውሽታም ነው።

የቀደሙ ወላጆቻችን አዳምና ሔዋን “ሞትን አትሞቱም” እና “እንደ እግዚአብሔር ትሆናላችሁ” (ዘፍ 3፡4-5) በማለት ዋሽቷቸዋል። ውሽት የዲያብሎስ ልዩ ባሕርይ በመሆኑም መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ “ሐሰተኛ የሐሰትም አባት” (ዮሐ 8፡44) ብሎታል። እንዲህ የተባለው ዲያብሎስ የሚነግረንን ማንኛውንም ነገር በማመን ከመታለል እንድንጠነቀቅ ነው። የዲያብሎስ ውሽት በሚናገራቸው ቃላት ብቻ ሳይሆን በሌላም አደጁ በሆነ መልኩ ያስተላልፋቸዋልና ነው። ይህም በሚልካቸው ሐሰተኛ ነቢያትና ሐሰተኛ ክርስቶሶች መናገር መቻሉ ነው። ከእንደነዚህ ካሉትም የዲያብሎስ መልአክተኞች እንዴት መጠበቅ እንዳለብን ጌታችን እንዲህ በማለት ነግሮናል። “በዚያን ጊዜ ማንም እነሆ ክርስቶስ ከዚህ አለ ወይም ከዚያ አለ ቢሏችሁ አትመኑ። ሐሰተኞች ክርስቶሶችና ሐሰተኞች ነቢያት ይነሳሉና፤ ቢቻላቸውስ የተመረጡትን እንኳ እስኪያስቱ ድረስ ታላላቅ

ምልክትና ድንቅ ያሳያሉ።” ማቴ 24፡23-24። በእርግጥ የሚያሳዩላቸውን ድንቅና ምልክት ከዓመፃ ሰው ይኸውም ከዲያብሎስ የሚያገኛቸው ናቸው። “የእርሱ መምጣት በተአምራት ሁሉና በምልክቶች በሐሰተኞች ድንቆችም በዓመፅም መታለል ሁሉ እንደ ሰይጣን አሠራር ነው።” 2ኛ ተሰ 2፡9።

ለዚህ ምሳሌ የሚሆነንንና ዲያብሎስ እንዴት በሐሰተኞች ነቢያት አፍ እንደተናገረ የሚያስገነዝብንን ቃል እንመለከታለን። ዲያብሎስ ንጉሥ አክሐብን እንዴት ለጥፋት እንዳመቻቸው በመጽሐፍ ቅዱስ እንዲህ ተጽፏል። “እኔ አሳስተዋለሁ . . . ወጥቼ በነቢያቶቹ ሁሉ አፍ ሐሰተኛ መንፈስ እሆናለሁ አለ።” 1ኛ ነገ 22፡21-22። መንፈስ ቅዱስ በቅዱሳን ነቢያት አንደበት እንደሚናገር ሁሉ ዲያብሎስም በሐሰተኞች ነቢያት አንደበት ይናገራል።

በሌላም በኩል ዲያብሎስ ሐሰቱን በውሽት ሕልምና ራዕይ ያስተላልፋል። በእንደነዚህ ባሉት ብዛት ያላቸው ሐሰተኛ ሕልሞችና ራዕዮች መነኮሳት አባቶቻችን ምንኛ ይፈተኑ?! እንዲህ ዓይነቱ ተጋድሏቸው “The Paradise of Monks” በሚለው መጽሐፍ ውስጥ ተጽፎ እናነባለን። እስቲ ለምሳሌ የሚሆነንን አንድ ታሪክ እንመልከት። በአንድ ወቅት ዲያብሎስ ለአንድ መነኮስ አባት ተገልጦ “እኔ መልአኩ ገብርኤል ነኝ ፣ እግዚአብሔር ወደ አንተ ልኮኝ መጥቻለሁ” ይለዋል። መነኮሱም በትህትና “እኔ ኃጢአተኛ ነኝ ፣ የእግዚአብሔርን መልአክ እመለከት ዘንድ አይገባኝም። ምናልባት የተላከኸው ወደ ሌላ አባት ሆኖ ሳለ እኔ ዘንድ በስህተት መጥተህ ይሆናል” በማለት ሲመልስለት ዲያብሎስ ውሽቱ ስለተገለጠበት ያን መነኮሱ አባት ትቶት ይጠፋል።

ከእግዚአብሔር በሚመስሏቸው ብዛት ባላቸው ሐሰተኛ ሕልሞች ዲያብሎስ ስንት ሰዎችን አሳስቶ ይሆን? “ሰይጣን ራሱ የብርሃንን መልአክ እንዲመስል ራሱን ይለውጣልና።” 2ኛ ቆሮ 11፡14። በአንድ ወቅት ጋሌዎን ለተባለ ባህታዊ እንደ ተሰወሩ አባቶች ተመስሎ ይገለጥለትና ወደ እነርሱ ሀብረት እንዲገባ ይጠይቀዋል። ጋሌዎንም ባለማወቅ ተከትሏቸው ይጓዛል። በመጨረሻም ምንም በማይገኝበት ዳር ውስጥ አሹፎና አላግጠበት ይሄዳል። ይሁን እንጂ እግዚአብሔር አምላክ ስለ ቀደመ ተጋድሎው ስለ ልብ ንጽህናውና ስለነበረው መንፈሳዊ ቅንዓት ሲል ያድነዋል።

በሌላም በኩል የዲያብሎስ ውሽት በጠንቋዮችና በአስማተኞች በኩል ይተላለፋል። ይህን በተመለከተ እግዚአብሔር እንዲህ በማለት አዟል። “አምላክህ እግዚአብሔር ወደ ሚስጥህ ምድር በገባህ ጊዜ እነዚያ አሕዛብ የሚያደርጉትን ርኩሶት ታደርግ ዘንድ አትማር። ወንድ ልጁን ሴት ልጁን በአሳት የሚግዳል። ምዋርተኛም ፣ ሞራ ገላጭም ፣ አስማተኛም ፣ መተተኛም ፣ በድግምት የሚጠነቀልም ፣ መናፍስትንም የሚጠራ ፣ ጠንቋይም ፣ ሙታን ሳቢም በአንተ ዘንድ አይገኝ። ይህን የሚያደርግ ሁሉ በእግዚአብሔር የተጠላ ነው። ስለዚህም ርኩሶት አምላክህ እግዚአብሔር

ከፊትህ ያሳድዳችዋል” ዘዳ 18፡9-12። ምናልባት በዚህ ጥቅስ ውስጥ አንድ የምናስተውለው ነገር ይኖራል። የዲያብሎስ ውሽት በመናፍስት ጠሪዎችና በሙታን ሳቢዎች ውስጥ እንኳ መገለጥ እንደሚችል በእንደዚህ ዓይነት ግንኙነት መካከል ዲያብሎስ ስለዚያ ስለተጠራው ሰውና ስለ ቤተሰቦቹ ማንነት የሚያውቃቸውን አንዳንድ ነገሮች የውሸቱ ማሳበሻ አድርጎ እነዚያን ሰዎች ሊያታልላቸው ይችላል። ከተቀበሉት ሰዎችን የሚያታልልበትን ሙሉ የውሸት ታሪኩን ቀስ በቀስ በመተረክ ፍጹም ወደ ተሳሳተ መንገድ ይመራቸዋል።

በኮከብ ቆጣሪዎችና የተሰወረውን እንገልጣለን በሚሉ ሰዎች አንደበትም ዲያብሎስ ውሸቱን ይነዛል። ኮከብ ቆጣሪዎች፣የውስጥ እጅ ገጽ አንባቢዎች፣ጠጠር በታኞች፣የሰኒ አተላ አንባቢዎችና በተለያዩ መንገድ ስለ ሀብት ማግኘት የሚናገሩ ሰዎች ቢኖሩም በሃይማኖት ከአንዱ ከእግዚአብሔር በቀር የማይታወቀውን የሚያውቅ የለም። ስለሆነም ማንም የተሰወረውን (የማይታወቀውን) አውቃለሁ ብሎ ቢናገር እርሱ ውሸታም ነው።

የዲያብሎስ ፈተናዎች በሙሉ የተለያዩ የውሸት ዓይነቶች ናቸው። ሰዎች ደስታን ከኃጢአት እንደሚያገኙ አድርገው እንዲያስቡ ያደርጋቸዋል። ይህም ደስታ ምናልባት ከመዝናናት፣ከሥልጣን፣ከጥቅም፣ ከክብር ወይም ከፈንጠዝያ የሚመጣ እንዲመስላቸው ያደርጋል። ሰውየው ከወደቀ በኋላ ግን የዲያብሎስ ፈተናዎች በሙሉ ፈጥነው የሚያልፉና የሚጠፉ የውሸት በራሪዎች መሆናቸውን ይገነዘባል። በዚህ መልኩ ነው ሰሎሞን ዙሪያውን በከበበው ምችትና ተድላ ፍጹም ደስታን እንደሚያገኝ አድርጎ ያሳየው። ይሁን እንጂ ሰሎሞን ሁሉም ከንቱ የከንቱም ከንቱ መሆኑን ተናገረ። ኃጢአትን አስውቦና አስጊጦ በማሳየት ሰዎች ተፈትነው ወጥመዱ ውስጥ እንዲወድቁ ማድረግ የዲያብሎስ ጥበብ ነው። በእነዚህ የሐሰት ጌጣጌጦቹም የኃጢአት ውጤቱ ክፉና አስቀያሚ መሆኑን ከሰዎች ይደብቃል።

የቁም ቅዠትም ሰዎችን የሚያጠምድበት ሌላው የዲያብሎስ የውሸት መሣሪያ ነው። በዚህ የቁም ቅዠት የሚያናወዛቸውም ከዚህ በሚያገኙት የሐሰት ደስታ ተዘናግተው መልካም የሆነውን ሁሉ ከመፈጸም እንዲቆጠቡ ለማድረግ ነው። ከዚህ በኋላ እነዚህ የጥቃቱ ሰለባዎች በሐሰት ቅዠት ተወጠው የአሸዋ ሺላዎችን እየገነቡ የሐሰት ተድላና ደስታን ያልማሉ። ድንገት ሲባንኑም ያለሙት ሁሉ ባዶ መሆኑን፣ዲያብሎስ መልካም ነገር ሊያከናውኑበት የሚችሉትን ጊዜ በከንቱ እንዳባከነባቸውና የውሸት ምችት እንደሰጣቸው ያውቃሉ።

ዲያብሎስ በሐሰት መረቡ ከሚያጠምዳቸው መካከል አንዱን ለምሳሌ ያህል እንመለከታለን። አንድ ራሱን ለመግደል የሚያስብ ሰውን ራሱን ቢገድል ለጭንቀቱ ሁሉ መፍትሄ ሊያገኝ እንደሚችል በማስመሰል ያታልለዋል። የዚህ ሰው ትኩረትም በሕይወት መኖሩ ሙሉ ለሙሉ ጥቅም

እንደሌለው ለችግሩ ሁሉ ብቸኛው መፍትሄ ሞት መሆኑንና ከጭንቀቶቹ ሁሉ ነጻ የሚያወጣው ይኸው መንገድ ብቻ እንደሆነ በማስብ ላይ ይሆናል። ሰውየው የዚህን የዲያብሎስ የሐሰት መፍትሄ አምኖ በመቀበል ራሱን ከገደለ በኋላ ግን እረፍት ያጣል። በሲያል ውስጥ በዚህ ዓለም ከነበሩበት ችግሮችና መከራዎች ሁሉ የበለጠ የማያቋርጥ ድካም፣ሕመምና ስቃይን ይቀበላል። ይሄም ሞት ለችግሮቹ ሁሉ መፍትሄ ሳይሆን ለበለጡ ችግሮች የሚጋለጥበት የመጀመሪያው ደረጃ መሆኑን ይረዳል። እንዲህ በማድረግ ዲያብሎስ በውሸት ያታልለዋል።በተሳሳተ መንገድ ይመራዋል በመጨረሻም ያጠፋዋል። አብዛኛዎቹ ኃጢአቶች ከዲያብሎስ የሐሰት ሰሌዳዎች በስተ ጀርባ የተደበቁ ናቸው። ዲያብሎስ ሌባውን ቢሰርቅ ማንም እንደማያየውና እርሱ መሰረቁን ማንም እንደማይደርስበት ያማክረዋል። ይህንኑ ጉዳይ ለጉባዔው፣ለህገ ወጥ ነጋዴውና ለአጭበርባሪው ሹክ ይላል። በእነዚህ ሁሉ ዲያብሎስ ይዋሻል፤እግዚአብሔር ግን ያያል። በሰው ዓይን ሊታይ የማይቻለው ሁሉ በእግዚአብሔር ፊት ግልጽ ነው።

ለገዳዩም የተገዳዩ ሕይወት ወይም መኖር አላስፈላጊ አሊያም በስህተት የሆነ በማስመሰልና በሞት መስተካከል እንደሚገባው ይህ ካልሆነ ግን የሚቹ መኖር የእርሱን ክብር እንደሚያጎድፍበትና ለተገዳዩ ነፍስ ሰላም የሚያስገኝላት አድርጎ ያሳየዋል። ክሂዶተ እግዚአብሔር ግን በዲያብሎስ ለሰዎች የሚቀርብ ዋናው ሐሰት ነው። ሰው የራሱ አስገኝ እንጂ ለጣሪ የለውም ለሚሉ ሰዎችም ህልዎተ እግዚአብሔር የእነርሱን ህልውና እንደሚያደናቅፈው አድርጎ ያሳያቸዋል። ለማርክሲስቶቹም እግዚአብሔር ከፍ ባለ ማማ ላይ ተቀምጦ ጨቋኙ ሲጨቁን ባለጸጋውም ደህውን ባሪያ ሲያደርግ የሚመለከትና ለሕዝቡ ግድ የሌለው አምላክ እንደሆነ አድርጎ ያሳያቸዋል።

6. መንቻካ ነው።

ዲያብሎስ የማይደክምና የማይሰለቸው መንቻካ ነው። አንድ ክፉ አሳብን ለሰዎች ህሊና እጅግ በጣም ብዙ ጊዜ ደጋግሞ ያቀርባል። ሰዎች ይህን ክፉ አሳቡን ውድቅ ቢያደርጉበትም እንኳ ያለ መታከት ደጋግሞ ያቀርብላቸዋል። ምናልባትም አንድ ሰው በዚህ ተደጋጋሚ ግፊትና መንቻካነት ሊረታ ይችላል። “The paradise of the Father” በሚለው መጽሐፍ ውስጥ ዲያብሎስ አንድ መነኩሴን በአንድ ዓይነት ኃጢአት ብቻ ያለ አንዳች ድካምና ተስፋ መቁረጥ ለአምሳ ተከታታይ ዓመታት እንደተዋጋው ሕናነባለን። መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስንም በተፈታተነው ጊዜ መፈታተኑን ከአንደኛው ወይም ከሁለተኛው ወይም ደግሞ ከምስተኛው ፈተና በኋላ አላቆመም። ጌታ ቢገስጸውና ከአጠገቡ ቢርቅም ቅዱስ ሉቃስ እንደ ጻፈለን እስከ መጨረሻው አልነበረም። “ዲያብሎስም ፈተናውን ከጨረሰ በኋላ እስከ ጊዜው ከእርሱ ተለየ” ሉቃ 4፡13። “እስከ ጊዜው” የሚለው ቃል በሌሎችም ጊዜያት በተደጋጋሚ ሊፈታተነው ተመላልሶ እንደ መጣ የሚያመለክት ነው።

በውድቀቱ ተስፋ የማይቆርጥና የማያርፍ ነገር ግን ሁልጊዜ ደጋግሞ የሚፈታተን ባላጋራ ነው፤ ዲያብሎስ። እሱን በመጀመሪያ ፈተናው ተፈታትኖት ባይሳካለትም ከበድ ያለውንና ሁለተኛ ፈተናውን ለማቅረብ ጠይቋል። ለመድኃኒታችን ለኢየሱስ ክርስቶስ ባቀረበው የመጀመሪያ ፈተናዎቹ ቢረታም በመስቀል ላይ ሳለ ቀርቦ “የእግዚአብሔር ልጅስ ከሆንክ ከመስቀል ውረድ” (ማቴ 27:40) ብሎታል።

ዲያብሎስ የሰው ልጆችን ለመጣል ይታገላል እንጂ የሚገጥሙትን እንቅፋቶች ከምንም አይቆጥራቸውም። የአዳምና የሔዋን በእግዚአብሔር መልክና አርእያ መፈጠር ለእርሱ ምንም አልነበረም። ዘፍ 1. ዳዊት በእግዚአብሔር የተቀባ መሆኑ፤ ሰሎሞን በምድር ካሉት ሰዎች ሁሉ ጠቢብ መሆኑ፤ ሐዋርያው ቅዱስ ጴጥሮስ ለጌታው ልዩ ፍቅር ያለው መሆኑ፤ ኢየሱስ ታላቅ ካህን መሆኑ (ዘክ 3)፤ እርሱም ሊቀ ካህናት መሆኑና ስለ ናዝሬዊው ስምሶንም “የእግዚአብሔር መንፈስ ሊያነቃቃው ጀመረ” (መሳ 13) ተብሎ ቢጻፍም ለዲያብሎስ ጉዳዩ አልነበረም። የሰዎች መንፈሳዊ የብቃት ደረጃ ምንም ስላይደለ ያገኘሁትን ውጤት ላግኝ በሚል ይተናኮላቸዋል። እርሱ የክብር አምላክ ኢየሱስ ክርስቶስን ለመፈታተን ከደፈረ ደካሞቹንና መዋቲዎቹን እኛንም እንዴት አይዋጋን? እርሱ መርዘን በሁሉም ላይ መላልሰ ይረጫል። ይህ መርዘ ዛሬ ያልነደፈው ሰው ካለ ነገ አሊያም በሚቀጥለው ዓመት አሊያም ከሃያ ዓመታት በኋላ ይነድፈዋል።

ዲያብሎስ መንቻካቸውን፤ የማይሰለፍና የማያፍር ነው። የሰዎች ከፍተኛ መንፈሳዊነት ተስፋ የማያስቆርጠውና ደጋግሞ መውደቁ የማይጸጽተው ነው። የእግዚአብሔርን መንግሥት ለማጥፋትና የተመረጡትን እንኳ ለማሳሳት እስኪበቃ ድረስ ዕቅዱን አያጥፍም። የሰዎች ሥጋቸውን ባያረክስ ሕሊናቸውን ያረክሳል። ውጊያዎቹን መንፈሳዊ ተጋድዶ አድርገው ለሚቀበሉትም ለሥጋቸው መውጊያ ሆኖ ይሰጣቸዋል። 2ኛ ቆሮ 12:7። የእግዚአብሔርን ልጆች ሊጥላቸው ባይችልም እንኳ ይከሳቸዋል።

7. ከሳሽ ነው።

በራዕዩ ዮሐንስ ውስጥ ስለ ዲያብሎስ እንዲህ ተብሏል። “... ቀንና ሌሊትም የሚከሳቸው የወንድሞቻችን ከሳሽ” ራዕ 12:10። እርሱ ቅዱሳኑን ሊዋጋቸው አማራጭ ማጣቱን አሊያም ያገኘው አማራጭ በቂ አለመሆኑን አስመልክቶ ይከሳቸዋል። ቀደም ሲል በእግዚአብሔር ፊት ቆሞ ኢየሱስን ሲከሰው ሊዋጋው የሚችልበትን አማራጭ ማጣቱን በመጥቀስ ነበር። “እርሱንና ቤቱን በዙሪያውም ያሉትን ሁሉ አላጠርህለትም? የእኛን ሥራ ባርከህለታል... ነገር ግን እኛህን ዘርግተህ ያለውን ሁሉ ዳብስ፤ በእውነት በፈትህ ይሰድብሃል” ኢዮ 1:10-11። እግዚአብሔርም ለዲያብሎስ ጨካኝና በሐሰት የተሞላ ክሱን በመግለጥ ስለ ኢየሱስ እንዲህ ብሎታል። “... በከንቱም አጠፋው ዘንድ አንተ በእርሱ ላይ ምንም ብታንቀሳቅስኝ

አስከ አሁን ፍጹምነትን ይዟል።” ኢዮ 2:3። ይሁን እንጂ ዲያብሎስ ከዚህም በኋላ የኢየሱስን ሰውነት ሙሉ ለሙሉ በቀስል ለመምታት የሚያስችለውን ሐፋ ያለ ዕድልና ፈቃድ ያገኘ ዘንድ ክሱን አላቆመም። ኢዮ 2:7 ። ዲያብሎስ ያሻውን ሁሉ መፈጸም መቻሉና ድጋሚ ማንሳራገፋ የሚያስደንቅ ሰው። ብዙ ችሎታዎች ቢኖሩትም ያንጎራጎራል።

18. ብዙ ችሎታዎች አሉት።

Cቀው ሊሄዱ የሚችሉ በርካታ ችሎታዎች ለዲያብሎስ አሉት። ብዙ ትግሮችን ያውቃል ተከፏልም። እስቀድሞ እግዚአብሔር ሊቀ መላእክት ሳለ የሰጠው ችሎታውን አልነፈገውም። በማንኛውም መስክ ያለው እውቀት ሰፋ ያለ ነው። የሃይማኖት መምህራንን በተሳሳተ መልኩ እየጠቀሰ ይዋጋበት ዘንድም የመጽሐፍ ቅዱስ ቃላትን ያውቃል። ጌታን በተፈታተነው ወቅት ሞጽሐፍ ቅዱስን ለእርሱ በሚመቸው መልኩ ተጠቅሟል። ማቴ 4:6። ከዚህ ቋተጨማሪ የጥርጥርና ተከክለኛ ያልሆኑ ጽሁፎች ሁሉ ደራሲ ነው። የመጽሐፍ ቅዱስን ቃል በተሳሳተ መልኩ እየተረጎመ በመናፍቃን ጎሊና ሙስጥ ያሰርሃል። የአባታችን የቅዱስ እትናቴዎስ ቃላት ምንኛ እውነት ፍቸው! “ጠላታችን እርሱን ሳይሆን ዲያብሎስ ነው።” ብሏል። ዲያብሎስ የጣሚም ነው። ብዙ ገጣሚዎች እርሱን የሚያወድሱ ስንኞችን እንዲቋጥሩ ያደርጋቸዋል። ስለዚህ ጉዳይ አንድ መንፈሳዊ አባት “ዲያብሎስ የአንድ ታዋቂ ገጣሚን አእምሮ በመሰረቅ እርሱ በሚወደው መንገድ እንዲገጥም ይደርገዋል።” በማለት ተናግረዋል።

ዲያብሎስ ሥነ-ጥበብ፤ መዘቃቀር፤ ቅርጽ፤ ስዕልና መዝሙር አዋቂም ነው። ሰዎችን ባላቸው የሥነ-ጥበብ ችሎታ ለመማረክና ለማስደሰት ለሚሹ የቅርብ የጥፋት አማካሪ በመሆን ወደ ተሳሳተ መንገድ መርቶ ከመንፈሳዊ ሕይወት ያርቃቸዋል።

ዲያብሎስ ከፍተኛ ክብር ከሚሰጣቸው የሥነ ልቦና ተማራማሪዎች ሞክክል አንዱ ነው። እንዲያውም ካለው ረዥም የሥራ ልምድና እውቀት አኳያ ሁሉንም ይበልጣቸዋል። መንፈስ ስለሆነም መንፈስን በተመለከተ ከሰዎች ሁሉ በላይ አዋቂ ነው። ይሁን እንጂ የዲያብሎስ እውቀት የእርሱን ዓላማዎች ብቻ የሚያገለግል ነው። ንጹህ እውቀት አንድ ነገር፤ ሌላ ዓላማን ለማሳካት ያን እውቀት መጠቀም ደግሞ ሌላ ነገር ነው። የሰይጣን ዓላማ ይታወቅ ሲሆን ይኸውም የእግዚአብሔርን መንግሥት መቃወም ነው። ለሌላም ይህን ሰይጣናዊ ዓላማውን ለማሳካት ያለውን እውቀት ሁሉ ይጠቀማል።

9. ጨካኝ ነው።

የዲያብሎስ አሠራር ሁሉ ፍጹም ጭካኔ የሞላበት ነው። ይህ የጭካኔ ተግባሩ በጸድቁ በኢየሱስ ታሪክ ውስጥ በግልጽ ይታያል። በተጨማሪም

ብዙዎችን ወደ ስህተትና ጥፋት መርቷል። ለአብነትም ብዙዎችን በጥፋት ውኃ ፣ በሰዶም እሳትና ምድር ተከፍታ እንድትወጣቸው ጋብቧል። ዘን 16። ከዚህ ሌላ በእርሱ አማካይነት አእምሮአቸውን ባጡና በአባዳ ሰዎች ላይ ይህ ወደር የማይሻሻለት ጭካኔው ይገለጻል። እስቲ የጌርጌሴኖኑን ሰው እንመልከት። “... አጋንንት ያደሩበት ... ከብዙ ዘመንም ጀምሮ ልብስ ሳይለብስ በመቃብር እንጂ በቤት አይኖርም ነበር ... በሰንሰለትና በእግር ብረትም ታስሮ ይጠበቅ ነበር። እስራቱንም ሰብሮ በጋኔኑ ወደ ምደረ በዳ ይነዳ ነበር” ሉቃ 8:26-29። በሌላ ቦታም “... ሁልጊዜም ሌሊትና ቀን በመቃብርና በተራራ ሆኖ ይጮኽ ነበር። ሰውነቱንም በድንጋይ ይቧጭር ነበር።” (ማር 5:5) የሚል ቃል አለ። እርሱን የሚመስሉ ሌሎችም ብዙዎች እንዳሉ እናስብ።

ጭካኔው ቅዱሳኑን በሚዋጋበት ጊዜ ደግሞ በአስፈሪ ሁኔታ ይገለጣል። አንድ ታላቅና ቅዱስ አባትን እጅግ በጣም አስፈሪ በሆኑ የተለያዩ ገጽታዎች እየተከሰተ ይታየው ነበር። አንዳንዴ በጣም አስቃቂ ድምጽ እያወጣ በዙሪያው በሚዞር አስቀያሚና አስደንጋጭ አውራ ተመስሎ ይመጣበታል። በአንድ ወቅት ደግሞ አንዳንድ ጻድቅ አባት ከፋኛ በመሳሰም በሞትና በሕይወት መካከል ትቶት ሄዷል። የቅዱስ ኪራኮስንም ታሪክ የሚያነብ ሌሎች ብዛት ያላቸው ተመሳሳይ አለያም የከፉ ጭካኔዎችን ሊገነዘብ ይችላል።

ዲያብሎስ ውጊያዎቹ ጥፋቱና በዓለም መካከል የሚያነሳሳቸው የወንጀል ተግባራት ጭካኔ የተሞላባቸው ናቸው። የእነዚህ ሁሉ ውጤታቸው የታወቀ ነው። ዲያብሎስ ዓለም በእነዚህ ሁሉ ጥፋቶች ሲጠፋ በመመልከት ከመደሰቱ ባሻገር ይህን እንደ ትልቅ ድል ይቆጥረዋል። ኅሊናና ነፍስን በማጥፋት፣ መግትና ክርክርን በማስፋፋት፣ ጠብና መለያየትን በመዝራት ተወዳዳሪ የማይሻሻለት አጥፊና በሚያስፋፋው ጥፋትም የሚደሰት ነው። እመኑኝና ዲያብሎስ ቅዱሳኑን ስለተዋጋባቸው እጅግ አስከፊና አስቃቂ ውጊያዎች ብናነብ እኛን የተዋጋበት ውጊያ ምንም እንዳልሆነ በመቁጠር እኛንስ አልተዋጋንም እስከ ማለት እንደርሳለን። የዲያብሎስ ጭካኔ የሚያስደንቀን ደግሞ ርኅሩኅ መስሎ መቅረብ መቻሉ ነው።

10. በማስመሰል ርኅሩኅው ተንኮለኛ ነው።

የዲያብሎስ የርኅሩኅ ቃላት ሰዎችን ለመጣል የሚጠቀሙባቸው የከፋት መግቢያዎች ናቸው። በምትጸምበት ወቅት ለአንተ ያዘነ በመምሰል ለጤንነትህ ስትል ብላ ይልሃል። እንዳትደክምና በቀላሉ በበሽታ እንዳትያዝ ያስፈራራሃል። “እግዚአብሔርን ታከብርበት ዘንድ የተሰጠህ ሥጋህን ትጎዳውና ትገድለው ዘንድ አይገባም።” ይልሃል። የሐዋርያውን ቃል ሊጠቅስልህም ይችላል። “ማንም የዝ ሥጋውን የሚጠላ ከቶ የለምና ... ይመግበዋል ይከባከቡማል።” ኤፌ 5:29። በመንፈስ ስትጠነክር በማስመሰል

ያዝንልሃል። ሌሊት ነቅተህ በጸሎት ስትተጋ፣ ስትሰግድና ስታነብ “በትጎትና” ልትተኛና ታርፍ ዘንድ ይጠራሃል።

እርሱን መዋጋትህ ከመጠን ያለፈ መሆኑንና በትዕቢት እንዳትወድቅ የፈራልህ በመምሰል ስለ አንተ በጣም “ቸር” እና የሚጨነቅ ሆኖ ውጊያህን ተያደክማል። መንፈሳዊ አገልግሎትህንም እያጠነከርክ ስትመጣ “ይህን ሁሉ ታደርግ ዘንድ አይገባም ፣ አባቶቻችን ብዙም ሳይጠልቁ ብዙም ሳይርቁ ማገልገላቸው ብዙዎችን አድኗል በማለት አስተምረውናል።” ይልሃል። የሐሰት ንግግሩን በመቀጠልም “እንዲህ ያለው ውጊያህ እንዲያውም ከዲያብሎስ ነው። እርሱ ደግሞ ለአንተ መልካም እንደማያቅድልህ እውቅ” ይልሃል። “እጅግ ጻድቅ አትሁን ፤ እጅግም ጠቢብ አትሁን እንዳትጠፋ” (መክ ር7:16) ሊልህም ይችላል።

“አዛኝ ልቦና” ያለው በመምሰል የሚቀርብህ ዲያብሎስ ስለ ትጋጢአትህ ስታለቅስ ወደ አንተ በመቅረብ “ለምን እያለቀስህ በሐዘን ትቅናራለህ? ይህን እግዚአብሔር አይወደውም። እግዚአብሔር ኃጢአትህን ሁሉ በደሙ በማንጸት ይቅር ብሎህ የለምን? ታዲያ ስለምን ስለነዚህ ኃጢአቶችህ ትታለቅሳለህ? በሰዎች ፊት እእምሮህንና ነፍስህን አጥተህ እስክትታይ ድረስ በማልቅስህ ልትቀጥል ትወዳለህ?” ካለህ በኋላ አንድ ጥቅስ ከመጽሐፍ ቅዱስ ያይጨምርልሃል። “ሁልጊዜ በጌታ ደስ ይበላችሁ” ፊል 4:4። የልቦናህን ማመዋረድና የንስሐ እንባህን አጥተህ እስክትቀዘቅዝ ድረስ ውጊያውን ያፋፍምብሃል። ከዚህ በኋላ ኃጢአት መሥራት ለአንተ ቀላል ስለሆነ ወደ ቀደመው በደልህ ትመለሳለህ። በዚህ ጊዜ “ከሳቅ ኃዘን ይሻላል፤ ከፊት ኃዘን ይቀንሳል፤ ልብ ደስ ይሰኛልና።” (መክ 7:3) የሚለውን የመጽሐፍ ቅዱስ ቃል “እንድትዘነጋው ያደርግሃል።

ይኸው “አዛኝ ልቦና” ያለው መስሎ የሚቀርብህ ዲያብሎስ ህሊናህን እንዳይወቅስህ አድርጎ ስህተትህን ትክክል ነው ብለህ እንድትቀበል ትያደርግሃል። ለሰሜቶችህ የተቆረቆረ በመምሰል ራስህን ከመውቀስ እንድትታቀብ ይመክርሃል። በኃዘንና ተስፋ በመቁርጥ ማዕበል ስትመታም እንኳ “አዛኝ” መስሎ ይቀርብሃል። ከዚያም ለፈጸምካቸው ስህተቶች ሁሉ በየተለያዩ ይቅርታዎችንና ቅን የሚመስሉ ፍርዶችን እንድትፈርድ እንዲህ ተጠምዳለህ ያማክርሃል። “ሁሉም ነገር ስህተት ነው አትበል። እንዲህ እያልህ ጭስህን በመገሰጽም ጥርጣራ ውስጥ አትውደቅ። ይህ በእርግጥ ትክክል ኃላይደለም። ይህን ስትል ግን ከልብህ አይደለም። አሳብህ መልካም ስለሆነም ኃክእግዚአብሔር ጋር ያስታርቅሃል ፤ እግዚአብሔር አሳብን ይመለከታልና። ስህም ትክክል አይደለም። ግን ምን አደረግህ? ነገር ግን ያሉት ሁኔታዎች ለግጥና ስለሚፈጥሩብህ እመኑኝና እኔም በአንተ ቦታ ብሆን የማደርገው ይህንኑ ነው። እግዚአብሔር ከችሎታህና ከአቅምህ በላይ የሆነውን ከአንተ ስለይጠይቅምና አትጨነቅ።” ይልሃል። ስህተትህን ትክክል አድርጎ ካሳየህና “ከሳመነህ በኋላ ግመልን ትውጥ ዘንድ ኅሊናህን ያሳርፍልሃል። በዚህም ከንስሐ ህግ ራስህን ከመጠበቅና በጥቂቱ ከመታመን ያርቅሃል።

የዲያብሎስ “ቸርነት” በነፃ የሚታደል ሳይሆን ሰዎችን ለመጣል ማጥመጃ ሆኖ የሚቀርብ መሣሪያ ነው። ስለዚህ እውቀት አትሰማው። ራስህን አጥብቀህ በመጠበቅ ባህርይህን አጽና። ዲያብሎስ በአንተ ላይ በሚከፍታቸው ውጊያዎች ሁሉ ታማኝ አለመሆኑን አስተውል። መልካም አቀራረብ ይኑራቸው እንጂ ምክርቹ ሁሉ የሚታመኑ አይደሉም። የአንተ ጥፋት እንጂ ሌላ ምንም አያስደስተውም።

11. ቀናተኛ ነው።

መንፈሳዊ ሕይወቱ የተቃናና ጻድቅ የሆነ ሰው በተመለከተ ቁጥር የዲያብሎስ ልቦና እረፍት ያጣል። በሚቻለው ሁሉ ይህን ሰው ለመጣል ይነሳሳል። በዚህ ቅናቱም ምሕረት የሌለበት በትሩን ይቃጣል። ጻድቁ የሴፍ በተመለከታቸው ህልሞች በመቅናቱ በወንድሞቹ ልቦና ውስጥ የቅናትን መንፈስ በማስወገድ እንደ ባሪያ እንዲሸጡት አድርጓል። ከዚህም በኋላ የሴፍ በመልካም ባሕርይው በኢጥፋራ ፊት ምገስ በማግኘቱ ድጋሚ ስለቀናበት እንደ ጥፋተኛ ተቆጥሮ ወደ ወገኒ እንዲጣል አድርጓል። በዓለሙ በመቅናቱም ዓለሙ ያለ አምልኮት እግዚአብሔር እንዲቀር በብዙ አማልክት እንዲያመልክና እግዚአብሔር የለም ብሎ እንዲያምን አድርጎት ይታያል። ለዚህ ዓላማው መሳካትም የተለያዩ አመለካከቶችንና ፍልስፍናዎችን ጥንታዊ አምልኮዎችንም ጨምሮ ይጠቀማል። የመዝሙረኛው ዳዊት ታላት ምንኛ እውነት ናቸው “የአሕዛብ አማልክት ሁሉ አጋንንት ናቸው።” መዝ 95:5።

ዲያብሎስ በእውቀት በጥበብ በድንግልናና በትህትና ይቀናል። ስለሆነም አላዋቂነትን፣ ዝግግርንና ትዕቢትን በያዘው ክፉ አስተሳሰብ በዓለሙ ውስጥ ያስፋፋል። ስሎምንን ከጠቢብነቱ መልሶ በጋጢአት ጥሎታል። ወደ ፊትም የተሳሳተ እውቀት መዝራቱን ይቀጥላል። “ሰነፍ በልቡ እግዚአብሔር የለም ይላል።” መዝ 13:1። ዝግግርም ዓለሙን ሁሉ የሚዋጋበት አደገኛ መሣሪያው ነው። ትዕቢትም ሌሎች ጋጢአቶችን ሁሉ ያሸነፉትን ሰዎች የሚጠምድበት ጠንካራ የጋጢአት መረቡ ስለሆነ ብዙዎችን በዚህ ጥሏል።

የዲያብሎስ ቅናት ተራ ስሜት ሳይሆን አጥፊ ነው። ዲያብሎስ ልክ ኢዮብን እንደተዋጋው ባለው ኃይል ሁሉ ይዋጋል። በትዕግስቱና በጽናቱ ስለቀናበት በእግዚአብሔር ፊት ከሰሰው። ክፉኛም መታው። በገዳም በሚኖሩ አባቶች ምንኩስናና ብህትውና ስለሚቀናም እጅግ አስቸጋሪና ከባድ የሆኑ ውጊያዎችን ያውጅባቸዋል። በወቅቱ እጅግ ሊቅ በነበረውና በነገረ መለክት ትምህርት የመጀመሪያው ፕሮፌሰር በነበረው በአሪገን ዲያብሎስ ስለቀናበት ቤተ ክርስቲያን አውግዛ እስክትለየው ድረስ በጥርጥር ማዕበል መታው። ስለ እርሱም እንዲህ ተባለ “ታላቁ ማማ ሆይ! እንደምን ወደቅህ?” ስለሆነም ማንኛውንም ዓይነት መንፈሳዊ ሥራ በወራህ ጊዜ ዲያብሎስ እንደሚቀናብህ አስብ። በጽድቅ መንገድ ስትጓዝ ምን ጊዜም ቢሆን ዝም ብሎ አይመለከትህም፤ በሚቻለው ሁሉ ሊጥህ ይጣጣራል እንጂ። ስለዚህ

መንፈሳዊ ተግባርን ከተመስጠ ጋር በምታከናወንበት ጊዜ ሁሉ ቢተናኮህ ተስፋ አትቀረጥ። ይልቁንም እንዲህ በለው “ይህን ጠብቀዋለሁ ይህን እንጂ ዳግመኛ እንዳልወድቅ የእግዚአብሔርን ምህረት በመጠየቅ እጸልያለሁ።”

እግዚአብሔር አንድ ዓይነት ስጦታ ሲሰጥህ ርኩሳን መናፍብት እንደሚቀኑ ጠብቅ። በዚህ ጊዜ በትዕቢት እንዳትወድቅ አሊያም የተሰጠህን የጸጋ ስጦታ አለአግባብ እንድትጠቀምበት ለማድረግ የማያደርገት መከራ አይኖርም። በዚህም መንፈሳዊ ዓላማውን አስተው ስጦታህ ለአንተም ሆነ ለሌሎች የሚሰጠውን ጥቅም ያስቀራሉ።

12. ምቹ ጊዜን ይጠብቃል።

ዲያብሎስ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ አርባ ቀንና አርባ ሌሊት ከጸመ በኋላ መራቡን ሲመለከት ይህ ምቹ ጊዜ መሆኑን አውቆ በዳቦ እንደፈተነው ሁሉ ሰዎችን ለመፈተን ማንኛውም ምቹ ጊዜ እንዲያልፈው አይፈልግም። በኤፕሮስ ፍርሃት ተጠቅሞ ጌታውን “አላውቅም” እንዲል አድርጎታል። የአይሁድን በሰንበት ከሁሉ ነገር መከልከልን ተጠቅሞም ከዚያ በፊት ማንም ያላደረጋቸውን የኢየሱስ ክርስቶስን የማዳን ተፃምራት እንዲከፋ አልፎ ተርፎም ጋጢአተኛ ነው ብለው እንዲከሱት አድርጓል። ዮሐ 9:11።

13. የማያምንና የማይታመን ነው።

ቀደም ሲል እንደተመለከትነው ዲያብሎስ ስትጸም ራስህን ስትዝና ሥጋህን ስታደክም ለጤንነትህ የተጨነቀ በመምሰል ሊቀርብህ ይችላል። በመቀጠልም ስለ ጤንነትህ ስትል ለሰውነትህ እረፍት እንድትሰጥ ያማክርሃል። ዋናው ቁም ነገር ግን ስለ አንተ ጤንነት በእውነት አለማስቡ ነው። አንተ ሌሊቱን ለጸሎት ለስግደትና መንፈሳዊ መጻሕፍትን ለማንበብ ንቁ ሆነህ ስትገኝ እንድትተኛ ይዣፋሃል። በአንፃሩ ግን ሥጋህን ለማስደሰት ወይም ለማዝናናት ሌሊቱን መሉ ሳትተኛ ብታድር ንቁ ሆነህ መቆየትህ ለጤንነትህ መልካም አለመሆኑን አያማክርህም።

በዓለም ስላለው ከንቱ ነገር ሁሉ በማስብ ብትደክም ታርፍ ዘንድ ግድ አይልህም። ሀብትን ለማከማቸት፣ ሥጋዊ ተድላና ደስታን ጥንዘብ ለማድረግ፣ ጫጫታና ጽንኪራ የበዛበት ድግስ ለማዘጋጀትና ቁማር ለመጫወት ብትደክምም እንድታርፍ አይጠይቅህም። እነዚህንና እነዚህን የመሳሰሉትን ሥጋዊ ተግባራት ለማከናወን መድከምህ “አያሳዝነውም”፤ ጥቂት እረፍት እንድትወስድም አይመከርህም። እርሱ ታርፍ ዘንድ ግድ የሚልህ ለመንፈሳዊ ተግባራት ደፋ ቀና በምትልበት ወቅት ብቻ ነው። የአንተን ጤንነት አስመልክቶ “ጋዜታው” የሚነቃቃው አንተ መንፈሳዊ ተጋድዶዎችን ስታደርግ ብቻ ነው። ስለሆነም በመንፈሳዊ ተጋድዶህ ወቅት ለእረፍት ቢጠራህ አትሰማው። እንዲህ ዓይነቱ ጥሪ የማሳነፍና የማዝናጋት

ጥሪ ነውና። የእግዚአብሔር ልጆች ግን በድካማቸው ይደሰታሉ ይመካሉም። 1ኛ ቆሮ 15፡10። ከዚህ በተጨማሪ ቅዱስ ሳውሎስ እንዲህ ብሏል። “በድካም አብዝቼ፣ በመገረፍ አብዝቼ፣ በመታሰር አትርፈሁ። . . . በድካምና በጥራት፣ ብዙ ጊዜም እንቅልፍ በማጣት . . .” 2ኛ ቆሮ 11፡23 127። “ስለዚህ ስለ ክርስቶስ በድካም በመንግሥታትም በችግርም በስደትም በጭንቀትም ደስ ይለኛል፤ ስደክም ያን ጊዜ ኃይለኛ ነኝና” 1ኛ ቆሮ 3፡8። ይህን በማስተዋል ተገንዝቦ ስለ እግዚአብሔር የምትችሉውን ያህል ድክም። ዲያብሎስ እንድታርፍ ቢያማከርህ ምክሩ መንፈሳዊ የሚታመንና እውነት አለመሆኑን እውቅ። አንድ ታላቅ አባት በብህትውና ተጋድሎ ራሱን በማድከም ይኖር ነበር። ከዕለታት በአንድ ቀን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ተገልጦ ስሙን ከጠራ በኋላ ከድካሙ እንዲያርፍ ቢጠይቀው “አንተ ስለ እኛ ድኅነት ስትል ከደክምከው ድካም ጋር ሲነፃፀር የእኔው ምንም እንዳልሆነ እቆጥራለሁ” በማለት መልሶለታል።

አሁን አርፈህ ኋላ ዘላለማዊ ድካም ከምትደክም በዚህች ምድር ሳለህ ደክመህ ኋላ የድል አክሊልን ብትቀበል ይሻልሃል። እዚህ ሳለህ የምትደክመው ድካም በእግዚአብሔር ዘንድ የሚዘነጋ እንዳልሆነ አስተውል! እንዲህ የሚል ቃል አለና! “. . . ያደረጋችሁትን ሥራ ለሰሙም ያሳያችሁትን ፍቅር ይረሳ ዘንድ ዓመፀኛ አይደለም” ዕብ 6፡10። እዚህ ሳለህ የምትደክመው ድካም ሁሉ በሰማይ ቤት ዋጋ ሆኖ ይጠበቅሃል። ይህች ምድር የምናርፍባት ምድር ሳትሆን የድካምና የተጋድሎ ምድር ናት። ለዚህም ነው አንድ ሰው ከዚህ ዓለም በሞት ሲለይ አረፈ የሚባለው። ስለዚህ ዲያብሎስ እንድታርፍ ሲጠይቅህ አዝናልህ ሳይሆን ሊያታልልህ መሆኑን እውቅ። ስለ አንተ ጤንነት የተጨነቀና የሚያስብ የሚመስለው በተባህትዎ ስትጋደል እንጂ ለማጭበርበር ላይና ታች ስትል አይደለም። በምትጸምበት ወቅት ዲያብሎስ ስለ ሰውነትህና ስለ ጤንነትህ የተጨነቀ በመምሰል የህክምና ባለሙያዎች ጋዋን ለብሶ ከእንስሳት ተዋጽኦ ስለሚገኘው ፕሮቴንና አሚኖ አሲድ ጥቅም ሰፋ ያለ ማብራሪያ ያደርግልሃል። ነገር ግን ጤንነትህን የሚያቃውሱትንና የሚጎዱህን እንደ ሲጋራ ማጤስ መጠጥ አብዝቶ መጠጣትና ዝሙትን ስትፈጽም ስለ አንተ አይጨነቅም። ይህም የሚያመለክተው ስለ ጤንነትህ ጥንቃቄ እንድታደርግ መምከሩ የማይታመን መሆኑን ነው።

ስለሆነም ስለ ምቹትና ስለ ሰውነት ጤንነት ማግኘት ቢዋጋህ “ጊዜው አሁን አይደለም” በለው። ስለ ምቹት ማግኘት የሚከፈተው ውጊያ ከዲያብሎስ ከሆነ የሰንፍናውን ውጊያም እንዴት ያበረታው! እኛ በሥጋ ስንደክም ነፍሳችን ትበረታለች፤ በነፍስ ስንደክም ደግሞ ሥጋችን ይበረታል። ሥራዎቻችንን አከናውነን ስንጨርስ ምንም እንኳ ሥጋችን ቢዝል ደስታና ምቹት ይሰማናል። ሥጋችንንም በጽም፤ በንቃት፤ በስግደትና በንጽህና በመጠበቅ ስናሸንፈው ደግሞ ሊገለጽ የማይቻል ታላቅ መንፈሳዊ ደስታ ይሰማናል።

ምዕራፍ ሦስት

የዲያብሎስ ደባዎች

የዲያብሎስ ደባዎች ምንኛ ብዙ ናቸው! መጨረሻም የላቸውም። አንዱ ደባው ባይሳካለት ማታለያውን በሌላ እንደገናም በሌላ እንደገናም በሌላ እያለ ያለመውን እስኪያሳካ ድረስ ይቀጥላል። ይኼ ነው የሚባል የተጨበጠ ዓላማ ባይኖረውም ግቡን ለመምታት በምንም ሳይታገድ የመሰለውን የጥፋት እርምጃ ባገኘው አጋጣሚ ከመውሰድ ወደ ኋላ አይልም። ለማንኛውም ከዚህ በመቀጠል በጣም ከሚታወቁትና በተደጋጋሚ በግልጽ ከታዩት ደባዎቹ መካከል ዋና ዋናዎቹን እንመለከታለን።

1. በመልካም ምግባር ውስጥ ኃጢአትን መሰወር።

ለአንዳንድ ኃጢአቶች የተለያዩ ስሞችን በመስጠትና በመልካም ምግባር አስመስሎ ስዎች በቀላሉ ሊቀበሏቸው በሚችሉት መንገድ ማቅረብ ለዲያብሎስ ምንኛ ቀላል ነው! ጌታ እንዲህ ብሏል “የበግ ለምድ ለብሰው ከሚመጡባችሁ በውስጣቸው ግን ነጣቂዎች ተኩላዎች ከሆኑ . . .” ማቴ 7፡15።

በስዎች ላይ ማፈዝና ማላገጥ እንደ ጨዋነት፣ ጥሩ ጠባይ፣ ፍቅር፣ መላመድና መቃለድ መሰለው ሊቀርቡ ይችላሉ። ይህን አስደርጋም ብልህ ወይም አዋቂ ብሎ ሊጠራ ይችላል። ከዚህ በተጨማሪ በልጆችህና በታናናሾችህ ላይ መልካም ምግባር ይዘው እንዲያድጉ፤ ሥነ ምግባር እንዲይዙና እንዲታረሙ በሚል ሰበብ ጭካኔ የተመላበት እርምጃን እንድትወስድ ያደርግሃል። ይህን ካላደረገህ ባለማድረግህ ነሊናህ እንዲወቅስህ ሊያደርግህም ይችላል። በመዋብና ንጽህናን በመጠበቅ ስም አብዝቶ መኳካልና ማጋገጥን እንድንፈጽም በጎ አስመስሎ ያቀርባል። ስዎች እንዳይቃወሙት ዲያብሎስ ኃጢአትን በኃጢአትነቱ ግልጥልጥ አድርጎ ሊያቀርበውም።

ኃጢአቱ ምንም ልዩነት የሌለው ያው አንድ ኃጢአት ሆኖ ሳለ ሌላ ስም ይሰጠዋል። “እገሌን ምንም በማያውቀው መንገድ የተለያዩ ስሞችን በማውጣት ዘይ እዋጋውና የምፈልገው ወጥመድ ውስጥ እጥለዋለሁ። ምናልባት ሊያውቅብኝ ይችላል ነገር ግን ነሊናው አይወቅሰውም።” ይላል። “ለምሳሌ አንድ ሰው ግብዝነትን በዚህ ስሙ ብሰጠው ላይቀበለው ይችላል። ታዲያ ምን ላድርግ? ከውጪ አምሮ በሚታይ በኖራ በተለሰነ መቃብር (ማቴ 23፡17) መስዩ ውስጡን ፍጹም የተለየ አድርጌ አቀርብለታለሁ። ስለሆነም “ግብዝነት” በሚለው ቃል ምትክ “ሌሎችን ከመሰናክል መጠበቅ” ወይም “ለሌሎች መልካም አርአያ መሆን” የሚሉትን እጠቀማለሁ” ይላል። ኃጢአትን በትክክለኛው የኃጢአቱ መግለጫ ስም መጥራት የዲያብሎስ

ጥበብ አይደለም። ይህን ካደረገ ዕቅዱ ሁሉ ስለሚታወቅበት ግቡን ይመታ ዘንድ አይችልም። መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለሐዋርያቱ እንዲህ ብሏቸው ነበር። “... የሚገድላችሁ ሁሉ እግዚአብሔርን እንደሚያገለግል የሚመስልበት ጊዜ ይመጣል” ዮሐ 16:2። በእርግጥም ዲያብሎስ ይህን ለሚያደርጉ ሰዎች መግደልን እንደ “ቅንዓት” ወይም “ሃይማኖትን እንደመከላከል” ወይም “የተቀደሰ ተጋድሎ” ወይም ደግሞ “ምድርን ከኃጢአተኞች ማንጸት” በሚሉ የተለያዩ ስሞች ሊያቀርበው ይችላል። ይህም ፈረሃውያን ሰዳቃውያንና የካህናት አለቆች ኢየሱስ ክርስቶስን ለመስቀል ሞት አሳልፈው በሰጡት ጊዜ በውስጣቸው የነበረው ስሜት ነው።

ወደ ኢየሱስ ክርስቶስ ይመጡ የነበሩትን ሕፃናት ሲገቡና ሲከለክሉ የነበሩት ሰዎች ይህ በእነርሱ ዘንድ የጭካኔ ተግባር መስሎ እንዲታያቸው አያደርግም። ሉቃ 18:15። እነርሱ ይህንን “ሥነ ምግባርን ማስጠበቅ” ወይም “የታላቅ ሰው መልካም ምግባር” ይበሉት እንጂ በመልካም ምግባር ስም የተሸፈነ መጥፎ ተግባር ነው። ዲያብሎስ ሐሰትን በጥበብ ስም ሽፍኖ ማቅረብ ይችላል። ይህንንም በመልካም ጠባይ አለያም ሁኔታዎችን ከጥፋት ለማዳን በሚል ሰበብ ሊያቀርባቸው ይችላል። አንድ ሐኪም “የበሽተኛውን ሞራል ለመጠበቅና ራሱን ከመሳት ተከላክሎ ለማዳን” በሚል ምክንያት ለበሽተኛው ብዙ ውሸት የሆኑ ነገሮችን ሊነግረው ይችላል። እንደዚህ ያሉትን ውሸቶች አንዳንዶች ቅዱስ ውሸት ወይም ጉዳት የማያስከትሉ ውሸቶች (white lies) በማለት ይጠሯቸዋል። እንዲያውም በየዓመቱ በመጋቢት ወር መባቻ ላይ እንደዚህ ያሉትን ውሸቶች “ቀልዶች” “ተረቶች” ወይም ሌሎች ስያሜዎችን በመስጠት ሲጠሯቸው ይሰተዋላሉ።

እንዲህ ባለ መልኩ ለዲያብሎስ ዳንኪራን ጥበብ ብሎ ማቅረብ ምንኛ ቀላል ነው? አሳራ ስዕሎችንና ሐውልቶችን ሥነ-ጥበብ ብሎ መጥራትስ? በአንዳንድ ቴሌቪዥኖችና ሲኒማዎች ውስጥ የሚቀርቡት ትዕይንቶች ኃጢአትን የሚያበረታቱ ቢሆኑም እንኳ በጥበብ ስም ይጠራሉ። መዘቃም ክርስትናን የሚፈታተንና ጭንቀት ውስጥ የሚጥል ቢሆንም መጠሪያው ኪነ-ጥበብ ነው። በዚህ “ኪነ-ጥበብ” በሚል ስያሜ ሽፋን ሥር ዲያብሎስ ይህን ድንቅ ስም ሊይዙ የማይገባቸው በርካታ የኃጢአት ስብስቦችንና የማሰናከያ ድንጋጦችን እንዴት እንደሚሸሽግ አስተውል።

ዲያብሎስ “ንፍገት”ን በዚህ ስሙ የሚጠራው ይመስልሃልን? ማንም ስለማይቀበለው አይጠራውም። ይልቁንም “ጠንካራ ኢኮኖሚ”፣ “ገንዘብን ለወደፊት መቆጣጠር”፣ “ገንዘብ አለማባከን” ወይም “በቅንጦት አለመኖር” በሚሉ ስያሜዎች ይቀይረዋል። ዲያብሎስ አንድ ባለጸጋ ሰው ለደህው አንዳች እንዳይሰጠው ለመከላከል ከፈለገ እንዲህ በማለት ያማክረዋል። “ምጽዋት በመስጠት ልመናንና ጥገኝነትን አታበረታታ። ስለዚህ አለመስጠትህ “በፊትህ ወዝ ትበላለህ” (ዘፍ 3:19) የሚለውን የእግዚአብሔርን ትዕዛዝ ስለማይቃወም ሥራ ፈልገው በመስራት የራሳቸውን እንጀራ እንዲበሉ ያደርጋቸዋል” ይለዋል። “ለችግረኛና ለምስኪን የሚያስብ ምስገን

ነው፤እግዚአብሔር በከፉ ቀን ያድነዋል፤ እግዚአብሔር ይጠብቀዋል ፤ ሕያውም ያደርገዋል ፤ በምድር ላይም ያመሰግናዋል ፤ በጠላቶቹም እጅ አያሳልፈውም ፤ እግዚአብሔር በደጃው አልጋ ሳለ ይረዳዋል ፤ መኝታውን ሁሉ በበሽታው ጊዜ ያነጥፍለታል።” (መዝ 40:1-3) ያለውን ቃል እግዚአብሔር ግን አያስታውሰውም።

ለኃጢአት የመልካም ምግባርን ስም መስጠት ደግሞ ሰዎች በኃጢአታቸው እንዲቀጥሉ ያበረታታቸዋል። እንዲህ ያለው ግታለል ሰዎች ስላለፈው በደላቸው ገላናቸው እንዳይወቅሳቸው ማድረግ ብቻ አይደለም በዚያው በቀደመው ኃጢአታቸው ወደፊትም እንዲገቡበት ያደርጋቸዋል። ዲያብሎስ የአርዮስን የመቅደንዮስንና የሰባልዮስን አስተሳሰብ ኑፋቄ በሚል ስያሜ ይጠራዋል? አይጠራውም። ይልቁንም ኑፋቄአቸው ትክክለኛ ሃይማኖትን ለማስጠበቅና ለመከላከል የሚረዳ አስመስሎ ያሳምናቸዋል። የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶችንም በተዛባ መልኩ እንዲረዱ እንዲተረጎሙና እንዲቀበሉት ከማድረግ ባሻገር ሌሎችንም በተሳሳት መንገድ እንዲያሳምኑበት ያደርጋቸዋል። ስለሆነም የግታለያ ስያሜዎች ላይ ጠንቀቅ በል! ምንም እንኳ ኃጢአት የተለያዩ ስያሜዎች ቢሰጡትም ያው ኃጢአት ነውና በዚህ ዲያብሎስ እንዳያታልልህ አስተውል!

2. ሌላ መልካም ምግባር ትይዛለህ በሚል ሰበብ የያዙትን ግስጠፋት።

የተፈጥሮ ባሕርይህ እካል እየሆኑ በመጡትና ቋሚ መልካም ምግባራትህ ዲያብሎስ በጣም ይናደዳል። ባሻገሩም አጋጣሚ ተጠቅሞም እነዚህን ቋሚና መልካም ምግባራትህን ሊያጠፋብህ ይጣጣራል። ይህን ለመፈጸም በጣም ቀላል መንገድ አድርጎ የሚወስደውም አዳዲስ መልካም ምግባራትን ለአንተ ማቅረብ ነው። ልምምድ ያላደረገህበትን አዲሱን መልካም ምግባር ያለ አድልዎ መፈጸም ከጀመርህ የመጀመሪያውንና ቋሚውን መልካም ምግባርህን ታጣለህ። ለዚህ ምሳሌ የሚሆን ከዚህ በመቀጠል እናያለን።

ሀ. በመጀመሪያ እስቲ ሕይወቱን በትህትና በጸጥታ በርጋታ በተሰበረ ልብና በግፋም ጠባይ እየመራ የቆየውን ሰው እንመልከት። ዲያብሎስ ይህ ሰው እነዚህን ባህርያቱን በሙሉ እንዲያጣ ለማድረግ ይፈልጋል። ምን ያደርጋል ታዲያ? በእርግጥ የሰውየውን ትህትና አይዘልፍም። ወይም ደግሞ “በሰዎች ሁሉ የሚወደደውን ይህ ትህትናህን ተወው” አይልም። ማድረግ የሚችለው ይህን ባህርይውን ከቦታው አናግቶ በሌላ መተካት ነው። ሌላ በጎ ምግባር ያመጣና የዚያኛው ምትክ መሆኑን ሳይገልጽ ይሰጠዋል። ግን እንዴት?

በመጀመሪያ ለሰውየው “የቤትህ ቅንዓት በልታኛለችና” ስለሚለው ጥቅስ ሰፋ ያለ ማብራሪያ ይሰጠዋል። ይህ ጥቅስ የተነገረው በትህትናው በሚታወቀው በንጉሥ ዳዊት መሆኑንም ይገልጽለታል። መዝ 68:9። ይህንኑ ቃል እጅግ በጣም ትሁት የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ ቤተ መቅደሱን ባጸዳ

ጊዜ ሐዋርያቱ ማስታወሻቸውን ይነግረዋል። “የገመድም ጅራፍ አበጅቶ ሁሉን በጎችንም በረዎችንም ከመቅደሱ አወጣቸው ፤ የለዋጮችንም ጥንዘብ አፈሰሰ ገበታዎቻቸውንም ገለበጠ . . .” ዮሐ 2፡15-17። በመቀጠልም “ቤቴ የጸሎት ቤት ትባላለች ተብሎ ተጽፏል ፤ እናንተ ግን የወንበዶች ዋሻ አደረጋችኋት አላቸው።” (ማቴ 21፡13) ማለቱን ያሳስበዋል። ከእነዚህ ጥቅሶች በተጨማሪ ሌሎች ተመሳሳይ ጥቅሶችን እያቀበለ ሰውየው የሌሎችን ስህተት እንዲዋጋ ያደርጋል። ከዚህ ሌላ ጌታችንና መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ጻፎችና ፈሪሳውያንን በአንድ ምዕራፍ ሙሉ (ማቴ 23) ከፋኛ እንደ ዘለፋቸው ያስገነዝበዋል። “እናንተ ግብዞች ጻፎችና ፈሪሳውያን” በማለት። ማቴ 23፡13፤14፤15፤23፤25፤27፤29። ከዚህ በተጨማሪ ስህተታቸውን በመግለጥና ከእንዴም ሁለት ጊዜ በላይ “ዕውሮች መሪዎች” በማለት ገስጽአቸዋል። “በውጪ አምረው የሚታዩ . . . በናራ የተለሱ መቃብሮችን ስለምትመስሉ . . .” በማለትም ዘልፏቸዋል። ማቴ 23፡27። በመጨረሻም “እነሆ ቤታችሁ የተፈታ ሆኖ ይቀርሳችኋል” ብሏቸዋል። ማቴ 23፡38 ዮሐንስ መጥምቅም የአይሁድን መሪዎች “እናንተ የእፋኝት ልጆች! ከሚመጣው ቁጣ እንድትሸሹ ማን አመለከታችሁ?” (ማቴ 3፡7) በማለት ዘልፏቸዋል።

እነዚህን ሁሉ ከገለጸለት በኋላ “ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ በትዕዛዝ መልክ ያስተላለፈልንን ቃል አስተውል” ይለዋል። “ዘለፍና ገስጽ ምክርም” (2ኛ ጢሞ 4፡2) በማለት አዝዞሃል” ይለዋል። ይሁን እንጂ ይህንኑ ጥቅስ ሙሉ ለሙሉ አይጠቅስለትም። በተለይም “ፈጽመህ እየታገስህና እያስተማርህ” የሚለውን። ይህ ቃል የተነገረው ለኤፌሶስ ጳጳስ ለቅዱስ ጢሞቴዎስ መሆኑን አይገልጽለትም። ቅዱስ ጳውሎስ ራሱ በኤፌሶስ የሚኖሩ ቀሳውሶችን መገሰጹንም አይነግረውም። “ስለዚህ ሦስት ዓመት ሌሊትና ቀን በእንባ እያንዳንዳችሁን ከመገሰጽ እንዳላቋረጡ እያስባችሁ ትጡ።” ሐዋ 20፡31 ከዚህ ሁሉ በኋላ ያ ትሁት ሰው ሌሎችን መዝለፍና መገሰጽ መቻሉን በማሳየት ይህን እንዳያደርግ ጫና ያሳድርበታል። ልክ ሰውየው ክርስቶስን ወይም መጥምቁ ዮሐንስን ወይም ቅዱስ ጳውሎስን አሊያም ጢሞቴዎስን የሆነ ይመስል።

ከዚህ ጊዜ አንስቶ ያ ምስኪን ሰው መንፈሳዊ ተግሳጽ እንዴት መቅረብ እንዳለበት ወይም ማን ማን መገሰጽና መዝለፍ እንዳለበት ወይም የእርሱ ሥልጣን እስከ ምን መሆኑን ሳይገነዘብ ያገኘውን ሁሉ ይዘልፋል፤ ይገስጻልም። ተግሣዱም በቁጣ በእርግጥ በጭካኔና ሰዎችን በማዋረድ ይታጀባል። ሰዎች ሁሉ በእርሱ ዘንድ አጸያፊዎች ይሆናሉ። ምናልባትም በእርሱ ምክንያት ብዙዎች ቤተ ክርስቲያንን ትተው ይሄዳሉ። ቆይቶም ፍንጣሪውን በየቦታው የሚረጭ ፈንጂ ይሆናል። በዚህ ዓይነት መንገድ ትህትናውን ጨዋነቱንና ዝምታውን ያጣል። ሰዎችን ይጠላል፤ በሰዎችም ይጠላል። ጥቂት ቆይቶም ይህ አዲስ ያመጣው ባህርይ ሙሉ በሙሉ ይታከተውና ወደ ቀደመው ባሕርይው ለመመለስ ይሞክራል። ነገር ግን አሁን የያዘው ልብ ቀድሞ ከነበረው ልብ፤ አሁን ያለው

አስተሳሰብም ከበፊቱ ፍጹም የተለየ ሆኖ ያገኘዋል። በመጨረሻም ገራገርነቱን፤ የልብና የገሊና ንጽህናውን ከሌሎች ጋር የነበረውን መልካም ግንኙነትና በመልካም ምግባሩ ሌሎችን መጥቀም ማቆሙን ይገነዘባል። በዚህም ዲያብሎስ ጠንቅቆ በማያውቀው መልካም ምግባር ስም የቀደመ መልካምና ቋሚ ምግባሩን ያሳጣዋል። የመጀመሪያውን ሳይዝ ሁለተኛውንም ሳይጨብጥ በመካከል ግራ ተጋበቶ ይቀራል። ይሄም ሥር አለመስደዱ ዲያብሎስን ስለሚያናድደውና በቀላሉ ከእርሱ ሊቀማው ስለሚችል በሁለተኛው ምግባሩ እንዲቀጥል ይተወዋል። ለዚህም ነው የቀደመት አባቶቻችን እኛ ልጆቻቸውን እንዲህ በማለት የመከሩን። “ዲያብሎስ የቀደመ መልካም ምግባርህን የሚያጠፋ ሌላ አዲስ ምግባር ቢያቀርብልህ ‘አሁን ያቀረብክልኝ መልካም ምግባር መልካም ይሁን እንጂ እኔ አልፈልገውም’ በማለት መልሰው።”

በእርግጥ አንዱ የእግዚአብሔር መልካም ሥራ ሌላውን አያጠፋውም። አንድ ሰው ግን ከሌላው ሰው የሚለየው የራሱ ባሕርይ እለው። ለአንዱ የሚሆነውም ለሌላው ሳይሆነው ይችላል። ልክ እንደዚሁ ሁሉም ሰው የማስባሰብ የማደራጀት የመዝለፍ የመገሰጽ የመፍረድና የመርገም ሥልጣን የለውም። እንደዚህ ያለው ሥልጣን ከእግዚአብሔር የተሰጠው ቢሆን እንኳ ያለ አንዳች እንከን እንዴት ሊጠቀምባቸው እንደሚችልም አብሮ ይሰጠዋል። ሁሉም ሰው እንደ ቅዱስ ጳውሎስ “ወንጌልንም ባልሰበክ ወዮልኝ!” ይል ዘንድ አይችልም። ሐዋርያው ይህን ያለው ግዴታና አደራ ስለተጣለበት ነው። “. . . ግድ ደርሶብኝ ነውና።” “. . . መጋቢነት በአደራ ተሰጥቶኛል” 1ኛ ቆሮ 9፡16፤17። በአንተ ላይ የተጣለው አደራ ምንድን ነው? ኢየሱስ ክርስቶስ ለቅዱስ ጳውሎስ የሰጠውን ጸጋ ወይም ለመጥምቁ ዮሐንስ አባት በመልአኩ ብሥራት ያደለውን ሥልጣን ወይም ደግሞ እንደ ቅዱስ ጢሞቴዎስ እጅ የመጫን ጋላፊነት የሰጠህ ማን ነው?

ለ- ከሥጋዊ ጉዳዮች ርቆ በልብ ንጽህና የሚኖረውን ደግሞ እንመልከት። ይህ ሰው ራሱን ሙሉ ለሙሉ ከክፉ በመከላከል የሚኖር ሰው ነው። ሊያሰናክሉት የሚችሉ ጽሁፎችን እንኳ አያነብም። ሕግ የሚያስጥሱትን ትዕይንቶችም አይመለከትም። ሊያሰናክሉት ከሚችሉ ሰዎች ጋር አይቀራረብም፤ ንግግራቸውንም አያዳምጥም። በዚህ መልኩ ገሊናውን በንጽህና ይጠብቃል። የረከሰ ነገርም ወደ ልቦናው ዘልቆ አይገባም። ዲያብሎስ ይህን ንጹህ ሰው ሊዋጋውና ሊያሰናክለው ይፈልጋል። ነገር ግን ማሰናከያውን ፊት ለፊት በግልጽ አምጥቶ አያቀርብለትም ፤ ይቃወመዋልና። ምን ያደርጋል ታዲያ?

ዲያብሎስ ይህን ሰው ወጣቶችን ወደ ልብ ንጽህና የሚመራ መንፈሳዊ መምህር እንዲሆን በሩን ይከፍትለታል። ጠዋት ማታም እርሱ ብቻ በልብ ንጽህና መኖር እንደሌለበትና ለሌሎች ምስኪን ወንድሞቹ ከልብ ንጽህና ችግር ሊያወጣቸው የሚችለውን ምክር መለገስና ከጥፋት

እንዲድኑ ምክንያት መሆን እንዳለበት ይወተውተዋል። “ኃጢአተኛን ከተሳሳተበት መንገድ የሚመልሰው ነፍሱን ከሞት እንዲያድን የኃጢአትንም ብዛት እንዲሸፍን ይወቅ።” (ያዕ 5:20) የሚለውን ጥቅስ እንዲያስተውልም ይጠቁመዋል። ወደ እርሱ የሚመጡትን ሁሉ ለመምራት እስኪወስንና አምና ይህን ታላት መንፈሳዊ አገልግሎት እስኪቀበለው ድረስ በውትወታው ይቀጥላል።

ከዚህ በኋላ ዲያብሎስ ወደሚቀጥለው ደረጃ ያሸጋግረዋል። አመራሩ በተግባር እንዲገለጥ ወደ እርሱ የሚመጡትንም ወጣቶች ችግሮቻቸውንና ስህተቶቻቸውን ግድመጥ እንደሚገባው ያሳስበዋል። ከዚያም በታች ተራ በተራ እየመጡ እንዴት ወድቀው ንጽህናቸውን እንዲጠጥ የሚያወሰኑትን ወረዎችና ወጎች በዝርዝር በመተረክ ጆሮዎቹን ይሞሉአቸዋል። ታሪኮቹ አሳፋሪ ቢሆኑም ይሰማል። በዚህም ይህ ወደ ንጽሐ ልቦና የሚመራ መምህር አስቀድሞ ሊያዳምጣቸው የማይወደውን 1 ሲሸሻቸው የነበሩትንና እንዲሰግባቸው ያልተፈቀዱትን ጉዳዮች ሁሉ ግድመጥ ይጀምራል። አሁን ሁሉን በሚገባ ለግድመጥ ይፈቅዳል። ሁሉም እየመጣ አዳዲስና የተለያዩ የኃጢአት ዓይነቶችን በገሊና ሰሌዳው ላይ ይሰላል። ሌሎችን በመምራት ስም ይህ ወንድማችን ገሊናው በረከሱ ስዕሎች ይጨናነቃል። የአእምሮውን ንጽህና የሚያሳጡትንና የሚያረክሱትን ወረዎችና ወጎች ግወቅ ይጀምራል። “መናገር እንኳ ነውር ነውና” (ኤፌ 5:12) የተባለላቸውን ሁሉ ሲነገሩት ይሰማል። እነዚህ ጉዳዮች በውስጡ የኃጢአትን ስሜት ባይቀሰቀሱበትና ባያሰናክሉትም እንኳ አእምሮውን ያረክሱበታል። መልካሙንና ክፉውን ከሚያሳውቀው ከእውቀት ዛፍ እንግዳ ፍረዎችን ቀጥፏል። ይህን አውቆ ለመሸሽ ቢሞክርም ዲያብሎስ “ወጣቶቹን የት ልትተዋቸው ነው?” ይለዋል።

ወጣቶቹም በአመራሩ ሰላም ያገኙ መሆናቸውንና ከእርሱ ባይለዩ ደስ እንደሚላቸው ይገልጹለታል። እርሱ ከተዋቸው ግን ወደ ቀደመው ኃጢአታቸው ሊመለሱ እንደሚችሉ በመግለጽ አእምሮውን የበለጠ ያስጨንቀታል። በሁለት አግራቸው እስኪቆሙ ድረስ እንዳይተዋቸው ይዘበዝቡታል። በዚህም ስለ ጻድቁ ሎጥ የተነገረው ቃል በእርሱም ሕይወት ይንጸባረቃል። “... ጻድቅ ሎጥም በመካከላቸው ሲኖር እያየና እየሰማ ዕለት ዕለት በአመፀኛ ሥራቸው ጻድቅ ነፍሱን አስጨንቆ ነበርና።” 2ኛ ዴጥ 2:8። ወንድማችን አስቀድሞ ራሱን የሚያስጨንቀው በሚሰማው ብቻ ሲሆን አሁን ግን እነዚያ የሰማቸው ታሪኮች ከዚህ በፊት አይቶት በማያውቀው መልኩ በገሊናው ላይ ተቀርጾውና በገዢው የሚመለከታቸው ያህል ጥርት ብለው ሊታዩት ይጀምራሉ። በመጨረሻም ይህ ሰው በአስተሳሰቡም ሆነ በልቦናው ረከሰ ሊወድቅ ይችላል።

ይህ ወጣት ገና ከጅምሩ እንደነዚህ ያሉትን ወጣቶች ወደ ንጹሐ አባቶቻቸው በመላክ ራሱን ከጭንቀት ነፃ ባወጣ ነበር። ነገር ግን ዲያብሎስ ጉዳዩን አስጀምሮ እርሱ በማያውቀውና መልካም ምግባር በሚመስለው መንገድ እንዲሰርጽበት ሰላደረገው መተው ይሳነዋል። ምናልባት ግን

ወጣቶቹን ወደ መምህረ ንስሐ ለመላክ ይበቃ ይሆናል። ነገር ግን ብዛት ያላቸው ወረዎችንና ወጎችን በአእምሮው በመቋጠሩና ገሊናው በአዲስ እውቀት በመሞላቱ የቀደመ የአእምሮ ንጽህናውን ያጣል። “እውቀትንም የሚጨምር ኃዘንን ይጨምራልና” (መክ 1:18) የሚለውን የጠቢቡ ሰሎሞንን አባባል እዚህ ላይ ልብ ይሏል።

ሐ. ሌሎችን በመምራት ውስጥ የዲያብሎስ ተንኮል ወረዎችንና ወጎችን በማዳመጥ ልቦናን ማርከስ ብቻ ሳይሆን አእምሮ በጥርጣራ እንዲዋዥቅ የማድረግ ዘዴም አለው። ለዚህ ዘዴው የሚጠቀምበት መሪ ሰው እንዲሁ በልቡ አምና መንፈሳዊ መጻሕፍትን የማያነብ ነገር ግን ራሱን ወደ እግዚአብሔር ያሳስጠጋ ሰው ነው። ለዚህ ሰው አንድ ሌላ ሰው ጥርጥር ውስጥ ገብቶ በመጨነቅ ላይ መሆኑን በመግለጽ ምክር እንዲለግሰው ይጠይቀዋል። አንዱ ጥርጣራ ሌላውን እያስከተለና በተለያዩ አቅጣጫ መፍትሄ እየፈለገ የዚህ መሪ ሰው እምነት ከልቦናው ቀስ በቀስ እንዲያፈተልክና በአእምሮውና በሳይንሳዊ ምርምሮች መታመን እንዲጀምር ያደርገዋል። እምነትን ከሳይንስ ሳይደባልቅ የሚጓዙ ጥቂቶች ናቸው። ይህ ሰው ግን የማስረዳት ችሎታው ስለሌለው የጥርጣራው ማዕበል እያሰጠመው ይሄዳል።

ማንኛውም ሰው አመራር የመስጠት ብቃት እንደሌለው ልናውቅ ይገባል። ይህ ብቃት ያላቸው አባቶች መንፈሳዊ ችግሮችን በማየት አጸያፊ ኃጢአቶችን በማድመጥና ጥርጥርን በመስማት አይናወጡም። ስለሆነም ዲያብሎስ ብልህ በመሆኑ የመሪነትን ቦታ ይህ ብቃት ለሌላቸው ሰዎች በማሳየት እንዲጎዱበት ያደርጋል። ዲያብሎስ ይህን አገልግሎት ለእነዚህ ብቃቱ ለሌላቸው ሰዎች የሚያመለክተው እጅግ በጣም አንገብጋቢና አስቸኳይ መንፈሳዊ አገልግሎት እንደሆነ አድርጎ በማጣደፍ ነው። “እንግዲህ በጎ ለማድረግ አውቆ ለማይሠራው ኃጢአት ነው።” (ያዕ 4:17) የሚለውን ይጠቅሳል።

እዚህ ላይ ግን ትሁት የሆነው ሰው እንዲህ ዓይነቱ ውጊያ ሲከፈትበት በትህትናና በተሰበረ ልብ “እኔ ይህን ጉዳይ አላውቅም...” እኔ እንኳን ሌሎችን ሊመራ ራሴን መምራት አልችልም” በማለት መመለስ ለእርሱ ቀላል ነው። ይሁን እንጂ ዲያብሎስ አንድ መንፈሳዊ ሥራ የሚያመጣውን ውጤት በሌላ መንፈሳዊ ሥራ ማጥፋት ያውቅበታል። በጣም በተመስጠ ሆኖ ለፈጣሪው ጸሎት የሚያደርስን ሰው ዲያብሎስ አንድ ሰው ወደ እርሱ በመላክ ንትርክ የፈጠሩ ሰዎችን እንዲያስማማ ያስጠራዋል። እነርሱን ለማስታረቅ ተቀመጦ ጫጫታውን፣ ጭቅጭቁን፣ አጸያፊ ዘላቂውንና ስድቡን ሲያዳምጥ የተመስጠውና የጸሎቱ ውጤት ከእርሱ ይርቃል። ይህ ሰው ታዲያ ወደ ቤቱ ሲመለስ ያን የተጋጋለ ንትርክ ይዞ ስለሚመለስ ገሊናው ለጸሎት አይታዘዝለትም። እንተ ግን በእግዚአብሔር ፊት ለጸሎት ለመቆም ለየት ያለ ዝግጅት እንደሚያስፈልግ አትዘንጋ።

ዲያብሎስ ጸሎትህ በተመስጦ የተሞላ ሆኖ ሲመለከት ሊረበሽህ ይወዳል። እንዴት? አንተ በተመስጦ ስትጸልይ “እንዲህ ያለው ጥልቅ ተመስጦ በጣም ጥሩ ነው። ሌሎች ቢያውቁት ደግሞ ሊጠቀሙበት ይችላሉ። ስለዚህ እንዳትዘነጋው አሁኑኑ ተነሣና በወረቀት ላይ በጽሑፍ አስፍረው” ይልሃል። በዚህም ከጸሎት ወደ ጽህፈት ሥራ ያሸጋግርሃል። በእግዚአብሔር ፊት በተመስጦ መቆምህንም አስጥሎ እንድትቀመጥ፤ እንድትጽፍና በእግዚአብሔር ፊት በመቆምህ ከመደሰት ይልቅ በሌሎች እንድትደሰት ያደርግሃል። ዋናው የዲያብሎስ ዓላማ የያዝከውን እንድትጥልና በሌላ እንድትደሰት ማድረግ ነው። አሊያም ሌላ ታሻሻላህ በሚል ከንቱ ተስፋ በእጅህ ያለውን ጥላህ የማታገኘውን ለመያዝ እንድትተጋ ማባከን ነው። አሊያም ደግሞ አንዳንድ መልካም ምግባራትን ለጊዜው ያሳይህና ጳላ ይቀማሃል።

3. መልካም ምግባራትን ያለቦታቸው እንዲጠቀሙ ማድረግ።

መጽሐፍ ቅዱስ “ለሁሉ ዘመን አለው፤ ከስማይ በታችም ለሆነ ነገር ሁሉ ጊዜ አለው” ይላል። መዝ 3፡1። መልካም ምግባራትን ያለ ጊዜያቸውና ያለ ቦታቸው ከተጠቀሙንባቸው ከመንፈሳዊ ጠቀሜታቸው ይልቅ ጥፋታቸው የጎላ ይሆናል። በዚህ መልኩ ከሚዋቀሩት የዲያብሎስ ደባዎች መካከል ጥቂቶቹን ከዚህ በመቀጠል እንመለከታለን።

ስለ ኃጢአታችን ማሰብ በሚጠበቅብን በንስሐ ወቅት የደስታን መልካም ምግባራት እንድናስላስል ያደርጋል። በዚህ ወቅት ከደስታ ጋር የሚዛመዱ ጥቅሶችን በማስታወስ በንስሐ ሕይወት እንድንቀጥል የሚያስፈልጉንን እንደ ጸጸትና እንባ የመሳሰሉትን ያጠፋብናል። “የሚያዝኑ ብጹዓን ናቸው፤ መጽናናትን ያገኛሉና” (ማቴ 5፡4) የሚለውን ጥቅስም ይሰውርብናል። በዚህ መልኩ ዲያብሎስ አንድ ሐረግ ብቻ መዝዞ የመጠቀም ዘዴውን ተግባራዊ ያደርጋል። እንዲህ ያለ ዘዴውን ጌታችን አልተቀበለውም። ዲያብሎስ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስን “... ተብሎ ተጽፎአልና” ብሎ ሲፈትነው “... ተብሎ ደግሞ ተጽፏል” በማለት መልሶለታል። ማቴ 4፡6-7። በዚህም ዲያብሎስ አንድ ሐረግ ጥቅስ በመምዘዝ ያንን ሐረግ የሚያብራሩ ሌሎች ጥቅሶችን እንደሌሉ አድርጎ ሲያቀርብልን በዚያ ተመርተን ስህተት ላይ እንዳንወድቅ ጌታችን አስተምሮናል።

ከዚህ በተጨማሪ ዲያብሎስ የእርሱን ዓላማ የሚያሳኩ ሌሎች ብዛት ያላቸው ጥቅሶችን ሊጠቅስልን ይችላል። ጽናትና ቅጣት በሚያስፈልግበት ቦታ ምህረት ማድረግን ሊጠቅስ ይችላል። በአንጻሩ ምህረት ርገራጌና ይቅርታ ሊደረግ በሚገባበት ቦታ ስለ ቅጣት የሚነገሩትን ጥቅሶች ሊያሳስበን ይነሳል። ዝምታ በሚመረጥበት ቦታ ላይም ስለ መናገር ጥቅም የሚያወሱ ጥቅሶችን ያስታውሳል። ለሌሎች የሚስማሙ (የተጠቀሱ) ጥቅሶችንም ለእርሱ እንደ ተጠቀሱ አድርጎ ማቅረብ ሌላው የዲያብሎስ ዘዴ ነው። ለምሳሌ ካህናትና ሐዋርያትን የሚመለከቱን ጥቅሶች ለአንዱ ምዕመን የተጠቀሱ

አስመስሎ በማቅረብ ይዋጋል። ጌታ ሐዋርያቱን “በምድር ላይ ማንንም አባት ብላችሁ አትጥሩ” ያላቸውን ለእርሱ (ለምዕመኑ) የተጠቀሰ አድርጎ ያቀርብለታል።

ሌላው ምሳሌ ደግሞ ጥፋትን በተመለከተ ቁጥር ያንን ጥፋተኛ ሰው ከፋኛ የሚማታውን ቁጡ ሰው ይመለከታል። ይህ ሰው ይህን አሳስፈላጊ እርምጃ እንዲወስድ የገፋው “ዓመፃ የሚያደርጉትን ሁሉ ከእግዚአብሔር ከተማ አጠፋችው ዘንድ ፤ የምድርን ኃጢአተኞች ሁሉ በማለዳ እገድላችዋለሁ።” (መዝ 100፡8) የሚለውን ጥቅስ ዲያብሎስ በአእምሮው ውስጥ ስለቀረጸበት ነው።

4. ጥርጣራን መትከል።

ተጠራጣሪ ሰው ደካማና በቀላሉ እጁን ለዲያብሎስ የሚሰጥ ስለሆነ ባላጋራችን ባገኘው አጋጣሚ ሁሉ ጥርጣራን ይዘራበታል። ለምሳሌ ንስሐን አስመልክቶ ተነሳሒ መሆን በመቻልና በእግዚአብሔር ዘንድ ንስሐው ተቀባይነት በማግኘቱ መካከል ጥርጣራን ይዘራል። እንደ ልምድ ይዞት በመቆየቱ ከባሕርያቱ አንዱ የሆነውን ኃጢአት ማስወገድ ቀላል አለመሆኑን ከገለጸለት በኋላ ይህን የሚወደውን የኃጢአት ተግባርን ከተወ መኖር እንደማይችል አድርጎ ያሳየዋል። ብቃቱን አስመልክቶ የእግዚአብሔርን ረዳትነት በመሸሸግ በጥርጣራ ይሞላዋል። እንዲህ የሚለውን የነቢዩንም ቃል ይሰውርበታል። “አቤቱ የሚያስጨንቁኝ ምንኛ በዜ! በእኔ ላይ የሚቆሙት ብዙ ናቸው። ብዙ ሰዎች ነፍሴን አምላክሽ አያድንሽም አልዋት” መዝ 3፡1-2።

ተነሳሒው ንስሐ በመግባቱ የሚገፋበት መስሎ ከታየውም ኃጢአቱን በወቅቱ መናዘዝ ይገባው እንደነበር ወይም ውሸት መሆኑን ወይም እግዚአብሔር ንስሐውን እንደማይቀበለው ወይም ደግሞ ሊሸከመው ከሚችለው በላይ ኃይለኛ ቅጣት የሚያሰጠው ኃጢአት በመሆኑ በቀላሉ ሊገማር እንደማይችል አድርጎ እንዲጠራጠር ያደርገዋል። የዲያብሎስ ዋነኛ ጥላማ ተነሳሒውን ተስፋ ማስቆረጥ ነው።

ይህም ልቦናውን አጥቶ በኃጢአቱ እንዲቀጥል ያደርገዋል። ከዚህ ሌላ እግዚአብሔር ቀደም ሲል የሰማቸውን ብዛት ያላቸው ፍርዶችና ቅጣቶች በመጥቀስ ሰውየው የእግዚአብሔርን መሐሪነት እንዲጠራጠር ያደርገዋል። ምናልባትም እግዚአብሔር እነዚህን ቅጣቶች ያወረደው ከእርሱ የሚቀል ኃጢአት በሠሩት ላይ እንደሆነ አድርጎ ያሳስበዋል። ሰይጣን የጥርጥር እሾሁን በሰዎች የግል ሕይወት ውስጥም ሊተክል ይችላል። የጥንግልና ወይስ ጋብቻ? የትኛው ይመረጣል? የሚለውን አስመልክቶ የጥርጥርን ይተክላል። ከዚህ በኋላም ሰውየው የመረጠውን መንገድ እንደገና እንዲጠራጠር ያደርገዋል። ሰውየው ምንኩስናን ከመረጠ ይህን ሕይወት መምራት መቻልና አለመቻሉን ይህ ለተመረጡት ብቻ የተሰጠ መሆኑን

በመጥቀስ እጅግ በጣም ከባድ እንደሆነ አድርጎ ያጠራጥረዋል። “ይህ ነገር ለተሰማቸው ነው እንጂ ለሁሉ አይደለም።” ማቴ 19:11 “... እያንዳንዱ ከእግዚአብሔር ለራሱ የጸጋ ስጦታ አለው” 1ኛ ቆሮ 7:7።

በመቀጠልም “ይህ ለአንተ የተሰጠ የጸጋ ስጦታ መሆኑን በምን አወቅህ?” በማለት ይጠይቀውና አስቀደሞ የወደቁ የቅዱሳን አባቶችን በመጥራት “የእግዚአብሔር መንፈስ ካደረባቸው ከዳዊትና ከሶምሶን አንተ በምን ትበልጣለህ?” ይለዋል።

በአንጻሩ ሰውየው ጋብቻን ከመረጠ ዲያብሎስ “የድንገልናን አክሊል አጣህ” ይለዋል። ከዚያም አስከትሎ የቅዱስ ጳውሎስን ቃል ይጠቅስለታል። “ያላገባው ጌታን እንዴት ደስ እንዲያሰኘው የጌታን ነገር ያስባል ፤ ያገባው ግን ሚስቱን እንዴት ደስ እንዲያሰኛት የዓለምን ነገር ያስባል” “ያላገባም የተሻለ አደረገ” 1ኛ ቆሮ 7:32፤33፤38። በመጨረሻም የቱን መምረጥ እንደሚገባው መወሰን እስኪያቅተው ድረስ አጠራጥሮ ይተወዋል።

ዲያብሎስ በአገልግሎት ወይም በበዓት ተወስኖ በመኖር መካከልም ጥርጥርን ይዘራል። አንድ ሰው በበዓት ተወስኖ መኖርን ከመረጠ ዲያብሎስ የአገልግሎትን ታላቅነት ከቀደመት የእምነት ጀግናና ሐዋርያት ሕይወት በመጥቀስ ይገልጽለታል። “ብዙ ሰዎችንም ወደ ጽድቅ የሚመልሱ እንደ ከዋክብት ለዘላለም ይደምቃሉ” ዳን 12:3። “መብራትንም አብርተው ከዕንቅብ በታች አይደለም እንጂ በመቅረዙ ላይ ያኖሩታል፤ በቤት ላሉትም ሁሉ ያበራል። መልካሙን ሥራችሁን አይተው በሰማያት ያለውን አባታችሁን እንዲያከብሩ ብርሃናችሁ እንዲሁ በሰው ፊት ይብራ” ማቴ 5:15-16።

በአንጻሩ ሰውየው አገልግሎትን ከመረጠ “በምድር ያሉ መላእክትን ሕይወት አጣህ ፤ ሰው ለእግዚአብሔር ብቻ ሊያቀርባቸው የሚችላቸውን ጸጥታና ርጋታን አጣህ። እያሱስ ክርስቶስ “... በብዙ ነገር ትጨነቂያለሽ ፤ ትታወክማለሽ” (ሉቃ 10:41-42) በማለት ማርታን የገሰጸበትን መንገድ መረጥህ እንጂ እንደ ማርያም ከጌታ እግር ሥር ተቀምጦ መማር የሚያስችለውን መልካም ዕድል አልመረጥህም” ይለዋል። ይህ ዓይነቱን የዲያብሎስ ውጊያ አንድ ቅዱስ አባት እንዲህ በማለት ገልጾታል። “ዲያብሎስ በተባህተም የሚኖረውን መኮስ ወንድሞችን በማገልገል ፍቅር ይዋጋዋል። ወንድሞችን በማገልገል የሚኖረውን መኮስ ደግሞ በጸጥታ፣ በጸሎትና በተመሰጠ ፍቅር ይዋጋዋል።”

ዲያብሎስ በሌላ በኩል ጥርጥሩን በማገባወጃት ግንኙነቶች ውስጥም ይዘራል። በባልና ሚስት፣ በእድሮች፣ በሥራ ባልደረቦች፣ በአለቃና በበታች ሠራተኞች መካከል ጥርጥሩን ይተክላል። አንደኛው ሰው ሌላው ሰው ለእርሱ ያለውን ፍቅር ታማኝነትና ሀቀኝነት እንዲጠራጠር ያደርጋል። ሰዎች ባሕርያቸውን ውጥናቸውንና ዓላማቸውን እንዲጠራጠሩም ያደርጋል። ዲያብሎስ ይህን የሚያደርገው በሰዎች መካከል ያለውንና መንፈሳዊውም ሆነ

ማገባወጃው ሕይወት የተመሠረተበትን ፍቅር በማጥፋት ወደ ጠብና ክርክር መምራት ስለሚፈልግ ነው። በጣም ቀላል የሆኑትንና ያለ ችግር ሊታለፉ የሚችሉትን አጋጣሚዎች ሰይጣን በተለያዩ ጥርጣሪዎች በማጀብ ውስብስብ አድርጎ ያቀርባቸዋል።

እንዲሁ ዲያብሎስ በእምነት ላይም ጥርጥርን ይዘራል። ዛሬ ሰዎችን የሚያማቅቁበት ኑፋቄና ቀጥተኛ ያልሆነ የመናፍቃን ትምህርት የመነጨው ከዲያብሎስ ጎሊና ነው። የተለያዩ የሃይማኖት ድርጅቶችና በመካከላቸው ያለው ቅራኔ አልፎ ተርፎም እስከ ከሂደተ እግዚአብሔር የሚያደርሰው እምነት ሳይቀር በዲያብሎስ የተፈጠሩ ናቸው።

ከዚህ በተጨማሪ ዲያብሎስ ከእግዚአብሔር ጋር መኖር እንደማይቻል አድርጎ ጥርጥርን ሊዘራ ይችላል። በቀጭኗ መንገድና በጠባቢ በር ማንም ሊገባ እንደማይችል በማጠራጠር የክርስትና ሕይወት ከባድና አስቸጋሪ መሆኑን ይገልጻል። ማቴ 7:13-14። እግዚአብሔር ከእኛ የሚጠብቀው የፍጽምና ደረጃ ላይስ ማን ይደርሳል? ይላል። ማቴ 5:48። በመጨረሻም የርኩሳን መናፍስትን ውጊያስ ማን ሊያመልጥ ይችላል? በማለት ያጠራጥራል። በዚህ ሁሉ መካከል ግን ለሰዎች የሚሆነውንና ማለቂያ የሌለውን የእግዚአብሔርን እርዳታ የመንፈስ ቅዱስን ጸጋና ሥራ ይሸሽጋል።

እንደዚሁ ዲያብሎስ ተነሳሚው የንስሐ አባቱን እንዲጠራጠር ያደርገዋል። የንስሐ አባቱ ስለ እርሱ ያለውን ትኩረትና ፍቅር እንዲሁም ምሥጢር መጠበቅ አለመጠበቁን አስመልክቶ ተነሳሚውን ያጠራጥረዋል። የንስሐ አባቱ የሚሰጠው ቀኖና ትክክልና አሁን እርሱ ባለበት መንፈሳዊ ደረጃ የሚመጥን መሆን አለመሆኑ ላይም ጥርጣሪን በጎሊናው ይከታል። እውቀቱንና መንፈሳዊነቱንም እንዲጠራጠር ያደርገዋል። የዲያብሎስ ዋናው ፍላጎት የተቻለውን መንገድ ሁሉ ተጠቅሞ ታዳጅን ከንስሐ አባቱ መለየት ነው። ምክንያቱም ከተናዘዘ የአጋንንትን ውጊያዎች፣ ደባዎቻቸውንና ተንኮላቸውን መምህረ ንስሐው ስለሚያጋልጥ ነው። ዲያብሎስ ይህን ሁሉ የጥርጥር መንፈስ በተነሳሚው ልቦና የሚዘራው የንስሐ አባቱን ተጠራጥሮ እንዳያምነው፤ ጋጢአቱን እንዲሸሽግና በመጨረሻም ትቶት እንዲሄድ ነው። ከዚህ ሁሉ በላይ የሚያስደንቀው ደግሞ “ለምን እንደ አንተ ላለ ሰው ጋጢአትህን ትናዘዛለህ?” በማለት ምሥጢረ ንስሐን እንዲጠራጠር ማድረጉ ነው።

ዲያብሎስ መልካም ምግባርንም እንድንጠራጠር ያደርጋል። ለምሳሌ “ትህትናና ራስን ግዋረድ ማንነትን ከማጻከም በስተቀር ምን ይፈይዳል? መብትህን በራይህም ቢሆን ማስከበር ስትችል ሌሎች ሲያታልሉህና ሲያጭበረብሩህ መልካም ምን ይባላል?” ይላል። ልክ እንደዚሁ ከሌሎችም መልካም ምግባራት እንድትርቅ የጥርጥር መርዘን ይረጭብሃል። አንተ ግን እንደነዚህ ያሉ ጥርጥሮችን አትቀበል። ጥርጥር ባደረብህ ጊዜ ሁሉ “ይህ የዲያብሎስ ሥራ ነው” በል።

ፕሮግራምን ሁሉ በውስጥ አትቀበል። ተጠራጣሪም አትሁን። ፕሮግራምን አይቀጥል። ስለ ፕሮግራም መወያየት ከቻልህ አድርገውና ስህተት መሆኑን አረጋግጥ። አለበለዚያም እግዚአብሔር ፕሮግራምን ሁሉ ከአንተ ያርቅልህ ዘንድ ወደ እርሱ ጸልይ። “... የምትደላደሉ የማትነቃነቁም ሁኑ” (1ኛ ቆሮ 15:58) የሚለውንም የመጽሐፍ ቅዱስ ቃል አስብ።

5. ተስፋ ማስቆረጥ።

ዲያብሎስ ተስፋ ከማስቆረጡ አስቀድሞ ረዘም ያለ የዝግጅት መግቢያ ይሰጣል። እነዚህ ዝግጅቶች ለተከታታይ ውድቀቶች በመዳረግ ታዳጅ በመጨረሻ “እኔ ተስፋ የለኝም። እንዲህ ዓይነት ሰው ስለሆንኩ እድን ዘንድ አልችልም።” በማለት እስከ መሬቱ የሚያደርሱት ናቸው።

እነዚህ ቅደመ ዝግጅቶች ትህትናን አስመልክቶ ያለ ማቋረጥ በሚያጠምደው ሰው ልቦና ውስጥ የሚያስቀምጣቸው ክፉ አሳቦች ሊሆኑም ይችላሉ። በየዕለቱ “እኔ ደካማ ረዳት የሌለኝና በኃጢአት የተሞላሁ ነኝ።” እንዲል ያደርገዋል። እንዲህ በማለቱም ወደ ትህትና ከመሄድ ይልቅ በመንፈሱ ይደክምና ከወደቀበት ሊነሣ የማይችልበት ደረጃ ላይ የደረሰ ይመስለዋል።

ተስፋ የማስቆረጥ ውጊያ ጅምር ልክ እንደ ይሁዳ በታላቅ አወዳደቅ ሊጠቃለል ይችላል። ዲያብሎስ በዚህ ውጊያው ለተሠራው ኃጢአት ምንም ዓይነት ይቅርታ ሊደረግ እንደማይችል አድርጎ ያሳያል። ዲያብሎስ ጥቃቅን ስህተቶችን በማጥፋት እነዚህን ስህተቶችን የፈጸማቸውን ሰው ተስፋ በማስቆረጥ ይጥለዋል። በዚህ ረገድ ዲያብሎስ ጮሎ ነው። ይህ ሰው ከመውደቁ አስቀድሞ የሠራው ኃጢአት በጣም ቀላል መስሎ ይታያል። ዲያብሎስም ይህንኑ ያረጋግጥለታል። ያን ኃጢአት ከፈጸመው በኋላ ግን ዲያብሎስ ቀላል መሆኑን ድጋሚ በመግለጽ ያንኑ ኃጢአት ደጋግሞ እንዲፈጽመው ያበረታዋል። አሊያም እጅግ አገልቶና የክፉ አድርጎ በማሳየት ሰውየውን ወደ ተስፋ መቁረጥ ይመራዋል። “እግዚአብሔር እንዲህ ያለውን ኃጢአት ይቅር የሚል ይመስለሃል?” በማለት። በዚህ ጊዜ ይህ ኃጢአተኛ መንፈስ ቅዱስን እንደተቃወመ ይሰማዋል። የሠራው ኃጢአት መንፈስ ቅዱስን ከመሳደብ ጋር ምንም ግንኙነት ባይኖረውም እንዳለው አድርጎ ስለሚገምት ይቅርታን የሚያገኝ አይመስለውም። ማር 3:29። በዚህም መንፈስ ቅዱስ ከልቦናው ሙሉ ለሙሉ እንዲወጣ ያደረጋል። በመጨረሻም ለዚህ ሰው ወደ ንስሐ መመለስ ያዳግተዋል፤ ይቅርታንም ያጣል። ምክንያቱም ለኃጢአት ስርየት ንስሐ፤ ለንስሐም የመንፈስ ቅዱስ ሥራ በልቦናው ውስጥ መኖር አለበትና ነው።

ዲያብሎስ ንስሐ መግባት እንደማይችል አድርጎ ወደ ተስፋ መቁረጥ ሊመራ ይችላል፤ እንዲህ በማለት “ኃጢአትን መተው ትችላለህ? አትችልም። ኃጢአት ከደምህ ጋር ተዋህዷል ጽናትህ አብቅቶለታል፤ ተስፋህ ተሟጧል፤ ንስሐ የመግባት ምኞቱ እንኳ በውስጥ የለም። ምን ያህል ጊዜ ነው ንስሐ ለመግባት ሞክረህ ያቃተህ? ምን ያህል ጊዜ ነው ኃጢአትህን ከተናዘዘህ በኋላ ተመልሰህ ከፊተኛው የክፉ ኃጢአቶችን የፈጸምከው?” እንዲህ እንዲህ እያለ ሰውየው ውጊያውን መቋቋም አቅቶት እስኪወድቅ ድረስ ይሞግተዋል። በመጨረሻም “አሁን ሙሉ ለሙሉ እጄ ላይ ወድቀሃል። ከአሁን በኋላ ወደምፈልገው የእጄ መዳፍ አገላብጥሃለሁ። ስለሆነም ምንም ውጤት የማታገኝበትን ትግል መታገልህ ለከንቱ ነው።” ይለዋል።

በእርግጥ እነዚህ ሁሉ ማስፈራሪያዎች መሠረት የሌላቸውና የሐሰት ዛቻዎች ናቸው። አንድ ሰው ምንም እንኳ ያለበት ሁኔታ በጣም የክፉ ቢሆንም እግዚአብሔር ንስሐውን ይቀበላል። ብዙ ታላላቅ የሚባሉ ቅዳሳን አባቶች የክፉ በደል ቢሠሩም እንኳ እግዚአብሔር ይቅር ብሏቸዋል። ነገር ግን ዲያብሎስ ሰዎች በኃጢአት ሲወድቁ ጥረቱ ሁሉ ወደ ተስፋ መቁረጥ እንዲደርሱ ነው። ውደቀቱ ጊዜያዊ ሳይሆን ቋሚና ዘላለማዊ እንደሆነ አድርጎ ፍው የሚያሳምነው። በነቢዩ ሚካያስ የትንቢት መጽሐፍ ላይ የተጠቀሱት ቃላት ምንኛ ድንቅና አጽናኝ ናቸው! “ጠላቴ ሆይ፡ ብወድቅ እነሳለሁና ፤ በጨለማም ብቀመጥ እግዚአብሔር ብርሃን ይሆንልኛልና በእኔ ላይ ደስ አይበልሽ።” ሚክ 7:8። ከዚህ በተጨማሪም “ጸድቅ ሰባት ጊዜ ይወድቃልና፤ ይነሣማል።” ምሳ 24:16። ሰው ተደጋጋሚ ውድቀት ቢወድቅም መጽሐፍ ቅዱስ ጸድቅ ብሎ ነው የጠራው። ።

ተስፋ ወደ መቁረጥ ከሚያደርሱን ምክንያቶች አንዱ ዲያብሎስ በመንፈሳዊ ክፍለ ጊዜያችን የሚሰነዝርብን ጥቃት ነው። እንዲህ ያለው የጎላ የዲያብሎስ ደባ በብዙዎች ዘንድ ይታወቃል። እስቲ ይህን ደባውን በምሳሌ እንመልከት። በአዲስ ዓመት ዋዜማ የተባረከ ዘመን ለመቀበል በማሰብ ምሽቱን በመዝሙር በማጎሌትና በጸሎት ለማሳለፍ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ታድራለህ። ሲነጋጋም ቅዳሴ አስቀድሰህና ቅዱስ ቁርባን ተቀብለህ ወደ ቤትህ ታመራለህ። በመንገድ ላይ ሳለህ ዲያብሎስ አንድ ነገረኛ ሰው ይልክብህና ይተናኮልሃል። በዚህ ጊዜ ትበላጭና ትበድላለህ። ከዚህ በኋላ ተስፋ የማስቆረጥ ክብሪቱን ይጭርበሃል። “ይህን ሁሉ ካደረግሁ በኋላ እንዴት እስናከላለሁ? በቃ ምንም ዋጋ የለኝም” ትላለህ። ነገር ግን ተስፋ አትቁረጥ። ይህ የተነቃበት ማታለያ ነውና። ከነቢዩ ጋር ሆነህ “ብወድቅም እነሳለሁ” ባል። ዲያብሎስ ውጊያውን በዚህ እንደማይገታም እውቅ። በማንኛውም የአዲስ ዓመት የመጀመሪያ ቀን ፤ በመንፈሳዊ በዓላት ቀን ፤ በጸም መጀመሪያ ቀን ፤ መንፈሳዊ ጸሎት ካደረሰክና ቅዱስ ቁርባን ከተቀበልህ በኋላ ዲያብሎስ አንተን ለመጣል ከንዱን እንደሚሰነዝር አትዘንጋ። እንዲህ በሚቃጣበት ጊዜም “ማታለያ ዘደህን አውቁብሃለሁ ፤ ሌላ ዘዴ ፈልግ” ትለማለህ። በመንፈሳዊ ክፍለ ጊዜዎችህ በምታሳየው

መንፈሳዊ ጥረትና ውጤት ዲያብሎስ ተራ ቅናትን ስለሚቀና የሚከፍትብህ ውጊያዎች ስፍር ቁጥር የላቸውም።

ሌላው የዲያብሎስ ተስፋ ማስቆረጫ መንገድ ሰውየው ሊያገኘው የማይችለውን ከፍተኛ ደረጃ እንደሚያገኘው አድርጎ ማንጓት ነው። ባለው ኃይል ሁሉ ሊያገኘው የማይችለውን ከፍተኛ መንፈሳዊ የዕድገት ደረጃ እንደሚያገኘው አድርጎ ያሳምነዋል። ይህን የተመለከቱ የንስሐ አባቱ ረጋ ማለት እንዳለበትና አሁን ባለበት ደረጃ ጥቂት መቆየት እንዳለበት ሲመክሩት ዲያብሎስ የንስሐ አባቱን መንፈሳዊነት እንዲጠራጠር ያደርገዋል። አንድ ሰው በጣም ጥሩ መሠረት ከሌለው እንዴት አድርጎ ነው አንድ ወይም ሁለት ወይም ከዚያ በላይ ቀናት በከፍተኛ መንፈሳዊ የዕድገት ደረጃ ላይ መቆየት የሚችለው? አይችልም። ስለሆነም ይወድቃል። በዚህ ጊዜ ዲያብሎስ ጠጋ ብሎ ሊወቅሰውና ተስፋ ሊያስቆርጠው ይጀምራል። “ለመንፈሳዊ ሕይወት ብቃት የለህም። ባሕርይህ ከመንፈሳዊው ሕይወት ጋር አይጣጣምም” ይለዋል። እንዲህ እንዲህ እያለ አድቅቆ ይጥለዋል። ነገር ግን ያ ሰው እንደ መምህረ ንስሐው ምክር ዕድገቱን ቀስ በቀስ ቢያደርግ ኖሮ ዲያብሎስ እንዲጀምረው የሰጠውን ደረጃ በመጨረሻ ያገኘው ነበር።

ዲያብሎስ ጻፎችና ፈረሳውያንን የእርሱን ጠባይ ጠባያቸው እንዲያደርጉ አሳምኖአቸው ነበር። መንፈሳዊ መመሪያን በመስጠት ረገድ “ከባድና አስቸጋሪ ሽክም ተብትበው በሰው ትከሻ ይጭናሉ፤ እነርሱ ግን በጣታቸው ስንኳ ሊነኩት አይወዱም።” (ማቴ 23:4) ተብሎ ተጽፎባቸዋል። እነዚህ ከባድ ሽክምቶች አንዳንድ ጊዜ የሚሸከማቸውን ሰው ተስፋ የሚያስቆርጡት ይሆኑና “ይህን ማን ይችላል? ማንስ ሊድን ይችላል?” በማለት ይናገራል። ከአሕዛብ ወገን ወደ እምነት ስለመጡት ግን ሐዋርያት እንዲህ ነበር ያሉት “ከአሕዛብ ወደ እግዚአብሔር የዙፋትን እንዳናስቸግራቸው” ሐዋ 15:19። የላኩባቸውም መልዕክት ይህንኑ የመሰለ ነው። “... ከሚያስፈልገው በቀር ሌላ ሽክም እንዳንጭንባችሁ እኛና መንፈስ ቅዱስ ፈቅደናል።” ሐዋ 15:28። ቅዱስ ላውሎስም እንዲህ ብሏል። “ገና ጽኑ መብል ለመብላት አትችሉም ነበርና ወተት ጋትጓችሁ፤ ገና ሥጋውያን ናችሁና እስከ አሁን ድረስ ገና አትችሉም።” 1ኛ ቆሮ 3:2 ስለሆነም ዲያብሎስ ከደረጃችሁ በላይ በሆነ ነገር ቢፈትናችሁ አትሰሙት። ይልቁንም “አንተ ሰይጣን ከአጠገቤ ወገድ። ለእኔ መልካም አታስብልኝምና። አንተ ያሉህ ወደ መልካም ፍጻሜ የማያደርሱ የራስህ የሆኑ ጠማማ መንገዶች ናችው።” በለው። በአንድ ወቅት ዲያብሎስ አንዳንድ ጻድቅ አባት ተነስቶ እንዲጸልይ ሲቀስቅሰው “እኔ በወደድህ ሰዓት እጸልያለሁ እንጂ አንተ የምትለውን አልሰማም” በማለት አሳፍርታል። ሰይጣን ሰውን ለመጣል ሲፈልግ ወደ-ላይ ከፍ ያደርገዋል። ከጣለው በኋላ ደግሞ ከፋ በማሳሰብ ተስፋ ያስቆርጠዋል። ተስፋ የማስቆረጥ ውጊያ ዲያብሎስ የሚወደው ውጊያ ነው። ምክንያቱም ሰው ተስፋ ሲቆርጥ በራሱም ሆነ በእግዚአብሔር ላይ እምነት ያጣል። መንፈሳዊ ሕይወት መምራት የሚችልባቸው አማራጮች ላይም ስለማይተማመን ለውድቀት ራሱን

ያጋልጣል። ዲያብሎስ የሚፈልገውም ይህንኑ ነው፤ ታዳጅ እንዳይታገለው አድርጎ መጣል።

በእንዲህ ዓይነት መልኩ የጣለውን ሰው ዲያብሎስ በመጨረሻ እንዲህ ብሎ የሚናገረው ነው የሚመስለው። “አሁን ከጭብጤ አታመልጠኝም። በእርግጠኝነት ወደ ሲኦል ትወርዳለህ። ምንም ዋጋ የለህም። ስለዚህ ይህንንም የሚመጣውንም ሕይወት ከምታጣ በዚህኛው ሕይወትህ በዓለሙ ትምነሽነሽ ዘንድ እመክርሃለሁ።” እንዲህ ያለውን ሰው ዲያብሎስ ሕይወቱ ደካማና ብኩን መሆኑን ብቻ ሳይሆን መንፈሳዊ ሕይወት መምራት ከባድ መሆኑን ጭምር ያሳምነዋል። አልፎ ተርፎም ከእርሱም እጅ ሆነ ከእግዚአብሔር ፍርድ እንደማያመልጥ ያረጋግጥለታል። እንዲህ ዓይነቱ ተስፋ የማስቆረጥ የዲያብሎስ ውጊያ እጅግ በጣም አደገኛ ውጊያ ነው። ለዚህ ሁሉ ግን መልሱ ቀላል ነው። “ስልፉ ለእግዚአብሔር ነውና” 1ኛ ሳሙ 17:47። ይህንን በክርስቶስ ድል እንደምናደርግም ተነግሮናል። 2ኛ ቆሮ 2:14። ምንም እንኳ ደካሞች ሥጋውያንና ውጊያው የበረታ ቢሆንብንም ኃይልን በሚሰጠን በመድኃኒታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ሁሉን እንችላለን። ፊል 4:13። በጸጋውና በውስጣችን በሚሠራው በመንፈስ ቅዱስ ኃይል እንታገዛለን። ይህ ብቻ አይደለም እኛን ለማገዝ በሚላኩ መላእክትም እንደገፍለን። ዕብ 1:14። በቅዱሳን ሁሉ ለማላጅነትም ብርታት እናገኛለን። ዲያብሎስ በእኛ ላይ ምንም ኃይል ስለሌለው በዛቻዎቹ አንደናገጥም። የሐዋርያው ቃል ምንኛ መልካም ናቸው! “ዲያብሎስን ግን ተቃወሙ ከእናንተም ይሸሻል” ያዕ 4:7። የእግዚአብሔርን ፍርድ በተመለከተም እርሱ አንድ ጊዜ በመስቀል ላይ ባሳየው ፍቅር ታላቁንና ቸል ልንለው የማይገባውን መዳናችንን ፈጽሞልናልና። ዕብ 2:13። ስለ እኛም “በኃጢአታችን ብንናዘዝ ኃጢአታችንን ይቅር ሊለን ከዓመጥም ሁሉ ሊያነፃፅን የታመነና ጻድቅ ነው።” 1ኛ ዮሐ 1:9። ሊያጥበንና ከበረዶም ይልቅ ሊያነጻጽን ይችላል። መዝ 50:7። እንዲህም ብሎናል “ኃጢአታችሁ እንደ አለላ ብትሆን እንደ አመዳይ ትነጻለች፤ እንደ ደምም ብተቀላ እንደ ባዘቶ ትጠራለች” ኢሳ 1:18።

ምንም እንኳ ዲያብሎስ ከላይ በተመለከተው መሠረት ተስፋ በማስቆረጥ ውጊያ ቢዋጋንም መጽሐፍ ቅዱስ ከሦስት ዋና ዋና መልካም ምግባራት መካከል አንዱ ተስፋ መሆኑን በመግለጽ ያበረታታል። 1ኛ ቆሮ 13:13። እግዚአብሔርም ለእኛም ሆነ ለቤተ ክርስቲያን ብዙ ቃል ኪዳናችን ገብቷል። “... የገነንም ደጃችም አይችሏትም” ማቴ 16:18 እንዲሁም “በእግዚአብሔር ኃይል ለተጠበቃችሁ ለእናንተ...” 1ኛ ኢፕ 1:5። የሚል ቃልም አለን። በእኛ መዳናችም ተርጽናል። ኢሳ 49:16። መጽሐፍ ቅዱስ ከዚህ ሌላም የሚነግረን አለው። “እግዚአብሔር የኃይልና የፍቅር ራስንም የመግዛት መንፈስ እንጂ የፍርሃት መንፈስ አልሰጠንምና” 1ኛ ጢሞ 1:7። ስለሆነም ሐዋርያው ከአንድም ሁለት ወይም ሦስት ጊዜ መታከት እንደሌለብን ነግሮናል። 2ኛ ቆሮ 4:11፤ 16:7፤ 6:9። በመንፈሳዊ ጉዞ ላይ ሳለህ ተሰነካክለህ ብትወድቅ ድጋሚ ተነስተህ መጓዝ እንደማትችል ሆነህ

ተስፋ አትቁረጥ። ነገር ግን ተነሳና ጉዞን ቀጥሏል። ዲያብሎስ በእርምጃዎችህ ስለሚቀና ሊያደናቅፍህ ይፈልጋል። እንቅፋቱ ግን ወደ ተስፋ መቁረጥ አያድርስህ። ይልቁንም በመንፈሳዊ ጉዞህ ውጤታማ ከሆንህ ዲያብሎስ እንደማይተውህ አውቀህ የበለጠ ኃይል ጨምረህ ተነስ። ዲያብሎስ ለምን ብሎ የወደቀው ሰው ላይ ኃይሉን ይጨርሳል? ከእነዚህ ይልቅ በጉዞአቸው ላይ የማይናወጡትን፤ የሚቃወሙትን፤ ውጊያውን የሚያከሽፉበትንና በእነዚህ ተግባሮቻቸው የሚፈራቸውን ይዋጋቸዋል። ስለ እነዚህም ይህ መመሪያ ተሰጥቷቸዋል። “የምትደላደሉ የማትነቃነቁም . . . ሁኑ” 1ኛ ቆሮ 15:58።

ተስፋ አትቁረጥ። በእግዚአብሔር ድፍረት ይኑርህ። ምንም እንኳን የዲያብሎስ ውጊያዎች ከባድ ቢሆኑም ተስፋ አትቁረጥ። ብዙ ጊዜ ብትወድቅ ትፅዛዛቱን ብትረሳና ምግባርህም ኃይሉ ቢሆን ተስፋ አትቁረጥ። ጅምርህ የተዳከመ ውጤት አልባና በከንቱ የባከነ ቢሆንም ተስፋ አትቁረጥ። ለራስህ እንዲህ በል። “እነዚህ ሁሉ ተራ ውጊያዎች ናቸው። ቢሆንም ወደ እግዚአብሔር እጠጋለሁ። እግሮቼን ብሳትትም ወደ እግዚአብሔር የማደርገው ጉዞዬን አላቋርጥም። በጉዞዬ ላይ አንድ መቶ ጊዜ ብወድቅም እንኳ ተነስቼ ጉዞዬን እቀጥላለሁ። ተስፋ መቁረጥ ከዲያብሎስ ነውና ምንጊዜም ቢሆን ተስፋ አልቆርጥም።”

6. ዕቅዱን ይለዋውጣል።

ዲያብሎስ ሰዎችን በተወሰነ የውጊያ ስልት ብቻ አይዋጋም። ዕቅድና ስልቱን መቀያየር ለእርሱ በጣም ቀላል ነው። ይህ የሚፈልገውን ሰው ለመጣል የሚረዳው ከሆነ ይጠቀምበታል። ከዚህ በማስከተል አንዳንድ ምሳሌዎችን እናያለን።

ሀ. ዲያብሎስ አንድን ወጣት በዝሙት ክፉኛ በመዋጋት ያደከመውና አልፎ አልፎ ይጥለዋል። በዚህ ጊዜ ይህ ወጣት ንስሐ በመግባት ይህን ኃጢአት ሊያስፈጽሙት ከሚችሉት ምክንያቶች ሁሉ በማንበብ በመስበክና በጉባኤ በመገኘት ይርቅና የምክንያቶቹን ደጀች በሙሉ ዘግቶ ራሱን በትጋት መጠበቅ ይጀምራል። በተመሳሳይ ጊዜ ከእንባ ጋር በጸሎት ወደ እግዚአብሔር በመጮህ ያድነው ዘንድ ይማጽናል። ታዲያ እንዲህ ያለ ትጋት ያለውን ጠንቃቃ ወጣት ዲያብሎስ እንዴት ሊያሸንፈው ይችላል? እንዲህ ነው። ዲያብሎስ “አሁን እትወዋለሁ። ይህን ኃጢአት ሙሉ ለሙሉ አሸንፈዋለሁ ብሎ ማሰብ እስከሚጀምርና እስኪዘናጋ ድረስ ለረዥም ጊዜያት አልዋጋውም። ከዚያ በኋላ ግን በሌላ ኃጢአት እዋጋዋለሁ።” ይላል።

ከዚህ በኋላ ለአንድ ወይም ለሁለት ወይም ለሦስት ዓመታት ያህል በዚህ ዝሙት እንዲወድቅ የሚያደርጉትን ማሰናከያዎች ማስቀረት ብቻ ሳይሆን ውጊያውንና ሰውየው ስለዚህ ኃጢአት ማሰብ እንኳ እስኪያቆም ድረስ እርግፍ አድርጎ ይተወዋል። ሆኖም ግን በኩራት ኃጢአት ተዋግቶ ይጥለዋል። ይህ ምስኪን ወጣት ከዝሙት ኃጢአት በመጻኑ ሐሴት በማድረግ

ላይ ሳለ ዲያብሎስ ጸሙን ንባቡንና አገልግሎቱን ከበፊቱ የበለጠ ጨምሮ እንዲያከናውን ይፈታተነዋል። አእምሮው ከዚህ ኃጢአት በመገላገሉ ተደስቶና በመንፈሳዊ ተጋድሎው ረክቶ እያለ ዲያብሎስ ይህን ተጋድሎ ለሌሎች እንዲያስተምር ይጋብዘዋል። ሌሎች ወንድሞቹ ዝንጉዎች መሆናቸውንና እርሱ ጥሎአቸው እንደሄደ ያሳየዋል። በዚህ ጊዜ ነው በኩራት ኃጢአት የሚወድቀው። ከዚህ በተጨማሪ “አባትህ አይጸልይም፤ እናትህ አይጸሙም፤ ወንድሞችህ ቅዱስ ቁርባን አይቀበሉም፤ ቤተሰቦችህ መጽሐፍ ቅዱስ አያነቡም።” በማለት ሌሎችን ክፉኛ እንዲከንንና እንዲገስጽ ዲያብሎስ ያማከረዋል።

ይህ ዘለፋው እየበረታ ይሄድና ሌሎች ከእግዚአብሔር በመራቃቸው ሊሰድባቸውና ሊጠላቸው ይጀምራል። ልቡ በኩራት ታኝሏልና። ይህ ሰው እርሱ ራሱ እንክርዳድ ሆኖ ሳለ እንክርዳዱን ለመንቀል የሚታገል ሰው ነው። በጽድቅ ስም ሊሳደብ፤ በቁጣ ሊናገር፤ ሊራገም፤ ሌሎችን ሊጠላና አላዋቂነቱን ሊያሳይ ይነሣል። በከንቱነትና በኩራት ተሞልቶም ልክ እንደዚያ ፈረሳዊ “እግዚአብሔር ሆይ እንደ ሌላ ሰው ሁሉ ቀማኞችና ዓመፀኞች አመንዝሮችም ወይም እንደዚህ ቀራጭ ስላልሆንኩ አመሰግንሃለሁ” (ሉቃ 18:11) በማለት በእግዚአብሔር ፊት ቆሞ ሊጸልይ ይጀምራል። በዚህ ጊዜ ዲያብሎስን ስለዚህ ከዝሙት ኃጢአት ስለተገላገለው ሰው ብትጠይቀው “በዝሙት ኃጢአት ውስጥም ሆነ በኩራት ኃጢአት ውስጥ ሞት አለ።” የሁለቱም ደመወዝ ሞት ነው።” በማለት ይመልስልሃል።

ሰው በሳምባ ምች ወይም በክንስር ወይም ደግሞ በቀዶ ህክምና ላይ ሳለ ቢሞት ያው ሞት ነው የሚባለው። የሞቱ ምክንያቶች ይለያዩ እንጂ ሞት ያው ሞት ነው። መጨረሻው አንድ ነው። ወጣቱ አመለካከት ያለው ዝሙትም ውጊያን የመቋቋም ኃይሉ እየተዳከመ ሄዶ ዝንጉነትና ቸልተኝነት ሲያጠቃው በእርግጥ አንድ ቀን ይመጣበታል። በዚህ ጊዜ ግን ዲያብሎስ ራሱን ማወቅ እስኪሳነው ድረስ ክፉኛ ይዋጋዋል። ይህንም ዲያብሎስ ለምን እንደዚህ እንዳደረገ ብትጠይቀው እንዲህ ብሎ ይመልስልሃል። “ይህ ወጣት ከዝሙት ውጊያው ባረፈበት ወቅት ይህ ውጊያ ዳግመኛ ተመልሶ እንደሚመጣበት ባለማሰብ ከሕይወቱ ሙሉ ለሙሉ እንደራቀ አድርጎ ይቀመጣል። እንዲህ ያለው ውጊያም የሚበረታው እርሱን በመስሉ ከፍተኛ መንፈሳዊ ደረጃ በደረሱት ላይ ሳይሆን በጀማሪዎች ላይ እንደሆነ አድርጎ ይቆጥራል። አልፎ ተርፎም ብዙዎች ይህን ውጊያ የሚቋቋሙበትን ዘዴ ከእርሱ ምክር መጠየቅ እንደጀመሩ ያስባል። ስለሆነም በዚህ መንገድ የተፈጸመና አስቀድሞ ያልሰማቸውን ሊሰማቸውም የማይገቡትን ጉዳዮች መስማት ይጀምራል።” ይህ ወጣት ከዚህ የዝሙት መስናክል ጋር የተያየዙ ጉዳዮችን የሚያትቱ መጻሕፍትንም መልስ መስጠት ያመቸው ዘንድ ማንበብ ቀጥሏል። እንደዚህ ያሉ መጻሕፍትን ግን ጠንቃቃና ትጉህ በነበረበት ወቅት አያነብም ነበር። አእምሮው በጊዜ ርዝመት እርሱ ባስተዋለው መልኩ በተወሰነ ስሜቶችና አመለካከቶች ብቻ ይወጠራል። ከዚህ ሌላ ሌሎችን በመራገሙና በኩራቱ ጸጋ እግዚአብሔር ይለየዋል። ይህ ጊዜም ዲያብሎስ

በቀላሉ በቀደመ ኃጢአቱ ወገቱ ለመጣል ምቹ ጊዜ ይሆንለታል። በዚህም የዲያብሎስ ዕቅድ ይለዋወጥ እንጂ ግቡን መምታቱ አልቀረም።

አሁን ዲያብሎስ እንዲህ ይላል “ከመጀመሪያ ኃጢአቱ ለጊዜው ስላሳረፍኩት ለዚያ ውጊያ ዝግጅቱም ሆነ ጥበቃው አይኖረውም። በመሆኑም አሁን የምነገረውን አሳብና ኃጢአት ይቀበላል። በዚህ ቸልተኝነትና ዝንጋዔ መካከል ለግሙታት በረሳው ኃጢአት በቀላሉ ተዋግቼ እጥለዋለሁ።” ዲያብሎስ እንዲህ ነው። በአንድ ግድነት ውጊያ ብቻ የማይዋጋህ ለአንተ ካለው ፍቅር ወይም ሐዘኔታ ሳይሆን ሌላ የውጊያ ወጥመድ ስላዘጋጀህ ነው።

ለ. አንድ ሌላ ሰው ደግሞ በንዴት፤ሌሎችን በመራገም፤በስድብና ጸያፍ ቃላትን በመናገር (በአንደበት ኃጢአት) በተደጋጋሚ እየተሰናከለ ይወድቃል። በአንድ ወቅት ከዚህ ከፋ ምግባሩ መታቀብ እንደሚገባው በማመን ይህን የአንደበት ኃጢአት ለማራት ዝም ማለትን መለማመድ ይጀምራል። በዚህ ጊዜ ዲያብሎስ ምን የሚያደርግ ይመስላችኋል?

እንዲህ ይላል “ዕቅዴን እቀይራለሁ። በአንደበት ኃጢአትና በንዴት ሳይሆን በከንቱነት ኃጢአት እዋጋዋለሁ።” በመጀመሪያ ይህ ሰው ከእርሱ የሚሻል ማንም እንደሌለ ሙሉ ለሙሉ እንዲያምን ያደርገዋል። ከአንደበት ኃጢአት ሙሉ ለሙሉ አሳርፈዋለሁ። በምትኩ በተጋነነ መልኩ መንፈሳዊ አገልግሎቶችን እንዲሰጥና ፈጣን እድገት እንዲያሳይ ያለ ምንም ውጊያ እተወዋለሁ። በዚህ ጊዜ ይህ ሰው እርሱን የሚመስለው ማንም እንደሌለ በመቁጠር መኩራት ይጀምራል። የንስሐ አባቱ ይህን ፈጣን ለውጥና ከንቱነት አንስተው ሊወቅሱት ቢሞክሩም ግድ ስለሌለው አይሰማቸውም። ለማንም አይታዘዝም። የማንንም አሳብም አይቀበልም። ማንንም አያማክርም። ሁሉንም አያከብርም። በአንደበት ኃጢአት ከመውደቁ አስቀድሞ በከንቱነት ኃጢአት ስለሚመለፍ ወድቆ ይጠፋል። ከዚህ በኋላም ከንቱነቱ ከሌሎች ጋር እንዲጋጭ ስለሚያደርገው ዲያብሎስ በመካከል ሳይገባ ያለ አንዳች ጥርጥር በአንደበት ኃጢአት ይወድቃል። በዚህ ላይ ደግሞ የዲያብሎስ ጠብ ጫራነት ከተጨመረ አወዳደቁ እጅግ የከፋ ይሆናል።

እንዲህ እንዲህ በማድረግ ዲያብሎስ የውጊያ ዕቅዱን ያለማቋረጥ ይለዋውጣል። የሰውየውን ሁኔታ በመመልከት የሚሰማውንና የሚጥለውን ውጊያ ይመርጥለታል። መቼ እንደትና በምን መዋጋት እንዳለበት ጠንቅቆ ያውቃል። በአንዱ ኃጢአት አሁን ያልወደቀው ከጥቂት ጊዜ በኋላ በሌላ ወይም በዚያው ኃጢአት ተጠልፎ ይወድቃል። ወጥመዶቹ ብዙዎችና በጥንቃቄ የተጠመዱ ናቸውና።

ሐ. ሌላው የዲያብሎስ ዕቅድ ለውጦ የመዋጋት ምሳሌ እንዲህ ነው። እምና በዐቢይ ጽም መግቢያ ላይ ጽም ጥቅም እንደሌለው አድርጎ የተዋጋውን

ወጣት በዘንድር ዐቢይ ጽም መግቢያ ላይም በዚያ ውጊያ ይጀምረውና በከንቱ ኩራት ይደመድምበታል። ጽምን በተመለከተ በጥርጣራ ሊሞላው ይጀምራል። “ከእንስሳት ተዋጽኦ መታቀብ ማለት ምን ማለት ነው? ይልቁንም ከኃጢአትና በውስጥህ ካሉት አውራጆች ጋር መዋጋት ይሻልሃል። ያለ ንጽህናና ቅድስና ብትጽምስ ምን ዋጋ አለው? እንዲህ ያለው ጽምህ ተቀባይነት ያለው ይመስልሃል?” ይለዋል። ያ ወጣትም “. . . ሌላውን ሳትተው ይህን ልታደርጉ ይገባችሁ ነበር።” (ማቴ 23:23) የሚለውን የመጽሐፍ ቅዱስ ቃል ያስባል። ከዚያም “ሥጋዬን ከመብል ነፍሴንም ከኃጢአት እንዲታቀቡ አደርጋለሁ” ይላል። በተጨማሪም “. . . ሥጋዬን እየጎሰምሁ አስገዝዋለሁ።” (1ኛ ቆሮ 9:27) የሚል ቃል ስላለ ሥጋዬን ከሳመ ከጣመ ከልከዬ ነፍሴን ከኃጢአት እንድትታቀብ አደርጋታለሁ።” ይላል። በዚህ ጊዜ ደግሞ ዲያብሎስ ይቀርብና “አንተ ደካማ ስለሆንክ ሰውነትህ ጽምን አይቋቋምህም። በተለይ ደግሞ በዚህ ዕድሜህ ከእንስሳት የሚገኘው ፕሮቲን ያስፈልግሃል።” ይለዋል። ወጣቱም ሰመመለስ “ሰው በእንጀራ ብቻ አይኖርም” (ማቴ 4:4) የሚለውን የኢየሱስ ክርስቶስ ቃል ይጠቅስለታል። ቀጠል አድርጎም “አጻምና ሌዋንን የምድርን ሐመልማል ፣ የዛፍን ፍራ ፣ የሚያፈራውን ዘርና የምድርን ቡቃያ እየተመገቡ በኖሩበት ዘመን ከእንስሳት የሚገኘውን ፕሮቲን ባለማግኘታቸው ምንም አልሆኑም” (ዘፍ 1:29፤ 3:18) ይለዋል።

በዚህ ጊዜ ዲያብሎስ “ጥሩ እንግዲያው ጽም። ነገር ግን በጣም ረጅም ስለሆነ ከዐቢይ ጽም መግቢያ አንስተህ ባትጽም ጥሩ ነው። አለበለዚያ ዲያብሎስ በከንቱ ትምክህት ሊዋጋህ ይችላል። የዲያብሎስ ውጋያዎችና የሚወረወራቸው ፍላጻዎች ኃይለኛ መሆናቸውን አትዘንጋ።” ይለዋል። አሁን ወጣቱ አቋውን ሳይቀይር “መጽሜን አልቀንስም። ጌታችን እንደ እርሱ ፍጹማን እንሆን ዘንድ ይፈልጋልና። (ማቴ 5:48) አሁን እኔ የምጽመው ጽም እኮ ቅዱሳን አባቶቼ ከሚጽሙት ጋር ሲነጻጸር ምንም አይደለም።” በማለት ያ ወጣት እምናንም ዘንድርንም በጽሑ ይገፋበታል። ከዚህ በኋላ ዲያብሎስ ይህን ወጣት ከጸም እንዲታቀብ ማድረግ የሚቻለው በከንቱ ትምክህት መሆኑን በመረዳት የውጊያ ዕቅዱን ይለውጣል። ለዚያ ወጣትም እንዲህ ይለዋል። “ጽም እንዴት ጠቃሚ ነው! ዋናው ጥቀሙ የሚታወቀው ግን ረዘም ላለ ጊዜ ከጸሙ በኋላ ነው። አሁን አንተን እንደማይህ ግን በዐቢይ ጽም ከነግህ እስከ ሠርክ ብቻ ነው የምትጽመው። ስለዚህ ጉዳይ የንስሐ አባትህን አማክራቸው። (የንስሐ አባቱ እንደማይቀበሉት በማወቅ ነው ይሄን የሚለው) በማለት ወጥመዱን እዚህ ጋ ያጠምዳል።

በእርግጥም መምህረ ንስሐው በአሳቡ ባለመስማማት ሁሉን ነገር ቀስ በቀስ እንዲያከናውን ይመከራታል። በዚህ ጊዜ ዲያብሎስ በመካከል ይገባና “መምህረ ንስሐህ ጠለቅ ያለ የጸም ልምምድ ስለሌላቸው በዚህ ላይ የሚሰጡህ መመሪያ ለመንፈሳዊ ሕይወትህ እንቅፋት ይሆንብሃል። በዚህም ምክንያት በጸምህ ስለማትገፋ ጣፋጭ የሆነችውን የጸም ጣዕም ሳታጣጥማት ትቀራለህ። አስፈላጊ መስሎ ከታያቸውም በሆሳዕና ሳምንት ጽምህን

እንድታደርጉ እንዳይመክሩ እሰጋለሁ። ስለዚህ የንስሐ አባትህን ብትቀይር ይሻልሃል። አለበለዚያም ጸምንና የመሳሰሉትን በተመለከተ ለእርሳቸው ባታማክራቸው መልካም ይሆንልሃል። በአጠቃላይ እነዚህን ጉዳዮች ለእኔ ብትተውልኝ እንዴት መወሰን እንደምትችል እረዳሃለሁ።” ይለዋል።

በዚህም ዲያብሎስ ጸምን አስመልክቶ የውጊያ ዕቅዱን ጥርጣራን ከመትከል የንስሐ አባቱን እንዲጠራጠር ወደ ማድረስ በሚያስችለው መልኩ ይለውጠዋል። የእርሱ ዋና ዓላማ የሚዋጋው ሰው መውደቅ እንጂ የውጊያው ዓይነት ብዙም አያስጨንቀውም። ወጣቱን ከመንፈሳዊ አባቱ ከለየው በኋላ ያለ መሪ በፈቀደው መንገድ መሄድ ይጀምራል። በልቦናውም መሪው ከእርሱ የተሻለ የመምራት ብቃት እንደሌለው አድርጎ ስለሚቆጥርና መሪውን ስለሚኮንን ልቦናው በከንቱ ኩራት ይሞላል። እነዚህ ሁሉ በመንፈሳዊው ጉዞ ላይ ሳለ ጎትተው የሚጥሉት እንቅፋቶች ይሆናሉ።

መ. ዲያብሎስ ማንኛውንም ዓይነት ሁኔታ ለመቋቋም የውጊያ ስልቱን ያለማቋረጥ ይለዋውጣል። ይህ ዲያብሎስ ከብ ዲያብሎስ በመባል ይታወቃል። ይህም ማለት በወደደው አቅጣጫ እንደ ኳስ መንከባለል ስለሚችል ነው። እንዲህ ያለው ዲያብሎስ የኩብ ቅርጽ ካለውና በአንድ ዓይነት አቅጣጫ ከሚንዘወዝ ዲያብሎስ ይለያል። ከብ ቅርጹ ያለው ሰይጣን አንተ በምትሄድበት አቅጣጫ ሁሉ ተንከባሎ መሄድ ይችላል። ለምሳሌ ፤ በማዕድ ተቀምጦህ ነገር ግን የማትበላ ከሆንክ “እንደ ሌሎቹ ሁሉ የማትበላ በመሆንክ ከምግብ መታቀብህን አደንቃለሁ።” ይልሃል። ልክ እንደ ሌሎቹ መብላት ስትጀምር ደግሞ “ቅዱሳኔም ይህን ያደርጋሉ።” መልካም ምግባራቸውን ለመሸሽግ በትከክል እየጸሙ የሚበሉ ይመስላሉ።” ይልሃል።

በምትናገርበት ጊዜም “ይህ የሚያደምጡህን የሚያስደምም ድንቅ የጥበብ ቃል ነው።” ሲልህ አርምምን ከመረጥህ ደግሞ “ዝምታ የቅዱሳኔ መልካም ምግባር ነው።” ይልሃል። ከዲያብሎስ ጋር ሁን እንጂ የሚነግርህን አትመነው። የሚናገራቸው ቃላትና የሚሰጣቸው ፍርዶችም አያነዋውጡህ። በውዳሴ ከንቱ ከተዋጋህ ኃጢአቶችህንና ደካማ ጎናችህን በማስታወስ ራስህን ገስጽ። ወይም ደግሞ የሚጎድልህን የጽድቅ ሕይወት ከሰማኸው ሙገሳና ውዳሴ ጋር አመዛከነው። በአጠቃላይ ዲያብሎስ በአንተ ላይ የውጊያ ዕቅዱን በለዋወጠ ቁጥር አንተም አመለካከትህን እየለዋወጥህ ተዋጋው።

የሐንሰ ሐጺር የተባለው ቅዱስ አባት ለዚህ ምሳሌ ይሆናል። ይህ ሰው ዲያብሎስ እጅግ አድርጎ ስለሚያወድሰው በገዳሙ ውስጥ ያሉት መናንያን ሁሉ ወደ እርሱ በመምጣት የቃሉን ቡራኬ ይጠይቁት ነበር። ይህም አባት በትህትና ራሱን ገቅ በማድረግ ወደ እርሱ ስለሚመጡት ሁሉ “እኔ ምስኪንና ጎስቋላ ሰው ነኝ።” ይላቸዋል። “በእርግጥም ኃጢአተኛ ስለሆንክ መምት ይገባሃል” ሲሉት ደግሞ “የእግዚአብሔር ፍቅርና ምህረት የት ሄደ?” ይላቸዋል። ስለዚህ ርኩሳን መናፍቅት ሁልጊዜ እንዲህ ይሉት ነበር። “በጣም ታስደንቀናለሁ! እኛ ከፍ ከፍ ስናደርግህ ራስህን ታዋርዳለህ ፤

እኛ ስናዋርድህ ደግሞ ራስህን ከፍ ታደርጋለህ።” አንተም በዚህ ዓይነት መንገድ ራስህን ከዲያብሎስ ውጊያ መጠበቅ ትችላለህ። ርኩሳን መናፍቅት ባወደሱ ቁጥር ኃጢአትህን አስታውስ። ከአንተ ጋር ያላቸውን ውጊያ ሲያቆሙም እንዲህ በል! “ምናልባት እኔ የማላውቀውን ሌላ ወጥመድ እያዘጋጁ ይሆናል። አቤቱ ጌታ ሆይ ድካሜን ይቅር በል!”

ዲያብሎስ ባልደረሰከበት መንፈሳዊ የብቃት ደረጃም ሊዋጋ እንደሚችል አትዘንጋ። በአንድ ወቅት ገና ምንኩስናውን የጀመረው ወጣት በምንኩስና ሕይወት ረዥም ጊዜ ወዳሳለፈው ታላቅ አባት ቀርቦ ዲያብሎስ ውጊያ ከፈተብኝ በማለት አምርሮ ሲነግረው የሰማው ዲያብሎስ ለዚያ ታላቅ አባት ተገልጦ “ይህ ዲያብሎስ ተዋጋኝ የሚለው ሰው ማነው? እኔ እስከነጭራሹ መመንኮሉን እንኳ አልሰማሁም” በማለት ተናግሯል። አደገኛዎቹ የዲያብሎስ ውጊያዎች እጅግ በጣም ከባድ ናቸው። ምናልባትም በእኛ ላይ ገና አልታወቁ ይሆናል። ቅዱሳንና ሰማዕታት የተዋጋዋቸው ውጊያዎች ግን እጅግ በጣም መራር ናቸው። እግዚአብሔር በዲያብሎስ ውጊያ ከመቁሰል ያድነን!

በከንቱ ኩራት የሚዋጋው ዲያብሎስ መሠረቱ ውዳሴ ሲሆን ከዚህ በተለየ መልኩ ስለ ውዳሴ ፈንታ በኃዘን የሚዋጋም አለ።

7. ኃዘን።

ይህ ዲያብሎስ ተነሳሚያንን የሚዋጋበት በጣም የተጋነነ ስልቱ ነው። በደሎቻቸውን አውቀው ለንስሐ የደረሱትን ወደ ዘላለም ጥፋት እንዲደርሱ በዚህ ዘዴው ይዋጋቸዋል።

ዲያብሎስ መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ካሉት ጥቅሶች ሁሉ አንድ ጥቅስ ብቻ በማውጣት ሁልጊዜ በፈታቸው ያሳያቸዋል። ይህም “ከፊት ኃዘን የተነሳ ልብ ደስ ይሰኛልና።” (መክ 7:3) የሚለው ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ ሊየሱስ ክርስቶስ ብዙ ጊዜ ማልቀሱ እንጂ አንድ ጊዜ እንኳ መሳቁ እንዳልተጠቀሰ ያሳስባቸዋል። አንድ ሰው በኃጢአት ከፋኝ ተወግቶ ሲወድቅ ዲያብሎስ ይበልጥ እንዲህ እያለ ኃዘንን ይጨምራል። “ከእግዚአብሔር የተወለደ ሁሉ ኃጢአትን አያደርግም።” 1ኛ ዮሐ 3:9 ፤ 5:18። በዚህ ላይ ጨምሮም “አንተ እንኳን የእግዚአብሔር የንስሐ አባትህም ልጅ ልትሆን አይገባህም። ለእርሱ እንኳን አሳፋሪና አዋራጅ ሰው ነህ። ሰዎች አንተን እየተመለከቱ መምህረ ንስሐህን የአንተ ልጆች እንደዚህ ያሉት ናቸው። እርሱ ሁልጊዜ እንደዚህ ሆነህ እያየህ በአንተ ምክንያት አብሮ ከሚረገም ብትተውና ብቻህን ብትረገም ይሻልሃል።” ይለዋል። እንዲህ አድርጎ ከእግዚአብሔርና ከንስሐ አባቱ ተለይቶ እንዲሄድ ያደርገዋል።

መጽሐፍ ቅዱስን ለማንበብ በሚገልጥበት ጊዜ እንኳ “በዚህ በረከስ እጅህ እንዴት የእግዚአብሔርን ቅዱስ መጽሐፍ ለመንካት ትደፍራለህ? በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ያሉት ቃላት ሁሉ እንደሚፈርዱብህ አታውቅም?” ይለዋል። ኢየሱስ ክርስቶስ እንደ አንተ ላሉት ጎረቤት የተናገርሁት ቃል እርሱ በመጨረሻው ቀን ይፈርድበታል’ (ዮሐ 12:48) ማለቱን አታስተውልም?” ይለዋል። እንዲህ በማድረግ ነፍሱን በኃዘን ሞልቶ መጽሐፍ ቅዱስን በምራትና ተስፋ በመቀረጥ ማንበብ እንዲታወቅ ያደርገዋል።

የቤተ ክርስቲያን አገልጋይ ከሆነም ለቦታው የሚገባ አለመሆኑን በመግለጽ አገልግሎቱን እንዲታወቅ ያደርገዋል። እንዲህ በማለት “አገልግሎት የተሰጠው ለቅዱሳን እንጂ ለአንተ አይደለም፤ አንተ ኃጢአተኛ ነህ። የማሰናከያ ድንጋይ ስለምትሆን መምህራን በሚቀመጡበት ወንበር አንተ ትቀመጥ ዘንድ አይገባህም። አንተ የፈጸምሃቸውን በደሎች በማስታወስ ቀንና ሌሊት እንዳትጸጸት ይልቁንም እንድትረሳው አገልግሎትህ ምክንያት ሆኖብሃል።” ለጸሎት በሚነሳበት ጊዜም “የኃጢአት መስዋዕት (ጸሎት) በእግዚአብሔር ዘንድ አጸያፊ ነው።” (ምሳ 15:8-128:9) የሚለውን ጥቅስ በማስታወስ እንዲህ ይለዋል። “ይህን ራት ብሎ የቆመውን ምዕመን አትመለከትም? ዓይኖቼን ወደ ሰማይ ሊያነሳ እንኳ አልወደደም (ሉቃ 18:13)። አንተ ግን ትዕዛዛቱን ጥሰህ ከእግዚአብሔር ጋር ለመነጋገር በመቆምህ ደፋርና ማስተዋል የሳይለህ ነህ። ስለዚህ እስቲ ስለ ራስህ እፍረት ይሰማህና ይህን የረከስ ጸሎትህን አቁም።” በማለት ይወተውተዋል። እንዲህ አድርጎ ጸጸት ወደ ሌላው ኃዘን በመምራት ከጸጋ እግዚአብሔር አቆራርጦ ከእርሱ ጋር ብቻ እንዲሆን ግድ ይለዋል።

ተስፋ ቆርጦ፤ መጽሐፍ ቅዱስ ማንበቡን ትቶ፤ ያለ ንስሐ አባትና ያለ አገልግሎት ቀርቶ ምናልባትም ጉባኤውንና ወንድሞቹንም በኃዘኑ ምክንያት ተለይቶ ከእርሱ (ከዲያብሎስ) ጋር ብቻ መሆኑን ሲያውቅ እንደወደደ ይጫወትበታል። ከዚህ ሁሉ በኋላ “ለኃዘኑ ሁሉ ምክንያቱ መንፈሳዊ መሆኑን ስለሆነ ከዚህ አካባቢ ራት!” ማለት ለዲያብሎስ ምንኛ ቀላል ነገር ነው? ይህንኑ ቃል በዘመዶቹ በሐኪሙና እርሱን ከኃዘኑ ለማጽናናትና ለማዝናናት በሚደክሙት አድር ለመናገር ምን ይከብደዋል? ዲያብሎስ ይህን ዘዴ የሚጠቀመውም ከእግዚአብሔር ሙሉ ለሙሉ የሚለይበትን ሌላ የውጊያ ስልት እስከሚያቀናብር በሚኖሩት ጥቂት ጊዜያት ውስጥ ነው። ከዚህ በኋላ ከኃዘኑ ወደ ፍጹም ተስፋ መቀረጥ አሸጋግሮ ይጥለዋል። ለዚህ ያበቃውም ኃዘኑ ነው። ዲያብሎስ በኃዘኑ በሚዋጋበት ጊዜ ታዳጅን ከተስፋና ከይቅርታ ማራት ዓይነተኛ ዘዴው ነው። የጠፋው ልጁን በታላቅ ደስታ ተቀብሎ ሌሎችም ደስ እንዲላቸው ከጠራውና ከሁሉ የተሻለውን ልብስ ካለበሰው አፍቃሪ አምላኩ (ሉቃ 15:22-24) ይለዋል። ከዚህ ሌላ ኢየሱስ ክርስቶስ እንዲህ ብሏል። “እንዲሁ ንስሐ በሚገባ በአንድ ኃጢአተኛ በእግዚአብሔር መላዕክት ፊት ደስታ ይሆናል።” ሉቃ 15:10። በመጽሐፍ ቅዱስ ቅዱሳን ተስፋ ሳይቆርጡ ስለ ኃጢአታቸው ማልቀስ እንደሚገባቸውም ተዘግቧል። “... ተስፋ እንደ ሌላቸው እንደ ሌሎች ደግሞ እንዳታዝኑ...” 1ኛ ተስ

4:13። ስለ ኃጢአታችን ማዘን ከእግዚአብሔር አይለየንም። ይልቁንም ኃጢአታችንን ሁሉ ይቅር ስለሚልልንና ለእርሱ ያለን ፍቅር ስለሚጨምር ይበልጥ ወደ እርሱ እንድንቀርብ ያደርገናል። ከዚህ በተጨማሪም እግዚአብሔር እንዲህ ብሎናል። “በደላቸውን እምራቸዋለሁና፤ ኃጢአታቸውንም ከእንግዲህ ወዲህ አላስብምና።” ኤር 31:34። እግዚአብሔር ኃጢአተኛው በኃጢአቱ መሞቱ ሳይሆን ኃጢአቱን ትቶ መመለሱ ነው የሚያስደስተው። ሕዝ 18:23።

በኃዘኑ ምክንያት ተስፋ የቆረጠ ሰው ችግር ደግሞ የእባቡን ይኸውም የዲያብሎስን ምክር መስማቱ ነው። ይሁን እንጂ ቃለ እግዚአብሔር መጽናኛ ነው፤ የእግዚአብሔር ልቦና ምንጊዜም በፍቅር የተሞላ ነውና። ኃዘኑ ቢኖርም ወደ ንስሐ ለመምራትና ለልቦና መዋረድ እንጂ ከእግዚአብሔር ለመለየት አይደለም። ዲያብሎስ ኃዘኑን በክፉ መልኩ ከተጠቀመበት በዚህ ወጥመዱ ውስጥ የሚወድቀውን ሰው ከፋኛ ይጎዳዋል፤ የጠፋዋልም። ሐዋርያው ቅዱስ ዴጥሮስ ጌታውን አላውቀውም ካለ በኋላ መሪር እንባን አውጥቶ ስላለቀሰ ነው መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ተገልጦ “ግልግሎቼን አሰማራ... ጠቦቶቼን ጠብቅ... በጎቼን አሰማራ።” በማለት የተናገረው። ዮሐ 21:15-17። ከዚህ የበለጠ ታዲያ ምን ተስፋ አለ? ስለዚህ ልብን ደስ የሚያሰኘው የፊት ኃዘኑ ከተስፋና ከፍቅር የሚለይ መሆን የለበትም።

8. ፍጥነት።

የዲያብሎስ ሥራዎች በፍጥነት ላይ የተመሠረቱ ናቸው። በነገር ሁሉ ሰዎችን ለጥፋት ያጣድፋል። የእግዚአብሔር ሥራዎች ግን በጸጥታ፤ በእርጋታ፤ በትዕግስት፤ በሰከነ መንፈስና በትክክለኛው ሰዓት የታጀቡ ናቸው። የእግዚአብሔር ማዳንና ቃል ኪዳን ለዚህ በቂ ምሳሌ ሊሆን ይችላል።

ዲያብሎስ አንድ ክፉ አሳብን ካሳበህ በኋላ በፍጥነት እንድትፈጽመው አሁንም አሁንም ደጋግሞ ያስታውስሃል። የዲያብሎስ አሳብ በልብህ ሲገባ ትፈጽመው ዘንድ ጽኑ ፍላጎት ያድርብሃል። ይህን አሳብ ለማንም ልታማክርበት፤ ልትወያይበት፤ ልትመረምረው፤ በተመስጦ ልታገናዝበውና ከሁሉም አቅጣጫ ልትመለከትበት የሚያስችልህን ጥቂት ፋታ እንኳ ሳይሰጥህ በፍጥነት እንድታከናውነው ውስጥህን በማንገብገብ የሚያስገድድህን ስሜት ይፈጥርብሃል። ዋናው የፍጥነቱ ወይም የማጣደፋ ምክንያትም እንዳታሰሳልና እንዳትመክርበት ነው። ይህን ፍጥነት ሲጠቀምም አንተና እርሱ ብቻ እንጂ ማንም በመካከላችሁ እንዲገባ አይፈልግም። ስለሆነም ዓደኞችህ፤ ዘመዶችህ፤ መምህራን ንስሐህ፤ አስተማሪህና ሌሎችም በዚህ ጉዳይ ላይ ልምምዱና መንፈሳዊነቱ ያላቸው ወገኖችህን አወያይተህ ጠቃሚ ምክር እንዳታገኝ ያደርግሃል። የሚመክርህ በፍጥነት እንድታከናውነው ብቻ ነው።

ሌላው የሚጣደፍበት ዋናው ምክንያት ደግሞ ጉዳዩን ለፈጣሪህ በጸሎት የምታሳስብበትን ጊዜ ለማሳጣት ነው። ይህን ጉዳይ ለእግዚአብሔር አማካሪህ የሚሰጥህን ምላሽ ወይም ደግሞ በጸም ተወስኖ የእግዚአብሔርን መመሪያ የምትጠብቅበትን ጊዜ ለመሻማት ነው። ይህ አሳብ ምንም ዓይነት ምክርና ውይይት የሚያስፈልገው አለመሆኑን እስኪያሳምንህ ድረስ ይጫንሃል። ይህን በተመለከተ ቅዱሳን አባቶቻችን “በቶሎ እንድትፈጽሙ የሚያስችሉህ አሳብ ሁሉ ከዲያብሎስ ነው።” ይላሉ። በእርግጥም እነዚህ አሳቦች በመስጠም ላይ ያለ ሰውን ለማዳን አሊያም በመቃጠል ላይ ያለ ቤትን ለማጥፋት የመጣደፍን ያህል የሚያስችሉህ ሊሆኑ አይገባም። ንስሐ ገብተህ ወደ እግዚአብሔር የሚመልሱህና ከፍትሩ የሚያጣብቁህም አይደሉም። ሰው በአፋጣኝ ሊፈጽማቸው የሚገቡት ሌሎችም ብዙ ነገሮች እንዳሉ ማስተዋል የሚችለው ወደ ንስሐ ሲደርስ ስለሆነ አብዝቶ ይጸጸታል። አንዳንድ ጊዜ ለማገናዘብና አሳብን ለመቀየር ጊዜ እስከምናጣ ድረስ ፍትህወትና ኃጢአት አእምሮአችንን ያጨናንቁታል።

ሌላው ዲያብሎስ ፍጥነትን የሚጠቀምበት ዋና ምክንያት ማንነቱ እንዳይታወቅ ነው። ምናልባትም ከሚያቀብላቸው ክፉ አሳቦችና ምክሮች በስተጀርባ በጸሎት በመካራከርና አርቆ በማሰብ ማንነቱ እንዳይገለጥ ውሸትና ተንኮልን አብሮ ያቀብላል። ስለሆነም ውሸቱና ተንኮሉ እንዳይታወቅ ያጣድፋል። እንዲህ ያለውን የዲያብሎስ ደባ በማጋለጥና ምክር በምስጢት ረገድ የንስሐ አባት ጥቅም ከፍተኛ ነው። “የሚመክርና የሚመራ የሌላቸው ሰዎች እንደ ዛፍ ቅጠል ረገፈው ይቀራሉ።” የሚለውም አባባል ይህንኑ የንስሐ አባት ድርሻ የሚያሳይ ነው። ይህ የተባለላቸውም ማንንም ሳያማክሩና ከማንም ሳይመክሩ ተፋጥነው ስለሚፈጽሙ ነው። ዲያብሎስ ከፋኛ ስለሚያጣድፋቸውም ተንኮሉ ከመገለጡ አስቀድሞ አሳቡን ይፈጽሙለታል።

የእግዚአብሔር ልጆች ግን ወደ ጎሊናቸው የመጣውን አሳብ ሁሉ አይቀበሉትም። በአንድ ወቅት ቅዱስ መቃርስ በምድረ በዳ መካከል በገዳም ያሉ የተሰወሩ አባቶችን ሄደህ እያቸው የሚል አሳብ ይመጣለታል። ነገር ግን ይህን አሳብ ከእግዚአብሔር መሆን አለመሆኑን ለማወቅ ለሦስት ተከታታይ ዓመታት ከዚህ አሳብ ጋር ሲዋጋ ኖሯል። ይህ ታላቅ አባት ለዚያውም የበቁና የተሰወሩ አባቶችን ለመሳብኘት ዕድሉን አግኝቶ ይህን ያህል መታገሉ ምንኛ ድንቅ ነገር ነው?!

ቅዱሳን በመታገላቸውና በመቆየታቸው ብዛት ጥቅም እንጂ ጉዳት አላገኝቸውም። አንድ አሳብ ከዲያብሎስ ባይሆንም እንኳ በቶሎ አይፈጽሙትም። ቆይታቸው እግዚአብሔር በዚያ አሳብ ላይ ያለውን ፈቃድ እንዲገልጥ ስለሚያስችላቸው ይጠቅማቸዋል። ከዚህ በኋላም “ከእግዚአብሔር የሆነው ጸና! ከእግዚአብሔር ያልሆነውም ተወገደ” ይላሉ።

በአንድ ወቅት ቅዱስ ጋሌዎን ለተባለው አባት ደግሞ ዲያብሎስ በመነኮስ መልክ ይገለጥና ከተሰወሩት አባቶች አንዱ መሆኑን ገልጸለት

አብረውት ያሉት ሌሎች የተሰወሩ አባቶች ወደ እርሱ ማጎበር እንዲመጣ የጋበዙት መሆኑን ያሳስበዋል። በዚህ ጊዜ ቅዱስ ጋሌዎን ስለዚህ ጉዳይ ለንስሐ አባቱም ሆነ ለእግዚአብሔር ሳያማክር ብድግ ብሎ ያን ዲያብሎስ በመከተል “ጭልጥ ወዳለ ምድረ በዳ ይወርድና ይጠፋል። ከዚያም ያ አስቀድሞ የተገለጠለት ዲያብሎስ “በዚህ ምድረ በዳ ውስጥ ብቻህን ትሞታለህ” በማለት አላግጠበት ይሄዳል። በመጨረሻ ግን እግዚአብሔር በቸርነቱ ከጠፋበት መልሶ አዳነው።

9. የተራዘመና ዝግ ያለ አቀራረብ

ይህ ደባው ቀደም ሲል የተመለከትነው የፈጣን አቀራረብ ተቃራኒ ነው። የዲያብሎስ የውጊያ ዘዴዎች የተለያዩ አንዳንድ ጊዜም እርስ በእርሳቸው የሚቀዋወሙ ይምሰሉ እንጂ ዓላማቸው አንድ ነው። የውጊያ ዘዴው እንደየ ጉዳዩ ይለያያል። በአጠቃላይ ግን ሰዎች ባያውቁትም እንኳ ዲያብሎስ በአንድ ዓይነት ዘዴ ብቻ አይዋጋም። አንዳንድ ጊዜ ሰውየው ምንም ባልተዘጋጀና ባልተጠነቀቀበት ሰዓት በድንገትና በፍጥነት ምቱን ይሰነዝራል። በሌላ ጊዜ ደግሞ ሰውየው ሊያስተውለው በማይችለው መንገድ በረዥምና ዝግ ባለ መንገድ ቀርቦ ያጠቃል። ምንም እንኳ ይህ የተራዘመና ዝግ ያለ አቀራረብ ብዙ ጊዜ ቢፈጅበትም የእርሱ ጭንቀት የሚፈጅበት ጊዜ ላይ ሳይሆን ሰዎችን መጣሉ ላይ ነው። ይህ አዝጋሚ አቀራረብ ምናልባት ኃጢአትን በቀላሉ ሊቀበሉ በማይችሉ ሰዎች ላይ ተፈጻሚነት ሊኖረው ይችላል። እነዚህን ሰዎች በእርጋታ በዝግታና ቆይቶ በሚጨምር የቀስ በቀስ እርምጃ ወደ ጥፋታቸው ይመራቸዋል። ይህም ማለት አንዱን ኃጢአት በደረጃ ከፋፍሎ እያንዳንዱ ደረጃ ራሱን በየጊዜው እንዲያሳድግ ያደርገዋል ማለት ነው።

ኃጢአትን ለመሥራት የመጀመሪያው ደረጃ ምናልባት ኃጢአት ላይሆን ይችላል። የጎሊና መድከምም እንዲሁ። በንጉሥ ዳዊት ውድቀት ውስጥ የመጀመሪያው ደረጃ ከጦር ግንባር መቅረቱ ነው። ሁለተኛው ንጉሥ ሳያል እንደዚያ ከአገር አገር በየምድረ በዳው ሲያሳድደው ከቆየ በኋላ ድሎትና ቅንጦትን ወደ ሕይወቱ መጋበዝ ነው። ንጉሥ ዳዊት እነዚህን ሁለት ስህተቶች ጥፋት መሆናቸውን ሳያውቅ አልፏቸዋል። ይሁን እንጂ እነዚህ ስህተቶች መንፈሳዊ ፍትሩን ባይበዛም በመቀነስ ረገድ ከፍተኛ ስነ አእምሮአዊ ተጽዕኖ ጥለውበት አልፈዋል። ከዚህ በኋላ ነው ዳዊት ወደ ሦስተኛው ደረጃ ማለትም ብዙ ሚስቶችን ወደ ማግባት የተሸጋገረው። ይህ በወቅቱ የተፈቀደ ጉዳይ ቢሆንም ሥጋዊ ፈቃዱን ይበልጥ እንዳበረታታበት የማይካድ ነው። የተፈቀደ ይሁን እንጂ የብቃት ደረጃም አይደለም። አውቆትም ይሁን ሳያውቀው ሥጋው በነፍሱ ላይ ተጽዕኖ አሳድሯል። በመቀጠል አራተኛው ደረጃ ተከተለ። ይህም ወደ ቤቱ ሰገነት በመውጣት ሊያየው ያልተፈቀደለትን የሌሎችን ጓዳና የግል ምሥጢር (ጉዳይ) ማየት ሲሆን ከዚህ ጊዜ አንስቶ ያዳልጠው ጀመር። አምስተኛው ደረጃ ይህን ታላቅ

መዝሙረኛ በፍትህወት ጓላም በዝሙት የጣለ ኃይልኛ በትር ሆነ። ስድስተኛውና የመጨረሻው ደረጃም ንጉሡ ኃጢአቱን ለመሸሸግ የጥከረባቸውና መንፈሳዊነቱን አሳጥተው ከድሙ ወደ ማጡ የከተቱት የተለያዩና በዛ ያሉ አሳፋሪ ኃጢአቶች የተካተቱበት ደረጃ ነው።

ምናልባት ዲያብሎስ እነዚህን የኃጢአት ደረጃዎች ለረዥም ጊዜ ሲያዘጋጅ ቆይቷል። በመጨረሻ የሚሰነዝረው ጡጫ ግን ብርቱ እንዲሆን ይወድዳል። ይህ እንዲሆን ግን በእርሱ በኩል ረዘም ያለ የዝግጅት ጊዜ ይፈልጋል። ከዚያ ተመልሶ ሲመጣ ግን ያ ቤት አምሮ ተወልድሎና አገጦ ተጠቂው ሊቋቋመው በማይችለው መልኩ ለሥራው ዝግጁ ሆኖ ያገኘዋል። ለመከላከል ቢጥክርም እንኳ ኃይሉ ተሟጦ ስላለቀ በቀላሉ ይወድቃል። እስቲ በተጋድሎው የሚታወቀውን የባህታዊው የቅዱስ ያዕቆብን ታሪክ እንመልከት።

የዚህ ቅዱስ አባት ታሪክ ልክ እንደ ንጉሥ ዳዊት የውድቀት ታሪክ ዲያብሎስ እንዴት በረዥምና ዝግ ባለ አቀራረብ ሊጥል እንደሚችል ያሳየናል። ይህ ታላቅ ባህታዊ አባት ምንም እንኳ ርኩሳን መናፍስትን የማስወጣት ታላቅ ጸጋ ቢኖረውም ዲያብሎስ ሊጥለው ችሏል። የእግዚአብሔር ምህረት ለንስሐ ባያደርሰው ኖሮ ዲያብሎስ በሦስት ለሞት በሚያበቁ ምቶች መትቶት ነበር። ይህ እንዴት ሆነ? ታሪኩ እንዲህ ነው።

በአንድ ወቅት አንዲት የንጉሥ ሴት ልጅ ማንም ሊያወጣው ባልቻለ ርኩስ መንፈስ ትያዝላች። ይህችን ልጅ ወደዚህ አባት ያመጣትና ከጸለየላት በኋላ ርኩስ መንፈሱ ትቷት ይወጣል። ይሁን እንጂ ወደ አገሯ ከተመለሰች በኋላ መልሶ ይይዛታል። አሁንም መልሰው ወደዚህ አባት ያመጣትና ድጋሚ ከጸለየላት በኋላ ይወጣላታል። ተመልሳ አገሯ እንደ ገባች አሁንም ተመልሶ ይገባባትና ለሦስተኛ ጊዜ ወደ ቅዱስ ያዕቆብ መልሰው ያመጣታል። ይህ የዲያብሎስ ዕቅድ ሰዎች ተመላልሰው በመምጣት እስኪሰለፉ ድረስ ተደጋጋሞ ይቀጥላል። በመጨረሻ ግን ንጉሡ ልዕልቲቱን በዚህ ቅዱስ አባት ዘንድ ለመተው ይወስናል። በዚህ መሠረት እዚያው አንድ ክፍል ቤት ይሠራላትና ርኩሱ መንፈስ ባሰቃያት ቁጥር ወደ እርሱ በማምጣት እየተደገመ መውጣት ይጀምራል። ሰዎች መረጋጋት መጀመሯን ሲመለከቱ እዚያው ይተደገፉና ወደ አገራቸው ይመለሳሉ።

ከጊዜ ብዛት በዚህ አባትና በልዕልቲቱ መካከል የተፈጠረው መግባባት ወደ ኃጢአትነት ያድጋል። የልዕልቲቱን ከእርሱ ማርገዝ እንዳወቀም ይህ በሌሎች ዘንድ ከታየ እንደሚኖረውና ንጉሡም ከሰማ ሊገድለው እንደሚችል ይረዳል። በዚህ ጊዜ ዲያብሎስ ግደላት ብሎ ሲያማከረው የገድላትና ራቅ ወዳለ ምደረ በዳ ወስዶ ይቀብራታል። ከወራት በኋላ ስለ ልጁ ጤንነት እንዲጠይቁ ንጉሡ መልዕክተኞችን ወደዚህ አባት ይልካል። በዚህ ጊዜ ያ አባት በመዋሸት ልጅቱ በአንድ ወቅት ዲያብሎስ ከፋኛ ከጣላት በኋላ ከቤት ውስጥ ተፈትልካ በመውጣት እንዳመለጠችና

ማንም ደርሶ ሊይዛት ባለመቻሉ እንደጠፋች ይነግራቸዋል። የሚታመን ሰው ስለሆነም ያምኑታል። በዚህም ዲያብሎስ በሦስት ዋና ዋና ፍላግዎች ማለትም በዝሙት በግድያና በሐሰት ክፉኛ ወግቶ ይጥለዋል። ይህ ሁሉ የሆነው ቀስ በቀስ ሲሆን ጅምሩ ፍፃሜውን የጠቆመበት አንዳችም አጋጣሚ አልነበረም። በዚህም ዲያብሎስ ምን ያህል በከፍተኛና በሚያስደንቅ ትዕግስት የተንኮል ሽማግሌን እንደሚሸምን ያመለክተናል። ረዥምና ዝግ ያለ የዲያብሎስ ውጊያ ግቡ ታላቅ ነው። በእያንዳንዱ እርምጃ ተጠቂው ወደ ኃጢአት ይቀርባል። ይላመደዋል በመጨረሻም ይደክማል። ከኃጢአት አሳብ ርቆ ሳለ ፈቃዱ ፍጹም ጽኑ በመሆኑ ሁሉን በሚገባ ይመረምራል። እየደጋገመው ሲመጣ ግን ይለምደዋል። ቀስ በቀስ ይህ ነገር በሀሊናውና በሀዋሳቱ ሲሰርጽ በእያንዳንዱ የጥፋት እርምጃ ፈቃዱ እየላላና እየደከመ ስለሚሄድ አውቆትም ይሁን ሳያውቀው ለመቋቋም የሚያዳገተው ደረጃ ላይ ይደርሳል።

ለረዥምና ዝግ ላለ የዲያብሎስ ውጊያ ዓይነተኛ ምሳሌ የሚሆነን ሱስ (ልማድ) ነው። ማንኛውም ሱስ ወይም ልማድ ሲጀምሩት ሱስ ሆኖ አይጀምርም። ሰውየው ከጅምሩ ቢቀጫው ተቀጭቶ መቅረት ይችላል ነበር። ነገር ግን በረዥምና ዝግ ባለ ውጊያ ሊቆጣጠርና ሊያቆመው ስለማይችል እርሱን ይቆጣጠረዋል። ምናልባት ዲያብሎስ በመጀመሪያ የሚናገረው አንዲት ቃል ብቻ ነው። “ሞክር” ወይም “ቅመስ” የምትለዋን። ከዚያ በመቀጠል ነው “ሕይወት ልምምድ ናት ሁሉን የምትወስነው አንተ ነህ። በወደድክ ጊዜ ልታቆመው ወይም ልትተወው ትችላለህ።” የሚለው። እንዲህ እንዲህ እያለ ሰውየው መቋቋም እስኪያቆም ወይም ለመቋቋም ፍላጎቱን እስኪያጣ ድረስ ይቆጥባል። ይሁን እንጂ ሱስን ወይም ልማድን ማስወገድ ለሚወድ ሁሉ ማስወገድ ይቻላል። ዲያብሎስ ግን እንደማትችል ይነግርሃል። ለሚወድ ሁሉ ድጋሚ ወደ ተወከው ሱስ ትመለሳለህ ይልሃል። ተስፋ ብትችል እንኳ ድጋሚ ወደ ተወከው ሱስ አትንበርከክ። ሱስኝነት የሚመጣው ማስቆረጥ የታከለበት ውጊያ ስለሆነ አትንበርከክ። ሱስኝነት የሚመጣው ከሚደጋገም የፈቃድ ተግባር ነው። ይህን ተደጋጋሚ የፈቃድ ተግባር በሌሎች ተደጋጋሚና ተቃዋሚ የፈቃድ ተግባራት ማስወገድ ትችላለህ። በእንዲህ ያለ ተግባርም ጽናት እንጂ ማወላወል ሊታይበት አይገባም። እንዲህ ያለውን የዲያብሎስ አዝጋሚ የውጊያ ዕቅድ እንዴት መቋቋም እንደምትችል የምንነግርህ ነገር ቢኖር ምንም እንኳ አሳቡ መልካም መስሎ ቢታይህና እንዲህ መስሎ እንዲታይህ በማድረግ ዲያብሎስ ቢያሳምንም የመጀመሪያውን ደረጃ አለመፈጸም እንዳለብህ ነው።

ውሸቱን እወቅቡት። በተለይም ይህ የሚቀጥል ደረጃ መሆኑን ከነገረህ ዲያብሎስ አሳቡን በአንደኛው ደረጃ ላይ ሳያቆም በርቀት ላለው ግቡ መወጣጫ የሚሆኑ ሌሎች ደረጃዎችን ያለማቋረጥ እንደሚዘረጋ አትዘንጋ። ስለዚህ ተጠንቀቅ! ምንም ቀላል መስሎ ቢታይህና ሊያድግ እንደማይችል ብታስብም የመጀመሪያውን ደረጃ ተቃውሞ።

10. ጥቃቅን ጉዳዮች።

ሰሎሞን በመዝሙሩ እንዲህ ይለናል። “የወይናችንን ቦታ የሚያጠፋትን ጥቃቅንን ቀበሮዎች አጥምዳችሁ ያዙልን።” መዳ 2፡15። እዚህ ላይ ዋናው ቁም ነገር ጥቃቅን መሆናቸው ሳይሆን ወይኑን ማበላሸታቸው ነው።

በዚህ መሠረት እነዚህ ጥቃቅን ቀበሮዎች በመጀመሪያ የሚያደርሱት አደጋ ወደ ነፍስ ዘልቀው መግባታቸው ነው። ትላልቆቹ ቀበሮዎች ምናልባት እነርሱን የሚያስገባ ሰፊ ቀዳዳ በወይኑ ቅጥር ዙሪያ ላያገኙ ይችላሉ። ጥቃቅኖቹ ግን በቀላሉ ሾልከው ይገባሉ። አንድ ሰው ታላላቅ ከሚባሉት ኃጢአቶች ራሱን ሊጠብቅና ሊርቅ ይችላል። ካወቃቸው ደግሞ ዲያብሎስ የሚያውቀውን ትልቅ ኃጢአት ለሌላ ጊዜ በማስተላለፍ በማያውቃቸውና በጥቃቅኖቹ ኃጢአቶች ይዋጋዋል። ዲያብሎስ አንድን ሰው በጥቃቅን ኃጢአት የሚዋጋው ስለ እነዚህ ኃጢአቶች ብዙም ስለማይጠነቀቅና ቸል ስለሚላቸው ነው። ለምሳሌ አንድን ሰው “በእነዚህ ነገሮች እንዳትጠቃ” ብለህ ስታማከረው “እንዲህ ያሉት ጥቃቅን ነገሮች የሚያስፈሩኝ ይመስሉሃልን? እነዚህ የሚያጠቁት ወጣንያንን ነው። እኛ እንደዚህ ካሉት ነገሮች ሁሉ በላይ ነን” በማለት በአባባልህ እየተገረመ ይመልሰልሃል። ከዚህ በኋላ በእነዚህ ጥቃቅን ባላቸው ኃጢአቶች ዲያብሎስ ሊዋጋው ይጀምራል። ታላቁና በእግዚአብሔር ተወዳጅ የነበረው አባታችን አብርሃም በመፍራቱ ሚስቱ ሃራንን እህቱ ናት ስላለ በእነርሱ ዘንድ ሊጠብቁት ይችላሉ ብሎ ማን ሊያስብ ይችላል? ፍርሃትና ውሸትን የመሰሉ ኃጢአቶች የነቢያትና የአባቶች ሁሉ አባት ለተባለው ታላቅ መንፈሳዊ አባት ለአብርሃም በእርግጥም ጥቃቅን ነበሩ።

ሰው ሰውነቱን ለማርከስ የግድ ከባድ የተባለውን የዝሙት ኃጢአት ብቻ መፈጸም የለበትም። “ሥጋን ሁሉ ያሳድፋል” (ያዕ 3፡6) ተብሎ በተነገረለት በአንደበት ኃጢአትም ሊረከስ ይችላል። አንደበታችን እነስተኛው የሰውነታችን አካል ይሁን እንጂ “ዓመፀኛ ዓለም” ነው። ስለ አንደበት “የሚገድል መርዝ የሞላበት ወላዋይ ክፉት ነው” ተብሏል። ያዕ 3፡8። መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስም እንደተናገረው የሰውን ሰውነት በሙሉ አንደበቱ ሊያረክስው ይችላል። “... ከአፍ የሚወጣው ግን ሰውን የሚያረክስው ይህ ነው።” ማቴ 15፡11። በጣም የሚያስደንቀው ግን ዲያብሎስ የአንደበት ኃጢአት በጣም ቀላል ጉዳይ እንደሆነ አድርጎ ሊያሳምን መቻሉ ነው። በእርግጥም የዲያብሎስ ቀላል ጉዳዮች ሰውን ማጥፋት ይችላሉ። መርከብ ከወለሉ ላይ በምትፈጠር አነስተኛ ቀዳዳ ሊሰጥም ይችላል። ሰውም ይዋት ዘንድ በግዙፍ አውራ መሰልቀጥ የለበትም፤ በዓይን ልትታይ የማትችል ደቂቅ ሕዋስ ለሞት ልታደርሰው ትችላለች። መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በተራራው ሰብከቱ እንዲህ ብሏል። “በወንድሙ ላይ የሚቆጣ ሁሉ ፍርድ ይገባዋል።” ማቴ 5፡22። ለዲያብሎስ “ሞኝ” እና ሌሎችም ተመሳሳይ ቃላት ጥቃቅን ከሚባሉት

ጉዳዮች መመደባቸውን ለማሳመን ምንኛ ቀላል ነው? ምናልባት ሐናንያና ስኢራ ኃጢአታቸው ጥቃቅን ከሚባሉት አንዱ እንደሆነና ለሞት ቅጣት ሊያበቃቸው እንደማይችል አስበው ይሆናል። ጠቢቡ ሰሎሞንም ከእነግዶች ሌቶች መጋባቱን እንደ ቀላል ጉዳይ ተመልክቶት ይሆናል። ነገር ግን ውጤቱ ለድኅነቱ ምን ያህል አደጃ ሁኔታን እንደፈጠረበት እናነባለን። 1ኛ ነገ 11፡11። በእርግጥም ጥቃቅን የተባሉ ጉዳዮች ሁሉ ጥቃቅን ሆነው አይቀሩም። ዲያብሎስ ይህን ስም ይሰጣቸው እንጂ ሳይሆኑ ይችላሉ። አንድ ሰሎሞን፤ ዳዊትና ሐናንያ በጣም አደጃ ወደ ሆነ ውጤት ሊመሩ ይችላሉ። ጥቃቅኖቹ ጉዳዮች አድገው በጣም አደጃ ጉዳዮች ሊሆኑ ይችላሉ።

እግዚአብሔር አዳምንና ሔዋንን በገነት መካከል ባለቸው ዕጾ በለስ እንደፈተሻቸው የእኛንም ፈቃድ ለእኛ ቀላል መስሎ በሚታየን ነገር ግን የውስጥ ግንኙነታችን በሚያጋልጡ ፈተናዎች ሊፈትሽ ይችላል። እነዚህ ጥቃቅን ጉዳዮች ግን ምንና እንዴት ያሉ ሊሆኑ ይችላሉ? የመጣለትን አሳብ ሁሉ ለማንም ሳያማከር ለራሱ የሚጠብቅ ሰው ለዚህ ምሳሌ ይሆናል። ዲያብሎስ እንዲህ ያለውን ሰው፤ “ታዲያ ይሄ ምናለበት? ምን ችግር አለበት? ለዚህ ጉዳይ ሌሎችን እንዴት ታማክራለህ? ምክንያትህ እኮ በቂ ነው።” ይለዋል። በሌላ በኩል ደግሞ ለሚሰሙት ላነበቡትና ለሚያስቡት ጉዳይ ጠለት ያለ ግንዛቤ ካለመስጠት ወይም በአነጋገርና ራስን በመውቀስ ረገድ ልል ከመሆን የተነሳ ነገሮችን እንደ ጥቃቅን ጉዳዮች አድርጎ መመልከት ሊመጣ ይችላል። ከዲያብሎስ ጥቃቅን ጉዳዮች ለመዳን አለግገውል ወይም ጽናት ወሳኝ ነው። በጥቂቱ የመታመን መልካም ምግባርም ከዚህ አደጋ ሊጠብቀን ይችላል። ጌታ “ከሁሉ በሚያንስ የታመነ በብዙ ደግሞ የታመነ ነው።” ብሏልና። ሉቃ 16፡10።

11. ለሌላ ጊዜ ማስተላለፍ።

ዲያብሎስ በሚቻለው ሁሉ አንተ መንፈሳዊ ሥራ እንዳትሠራ ሊያግድህ ይሞክራል። አንድን መንፈሳዊ ሥራ አሁን ካላደረግህ ብለህ ቆርጠህ መነሳትህን ሲመለከት ለሌላ ጊዜ እንድታስተላልፈው ይመክርሃል። “ምን ያጣድፍሃል? ጉዳዩ በእኛችን ስለሆነ ሌላ ጊዜ ልናከናውነው እንችላለን። ምናልባትም ረጋ ብለን ማጤናችን ጉዳዩን በሚገባ ለመመርመርና በቀላሉ ልናከናውነው የምንችልበትን ዘዴ ሊጠቁመን ይችላል።” በማለት ከተናገረን በኋላ ቀጠል አድርጎ በሚያሳምን መልኩ “ለማንኛውም ግን አሁን ቅደሚያ ሰጥተን ልናከናውናቸው የሚገቡን እንገብጋቢ ጉዳዮች አሉ። እነዚህን ከወረሰን በኋላ ወደዚህኛው እንመለሳለን።” ይለናል። የማስተላለፍ ዋና ዓላማ ሥራን ለማከናወን ካለን ጽኑ ፍላጎት ማራቅ ወይም አጋጣሚውን ማሳጣት ወይም ማከናወን ያለብንን ጉዳይ እንረሳው ዘንድ ወደ ጎን ማድረግና ሌላው ጉዳይ ከዚህኛው የበለጠና ቅደሚያ ሊሰጠው የሚገባ አስመስሎ ማሳየት ነው።

ለምሳሌ አንድ ጉዳይ ያለህን ጊዜና ጉልበት ሊወስድብህ ይችላል። ወይም ደግሞ የምታከናውነውን ጉዳይ እንዳትፈጽም አንድ አጋጣሚ ይከሰትና የሆኑ ደንቃራዎችን ፈጥሮ ሊያዘገይህ ይችላል። ወይም ደግሞ ዲያብሎስ ያሰብከውን እንዳታከናውን መንፈሳዊ ቅንፃትህን የሚያሳጣ ጋጢአት በማሠራት ለሌላ ጊዜ እንድታስተላለፈው ሊያደርግህ ይችላል። የጠፋውን ልጅ አስታውስ! ወደ አባቱ መመለስ እንዳለበት ወደ ልቡ ተመልስ ባለበ ጊዜ ወዲያውኑ ተነሳና ተመለስ። ሉቃ 15፡18-20። ይህን ጉዳይ ለሌላ ጊዜ አስተላልፎት ቢሆን ኖሮ ምን ሊደርስበት እንደሚችል በእርግጠኝነት መገመት እንኳ አስችጋሪ ይሆን ነበር። ጉዳይን በማስተላለፍ የተፈጠረ ችግርን በተመለከተ አንድ ሌላ ምሳሌ እስቲ እንመልከት። ይኸውም በንጉሥ አግሪኣና በአገረ ገዢው በፊልክስ የደረሰው ነው። ቅዱስ ጳውሎስ ስለ ጽድቅ ራሱን ስለመግዛትና ስለሚመጣውም ኩነት ሲናገር ፊልክስ በመፍራቱ “አሁንስ ሂድ! በተመቸኝም ጊዜ ልኬ እስጠራለሁ” በማለት አስናበተው። ሐዋ 24፡25። ፊልክስ ይህን ጉዳይ በማስተላለፍ ተሰምቶት ቅዱስ ጳውሎስን ያስጠራው ዘንድ ጊዜ አላገኘም። አግሪኣንም በተመለከተ ቅዱስ ጳውሎስ በፊቱ ይግባኝ ብሎ በቆመ ጊዜ “ንጉሥ አግሪኣ ሆይ ነቢያትን ታምናለህን? እንድታምናቸው አውቃለሁ።” በማለት ሲናገረው “በጥቂት ክርስቲያን ልታደርግኝ ትወዳለህን?” ነበር ያለው። ሐዋ 26፡27-28። ንጉሡ አግሪኣ በጥቂቱ ግመን ሲቻለው ጉዳዩን ቸል ብሎ ስላለፈው ወይም ስላስተላለፈው ከዚያ በኋላ ግመኑ በመጽሐፍ ቅዱስ አልተጻፈም።

ጸጋ እግዚአብሔር አንድ ጊዜ ሊጠራህ ይችላል። ጥሪውን ካስተላለፍከው ልታጣው ትችላለህ። አንድን ነገር ለማድረግ ዕድሉ በእጅህ ፍላጎቱም በልብህ ካለ ይህን መልካም የእግዚአብሔር አገልግሎት ወዲያውኑ ፈጽመው። አገልግሎቱን አታጓት ወይም ለሌላ ጊዜ አታስተላልፍ። ማስተላለፍ ሕግን ለመጣስ የመጀመሪያው እርምጃ ሊሆን ይችላልና። ይህ የዲያብሎስ ዕቅድ ነው። የምታደርገውን እንድታቆም የሚነግርህ በግልጽ ሳይሆን በማስተላለፍ በዘይ ነው። ስለዚህ ጠንቀቅ በል! ንስሐ መግባትን፣ መጸለይንና መልካም የሆነውን በሙሉ ለሌላ ጊዜ አታስተላልፍ። መጽሐፍ ቅዱስ እንዲህ ይላልና። “አተችገረ ሰው በጎ ነገርን ማድረግ አትከልክል! ልታደርግለት የሚቻልህ ሲሆን። ወዳጅህን ሂድና ተመለስ ነገ እስጥሃለሁ አትበለው! በጎ ነገርን ማድረግ ሲቻልህ።” ምላ 3፡27-28። ይህ ለሌሎች በጎ ማድረግን ይመለከታል። ልክ እንደዚሁ ለራስህም መልካም አድርግ። በውስጥህ ያለው የእግዚአብሔር መንፈስ ቢናገርህ ለጥሪው መልስ ለመስጠት ጊዜውን አታስተላልፍ። ሐዋርያው ከአንድ ጊዜ በላይ ስለዚህ ጉዳይ እንዲህ ብሏልና። “ዛሬ ድምፁን ብትሰሙ በማስመረር እንደሆነ ልባችሁን እልክኛ አታድርጉ።” ዕብ 3፡7፡15። ስለዚህ ጊዜን ማስተላለፍ ልብን እልክኛ እንደማድረግ ይቆጠራል ማለት ነው። ስለሆነም ዲያብሎስ አንድን መልካም ነገር እንድታዘገዩት ሲጠራችሁ ልብ ደንዳኛች በመሆን ከእግዚአብሔር እንድትከበሩ እንደ ጠራችሁ አስተውሉ። ጊዜን እንድታስተላልፉ ዲያብሎስ ከሚጠቀምባቸው ዘዴዎች አንዱ ደግሞ ማባከን ነው።

12. ማባከን።

ዲያብሎስ ማንኛውንም ዓይነት መንፈሳዊ ሥራ እንዳትሠራ እንቅፋት መሆንን ስለሚወድ በሌሎች ብዙ ነገሮች ተጠምደህ እንድትባከን ያደርግሃል። ከእግዚአብሔር ጋር እንድትቀመጥ በፍፁም አይፈልግም። ምክንያቱም ይህ ድርጊትህ አንተን ከዲያብሎስ ለይቶ ከእግዚአብሔር ጋር እንድ እንደማያደርግህ ስለሚያውቅና ስለሚፈራም ነው። ከሁሉ የበለጠ የማያስፈራው ደግሞ ይህ ነው።

በልብህ ውስጥ ያለውን የእግዚአብሔር ፍቅር የሚያጠናክሩልህን እንደ መጸለይ፣ ንባብ፣ መንፈሳዊ ጉባኤያትን መካፈልና መልካም ምግባራት ማድረግን አዘውትረህ የምታከናውን ከሆንህ ለጊዜው ወይም እስከ መጨረሻው በሌሎች ሥራዎች እንድትባከን በማድረግ ይዋጋሃል። እስከ መጨረሻው የሚዋጋህ ከሆነ ግን በጣም አደጁ ነው። ይህ መባከንህ መጨረሻው የሚዋጋህ ከሆነ ግን በጣም አደጁ ነው። ይህ መባከንህ ተጨማሪ ጥንዘብ ለማግኘት በትርፍ ጊዜ ሥራ መባከን ሊሆን ይችላል። ይህ ደግሞ ከእግዚአብሔር ጋር እንዳትገናኝ ጊዜ ያሳጣሃል። ዲያብሎስም ይህ ደግሞ ከእግዚአብሔር ጋር እንዳትገናኝ ጊዜ ሥራ መሆኑን ያሳምንሃል። ልትተወው የማይገባና ለሕይወትህ አስፈላጊ የሆነ ሥራ መሆኑን ያሳምንሃል። ለሌሎች ሰዎች ደግሞ በከፍተኛ ትምህርታቸውና በሳይንሳዊ ምርምሮቻቸው እንዲገፉበትና እንዲን ምርምር በጨረሱ ጊዜ ሌላውን እንዲጀምሩ በመምከር ያሳምናቸዋል። ማባከኑ የጸሎትን ጊዜ በሚሻግየብ የቤተ ክርስቲያን አገልግሎትም ሊሆን ይችላል። ጥንዘብ ነክ በሆኑ ጉዳዮች ላይ መባከን አልፈንድም ለሚለው ደግሞ ጠቀሜታቸው የጎላ መሆኑን በማሳመን በቤቱ ክርስቲያን አገልግሎቶች ላይ ያመግራዋል። የቤተ ክርስቲያን አገልግሎትን አንቃወምም። ሆኖም ግን ጸሎትን፣ ተመስጦን፣ መንፈሳዊ ንባባትንና ከእግዚአብሔር ጋር መቆየትን በሚያደናቅፍ መልኩ ሳይሆን ሁሉን ለማከናወን በሚቻልበት ሁኔታ መሆን አለበት። ይህ ደግሞ የአገልጋዩን መንፈሳዊነት ለመጠበቅ ብቻ ሳይሆን ለአገልግሎቱም ጭምር ታላቅ ጠቀሜታ አለው።

አገልጋዩ በተለያዩ መንፈሳዊ ሥራዎች እጅግ የሚባከን ከሆነ የሚጨብጠውን ስለሚያጣ አገልግሎቱ ውጤታማና ፍሪ የሚሰጥ አይሆንም። በድካም የተሞላው የአገልጋዩ ሕይወት አገልግሎቱን በማስተዋል ያልተሞላና በመሰልቸት የሚከናወን ያደርግበታል። ይህም አገልግሎት ወደ ልቦና የሚዘልቅና በነፍስ ውስጥ የሚሰርጽ ሊሆን አይችልም። ለጸሎት፣ ጥዊት ለመድገምና ከእግዚአብሔር ጋር ብቻ ለመሆን ጊዜ እስከሚያው ድረስ በማንኛውም ሰዓት በሌሎች ሥራዎች በጣም ተወጥረው የሚታዩ የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮች ብዙ ናቸው። እነዚህ ባለፈውና በመንፈሳዊ ጎተራቸው በነበረው እንጂ አዲስ በሚጨምሩት የሚንቀሳቀሱ አይደሉም። ሕይወታቸውም ለጥፋት የተጋለጠ ነው። እዚህ ላይ ዲያብሎስ የሚዋጋው መንፈሳዊ ሥራዎችን ባለመሥራት ሳይሆን ጊዜ በማሳጣት ነው። ከጸሎት፣ ከተመስጦ፣ ከንባብ፣ ከዝማሬ፣ ከቅዳሴ፣ ከስግደትና ራሱን ከመመርመር አያግድህም። እንዲያውም እነዚህን መንፈሳዊ ተግባራት ስለማከናወን

በለሚገኝባቸውም ጥቅም ስብከትና ትምህርት እንድትሰጥ ደፈቅድልሃል። አንተ ራስህ ታከናውናቸው ዘንድ ግን ጊዜ አይሰጥህም። በዚህም አንድ አባት “ደወል ሰዎች ወደ ቤተ ክርስቲያን እንዲመጡ ይጠራል፤ እርሱ ግን አይሄድም።” በማለት የተናገሩት ምሳሌ በአንተ ላይ ደፈጸማል። በተመሳሳይ መልኩ አንድ ሌላ መንፈሳዊ አባት የተናገሩት ቃል ምንኛ ድንቅ ነው!? “እድሜህን ሙሉ የጌታን ቤት በማገልገል አሳለፍክ፤ የቤቱን ጌታ የምታገለግለው መቼ ይሆን?”

የአገልጋዮች መባከን ይህን ያህል ከሆነ ምዕመናንን አብዝተው መባከናቸው ምንኛ የበዛ ሊሆን ይችላል? ሰው መጠየቅ፤ ጨዋታ፤ ወራ፤ ክርክርና ወይይት፤ ጋዜጦችና መጽሔቶች፤ ዜናዎችና በእነርሱ ላይ ያሉ ትችቶች፤ ወጣቶችም አዋቂዎችም የሚሳተፉባቸው ብዛት ያላቸው መዝናኛዎች ወዘተ እጅግ ብዙ የሚያባክኑ ነገሮች አሉ። ለምሳሌ የእግር ኳስ ጨዋታን ተመልከቱ። የሰውን ጊዜ ምን ያህል እንደሚሻግር በጽኑ ፍላጎትና በሰሜት እንደሚወጥር አስተውሉ! ትምህርታዊና ማገበራዊ መባከናቸው የዓለሙ ችግሮችና መፍትሄዎች፤ የኢኮኖሚና የፋይናንስ ውጣ ውረዶች . . . ሌሎችም አሉ። ሕፃናት እንኳ ለቴሌቪዥን ወጎችና መርሐ ግብሮች ባክነው ቤተ ክርስቲያን ከመሄድ እንዴት እንደሚታቀቡ ልብ በሉ። አዋቂዎችም በእነዚህ መርሐ ግብሮች ምን ያህል እንደተጠመዱ ተመልከቱ። እግዚአብሔር ከአርያም ሆኖ ይህ ዓለም ምን ያህል መባከኑን እንደሚመለከት እናስብ። ይህ ዓለም ወደት እንደሚርጥ እንኳ ቆም ብሎ ንየሚጠይቅዎት ጊዜ ያጣበት ሯጭ ዓለም ነው። ወራ፤ ክርክር፤ ወይይት፤ ትስቀሳ፤ ጫጫታና ሁከት የሞላበት ዓለም ነው። ለመንፈሳዊ አገልግሎት የሚመች ጸጥታ ታዲያ ከየት ይገኛል? ብዙ ጊዜ ይህን ትሻለህ ግን አታገኘውም። ሌላው ቀርቶ ራሳቸውን ለእግዚአብሔር የሰጡትና ብልቶቹ የሆኑት የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮች እንኳ ከእግዚአብሔር ርቀው በብዙ ነገሮች ባክነዋል። ማርታን የተዋጋት የማባከን ውጊያ አሁንም አለ። ይህ ዓለም እስኪያልፍም ይቀጥላል። መባከኗን ያየው ጌታ ማርታን እንዲህ ነበር ያላት። “ማርታ ማርታ በብዙ ነገር ትጨነቂያለሽ ትታወክማለሽ ፤ የሚያስፈልገው ግን ጥቂት ወይም አንድ ነገር ነው።” ሉቃ 10:42። በእግዚአብሔር አምሳል የተፈጠርክ አንተ የእግዚአብሔርን ባህርያት ልትይዝ ይገባሃል። የምትባክንባቸው ነገሮች ሁሉ ለእግዚአብሔር ብቻ ባይሆኑም እንኳ እርሱ የመባከንህ ሁሉ ራስ ይሁን።

መንፈሳዊ አገልግሎቶችህ፤ ከእግዚአብሔር ጋር ያለህ ግንኙነትና መንፈሳዊው ሕይወትህ ሁልጊዜ የምትባክንባቸው ነገሮች ቁንጮዎች ይሁኑ። ጊዜህን በሰዓት ከከፋፈህ ሁሉም ነገር ጊዜውን ጠብቆ ይከናወናል። ለድንገትህና ለዘላለማዊ ሕይወትህ ከሁሉም ነገር በፊት ቅደሚያ ስጥ! ከዚያ በኋላ ሌላው የፈለገ ጠቃሚ ነገር ቢመስልም እንኳ ሁሉን እንደ አስፈላጊነቱ በቅደም ተከተል አድርግ። የጌታህንም ቃል እዚህ ላይ አስታውስ! “ሰው ዓለሙን ሁሉ ቢያተርፍ ነፍሱንም ቢያጎድል ምን ይጠቅመዋል?” ማቴ 16:26። ነፍሱህን ካጣህ ስለ ነፍሱህ ቤዛ ምን ትሰጣለህ? በሞት የተለዩ

ወገኖቻችን በዚህ ዓለም ሳሉ መባከናቸው ለምን ጠቀማቸው? እነዚህ ይባክኑባቸው የነበሩ ጉዳዮቻቸውን እርግፍ አድርገው በመሄዳቸው ስላለሙ ግራ በመጋባት ተችግሮ ይሆን? አልተጋባም! በእርግጥም ጠቢቡ ሰሎሞን ስለዚህ ዓለም የተናገረው ትክክል ነው። “እነሆ ሁሉ ከንቁ ነፋሰንም እንደ መከተል ነበረ፤ ከፀሐይ በታችም ትርፍ አልነበረም።” መክ 2:11። በሌሎች ጉዳዮች ከመባከንህ በፊት እያንዳንዱን ቀን ከእግዚአብሔር ጋር በመሆን ጀምር። በመጀመሪያ እግዚአብሔር ከአንተ ጋር ይሁን። ከዚያም እንደ መዝሙረኛው “አምላኬ አምላኬ በማለዳ ወደ አንተ እገስግሳለሁ፤ ነፍሴ አንተን ተጠማችኋለሁ” (መዝ 62:1) በል። የሚያባክኑ ነገሮች በሙሉ ከእግዚአብሔር ጋር የምትሆንበትን ጊዜ እንዳይሻመህ አድርገህ መርሐ ግብር አውጣ። ጠዋት ማድረግ ያለብህን መንፈሳዊ ተግባራት ሳታከናውን ከቤትህ እትውጣ። ምንም እንኳ ትርፋ ዋጋና ጥቅም ቢኖረውም ማንኛውንም ምድራዊ ጉዳይ ከመንፈሳዊ ጉዳዮችህ አታስቀድም።

ዲያብሎስ ምንጊዜም ቢሆን አጉልቶ የሚያሳየን የሚያሰናክሉንን ነገሮች ጥቅም ነው። ወይም ደግሞ በእነዚህ ነገሮች ነው እብዛት የሚፈታተንን። በሕይወትህ ውስጥ ግን ከእግዚአብሔር በላይ ማንም የለም። ማንም ምንም ዓይነት ሰው ቢሆን ከእግዚአብሔር ጋር ያለህን ግንኙነት የምታቋርጥለት መሆን የለበትም። መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ይህን አስመልክቶ እንዲህ ብሏል። “ከእኔ ይልቅ አባቱንና እናቱን . . . ወንድ ልጁን ወይም ሴት ልጁን የሚወድ ለእኔ ሊሆን አይገባውም” ማቴ 10:37። ሌሎች ጉዳዮች ደግሞ ከዚህ ያነሱ ናቸው። ስለሆነም በተጨማሪ ሥራ የሚያባክንህ አዲስ ነገር ሲፈጠር ከመቀበልህ በፊት በማስተዋል አጠነው። ዲያብሎስ አሁን በያዝከውና እንቅፋት በሆነብህ ሥራ መባከንህ ብቻ ሳያረካው ይችላል። ሌሎችንም ጉዳዮች በመጨመር ግራ ያጋባሃል። በእያንዳንዱ ቀን ታላላቅ ጥቅም ያላቸውን ጉዳዮች እያቀረበ በእነርሱ ትባክን ዘንድ ይጋብዝሃል። አንተ ግን ራስህን ጠብቅ! ከሁሉ ጉዳዮችህ በፊት መንፈሳዊ ጉዳዮችህን አስቀድም።

13. የእግዚአብሔርን ፍቅር በትክክል እንዳይረዳት ማድረግ።

እግዚአብሔር ለእኛ ያለውን ፍቅርና እኛም ለእርሱ ሊኖረን የሚገባውን ፍቅር ማንም ሊጠራጠረው አይገባም። ዲያብሎስ ግን በዚህ ፍቅር ላይ የተሳሳተ አመለካከትን ይሰነዝራል። በመስቀል ላይ የተከፈለውን ድንገት፤ የእግዚአብሔርን ፍቅር፤ ምሕረትና ይቅርታን ተገን በማድረግ አንድን ሰው እንደወደደ ጋጠአት መሥራት እንደሚችል አድርጎ ያሳምናል። ልክ የእግዚአብሔር ፍቅር (ምስጋና ይግባውና) ወደ ንዝህላልነትና ችልተኝነት የሚመራ ይመስል። መጽሐፍ ቅዱስ ስለዚህ ብዙ ይናገራል። “ወይስ የእግዚአብሔር ችርነት ወደ ንስሐ እንዲመራህ ሳታውቅ የችርነቱንና የመቻሉን የትዕግስቱንም ባለጠግነት ትንቃለህን? ነገር ግን እንደ ጥንካራህና ንስሐ እንደማይገባ ልብህ የእግዚአብሔር ቅን ፍርድ በሚገለጥበት በቁጣ ቀን ቁጣን በራስህ ላይ ታከማቻለህ።” ሮሜ 2:4-5።

እንደዚሁም “እንግዲህ የእግዚአብሔርን ቸርነትና ጭከና ተመልከት፤ ጭከናው በወደቁት ላይ ነው፤ በቸርነቱ ግን ጸንተህ ብትኖር የእግዚአብሔር ቸርነት በእንተ ላይ ነው፤ የልዩነት ደግሞ ትቆረጣለህ።” ሮሜ 11:22። ዲሞክራሲ የእግዚአብሔርን ፍቅር የሚያሳየው ሰዎች እግዚአብሔርን መፍራት በሚተውበት መልኩ ነው። የሐዋርያው የቅዱስ ዮሐንስን ቃል አዛብቶ በመተርጎም ብዙዎችን ለማሳሳት ይጠቀምበታል። “ፍጹም ፍቅር ፍርሃትን አውጥቶ ይጥላል እንጂ በፍቅር ፍርሃት የለም።” የሚለውን። 1ኛ ዮሐ 4:18። እንዲህ በማድረግ በሰዎች ልቦና ያለውን ፍቅር እግዚአብሔር በፍቅር ስም አውጥቶ ይጥላል። መጽሐፍ ቅዱስ ግን “የጥበብ መጀመሪያ እግዚአብሔርን መፍራት ነው።” ይለናል። መዝ 110:10

በእርግጥ የእግዚአብሔር ፍቅርና ይቅርታ ወሰን የለውም። ፍጹምና ቅዱስም ነው። እግዚአብሔር ለፍቅሩ ወሰን እንደሌለው ሁሉ ለቅድስናውና ለፍርዱም ወሰን የለውም። ቅድስናው ጋጢአት ስለማይሰማው በፍርዱ ይቀጣዋል። ይህ እግዚአብሔር ለእኛ ያለውን ፍቅር አስመልክቶ ሲሆን እኛ ለእግዚአብሔር ያለን ፍቅርስ እንዴት ይሆን? ዲሞክራሲ እኛ ለእግዚአብሔር ያለንን ፍቅር እንደ ተራ ስሜት አድርጎ ነው የሚገልጽልን። እኛ ለእግዚአብሔር ሊኖረን የሚገባው ፍቅር እውነተኛና በተግባር የሚገለጽ መሆን አለበት። “ልጆቼ ሆይ በሥራና በእውነት እንጂ በቃልና በእንደበት አንዋደድ።” 1ኛ ዮሐ 3:18። እግዚአብሔርን የሚወድ ሰው ትዕዛዛቱን አይጥስም፤ ቀጣውንም የሚተሰቅስ ነገር አይሠራም። ስለዚህ እኛ ለእግዚአብሔር ያለን ፍቅር ለእርሱ ባለን ተገዢነትና ትዕዛዛቱን በመጠበቅ ላይ የተመሠረተ መሆን አለበት። “ትዕዛዜን ብትጠብቁ በፍትረ ትኖራላችሁ።” ዮሐ 15:10። “የሚወደኝ ቢኖር ቃሌን ይጠብቃል።” ዮሐ 14:23። ፍቀረ እግዚአብሔርን የሐንሰም እንዲህ ብሏል “ትዕዛዛቱን ልንጠብቅ የእግዚአብሔር ፍቅር ይህ ነውና” 1ኛ ዮሐ 5:3። እግዚአብሔርን ከወደድን ዓለሙንም ሆነ በውስጡ ያለውን ምኞት መውደድ የለብንም። “ማንም ዓለምን ቢወድ የአባት ፍቅር በእርሱ ውስጥ የለም።” 1ኛ ዮሐ 2:15። “የዓለም ወዳጅ ሊሆን የሚፈቅድ ሁሉ የእግዚአብሔር ጠላት ሆኗል።” ያዕ 4:4። ስለዚህ ሰይጣን “እግዚአብሔርን መውደድህ ብቻ በቂ ስለሆነ የወደድከውን አድርግ።” ይልሃል። በዚህም ማንኛውንም ዓይነት ጥፋትና ችልተኝነት መፈጸም መቻልህን ይገልጽልሃል። ይህ ደግሞ ስህተቶችህ የሚያመጡብህን ጌዳት አውቀህ ለጥፋትህ ራስህን እንዳትወቅስና በዚያው እንድትቀጥል ለማድረግ የተወጠነ የዲሞክራሲ ደባ ነው። ፍቅርንም በተሳሳተ መልኩ እንደ ተራ ስሜት በመተርጎም በሥራ እንዳትገልጸው ያደርግሃል። በዚህም መንፈሳዊ ጥቅምህን ያሳጣሃል።

14. እምነትና ጥጋን ግዛባት

ዲሞክራሲ ዛሬ የእርሱን ዓላማ የሚያሳኩለትን የተለያዩ እምነቶችንና አመለካከቶችን በማስፋፋት ዓለሙን የሚዋጋበት ጊዜ ነው። በዚህ ውጊያውም አስቀድሞ የተመሠረቱና የነበሩ ባሕሎችን ወጎችንና አመለካከቶችን

ለማጥፋት ይሞክራል። በቀደመ ባሕላቸውና ወጋቸው ያሉ ሰዎችን ጊዜው ባለፈበት ፤ ጓሳ ቀርና ያልሠለጠነ ባህል ውስጥ እንዳሉ አድርጎ በመከሰስ የጥርጣሪ ግዕዝ ውስጥ ይጥላቸዋል። አርጌ ባህሎች ልናስወግዳቸው የሚገቡ ጸያፍ ነገሮች ናቸው ይላል። ይህ የዲሞክራሲ በዋጋችንና በእምነታችን ላይ የሚያውጀው ጦርነት ነው። ዲሞክራሲ ሙሉ ለሙሉ የጋጢአትን ሞገድ መልቀቅ ይወዳል። የእርሱን አመለካከት ያልተቀበለው ሁሉ በዓለሙ እንዲጠቃና እንዲፈገበት ያደርጋል። በዚህም ብዛት ያላቸው በሰዎች የግል አመለካከት ላይ የተመሠረቱ ክርክሮችና ውይይቶች ሲደረጉ ይደመጣል። መልካም ምግባር ምንድር ነው? ሃይማኖትስ ምንድር ነው? መብትና ግዴታስ ማለት ምን ማለት ነው? ነፃነትን አስመልክቶ በአባትና በልጅ መካከል ሊኖረው የሚገባው ግንኙነት ምንድር ነው? ዲሞክራሲ ለዚህ ትውልድ ስለ ነጻነት ያስተግረው ትምህርት የተሳሳተ ነው። ይህን ትምህርቱን ተጠቅሞም ሰው የወደደውን ሁሉ ለማድረግ ነፃነት እንዳለው ይነግረዋል። ከዚህ በኋላም ምንም እንኳ ለኅብረተሰቡ አደገኛ ፍፃሜን ሊያመጡ ቢችሉም የተለያዩ አሳቦችን እምነቶችንና ባህሪያትን እርሱ በሚፈልገው መልኩ በዓለሙ ውስጥ ያስፋፋል። ግንም ከምንም ነፃ ነኝ በሚፈልገው መልኩ በዓለሙ ውስጥ የሚመሠርተው የሌሎችን ነጻነትና ጠላት አያምንም። አንድ ሰው ነፃነቱን የሚመሠርተው የሌሎችን ነጻነትና መብት በማይነካ መልኩ ከመሆኑም በላይ ይህ ነፃነቱ የኅብረተሰቡንና በውስጡ ያለውን ጥቅምና ግብረ ገብነት የሚያከሰስ መሆን የለበትም። አንዱ የሌላውን ነፃነት ያለ አንዳች ቅድመ ሁኔታና ገደብ የሚደፍር ከሆነ ይህ ያለ እውቀት ወይም በችልተኝነት ወይም በአእምሮ መዛባትና ከቁጥጥር ውጪ የተደረገ ተግባር ነው የሚሆነው።

እግዚአብሔር የሰው ልጅን ነፃ አድርጎ ቢፈጥረውም ሊፈጽማቸው የሚገቡትን ትዕዛዛት ሰጥቶታል። በመጨረሻም በዚህ በሰጠው ነፃነት ሌሎችን ወይም ራሱን ሲጎዳበት ከቆየ ነፃነቱን ትክክለኛና አግባብ ባለው መንገድ ስላልተጠቀመበት እግዚአብሔር ይቀጣዋል። ዲሞክራሲ የሚለፍፈው ፍፁም ነፃነት ግን የራሱ የሆኑ የጠባይና የእምነት እንቅፋቶች አሉበት። በባህሪ ወይም በጠባይ ላይ ከሚያመጣው አደገኛ ሁኔታ አንዱን “ሂፒ” በሚሏቸው ሰዎች ወይም ደግሞ አንዳንድ አረማውያን (አሕዛብ) ላይ የሚንጸባረቁትን ባህሪያት መመልከቱ በቂ ነው። እነዚህ ሰዎች እርቃናቸውን በየጎዳናው ላይ መዘዋወርና ዝሙትን በተገኘው ቦታ በመፈጸም ኅብረተሰቡን የሚያሳፍሩ ናቸው። እነዚህንና እነዚህን የመሳሰሉት መጥፎ ተግባራት ሁሉ ዲሞክራሲ በነፃነት ሽፋን ሰዎችን የሚያታልልበት መንገድ ነው። እውነተኛው ነፃነት ሰው በውስጡ ከሚፈጠሩ ስህተቶች ሁሉ በመጥራት የሚያገኘው ነው። ይህም ራሱን ከፍትወት፤ ከጋጢአት ፍላጎቶች፤ ነፃ ፍቃዱን ከሚያሳጡትና ተጽዕኖ ከሚያሳድሩበት ሱሶች ነፃ ማድረግ ነው። በአንፃሩ አንድ ሰው ምኞቱ በሚያመጣበት ውስብስብ የጥፋት ገመድ ተጠላልፎ ለሥጋዊና ዓለማዊ ፈቃዶች ሁሉ ተገዢ ሆኖ እየኖረ ምን ሊመጣበት እንደሚችል ታውቃለህ? በዓለሙ ምኞት የተጠመደ ሁሉ እግዚአብሔር እንደሚችል ታውቃለህ? በዓለሙ ምኞት የተጠመደ ሁሉ እግዚአብሔር እንደሚችል ታውቃለህ? በሰላም መጠ በትክክል ከእግዚአብሔር ጋር ይሆናል። በዚህም የዲሞክራሲ የተገኘል ደባ ግቡን ይመታል።

ሰዎች እግዚአብሔርን ልክ ነፃነታቸውን የሚነፍግ በፍላጎቶቻቸው መካከል የሚቆምና ከነመኖራቸውም የማይቆጥራቸው ጠላታቸው አድርገው እንዲመለከቱት ለማድረግ ዲያብሎስ ዘወትር ይጥራል። ሰዎችም ከእነዚህ ዓለማዊ ፍላጎቶቻቸው በመራቅ ወደ እግዚአብሔር ከመቅረብ ይልቅ በእነርሱው ምክንያት የእግዚአብሔር ጠላቶች ሆነው ይቀራሉ።

በሌላ በኩል ደግሞ ዲያብሎስ ገደብ የለሽ ነጻነትን ሃይማኖት ነክ በሆኑ ግንዛቤዎች ውስጥ ያስፋፋል። ማንም ሰው መጽሐፍ ቅዱስን በመሰለው መንገድ እንዲተረጎም እንዲረዳና የተረዳውንም ለሌሎች እንዲያስረዳ ነፃ መሆኑን ይነግረዋል። ስለሆነም አእምሮ በእነዚህ የግል አመለካከቶች መካከል ግራ ይጋባል። በእነዚህ “ማንም የራሱን እምነት ለማስፋፋት ነፃ ነው፤ የግድ በሃይማኖት ጥላ ሥር የመሰባሰብ ግዴታ የለበትም” በሚል የተሳሳተና ገደብ የለሽ ነፃነት ስም በብዙ መቶዎች የሚቆጠሩ ሃይማኖት ነን ባይ ድርጅቶች በክርስትና ሥር ተከስተዋል። ቤተ ክርስቲያን ግን አንዲት እምነቷም አንድ እንጂ የተቀዋሚዎች ስብስብ አይደለችም። መጽሐፍም ስለዚህች አንዲት ሃይማኖት ይናገራል። “አንድ ጌታ አንድ ሃይማኖት አንዲት ጥምቀት” ኤፌ 4:5። ከዚህ በተጨማሪም “ያመኑትም ሕዝብ አንድ ልብ አንዲትም ነፍስ ነበሩት” የሚል ቃል አለ። ሐዋ 4:32። ከዚህ ሌላም ምንም እንኳ የምዕመናን ቁጥር እጅግ የበዛ ሊሆን ቢችልም እንኳ ቤተ ክርስቲያን አካሏ አንድ ራሷ የተባለ ክርስቶስም አንድ ነው። ኤፌ 5:23። ራሷ ክርስቶስ መሆኑን ካመንን ደግሞ ምንጊዜም የክርስቶስ ልብ አላት። 1ኛ ቆሮ 2:16። ይህም ልብ ምንም የሚቀዋም ነገር የሌለበት አንድ ልብ ነው።

ታዲያ የእምነት ነፃነት ስንል ምን ማለታችን ነው? ገደቡስ? እኛ ማንም የወደደውንና የሚያምንበትን ነፃነት አንቃወምም። ማንም ደግሞ እርሱ ከሚፈቅደው ውጪ አስገድዶ ማሳመን አይቻልም። ማንም የቤተ ክርስቲያንን እምነት በተሰጠው ነፃ ፈቃድ ከተቀበለ የቤተ ክርስቲያን አባል ሲሆን ያልተቀበለው ደግሞ በውጪ ይቀራል። ቤተ ክርስቲያንም በአንዲት ሃይማኖቷ ትጽፋለች። ቅድስት ቤተ ክርስቲያን የሰዎችን ነፃነት በመድፈር ማንንም በግድ አታሳምንም። ሆኖም ግን ማንም እምነቱ ባይኖረውም እንኳ የቤተ ክርስቲያን አባል ነኝ ብሎ መናገር ይችላል። እዚህ ላይ ዲያብሎስ ይህ ነፃነት መኖሩን ቢያውቅም እንኳ አይቃወምም። ምክንያቱም ሰውየው ይበል እንጂ እምነቱ ከሌለው የቤተ ክርስቲያን አባል ተብሎ ተቀባይነት እንደማያገኝ ስለሚያውቅ ነው። ይህ ግልጽ ነገር ነው። ስለዚህ ሰው የቤተ ክርስቲያንን እምነት ካልተቀበለ ያልተቀበለው በራሱ ነፃ ፈቃድ ነው። እዚህ ላይ የሐዋርያው የቅዱስ ዮሐንስ ቃል ሊጠቀስ ይችላል። “ከእኛ ዘንድ ወጡ፤ ዳሩ ግን ከእኛ ወገን አልነበሩም፤ ከእኛ ወገን ሲሆኑ ከእኛ ጋር ጸንተው በኖሩ ነበር።” 1ኛ ዮሐ 2:19።

ይህን የምንለው በነፃ እምነት ስም በዓለም ዙሪያ ባሉ አንዳንድ የነገረ መለኮት ኮሌጆች ውስጥ ሊቀበሏቸው በሚገባቸው በቤተ ክርስቲያን ቀኖናዎችና ጸሎተ ሃይማኖት ሳይወሰኑ የወደዱትን ትምህርት እስተምረው የሚሄዱ መምህራን ሰላላ ነው። አንዱ በነገረ መለኮት የፕሮፌሰርነት ማዕረግ ያለው ሰው ወደ እነዚህ ጉባኤዎች ገብቶ የወደደውን ርዕስ ያስተምራል። በዚህ ዓይነት መልኩ ከእነዚህ ኮሌጆች ውስጥ ከአሕዛብ ወገን የሚሆኑ ሌሎች የነገረ መለኮት ፕሮፌሰሮች ይወጣሉ። በዚህም ዲያብሎስ በሐሰት ነፃነት ስም ዳላውን በሚገባ ለመቃጣትና ለመምታት ይችላል። “ለቅዱሳን አንድ ስም ልጽሞ ስለ ተሰጠ ሃይማኖት” (ይሁዳ 3) የቆመችው ሐዋርያዊት ቤተ ክርስቲያን ግን ለእንደዚህ ያለ ትምህርት አትጋለጥም። መኖሩንና ቅን ያልሆነ አመለካከት ያላቸውን ሰዎች አውግዞ በመለየት ነቅ የሌለባትን አንዲት የቤተ ክርስቲያን ሃይማኖት ቅዱስ ጳውሎስ በሥልጣን ይህን ያለው። ታስረከባለች። ለዚህ ነው ሐዋርያው ከሰማይ መልአክ ከሰበከንላችሁ ወንጌል “ነገር ግን እኛ ብንሆን ወይም ከሰማይ መልአክ ከሰበከንላችሁ ወንጌል የሚለይ ወንጌልን ቢሰብክላችሁ የተረገመ ይሁን” ዝግ 1:8። ቅዱስ ዮሐንስ ወንጌላዊውም እንዲህ ብሎናል “ማንም ወደ እናንተ ቢመጣ ይህንንም ትምህርት ባያመጣ በቤታችሁ አትቀበሉት፤ ሰላምም አትበሉት፤ ሰላም የሚለው ሰው በክፉ ሥራው ይካፈላልና።” 2ኛ ዮሐ 10:11። ከሌሎቹ ሐዋርያት ሁሉ በላይ ስለ ፍትህ ከተናገረው ሐዋርያ ይህን መስማት እጽናታችን መሠረት ነው። ስለሆነም ቅድስት ቤተ ክርስቲያን እምነቷን ትጠብቃለች፤ ከመኖሩን ትከላከላለች። በነፃነት ስም ገብተው ሊሰፋፉ የሚሞክሩ የግለሰብ አመለካከቶችንም አትቀበልም። ከዚህ የተነሳም ዲያብሎስ የቤተ ክርስቲያንና የክህነትን ሥልጣን ሲቃወም እንመለከታለን። ይህ ሥልጣን ግን ትውልድ ባለበት ዘመን ሁሉ የሚጸና ሥልጣን ነው። አንድ ሰው ከበደለ በኋላ ንስሐ እስካልገባ ድረስ ይህን ስህተቱን የሚያወግዘውንና በእግዚአብሔር የተሰጠውን ይህን የክህነት ሥልጣን በመቃወም ላይ ነው። ማቴ 18:18። ዮሐ 20:23።

ዲያብሎስ የተሳሳተ አመለካከቱንና አሳቡን ቤተ ክርስቲያንን ለመዋጋት ብቻ ሳይሆን በማንኛውም መስክ ያለውን ክፉን የሚከለክል ሥልጣን ሁሉ በመዋጋት ይጠቀማል። ዓላማው ክፉ ሥራዎች ሁሉ ቀጣይነት እንዲኖራቸው ነው። በቤተሰብ ውስጥ አባት በልጁ ላይ ያለውን ሥልጣን ያልገኘ ክብር ለማስጠበቅ በሚል ሽፋን ይዋጋበታል። አስተማሪዎች በትምህርት ቤቶች ወይም በኮሌጆች ውስጥ በተማሪዎቻቸው ላይ ያላቸውን ሥልጣን ጠንካራ ትውልድ ለመፍጠር በሚል ሰብብ እንዲጠቀሙበት በማድረግ ይዋጋበታል። የመንግሥትንም ሥልጣን በደግሞከራሲና በሕዝቦች መብት ሽፋን ይዋጋበታል። የእግዚአብሔርን ሥልጣን እንኳ ሰው በራሱ ሥልጣን አለው የሚል አስተሳሰብ በማስረጽ ይዋጋል። በተመሳሳይ መልኩ የክህናትን ሥልጣን መንጋውን ለመጠበቅ እንዳልተሰጣቸው አድርጎ ይዋጋል። ዲያብሎስ ስህተቱን ተከታትሎ የሚያርምበትን ጠባቂ አይፈልግም። እግዚአብሔር ግን እንዲህ ይላል። “የሰው ልጅ ሆይ ፤ ለእስራኤል ቤት ጠባቂ አድርጌሃለሁ ፤ ስለዚህ የአፈን

ቃል ሰማ ፡ ከእኔም ዘንድ አስጠንቅቃቸው።” ሕዝ 317። መጽሐፍ ቅዱስ በመሳፍንት ዘመን የነበረውን የሰዎችን በፈቀዱት መንገድ ያለ ጠባቂ መመገቢያ አስመልክቶ “በዚያም ዘመን በእስራኤል ዘንድ ንጉሥ አልነበረም ፡ ሰውም ሁሉ በፊቱ መልካም መስሎ የታየውን ያደርግ ነበር።” (መሳ 17፡6) እንዳለው ሁሉ ዛሬም ዲሞክራሲ ሰው ሁሉ ያለ ጠባቂና ተቆጣጣሪ ገደብ የለሽ በሆነ ነፃነት ስም የመሰለውን እንዲያደርግ ይወዳል። ዛሬ ሁሉ የወደደውን እያደረገና የመሰለውን እምነትና አመለካከት እያስፋፋ ነው። ምንም ዓይነት ሥልጣን ይህን እንዲያደርግ ቢከለክለውም ያን ሥልጣንና የሥልጣኑን መመሪያዎች በሙሉ ይቃወማል። ይህ ነው እንግዲህ የዲሞክራሲ ዕቅድ።

15. የብዙኃኑን ዝንባሌ ግስክተል።

የብዙኃኑን ዝንባሌ ወይም ምርጫ ሙሉ ለሙሉ ኃጢአት የሚሆንበት ሁኔታ ስላለ ዲሞክራሲ የዚህ ዝንባሌ አባል እንድትሆን ሊጠራህ ይችላል። እንዲህ በማለት “ሁሉም እኮ ይህን በማድረግ ይመሳሰላሉ፤ እንተ ብቻህን ተነጥለህ ለምን በራስህ መንገድ ትሄዳለህ?” ይልሃል። ለእንደዚህ ያለው የዲሞክራሲ ጥሪ “እውነት በብዙኃኑም ሆነ በጥቂቶች ዘንድ እስከ ተገኘች ድረስ እንከተላታለን። ብዙኃኑ ከተሳሳቱ አንከተላቸውም። ልክ አባታችን ኖላ እንዳደረገው። እርሱና ቤተሰቦቹ ብቻ ጸደቃን ሆነው በተገኙበት በዚያ ዘመን ብዙኃኑ በድለው ነበር።” በማለት ትመልስለታለህ።

ትውልዱ ሁሉ ወይም ብዙኃኑ መሳሳት መቻሉ ምን ያህል ቀላል ነው! ኢየሱስ ክርስቶስን ለመስቀል ሞት ለማብቃት ብዙኃኑ ምን ያህል እንደሳተና “ስቀለው ስቀለው” (ሉቃ 23፡21) በማለት እንደጮኹ አስተውል! ከዚህ ሌላ ትውልዱ ሁሉ በኢየሱስ ክርስቶስ “ከፋና እመንዝራ ትውልድ” (ማቴ 12፡39) እንደ ተባለ አትዘንጋ! በንጉሥ አክሁብ ዘመን መንግሥት እግዚአብሔርን የሚያመልኩ ሰባት ሺህ ሰዎች ብቻ ሲገኙ ከእስራኤል ወገን ብዙኃኑ ማለትም በብዙ መቶ ሺ የሚቆጠሩት ጉልበታቸውን ለበአል (ለጣዖት) የሚያንበረክኩ ነበሩ። 1ኛ ነገ 19፡18። በነቢዩ በሙሴ ዘመንም ብዙኃኑ ሕዝብ ዓመጽኛና አንገተ ደንዳና ስለ ነበር እግዚአብሔር ከየፎኒ ልጅ ከካሌብና ከነዌ ልጅ ከኢያሱ በቀር ሁሉም የተሰፋይቱን ምድር እንዳይወርሱ ረግሟቸዋል። በእግዚአብሔር ትዕዛዛት ላይ የጸናው ጸድቅ ሰው ግን “ብቻዬንም ቢሆን እንኳ እግዚአብሔርን እከተላለሁ።” ይላል። ይሁን እንጂ ዲሞክራሲ ሰዎች አብዛኛው በመረጠው መንገድ እንዲሄዱ ይገፋሉ። አንዳንድ ጊዜ ዲሞክራሲ ያለ አንዳች ትህትናና እፍረት፤ የሰዎችን ሽመጥና ተግሳጽ በመፍራት ወይም ከሌሎች በሚደረግባቸው ጫናወይም “እንደ ብቻ አድርገው እንጂ ሁለተኛ አትደግመውም” በሚለው የዲሞክራሲ ግፊት መልካም ሰዎች ከተሳሳቱ ሰዎች ጋር እንዲፈክኩ ያደርጋል። ይህ ተግባራቸውም የተደጋገመ እንዲሆን ማድረግ የማይቀር ነው። ዲሞክራሲ የበታች ሠራተኞችን ከእነርሱ በሥልጣን ወይም በእልቅና ከሚበልጧቸው ጋር፤ ምንም የማያውቀውንም ብዙ ከሚያውቁት ጋር ማፍከኩ የተለመደ

ነው። አንድ ብቻውን ንጹህ ሆኖ ቢያገኘውም እንኳ “ይህ ሁሉ ሕዝብ የተሳሳተ እንተ ብቻ ትክክል የሆነው ይመስልሃል?” ይለዋል። ወይም ደግሞ “ከእንተ በቀር ይህ ሁሉ ሕዝብ ምን ክፉ ምንስ መልካም እንደሆነ የማያውቅ ይመስልሃል? ስለዚህ ትሑት ሁን ይለዋል።” ያም ወንድም “ትሑት” መሆን ይጀምራል። ያ የማያውቀውንና ከሚያውቁት ጋር የሚፈክከረውን ወንድም “ትሑት” ሁን ብሎ ባሳደረበት ዝንባሌ “ትሑት” መሆን ከጀመረ በኋላ ተጽዕኖ ሊያሳድርበት ለሚችል ኃጢአተኛ ባልንጀራ ወይም ባልንጀሮች አሳልፎ ይሰጠዋል። ልክ ሰሎሞን ብዛት ያላቸው እንግዳ ሴቶችን ዝንባሌ እንደተከተለው ማለት ነው። 1ኛ ነገ 11፡4።

የዚህ ዓለም ልጆች ስህተታቸውን ሸፍነው ከመከራከራቸው በተጨማሪ የእነርሱን መንገድ ተከትለው በማይሄዱት ልጆች ላይ ሲያሳግጡ በጣም ኃይለኞች ናቸው። የተለያዩ የግላገጫ ቅጽል ስሞችን እያወጡ ይጠሯቸዋል። ስለ በደላቸው ትክክለኛነት በመከራከራቸው በኋላ ሲበረታባቸው በማፈዛቸው አንዳንዶች ለጥቂት ጊዜ ከተቃወሟቸው በኋላ ሲበረታባቸው ወደ እነርሱ ጎራ ሊገቡ ይችላሉ። የእግዚአብሔር ልጆች ግን ለዓላማቸው ጥንካሬን በማሳየት ለበደላቸው ፈዝና ቧልት የማይናወጡ የማይፈረከሩና የማይደናገጡ መሆን መቻላቸውን ይልቁንም “ፍረም ከሌለው የሚለውን መጽሐፍ ቅዱሳዊ ቃል መመሪያቸው ያደርጋሉ።” የጨለማን ሥራ የሚለውን መጽሐፍ ቅዱሳዊ ቃል መመሪያቸው ያደርጋሉ። የጨለማን ሥራ በግልጽ መቃወም ባይችሉ እንኳ በያንስ ተባባሪ መሆን የለባቸውም። ለፍራቸው ይገባል። “የእግዚአብሔር ልጆችና የዲሞክራሲ ልጆች በዚህ ሊኖራቸው ይገባል።” “የእግዚአብሔር ልጆችና የዲሞክራሲ ልጆች በዚህ የተገለጡ ናቸው።” 1ኛ ዮሐ 3፡10። እንዲህ የሚልም ቃል አለ። “ከፍራቸው ታወቋቸዋልችሁ።” ማቴ 7፡16። በተመሳሳይ መልኩም “እነጋገርህ ይገልጥሃልና።” (ማቴ 26፡73) ተብሏል።

የብዙኃኑን ዝንባሌ ስላለመከተለ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ “ይህን ዓለም አትምሰሉ።” በማለት ጽፎልናል። ሮሜ 12፡2። ይህም ማለት የእናንተ ሕይወት የታወቀ ስለሆነ ዓለሙን አትምሰሉ ጠባቦንም አትወረሱ ማለት ነው። ድንቅ እንደሆነው እንደ እግዚአብሔር ቃል እናንተ የእግዚአብሔር አምላካዎች ናችሁ። “ሰውን በመልካችን እንደ ምሳሌያችን እንፍጠር።” ዘፍ 1፡26። ታዲያ እንዴት ይህን መለኮታዊ ገጽቃህን በዚህ አጸያፊ ዓለም ትለውጠዋለህ? ከብዙኃኑ ዝንባሌ ይልቅ የጸንኤልንና የሠለስቱ ደቂት ዝንባሌ የበለጠ ኃይል ነበረው። ይህ ኃይል ከሁሉ ተለይተው እግዚአብሔርን በማምለካቸው ምክንያት ጸንኤል ወደ አናብስት ጉድጓድ ሠለስቱ ደቂትም ወደ እቶን እሳት ከመጣላቸው በኋላ የመጣ ኃይል አይደለም። ከዚህ አስተዳደራዊ ከሌሎች ልጆች ጋር ከንጉሡ ማዕድ እንዲበሉ ሲጠየቁም አንበላም በማለት ተቃውመዋል። የመጽሐፍ ቅዱስ ቃል ምንኛ ድንቅ ነው! “ጸንኤልም በንጉሡ መብልና በሚጠጣው ጠጅ እንዳይረከስ በላቡ አስበ።” ጳን 1፡8። ጸንኤልና ሠለስቱ ደቂት ምንም እንኳ የጦር ምርኮኞች፤ በሌሎች ቁጥጥር ሥር ያሉና የንጉሡን ቤተ መንግሥት

የሚያገለግሉ ባርች ቢሆኑም እንዳይረከቡ ተለይተው መመገብን ከመጠየቅ ወደ ኋላ አላሉም። ለቦናዎቻቸውና ነፍሶቻቸው ነፃና ማንም የማይገድባቸው በመሆናቸው ለፈቃድ እግዚአብሔር እንጂ ለብዙኃኑ ፈቃድ አላዘነበሉም።

ስለሆነም አንተም ደፋር ሁን፤ በዓላማህ ጽና የብዙኃኑም ዝንባሌ የተሳሳተ ከሆነ ተቃወመው። ለዲሞክራሲ ምክርቶና ማስፈራሪያዎች እጅ አትስጥ። ከአንተ በእድሜ የሚበልጡ ታላላቅ ሰዎች ማንኛውንም የተሳሳተ ድርጊት ሲፈጽሙ ብታይ እንኳ አትፈጽም። የተመረጡት እነርሱ ናቸውና በትክክለኛዋ መንገድ ላይ የሄዱት ጥቂት ቢሆኑም ተስፋ አትቀረጥ። ጌታችን ይህን አስመልክቶ እንዲህ ብሏልና “ወደ ሕይወት የሚወስደው ደጅ የጠበበ መንገዱም የቀጠነ ነውና፤ የሚያገኙትም ጥቂቶች ናቸው።” ማቴ 7:14። የብዙኃኑ በሐሰት ጎተራ መግባት ሐሰትን እውነት እንደማያደርጋት አስተውል! የተሳሳተው ተሳስቷል ይባላል እንጂ የብዙኃኑ መሳሳት ስህተቱን ሊያስተካክለው አይችልም። እውነተኛው መንገድ አስቸጋሪ በመሆኑ በዓላማቸው የጸኑ ጥቂቶች እንጂ ሁሉም ሊጓዙበት እንደማይችሉ የተረጋገጠ ነው። ዲሞክራሲ በሁሉም ውስጥ ፍርሃትን ስላስረጸ አንተ አትፍራ። ብዙኃኑ ፋሽን በመከተል፤ በመዝናኛት፤ በተድላና በደስታ ቢመድ አንተ አትመድ። ሰዎች የአነጋገር ዘይቤያቸው ከበፊቱ እየተቀየረ ሲሄድ ከተመለከትህ አንተ አነጋገርህን አትቀይር። እንዲህ የሚያደርገውን ይህን ትውልድ የምትቋቋምበት አቅምህ እየደከመ ከሄደ ከመዝሙረኛው ጋር “አቤቱ አንተ ጠብቀን፤ ከዚህችም ትውልድ ለዘላለም ታደገን።” በል። መዝ 11:7። የዚህ ዓለም ማዕበል ጠልፎ ቢወስድህ እንኳ እግዚአብሔር ያድንህ ዘንድ ይቻለዋል።

16. መፈታተን።

ከመጀመሪያው ኃጢአት አንስቶ ዲሞክራሲ ታዳኞቹን ለማጥመድና ለመጣል ፈተናን እያቀረበ መፈታተኑን አላቋረጠም። ለቀደመት ወላጆቻችን ያቀረበው የመጀመሪያ ፈተና “እንደ እግዚአብሔር መልካምንና ክፉን የምታውቁ ትሆናላችሁ።” (ዘፍ 3:15) የሚል ነበር። በመቀጠልም ሰዎችን “በሥጋ ምኞት፤ የዓይን አምሮትና ስለ ገንዘብ መመካት” (1ኛ ዮሐ 2:16) ይፈታተን ጀመር። ንጉሥ ስሎሞንንም በዚህ ፈተናታል። መዝ 2:1-10። መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስንም በገዳመ ቆሮንቶስ በሰሰት፤ በትዕቢትና በፍትረ ነዋይ ፈትኖታል። ማቴ 4። አምላካችን ግን ዲሞክራሲን አሳፍሮ መልሶታል። የዲሞክራሲ ፈተናዎች ቀድሞ የሚያዘነበሉውን ወይም ሊያዘነብል የሚችለውን የሰዎችን ልቦና ነው የሚያጠምዱት። የማያወላውል ጽኑ ልቦና ያለው ግን እንዲህ ያሉትን ፈተናዎች ይቃወማል እንጂ አይፍረከረከም። ንግሥቲቱ ኤልሳቤጥ አስቀድሞ ንጉሥ አክላብን በፍጥጥር ሥር አድርጋ እንደነበረ ሁሉ ንጉሥ ኢዩንም እንደዚያው ለመቆጣጠር ተኳኩላ ነበር። “ዓይኗን ተኳለች፤ ራሱንም አስጌጠች።” 2ኛ ነገ 9:30። ይሁን እንጂ ኢዩ በዚህ የሐሰት ውበት አልተፈተነም። በንቀት ዓይን

ከተመለከታት በኋላ ከሰገነቱ ላይ ወደ ታች ወርውረው እንዲጥሏት አዘዘ እንጂ።

አንዳንድ ጊዜ ዲሞክራሲ ፈተናዎቹን የልብ ትርታን የማድመጥን ያህል አጠኖ የሚያቀርባቸው ይመስላል። ታዳጅ በቀረበበት ፈተና መድከም አለመድከሙን ጠጋ ብሎ ትርታውን ያዳምጣል። ጠጋ ብሎ ሲያዳምጥ አለመደንገጡን ከተመለከተ ምንም እንኳ ኢየሱስ ክርስቶስ ቢያሸንፈውም ልክ በእርሱ ላይ እንዳደረገው ሌሎች ፈተናዎችን እያፈራረቀ በዚያ ሰው ላይ ያቀርባል። ዲሞክራሲ በዚህ ረገድ ረዘም ያለ የሥራ ልምድ ስላለው ለአያንዳንዱ ሰው የሚስማማውን ፈተና ለመምረጥ ብዙ አይችገርም። አንድ ሰው የሚወደውን ነገር ስለሚያውቅ በዚያ በሚወደው ነገር ይፈትነዋል። ኢየሱስ ክርስቶስን በዳቦ የፈተነው መራቡን ስላወቀ ነበር። “... በኋላ ተራብ።” ማቴ 4:2። ንጉሥ ሳዖልንም የሚያማክረው ማጣቱን ከተመለከተ በኋላ ነበር በመናፍስት ጠሪ የፈተነው። ቀዳ ላሙ 28:14-17። እስራኤላውያንንም በወርቅ ጥጃ የፈተናቸው መሴ ወደ ሲና ተራራ በወጣበት መንፈሳዊ አመራር በጠፋበትና ለትንቢት ክብር በጎደለበት ምቹ ጊዜ ነበር። ዘጸ 32:1-4።

ብዙ ጊዜ የዲሞክራሲ ፈተና ከማንኛውም መንፈሳዊ ተግባርና ከንስሐ የሚያደናቅፍ ስለሆነ ጠንካራና ውጤታማ ነው። አንድ ሰው ባለው ኃይል ሁሉ ቆርጦ ንስሐ ለመግባት ሲነሳ ከዚህ ቀደም ለረዥም ጊዜ የተመኘውን ነገር ግን ብዙ ጊዜ ምክር ያጣውን ኃጢአት ይሰጠዋል። በራሱ የመጣ ይመስል እንደት እንደመጣ በማያስተውለው መልኩ ድንገት ከፈት ለፈቱ ያስቀምጥለታል። በዚያም ተሸንፎ ይወድቅ ዘንድ ሊፈታተነው ይጀምራል። ለምሳሌ አንድ ሰው ክርስትናውን የሚፈታተኑ መጻሕፍትን ማንበብ ያቀም እንበል። በዚያው ቀን ዲሞክራሲ ይህ ሰው ቀደም ሲል ለረዥም ወራት ሊገዛው ንጉቶ ሲፈልግ ያጣውን መጽሐፍ በአንድ ጓደኛው እጅ ይልክለታል። በዚያ መጽሐፍ ውስጥ በተጻፉት ፈተናዎች ፊት ራሱን ደካማ ሆኖ ስለሚያገኘው ያነበውና ይወድቃል። አንድ ወጣት ለዝሙት ንስሐ ቢገባ ኃጢአቱ በራሱ ሲፈላለገው ይገኛል። ይህ ምስኪን ሰው ሊያልፈው የማይችለው አጋጣሚ እንደሆነ አድርጎ ይረዳል። ዲሞክራሲም “አጋጣሚውን ተጠቀምበት! ከዚያ በኋላ ንስሐ ትገባለህ።” ይለዋል።

ስለሆነም ዲሞክራሲ አንድ ሰው ከኃጢአት መሸሹን ሲመለከት በቀስሎ ላይ የትኛው ቦታ የበለጠ እንደሚጠዘጠዘው በሚገባ ስለሚያውቅ እጅግ ከባድን ፈተና ያመጣበታል። ስለዚህ ንስሐ ከገዛ በኋላ ያ ኃጢአት በሚያስደንቅ ሁኔታ ከተከታተለህ “መልካም አጋጣሚ” በማለት ፈንታ “ይህ በትክክል የዲሞክራሲ ሥራ ነው።” በል። ይህ እንደ እንግዳ ደራሽ እንደ ውኃ ፈሳሽ ድንገት የሆነ ነገር ሳይሆን በሚገባ የተጠና የዲሞክራሲ ዕቅድ ነው። ይህን የሚገልጥልንና እንድናመልጠው የሚረዳን አምላካችን ስሙ የተመሰገነ ይሁን! ቅዱሱና ኢትዮጵያዊው መነኩሴ በሸሂት ምድረ በዳ

(ገጽ 99) በተጋድሎ ሳለ የዲያብሎስን ዕቅድ በመመልከት “ወጥመድ . . . አባቴ . . . ወጥመድ!” በማለት ነበር የራሳቸው።

17. ግድንዘዝ

አንድ ሰው ስለ ድንኳኑ ንቁ በነፍሱም ጠንቃቃ ከሆነ ለእርሱ መውደት አስቸጋሪ ነገር ነው። አንድ መንፈሳዊ አባት “ምኞት፣ አለመጠንቀቅና መርሳት ሕይወትን ይቀድማሉ። አለመጠንቀቅና መርሳት ግን የዲያብሎስ ግድንዘዎች ናቸው።” ብለዋል። ሰው ከደንዘዝ ልክ ራሱን እንደሳተ ሁሉ ዝም ብሎ ወደ ሕይወት ይጓዛል። በጠፋው ልጅ ታሪክ ውስጥ “ወደ ልቡም ተመልሶ . . .” (ሉቃ 15:17) የሚል ሐረግ አለ። በዚህ ሐረግ ውስጥ “ተመልሶ” የሚለው ቃል ያን ሁሉ ነገር ሲያደርግ በነበረበት ጊዜ ሁሉ በከፊል ወይም ሙሉ ለሙሉ ራሱን አያውቅ እንደነበር የሚያመለክት ነው። ወደ ራሱ ከተመለሰ በኋላ ግን ሕይወት በሚሠራበት ጊዜ ያስብ ከነበረው አስተሳሰብ የተሻለ ያስብ ጀመር። ዲያብሎስ ሰውን ከሕይወት በስተቀር ሁሉን ነገር እንዲረሳ አድርጎ ግድንዘዝ ይችላል ማለት ነው። ህዋሳት፣ አስተሳሰቡና ውስጣዊ ስሜቱ ሙሉ ለሙሉ በሕይወት ላይ ብቻ ያተኩራል። ሁሉን ነገርና ስለ ሁሉ ነገር ፍጹም የረሳ ይመስል ስለ ሌላ ነገር ምንም ግድን ያዳግተዋል።

በእግዚአብሔር መልክና አርአያ መፈጠሩን ትዕዛዛቱንና ውጤታቸውን ሁሉ ይረሳል። ያለበትን መንፈሳዊ ደረጃ፣ መንፈሳዊ ተግባራትን፣ እምልክቱንና ጥንቃቄውን ሁሉ ይዘነጋል። የእግዚአብሔርን ቃል ዚጻገና የራሱን ሰዕልነት ጭምር ይረሳል። አልፎ ተርፎም ራሱን በመግዛትና ጸም ላይ መሆኑን ከመርሳቱም በላይ የበዓላት ቀናቱንም ይዘነጋል። በመጨረሻም ሙሉ ለሙሉ የደንዘዝ ይመስል የእግዚአብሔርን ግስጦንቀጥና ፍርድ ይረሳል። ዲያብሎስ በሕይወት አደንዝዞታልና ስለ ምንም ነገር ግድን ይሳነዋል። ወደ ልቡ የሚመለሰው ከወደቀና ሁሉም ነገር ካበቃለት በኋላ ይሆናል።

ንጉሥ ጳዊት በዚህ ዓይነት መልኩ ስለደንዘዘ ነው ከአንዱ ሕይወት ወደ ሌላው እየተሸጋገረ የሄደው። ነቢዩ ናታን “ያ ሰው አንተ ነህ” (2ኛ ሳሙ 12ኛ) በማለት የተናገረውን ቃል እስከሰማበት ሰዓት ድረስ ወደ ልቡ አልተመለሰም ነበር። ታየም በጭካኔ ተነስቶ ወንድሙን በገደለው ጊዜ ደንዝዞ ነበር። እግዚአብሔር እምላክ “ወንድምህ አቤል ወይት ነው?” (ዘፍ 4:9) በማለት ሲጠይቀው ነው ራሱን ያውቀው። በዚህ ጊዜ ግን ከፋ ሥራውንና የሚከተለውን ውጤት ለማወቅ ወደ ልቡ በመመለሱ “ሕይወት ልሸከማት የማልችላት ታላቅ ናት።” አለ። ዘፍ 4:13። ሰው ሕይወት እንደሠራ ወዲያው አሊያም ደግሞ ከረዥም ጊዜ በኋላ ወደ ልቡ ሊመለስ ይችላል። የጠፋው ልጅ ገንዘቡን ሁሉ በትና እስኪጨርስ፣ እስኪራብና ያለበትን መጥፎ ሁኔታ እስኪመለከት ድረስ ወደ ልቡ አልተመለሰም ነበር።

ሉቃ 15:14-17። ከድሀው አልጻጸዘው ጋር በአንድ ዘመን አብሮ የኖረው ባለጸጋው ነጭ ሲያል እስከገዛ ድረስ ወደ ልቡ አልተመለሰም።

በአንዳንድ ደግሞ ልክ ቅዱስ ሴፕቲሞ ጌታውን አላውቀውም ብሎ ከበደለ በኋላ ወዲያው በመሪር የንስሐ እንባ እንደተመለሰው ፈጥነው ወደ ልባቸው በመመለስ ንስሐ የሚገቡ ሰዎችም አሉ። ይሁን ግን የሚመለስበትን ዕድል እስኪያጣው ድረስ ወደ ልቡ ሳይመለስ ቀርቷል። አንዳንዶች ወደ ልባቸው ተመልሰው ወዲያው ንስሐ ሲገቡ ሌሎች ደግሞ ወደ ልባቸው ከተመለሱ በኋላ ተስፋ ይቆርጣሉ። ወደ ልባቸው ከተመለሱ በኋላ ንስሐ ከገቡት መካከል የጠፋው ልጅ ነቢዩ ጳዊትና ሐዋርያው ቅዱስ ሴፕቲሞ ይገኛሉ። ይሁን ግን ወደ ልቡ ከተመለሰ በኋላ ዲያብሎስ ተስፋ ወደ መቀረጥ ስለመራው በሕይወት ሞት ተቀጣ። “. . . ሄደና ታንቆ ሞተ።” ማቴ 27:35።

ስለሆነም ዲያብሎስ ባደነዘዛችሁ ጊዜ የምታደርጓቸውን ሁለት ነገሮች ልምከራችሁ። የመጀመሪያው ምክረ መዝሙረኛው ጳዊት “እኔም ማልጀ እነሳለሁ።” (መዝ 56:8) እንዳለ በቀሎ ወደ ልባችሁ ተመልሱ እንጂ ያ ሕይወት ሱስ ህኖባችሁ እስኪቀርና ህሊናችሁን ማወቅ እስኪሳናችሁ ድረስ ወይም ራሳችሁን ካወቃችሁም በኋላ መጥፎ ሁኔታ ላይ እንደወደቃችሁ አድርጋችሁ ተስፋ እስክትቆርጡ ድረስ አትደንዝዙ። ሁለተኛው ምክረም ወደ ልባችሁ ከተመለሳችሁ በኋላ የምትገቡት ንስሐ በልማድ ወይም ተስፋ በመቀረጥ መንፈስ ሳይሆን ቀልጠፍ ያለና ከልብ የመነጨ ንስሐ ይሁን።

18. ሃይማኖትን ወደ ፍልስፍና ማስለወጥ

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሃይማኖት መንፈስና ሕይወት እንደሆነ ተናግሯል። “እኔ የነገርኋችሁ ቃል መንፈስ ነው።” (ዮሐ 6:63)። ስለሆነም የቃሉን መንፈስነት ተረድተን በውስጣችን ሕይወት እንሰጠው ዘንድ ይገባናል። ስለዚህ ሃይማኖት ማለት ሰው በልቡ ነጽቶ የዘለለምን ሕይወት እንዲያገኝ ከእግዚአብሔር ጋር አንድ የሚሆንበት መንገድ ማለት ነው። ለዚህም ነው መድኃኒታችን “እኔ ሕይወት እንዲሆንላቸው እንዲበዛላቸውም መጣሁ።” (ዮሐ 10:10) በማለት የተናገረው።

ዲያብሎስ ግን ሃይማኖትን ወደ ክርክርና ወይደት መለወጥ ይፈልጋል። መንፈስነቱን በማስረጃ ደግሞ በክርክር መተካት ስለሚፈልግ ሃይማኖታዊ ወይም መንፈሳዊ ሕይወት በጥናትና በትንተና የተደገፈ ተራ ሕይወት ወደ መሆን ያመራል። ልክ እንደ ፍልስፍና ማለት ነው። ከዚህ በኋላ ክርስትና የሚኖሩት ሕይወት ሳይሆን የሚግሩት እንድት ተራ የትምህርት ዓይነት ይሆናል። እስኪጨርሱ እንደዚህ በመንፈስ የማይመራ ከሆነ ደግሞ በዲያብሎስ ላይ ምንም ዓይነት ጉዳት አያመጣበትም። ይህ ደግሞ ለእርሱ መልካም ነው። በምክንያት ወይም በማስረጃ የተደገፈውን የዲያብሎስ ዘዴ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ

ተዋግቶታል። ይህም በመጀመሪያው ለቆሮንቶስ ሰዎች በተጻፈው መልእክት ውስጥ ባሉት ሁለት የመጀመሪያ ምዕራፎች ላይ በግልጽ ተቀምጧል። እንዲህ ነበር ያላቸው “... ወደ እናንተ በመጣሁ ጊዜ በቃልና በጥበብ ብልጫ-ለእግዚአብሔር ምስክርነቴን ለእናንተ እየነገርሁ አልመጣሁም ቃሌም ስብከቴም መንፈስና ኃይልን በመግለጥ ነበር እንጂ በሚያባብል በጥበብ ቃል አልነበረም።” (1ኛ ቆሮ 2፡11-14)። ከዚህ በተጨማሪም “የክርስቶስ መስቀል ከንቱ እንዳይሆን በቃል ጥበብ አይደለም።” (1ኛ ቆሮ 1፡17) በግሉት ተናግሯል። ስለ ክርስቶስ መስቀል መመለሱ በትንተናና በክርክር ሊደናቀፍ የማይገባው መንፈሳዊ ምግባር ነው። ተጠራጣሪነት መንፈሳዊነትን የሚያደናቅፍ የዲያብሎስ የአእምሮው ብልጠት ውጤት ነው። ቤተ ክርስቲያን በመጀመሪያዎቹ ሦስት መቶ ዘመናትና እስከ አራተኛው መቶ ክፍለ ዘመን መባቻ ድረስ በዘለቀው በዘመነ ስማዕታት ወቅት ጥልቅ መንፈሳዊነትን አሳይታለች። በዚህ ወቅት በተለይም በሦስተኛው መቶ ክፍለ ዘመን መገባደጃ ላይ ተጀምሮ በአራተኛውና በአምስተኛው መቶ ክፈለ ዘመን እያበበ የመጣው የምናኔ ዘመን ከእግዚአብሔር ፍቅርና ከአበው መንፈሳዊ መመሪያ የተነሳ ነው። ይህ ደግሞ ዲያብሎስን በቅናት ስላነሳሳው ለቀጣዮቹ ሁለት ዘመናት ዓለሙን በውይይትና በክርክር ሊያፋጩ ተነሳ። በመሆኑም የእርዮስ ፣ የአቡሊናርዮስ ፣ የሰባልዮስ፣ የመቅዶንዮስ፣ የንስጥሮስና የአውጣኪ የኑፋቄ ትምህርቶች ተከተሉ። እነዚህ ሁሉ የኑፋቄ ትምህርቶች የዓለሙን አእምሮ ባስደነቀ መልኩ በአንድ በተጣበበ የዘመን ጊዜ ውስጥ ተከሰቱ። ስለ መለኮትና ስለ ሰው ልጅ ባሕርይ በተራው ሕዝብ ሳይቀር በየጎዳናው የመወያያ ርዕስ ሆነ። በዚህ ጊዜ ዲያብሎስ የመጽሐፍ ቅዱስን ጥቅሶች አዛብቶ በመተርጎም የተሳሳተ አመለካከትንና ጥርጥርን ሲዘራ የቤተ ክርስቲያን አባቶች ደግሞ ይህን የጥርጥርና የኑፋቄ ትምህርት ለማስተካከል ለረዥም ጊዜ ደከሙ።

ዲያብሎስ የሕይወታችንን ዘመን በሙሉ ትክክል ባልሆነ አስተሳሰብና በክርክር እንድናሳልፈው ይወዳል። በእያንዳንዱ ትውልድ ሃይማኖትን ወደ ውይይት፣ ክርክር፣ መላ ምት፣ ጥርጥር፣ የግል አመለካከትና የተዛባ ዕይታ የሚለውጥ ሰው ማስነሳት ዛሬም የዲያብሎስ ዕቅድ ነው። በአንድ ወገን ክርክርና ብጥብጥን ከሚረ በኋላ በሌላ ወገን ደግሞ ሃይማኖትና እምነትን ለማስጠበቅ በሚል ሽፋን ሌላ ሁከት ይለኩላል። በዚህም ቤተ ክርስቲያን በተለያዩ ፓርቲዎችና ድርጅቶች ስትከፋፈል ዲያብሎስ ሐሴት ያደርጋል። ከዚህ በኋላ በነፋቱ ማዕበል የተወሰዱትም ሆኑ ተጠራጥረው የቀሩት የእርሱ የጥቃት ሰልጣኞች ሆነው ይቀራሉ። የመናገሪያን የነፋቱ (የጥርጥር) ትምህርት እንዲያጋልጡ አባቶቻችንን የረዳ እግዚአብሔር የተመሰገነ ይሁን።

እስቲ በምሳሌነት ቅዱስ አትናቴዎስ ስለ ቃል ሥጋ መሆን የጻፈውን ተመልከቱ። ጽሑፉ መንፈሳን የነገረ መለኮት ትምህርትንና ቀኖናን ያካተተ ነው። እርሱ ይህን ያዘጋጀው ሌሎች በትንተናና በፍልስፍና በተጠመዱበት ወቅት ነበር። በነዚያ በአራተኛውና በአምስተኛው መቶ ክፍለ ዘመናት የመናፍቃኑ ትምህርትና ለዚህም ትምህርት ከተሰጠው በቂ ምላሽ

ጎን ለጎን የምናኔ ኑሮ ከመንፈሳዊ አመራሩ ጋር እየተሰፋፋ በመምጣቱ ዲያብሎስ ላመጣው መዘዝ ተመጣጣኝ መንፈሳዊ ተግባር ሊያከናውን በችሏል። ለዚህም እግዚአብሔር የተመሰገነ ይሁን። የመናፍቃን ምላሽ እምነትን ለመጠበቅ በጣም አስፈላጊ ቢሆንም ይህን ብቻ በማከናወን መጠመድ ግን ለቤተ ክርስቲያን እንቅፋት ነው። ይሁን እንጂ እግዚአብሔር ፕሮጣሪን ለማሰወገድና እምነትን በልብ ለማጽናት ለበጎ አደረገው።

ዲያብሎስ መንፈሳዊ ጉዳዮችንም ወደ ፍልስፍና መለወጥ ይሞክራል። ለምሳሌ ጸሎትን የራሱ ሕግ ወዳለው ፖለቲካዊ ዘይቤ ይለውጣል። በተመሳሳይ መልኩም ምናኒን የሚቃረኑ አሳቦች የሚጋጩበት ትምህርት ቤት አድርጎ ይለውጠዋል። “በባዕት መወሰን ወይስ መሥራት? ተመስጦ ወይስ አገልግሎት?” በማለት ከዚህ በኋላ ጉዳዩ ሁሉ ወደ ወይይትና ክርክር ይለወጥና ለዲያብሎስ ደስታን ይፈጥርለታል። ጌታችን ያስተማረውን “አቡነ ዘበስማያት” ጸሎትን እንኳ በአተረጓጎም አዛብቶ ወደ ቅራኔ ይለውጣል። አንዳንድ ሰዎች “የዕለት እንጀራችንን ዛሬ ስጠን” ብለው ሲጸልዩ፤ ሌሎች ደግሞ “የሚመጣውን ቀን እንጀራችንን ዛሬ ስጠን” ብለው መጋባት የተነሳ ጸሎቱን በተመስጦ ከመጨረስ ይልቅ ይበልጥ ትክክል የሆነው አተረጓጎም የትኛው ነው? በሚል ወይይትና ክርክር ይነሳል። በተመሳሳይ መልኩ በተለያዩ የቤተ ክርስቲያን ሥርዓት ነክ ጉዳዮች ላይም መንፈሳዊነታቸውንና የሚፈጥሩትን ተመስጦ ለማጥፋት ዲያብሎስ አተረጓጎምን በማዛባት ጦርነት ይከፍታል።

ለዲያብሎስ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አዲስና እንግዳ አመለካከቶችን ለመፍጠር ምንኛ ቀላል ነው!? ከትክክለኛ ትርጓሜቸው ውጪ የሆኑ ትርጓሜዎችንና እንግዳ እምነትን አዲስ በመጣ ነገር ሁሉ ለሚግረከው ያቀብለዋል። እንዲህ ያሉ አዳዲስ አመለካከቶችን ለሚያደርሰው ወይም ለሚያሳትመው ግለሰብ ከዚህ ቀደም የነበሩት ጸሐፊዎች ሁሉ ትክክል አለመሆናቸውን ይገልጽለታል። ይህም ሰው መንፈሳዊ አመለካከቶችንና የልብ ጉዳዮችን ከመጠቀም ይልቅ በዲያብሎስ አማካይነት ከግል ከመነጩ አመለካከትና ግንዛቤ ተነስቶ በምዕመናን መካከል ጠብና ክርክርን ይፈጥራል። አንዳንዶችም ጎራ የእርሱ ብቻ እምነት ትክክለኛ መሆኑንና የሚገኝታቸውም ሃይማኖትን ለማስጠበቅ መሆኑን ይናገራል። በዚህም ዲያብሎስ ቢያንስ የመንፈሳዊያን ሰዎችን ሥራ በተቃውሞና በመናፍቃን ምላሽ በመጥመድ እንቅፋት ይሆንባቸዋል። ለኑፋቄው መልስ ካልሰጡ ደግሞ ጥርጥርና ግራ መጋባትን ያስፋፋል።

19. ያለ ኃጢአት ግሳሬ።

ዲያብሎስ የማያቋርጥ ውጊያ ጥሩ ውጤት እንደማይኖረው ከተረዳ
እይዋጋም። ይልቀንም ውጊያውን ለጥቂት ጊዜ ይገታል። ይህን
የሚያደርገውም ለሚጥጋው ሰው በማዘን ሳይሆን እንዲዘናጋና ቸልተኛ

እንዲሆን ነው። ከዚህ በኋላ ግን ድንገት ከበድ ያለውን ውጊያ በመከፈት ሊጥለው ይመጣል። እንዲህ በማድረግ ንስሐ ቢገባ እንኳ ተመልሶ ስለሚበድል የጽድቅ ሕይወት ለመምራት ብቃት እንደሌለው አድርጎ ራሱን እንዲቆጥር ያሳምነዋል። አለበለዚያም የሰጠውን ኃጢአት ለጊዜው ይነጥቀውና እንዲናፍቀው ያደርገዋል። ይህን የሚያደርገውም አንድ ሰው ለረዥም ጊዜ አንድ ዓይነት ኃጢአትን እየደጋገመ በመሥራቱ ተሰላችቶ ሊጠላው ስለሚችል ነው። በዚህ ጊዜ ዲሞክራሲ ለጥቂት ጊዜ ይነጥቀውና ያንኑ ኃጢአት እጅግ በከፋ መልኩ አጠንክሮ ባላሰበው ዘዴና ሰዓት በማምጣት በቀላሉ ይጥለዋል። ይህም ማለት ዲሞክራሲ ኃጢአትን እንዳንዋጋው መንፈግ እንዲጥለንም መስጠት ይችላል ማለት ነው። እንዲህ በማድረግም በሰዎች ነፍስ ያላጣጣል። ነፍሳችን እንድትነሳና እንድትወድቅ በማድረግ ጽናቷን ያናጋል። የእግዚአብሔር ልጆች ግን ምንም እንኳ ዲሞክራሲ በፍርሃት ተስፋ በመቆረጥና ቅድስና ከአቅማቸው በላይ እንደሆነ እየገመቱ እንዲኖሩ ቢፈልግም እንዲህ ባለው ውጊያ ወደበለጠ ጥንቃቄ ራሱን መግዛትና ትሕትና ያድጋል። ይሁን እንጂ ዲሞክራሲ በዚህ የውጊያ ሰለቱ አእምሮን ብቻ ሳይሆን መላ ሕዋሳትን መዋጋቱን “ከርስትና ወደ ላቀ ሞገስና ብቃት የሚደርስበት ሃይማኖት ቢሆንም ይህ የላቀ ሞገስና ብቃት በተግባር ሊገለጽ ስለማይችል ማንም አያገኘውም።” በማለት ይቀጥላል። በዚህ ጉዳይ ላይ ምሳሌ በመሆን ሊጠቀሱ የሚችሉ ጻድቃንና ቅዱሳን አባቶችን ግን ይሸሽጋቸዋል።

20. ውጪያዊ መልካም ምግባራትን ማገላት።

ዲሞክራሲ ሰዎች መንፈሳዊ የሆኑና የሚታዩ መልካም ምግባራትን በሽሽግ ከማከናወን ይልቅ በገሃድ እንዲከናወኑ ያባብላል። እዚህ ላይ “የሚታዩ” የሚለው ቃል ለሰውየው ብቻ እንጂ ለሌሎች መታየትን አያጠቃልልም። እንዲህ ባሉ ውጪያዊ ምግባራት ሰውየው ራሱን እንዲያደንቅና የደረሰበት ደረጃ ላይ ያልደረሰበትን በንቀት እንዲመለከት ያደርገዋል። ይህ ውጊያ በመነኩሱም ሆነ በምዕመኑ ላይ ያነጣጥራል።

አንድ መነኩሴ መንፈሳዊ ተጋድሎውን ሲጀምር ዲሞክራሲ በጸም፤ በስግደት፤ በንቃት፤ በአርምምና በባዕት በመጽናት ግልጽና በውጪ በሚታዩ ምግባራት ላይ ብቻ እንዲያተኩር በማድረግ በውስጥ ሊገኙ የሚገባቸውን ደስታ፤ ሰላም፤ ቅድስና፤ ትሕትና፤ ዝግታና የመሳሰሉትን እንዲዘነጋ ያደርገዋል። በጸም ወቅት ዲሞክራሲ ሥጋዊውን ምግባር እንጂ መንፈሳዊውን አይዋጋም። በዚህም ጸመኛው ከምግብ የሚከለክልበትን ጊዜና ርዝመቱን ስለሚበሉ ምግቦች ከላመ ከጣመ ስለመከልከልና የሚጠጣ ውኃን ብዛት ስለመቀነስ ብቻ እንዲያሳሳስልና በሥጋዊው ምግባር ላይ እንዲያተኩር ያደርገዋል። በዚህም የጸምን መንፈሳዊ ጥቅምና ምግባራት ማለትም ትዕግስትን በመንፈስ መጠንከርንና ራሱን በሁሉም መንገድ ስለመግዛት ይረሳል። ዲሞክራሲ ከላይ የተገለጸው ሥጋዊ የአጁጂም ዘዴ ለሰውየው ምንም መንፈሳዊ ጥቅም እንደማያሰጥላት ከማወቁም በላይ ይህ ዘዴው

ወደ ፊት ሰውየው ጸምን መሉ ለመሉ እንዲተው ጥርጊያውን እንደሚከፍትለት ይረዳል።

ስግደትንም በተመለከተ ተመሳሳይ ሁኔታን ይፈጥራል። በዚህ ጊዜም ሰውየው የስግደቱን ቁጥር እንዴት መጨመር እንደሚችል በማተኮር ላይ ብቻ እንዲወሰን ያደርገዋል እንጂ በስግደቱ ጊዜ ነፍሱና ግንባሩ ወደ ምድር መጠጋታቸውን እንዲያስብ አያደርገውም። መዝ 118፡25። በስግደት ጊዜ በተጓዳኝ ሊደረጉ የሚገባቸውን ጥልቅ መንፈሳዊ ተመስጦና ጸሎትም ያስረሳዋል። ምንም እንኳ የስግደቱ ቁጥር የበዛ ቢሆንም ምንም ጥቅም የማያገኝበት የሰውነት እንቅስቃሴ ሆኖ ይቀራል። ይህም ወደ ከንቱ ኩራት ይመራዋል።

በተባህትም መኖርንም ባህታዊው ስለ ውጪያዊው ገጽታው እንጂ ስለ መንፈሳዊነቱ እንዳይጨነቅ በማድረግ ይዋጋዋል። በተባህትም ከሰው ተለይቶ የሚኖረው ባህታዊ አእምሮው ከእግዚአብሔር ጋር ብቻ የሚሆንበትና ለዓለሙ መሉ ለመሉ የሚሞትበት መንፈሳዊ ሕይወት መምረጡን ሳይሆን አንድ የጉዞ ምርጫ መከተሉን ብቻ እንዲያስብ ያደርገዋል። ዲሞክራሲ እንዲህ ያለውን ባህታዊ ከሰው ተለይቶ በዋሻ በመኖሩ ብቻ እንዲደሰት ያደርገዋል። ከዚህ በኋላ ይህ ባህታዊ በዋሻው ውስጥ ሲያደርጋቸው የሚገቡትን መንፈሳዊ የተጋድሎ ተግባራት ፍጹም በመዘንጋት ልቦናው በገዳሙና በውስጡ ባሉት መናንያን ላይ እንዲታበደና እንዲቆጣ ያደርገዋል። ቅዱስ ይስሐቅ የተባለው አባት “አንድ በዋሻው ውስጥ እንዴት መቆየት እንደሚገባው የማያውቅ ነገር ግን ለአምላካ ዓመታት የቆየ ሰው ሊገኝ ይችላል።” በማለት ተናግሯል።

ስለ ተባሕትም የተባለው ለዝምታም ይገለጻል። እርምጃ ወይም ዝምታ አንድን ሰው ከእንደበት ኃጢአት በመከልከል ከእግዚአብሔር ጋር ብቻ እንዲነጋገር ዕድልን የሚከፍት መንገድ ነው። ይሁን እንጂ አንድ ሰው ዝም በማለቱ ብቻ ሐሴት የሚያደርግ ከሆነ በእንደበቱ ይፈጽመው የነበረውን ሰዎችን መርገም፤ ቁጣ፤ ነጋደትና ግትርነት በአእምሮው ሊፈጽመው ይችላል። በተመሳሳይ መልኩ በዝምታው መካከል ልቦናው ከእግዚአብሔር ጋር የማይነጋገር ከሆነ እንዲህ ያለው ዝምታ መንፈሳዊ አይደለም።

በተመሳሳይ መልኩ አንድ ሰው አሁንም በድንግልናው ብቻ የሚደሰት ሊሆን ይችላል። ይህ ሰው ድንግልናው ከጋብቻ እንዳራቀው ብቻ እንጂ በልቦናው ድንግል በአእምሮውም ያልረከበ መሆን እንዳለበት አይገነዘብም። የድንግልና ዋናው ቁም ነገር የፍቅርን ሁሉ ቅድሚያ ለእግዚአብሔር መስጠት ነው። ይህ ካልሆነ ግን ያ ሰው ያለው ድንግልና ለእግዚአብሔር መስጠት አይችልም። ባዶ ነው። የእኛም ዋና ከውጪ ብቻ የሚገለጽ እንጂ ከውስጥ (ከልቦናው) ባዶ ነው። የእኛም ዋና ዓላማ ከልብ የሚወጣው ውሳጣዊ መንፈሳዊ ተግባር ላይ ማትኮር መሆን አለበት። እርሱ ከሁሉም ይበልጥ ጠቃሚ ነውና። እግዚአብሔርም “ልጄ ሆይ ፤ ልብህን ሰጠኝ።” ነው ያለው። ምላ 23፡26። ስለሆነም ሰው ሁሉ ከልብ

ንጽህና ከእግዚአብሔር ፍቅርና ከውሳጣዊ ምግባራት መጀመር አለበት። ከንጹህ ልቦና የተቀደሰ ጸሎት፣ ትክክለኛ ስግደት፣ መንፈሳዊ አገልግሎትና ሌሎችም መልካም ምግባራት ይወጣሉ። በውጪ ለሚታዩ ምግባራት የሚጨነቅ ሰው የእርሱ ሕይወት በእግዚአብሔር ፊት አስጸያፊ ሆኖ ሳለ ከአንዱ ንስሐ አባት ሌላው ይሻላል በማለት እያንዳንዱን መቀያየሩ የሚያስደንቅ ነው።

21. ቁጡ ማድረግ።

ዲያብሎስ ይህን በጸድቁም ሆነ በኃጥኡ ላይ ያነጣጥራል። በዚህ ረገድ ሰውየው በሚያየው ስህተት ላይ ሁሉ እንዲቆጣ በማድረግ ያለማምደዋል። በተመሳሳይ መልኩ ይህ ሰው የእርሱን አመለካከት የሚቃወሙትን ሁሉ ይቆጣቸዋል። ከዚህ ቀጣ በስተጀርባም ኩራትና ልቦ ደንዳናነት ተሸሽገው ይመጣሉ። በዓለሙ መካከል በትህትናቸውና በዝግታቸው የሚታወቁ ብዙ ሰዎች ሊኖሩ ይችላሉ። በአንፃሩ ግን ከመንፈሳውያን ሰዎች መካከል አንዳንድ በጣም ቁጡና በሃይማኖት ስም ምንም ነገር የማያስደስታቸው ሰዎችን እናገኛለን። እነዚህ ሰዎች ከእነርሱ በቀር እግዚአብሔርን የሚያውቅና መንግሥቱንም የሚከተል ሰው ያለ አይመስላቸውም። በዚህ ቁጡነታቸውም ማንም ተራ ምዕመን ሊፈጽማቸው የሚችላቸውን ብዙ ስህተቶች ሲፈጽሙ ይስተዋላሉ። በዚህም የመንፈስ ቅዱስ ፍሬዎች የሆኑትን ትዕግስትና በሳነትን እንዲዘነጉ ያደርጋቸዋል።

22. መሰናክሎችን ማኖር።

ማንኛውም መንፈሳዊ ድርጊት በዲያብሎስ ለሚዘጋጁ መሰናክሎች የተጋለጠ ነው። ሐዋርያው “ፈቃድ አለኝና፤ መልካሙን ግን ማድረግ የለኝም።” (ሮሜ 7:18) በማለት እንደተናገረ አንድ ሰው መልካም የሆነውን መንፈሳዊ ተግባር ለመፈጸም ከተነሳሳ በኋላ ያ መልካም ምግባሩን እንዳይፈጽመው ዲያብሎስ ባለው ኃይል ሁሉ ይቃወመዋል። መሰከሎቹም ድንገተኛ አጋጣሚዎች፣ ዝንጋዔ (መርሳት)፣ ጊዜ ማጣትና የጠላት ወይም የሐሰተኛ ወንድሞች ተቃውሞ ሊሆኑ ይችላሉ። በእነዚህ መካከልም ዲያብሎስ ብቅ ብሎ “ይህ የእግዚአብሔር ሥራ ቢሆን፤ መፍትሄውን ሊሰጥህ ይገባው ነበር” ይላል። ወይም ደግሞ መልካም ምግባር ስላለው ሰው ወደ ሌሎች በመሄድ “ይህ ሰው የእግዚአብሔር ሰው ቢሆን ኖሮ እግዚአብሔር ያሳልፍለት ነበር።” በማለት በእነዚህ አባባሎች በአንድ ድንጋይ ሁለት ወፍ ይመቃል።

23. ዓይናፋር ማድረግ ፣ በይሉኝታ መያዝ።

ዓይናፋርነትን ግለሰቡ በአግባቡ ከተጠቀመበት መልካም ምግባር ነው። ይሁን እንጂ ዲያብሎስ አላግባብ ሰዎችን ወደ ውድቀት ይመራበታል። ምናልባት አንድ ሰው ጸያፍ የሆኑ ቃላትን በመጠቀም የአንድን ሰው ክብር

በሚያቃልሉና ሊነገሩ የማይገቡ ወጎችን ከሚያወጉ ሰዎች መካከል ሊቀመጥ ይችላል። ይህ ሰው እንዲህ ያለው ነገር ያልጠበቀው በመሆኑ ከመካከላቸው ወጥቶ ለመሄድ ያስባል። በዚህ ጊዜ ግን ዓይናፋር የሚያደርገው ዲያብሎስ ተገልጦ በይሉኝታ ቁጭ እንዲል ያስገድደዋል። በመቆየቱም አእምሮውን ሲገቡ በማይፈልጋቸው ክፉ አሳቦች ያጨናንቃል። አሁንም ስለ ዓይናፋርነት ሲል አንድ ሰው አእምሮው የማይቀበለውን ምርጫ ሊያጸድቅ ይችላል። በሌላም በኩል አንድ ሰው ሊወሰንበት በማይገባው ሰው ላይ የተበየነን ፍርድ ወይም ውሳኔ ስለ ዓይናፋርነት ሲል በልቡ ባያስበውም ተስማምቶ ይፈርምበታል። ድምፁ ተአቅቦ ለማድረግ ቢሞክርም እንኳ ይኸው ዓይናፋርነት (ይሉኝታ) ያግደዋል።

በተመሳሳይ መልኩ የብዙኃኑ ዝንባሌ ከእርሷ የተለየ የሆነ አንዲት ልጃገረድ ዲያብሎስ ቀሚስ በመልበሷ ሊደሳፍራት ይችላል። ከዚህ በተጨማሪ ዲያብሎስ በመንፈሳዊነት በጸሎትና በጸም ታዋቂ እንዳትሆኗ በሚል ስብብ ያሳፍራታል። አልፎ ተርፎም መስቀል እንዳታስር ሊያሳፍራት ይችላል። በተመሳሳይ መልኩ አንድ መንፈሳዊ ወጣት በአስተማሪው ወይም በአለቃው የተጋበዘውን ሲጋራ እምቢ ለማለት ሊያፍር ይችላል። በዲያብሎስ አሳፋሪነት ሊከተሉ የሚችሉ ኃጢአቶች ምንኛ የበዙ ናቸው!? መንፈሳዊ ሰው ግን እንደዚህ ዓይነቱን ዓይናፋርነት ሊቃወመው ይገባል። ይህ ሰው ሁኔታዎች በጣም አስቸጋሪ ሲሆኑበት የእርሱን መንፈሳዊ አቋም ለሌሎች ጠንክሮ ማሳመን አሊያም ከእንደዚህ ዓይነት ፈታኝ ሁኔታ በዘዴና በጥበብ የሚያመልጥበትን ቀዳዳ ማዘጋጀት አለበት። ሌላው ሁሉ ቢቀር እንደዚህ ወዳለው ፈታኝ ሁኔታ የሚመራውንና ከዓይናፋርነት ጋር ግብግብ ወደሚገጥምበት አዝማሚያ የሚወስደውን ወዳጅነት ከወዲሁ መራቅ መቻል አለበት። ኃጢአተኞች መንፈሳዊነትን ለማውገዝ ደፋርና ዓይናውጦች ሲሆኑ መንፈሳውያኑ በመንፈሳዊነታቸው ማፈራቸው የሚያስደንቅ ነገር ነው።

24. ጊዜን ማስባከን።

አማኝ ዓይናፋር በሚያደርግ ዲያብሎስ አንዳንድ እንደሚፈተን ሁሉ በሌላ ጊዜም ጊዜን በከንቱ በሚያስባከን ዲያብሎስ ይፈተናል። የሰው የሕይወት ዘመን ዲያብሎስ በከንቱ ሊያባክነው የሚወደው ጊዜ ነው። ምንም አድርግ ምን የባከነ ጊዜ ማለት በነፍስህም ሆነ በሥጋህ እንዲሁም በአእምሮህ አንተም ሳትጠቀም ሌሎችንም ሳትጠቅም ያለፈብህ ጊዜ ማለት ነው። በዚያ ጊዜ ውስጥ ኃጢአትን ባታደርግ ለሰይጣን አይጨንቀውም። ለእርሱ ቁም ነገሩ ያ የሕይወትህ ክፍለ ጊዜ ለአንተም ሆነ ለሌሎች ፍሬ ሳይገኝበት በከንቱ ያለፈ ጊዜ መሆኑ ላይ ነው። በዚህ መልኩ የሚባከኑ ጊዜዎች ደግሞ የተለያዩና ብዙ ምክንያቶች ያሏቸው ናቸው።

ከእነዚህም መካከል ያለ ምንም ዓላማ ለረዥም ጊዜ የሚደረጉ ፋይዳ ቢስ ውይይቶች አሉ። በዚህ መልኩ የሚደረጉ ውይይቶች ከክርክርና ከጭቅጭቅ ባሻገር ናላን ከማዞር ሌላ ጠቀሜታ ስለሌላቸው ጊዜን በከንቱ

ያባከናሉ። ከዚህ በተጨማሪ ሽርሽርና የማታ ጭፈራ፣ አላስፈላጊ ቅንጦት፣ ያልተረጋገጠ ቀልድ በሕይወትህ በጣም ብዙ ጠቃሚ ሥራዎችን ልታከናውንበት በምትችለው ጊዜ ላይ ነው ደንቃራ የሚሆኑብህ። አንዳንዶችም “ጊዜ እንግደል” በሚል ሰብብ በየቡና ቤቱ ብዙ ጊዜዎችን ያሳልፋሉ። ጊዜውን በከንቱ በማሳለፉ የሚሰማላቸው ሰው ለሕይወቱ የሚሰጠው ዋጋ በጣም አነስተኛ በመሆኑ የተሰማላቸው ሰው ነው።

25. ረዳቶችን ማሰማራት።

ዲያብሎስ ከክፋት ሠራዊቱ፣ ከምትወዳቸው ንደኞችህ፣ ከዘመዶችህ ከምታውቃቸው አሊያም ከአንግዶች መካከል ረዳቶች ስላሉት በውጊያው አውድማ ብቻውን አይሰማራም። ዲያብሎስ መድኃኒታችንን ሊያሰራት ከርስቶስ በመስቀል ላይ ሳለ በአንዳንድ ሰዎች እንደበት ላይ አድር “የእግዚአብሔር ልጅ ከሆንህ ከመስቀል ውረድ” ብሎታል። ማቴ 27:40። “ለሰጧም ቤተ ሰዎች ጠላቶቹ ይሆኑበታል።” (ማቴ 10:36) ተብሎ እንደተጻፈ ዲያብሎስ ቤተሰቦችህን ጠላት አድርጎ ማስነሳት ይችላል።

ዲያብሎስ ከዘመዶችህ መካከል በጣም የምትወዳቸው ሰዎች ሕይወትህን ሊያበላሹ የሚችሉበትን መንገድ በመምከር ያስነሳቸውና መንፈሳዊ ምግባራትህን ከማከናወን በመታቀብ አምልኮትህን እንድታስታጉል ሊያደርግ ይችላል። እነዚህን ሰዎች እንዲያፈቁብህ አድርጎ ሊያሰማራቸውም ይችላል። ስለዚህ ራስህን ጠብቅ! የምታቸኛቸውን ማናቸውንም ዓይነት ምክሮች ፈትንና መልካም የሆነውን ብቻ ያዝ። 1ኛ ተሰ 5:21። እነዚህ ወገኖችህን ግን “እናንተ የሰይጣን መልእክተኞች ናችሁ” ከማለት ራስህን ከልክል። ክፉ ባልንጀራ ከዲያብሎስ ወገን ሊሆን ይችላል። “ክፉ ባልንጀርነት መልካሙን ዓመል ያጠፋል።” ይላልና። 1ኛ ቆሮ 15:33። ስለዚህ ምንጊዜም ቢሆን በክፉዎች ምክር ላለመሄድ፣ በኃጢአተኞች መንገድ ላለመቆምና በዋዘኞችም ወንበር ላለመቀመጥ የመዝሙረኛውን የመጀመሪያ መዝሙር የሕይወትህ መመሪያ አድርግ። መዝ 1። እነዚህ ሁሉ ዲያብሎስ ተቀምጦ መመሪያ የሚሰጥባቸው ወንበሮች ናቸውና።

ዲያብሎስ ራሱ በአካል ተገልጦ ይዋጋኛል ብለህ ግን አታስብ። ይህ እግዚአብሔር መንፈሳዊ ብቃቱ ላላቸውና ሊቋቋሙት ለሚችሉት አባቶች ፈቅዶ የሚያደርገው ነገር ካልሆነ በስተቀር ለሌሎች እጅግ ከባድ ጦርነት ነው። ዲያብሎስ ሊተነኩስህ ሲፈልግ የሚተነኩስህን ሰው ይልክብሃል። ያ ሰው ደግሞ የዲያብሎስ ሥራ አስፈጻሚ ወይም ረዳት ነው። ወደ ኃጢአት የሚመራህንና በድለህ እንድትወድቅ ሊፈታተንህ ሲፈልግም ልክ እንደ ተንኳሹ የሚፈታተንህን ይልክብሃል። በአጠቃላይ ኃጢአተኞች በሙሉ የዲያብሎስ ድጋፍ ሰጪዎች ናቸው። ከእነዚህም መካከል የባልተና የፌዝ ቦታዎች፣ በእግዚአብሔር መኖር የማያምኑ ፈላስፎች፣ ጥርጣራን የሚዘሩ ሰዎችና ክፉን የሚያደርጉ ከብዙዎቹ ጥቂቶቹ ናቸው። እንደነዚህ ስላሉት ነቢዩ ዳዊት ከወገኖቹ ጋር በመሆን “እቤቱ የአኪጦፊልን ምክር ሰንፍና

አድርገህ እንድትለውጥ እለምንሃለሁ።” ብሏል። 2ኛ ሳሙ 15:31። በዚያን ወቅት አቤሴሎም በአባቱ በዳዊት ላይ በተነሳሳ ጊዜ አኪጦፊል ያቀበለው ምክር ለዳዊትና ለሕዝቡ ጎጂ ምክር ነበር። እንዲሁ ዲያብሎስ ዓለሙን በኑፋቄና በመወላወል ማዕበል ለመምታት ሲፈልግ ራሱን በአካል መግለጥ የለበትም። ይልቁንም ይህን ኑፋቄውን ባሉት የሰው ረዳቶች በማስተማር በማስፋፋትና ሌሎችም በዚህ ጥርጥር እንዲያምኑ በማድረግ ይጠቀማል እንጂ።

ስለዚህ በማንኛውም ጊዜና ሰዓት እግዚአብሔር ከዲያብሎስ ደባዎች እንዲያድነን መጸለይ አለብን። ከዲያብሎስ ብቻ አይደለም ከመላእክቱ፣ ከሠራዊቱ፣ ከአጋጦቹና ከረዳቶቹ፣ ከጠላት ኃይልና ፈቃዱን በምድር ላይ ከሚፈጽሙ ሁሉ እንዲያድነን መጸለይ አለብን።

የዲያብሎስ ደባዎች ወይም ስለ ዲያብሎስ የምናውቀው ከዚህ በላይ የተዘረዘሩትን ብቻ አይደለም። የክፋት ጎተራው ምንጊዜም ቢሆን አይሟጠጥም። ደባዎቹም አያልቁም። ቀድሞም አሁንም ወደፊትም ደባዎቹ አሉ ይኖራሉም። ደባዎቹን በየጊዜው ይለዋውጣል። እግዚአብሔር ምህረቱን በእኛ ላይ አድርጎ ከዲያብሎስና ከደባዎቹ ሁሉ ያድነን! አሜን።

ምዕራፍ አራት

1. የዲያብሎስን ውጊያዎች እንዴት ማሸነፍ ይቻላል?

ቀደም ባሉት ሁለት ምዕራፎች ስለ ዲያብሎስ በውጊያው ውስጥ ስለሚታወቅባቸው ባህርያቱና ስለ ደባዎቹ የተነጋገርነው እንድትፈሩት ለማድረግ ሳይሆን ራሳችሁን እንድትጠብቁ ነው። ምንም እንኳ ዲያብሎስ ብልህና ኃይለኛ ቢሆንም እርሱን ማሸነፍ ይቻላል። ይህ እንዲያውም በጣም ቀላል ነገር ነው።

ሀ. ማሸነፍ ይቻላል።

ምንጊዜም የዲያብሎስን ውጊያዎች ማሸነፍ ከባድ እንደሆነ አድርገህ የምታስብ ከሆነ ትዝላለህ፤ ትደክማለህ፤ እጅህን ትሰጣለህ፤ ትወድቅማለህ። ነገር ግን ዲያብሎስ በሚዋጋህ ጊዜ እንደምታሸንፈው እርግጠኛ ከሆንህ እግዚአብሔር ከምትችለው በላይ እንድትፈተን (እንድትወጋ) አይፈቅድምና ታሸንፈዋለህ። ዲያብሎስን ተዋግተው ድል ስላደረጉት ቅዱሳን አባቶች ዘወትር በተመስጦ አሰብ። ዲያብሎስ እጅግ በጣም ፈታኝ ውጊያ ቢከፍትበትም ድል ስላደረገው ስለ ጻድቁ ስለ ዮሴፍ ታሪክ አስታውሱ። በዲያብሎስ ውጊያ ከወደቁት ከዳዊትና ከሶሞሶን ታሪክም ትምህርት መቅሰም ትችላለህ። የእነዚህ አባቶች መውደቅ መንስኤው ምን እንደሆነ እውቅ። የወደቁ አባቶች ታሪክ ተጽፎ የተቀመጠው ከእነርሱ አወዳደቅ ተምረን ራሳችንን እንድንጠብቅ ለእኛው ጥቅም ሲባል ነው። በመጽሐፍ ቅዱስና በታሪክ ብዛት ያላቸው ዲያብሎስን የማሸነፍ ገድሎች ተጽፈው እናገኛለን።

ምንም እንኳ ሰው እጅግ በከፋ ኃጢአት ቢወድቅም ንስሐ መግባት እንደሚችል እናውቃለን። ይህ በሶምሶንና በጠቢቡ ሰሎሞን እንዲሁም በሌሎች ታላላቅ ሰዎች ታሪክ ውስጥ በግልጽ የታየ ነው። ስለዚህ ከባድ ኃጢአት ሠርተን ስንጎስቁል ዲያብሎስ ተስፋ ለማስቆረጥ ቢዋጋን እነዚህን የንስሐ ታሪኮች በማስታወስ ልንበረታታና ልንጽናና ይገባል። ቅዱስ እንጠሳ ያን ያህል ከባድ የተለያዩና ብዛት ያላቸው ውጊያዎች ቢከፈትበትም አሸንፏል። ከሌሎች ቅዱሳን አባቶችም ተመሳሳይ ትምህርት መውሰድ እንችላለን።

እግዚአብሔር ሲፈጥረን ጳላም የእኛን ሥጋ ሲለብስ ይህ አፈጣጠራችንን ቀድሶታል። ለዚህም ነው በቅዱስ ጎርጎርዮስ “እኔነቴን በአንተ ቀድሰህዋል።” በማለት የምናመሰግነው። ይህ እኛነታችን ዲያብሎስን ለማሸነፍ ታላቅ ብቃት አግኝቷል። መንፈስ ቅዱስ የሚያድርበት የእግዚአብሔር ቤተ መቅደሶች ነን። 1ኛ ቆሮ 3፡16። ከውኃና ከመንፈስ በመወለድም የእግዚአብሔር ልጆች ሆናል። ዮሐ 3፡3-5። የተሰጠንን ኃይል ስናስታውስ በዙሪያችን የከበደንንም ተጨማሪ መንፈሳዊ ኃይል ማስታወስ

ይገባናል። የእግዚአብሔር መንፈስ ከእኛ ጋር ስላለ በውጊያው አውድማ ላይ ብቻችንን አለመሆናችንን መርሳት የለብንም። መንፈስ ቅዱስ ስለ ኃጢአት ይወቅሰናል (ዮሐ 16፡8)፤ ሁሉን ያስተምረናል (1ኛ ዮሐ 2፡27)፤ ወደ እውነት ሁሉ ይመራናል (ዮሐ 16፡13)። ታዲያ እንዴት አድርጎ ነው ዲያብሎስ የመንፈስ ቅዱስ ጎብረትና (2ኛ ቆሮ 13፡14) የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋ (1ኛ ቆሮ 16፡23) ከእኛ ጋር እያለ ሊያሸንፈን የሚችለው? የምንኖረውም ከክርስቶስ ጋር እንጂ ብቻችንን አይደለም። (ገላ 2፡20)። ከዚህ በተጨማሪ መጻንን እንወርስ ዘንድ ወደ እኛ የሚላኩና የሚያገለግሉን ቅዱሳን መላእክት በዙሪያችን አሉ። (ዕብ 1፡14)።

ድል ባደረጉና በዙሪያችን ልክ እንደ ደመና በከበቡን ምስክሮች መታጀባችንን ከተመለከትን “ሽክምን ሁሉ ቶሎም የሚከበንን ኃጢአት” እናስወግድ። ዕብ 12፡1። እንበረታታና እንጽናና ዘንድም መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የተናገረንን እናስታውስ። “እኔ እስከ ዓለም ፍጹሜ ድረስ ሁል ጊዜ ከእናንተ ጋር ነኝ።” ማቴ 28፡20። “እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ከሆነ ማን ይቃወመናል?” ሮሜ 8፡31። እያንዳንዳችንንም እንደዚህ ብሎናል። “አልጥልህም አልተውህም . . . በምትሄድበት ሁሉ አምላክህ እግዚአብሔር ከእንተ ጋር ነውና።” ኢዮ 1፡5፡19። “እኔ ከእንተ ጋር ነኝ ፤ ማንም ክፉ ሊያደርግብህ የሚነሳብህ የለምና አትፍራ።” ሐዋ 18፡10። በውጊያችን ቀናኢ እንሆን ዘንድ እስቲ ተዋግተው ድል ላደረጉት እግዚአብሔር የገባላቸውን ቃል ኪዳን እናስታውስ። ለምሳሌ እግዚአብሔር ለሰባቱ አብያተ ክርስቲያናት የገባውን ቃል ኪዳን እንመልከት። “እኔ ደግሞ ድል እንደነሳሁ ከአባቴም ጋር በዙፋኑ ላይ እንደተቀመጥሁ ድል ለነሳው በዙፋኑ ላይ ይቀመጥ ዘንድ እሰጠዋለሁ።” ራዕ 3፡21፡3፡5። “ድል ለነሳው ከተሰወረ መና እሰጠዋለሁ።” ፤ “ጥንታትንም ኮከብ እሰጠዋለሁ።” ፤ “የሕይወትንም እክሊል እሰጥሃለሁ።” ራዕ 2፡17፡28፡10። በእርግጥም እነዚህ ልብን በቅንነትና በኃይል የሚሞሉ ቃል ኪዳኖችን የሚሰማ ጆሮ ያለው ይሰማ!

ውጊያችንን የሚዋጋልን እግዚአብሔር መሆኑን እስቲ በትክክል እናረጋግጥ። ዲያብሎስ ምንም እንኳ ኃይለኛ ቢሆንም ወሰን በሌለው በእግዚአብሔር ኃይል ፊት ምንም አይደለም። ዲያብሎስ የሚያገሳ አንበሳ ተብሎ ቢሰየምም እግዚአብሔር የዚህን አንበሳ አፍ መልኩን ልኮ ዘግቶታል። ዳን 6፡22። በእርግጥም “ስልፉ ለእግዚአብሔር ነው።” 1ኛ ሳሙ 17፡47። “እግዚአብሔር ስለ እናንተ ይዋጋል ፤ እናንተም ዝም ትላላችሁ።” ዘጸ 14፡14። የሚዋጋው እግዚአብሔር ስለሆነ ዲያብሎስን በፍጹም አትፍሩት።

ለ. አትፍራ።

ምንም እንኳ ዲያብሎስ ብልህና ደበኛ ቢሆንም በእግዚአብሔር ልጆች ፊት ደካማ ስለሆነ አትፍራው። ስለ ዲያብሎስ መድኃኒታችን እንዲህ ብሏል። “ሰይጣን እንደ መብረቅ ከሰማይ ሲወድቅ አየሁ።” ሉቃ 10፡18።

ጌታችን በመስቀል ላይ ሳለ ራስ ራሱን ስለቀጠቀጠልን አሁን እንደቀድሞው “የዚህ ዓለም ገዢ” የሚለው ስም አይሰማንም። እያሉስ ክርስቶስ ከመስቀሉ አስቀድሞ “አሁን የዚህ ዓለም ገዢ ወደ ውጭ ይጣላል።” (ዮሐ 12:31) ፤ “የዚህ ዓለም ገዢ ስለ ተፈረደበት ነው።” (ዮሐ 16:11)። ብሏል።

ይህ በመሆኑ ጌታ “እባቡንና ጊንጡን ትረግጡ ዘንድ በጠላትም ሁሉ ላይ ሥልጣን ሰጥቻችኋለሁ።” (ሉቃ 10:19) ብሎናል። መድኃኒታችን የጠላትን ኃይል ሁሉ እንደምንረግጥ የሰጠን ቃል ኪዳን በልቦናችን ያለውን ፍርሃት ማስወጣት የሚችል ሙሉ ኃይል ያለውና መረጋጋትን የሚያሳድር ቃል ኪዳን ነው። ይህን ታላቅ መለኮታዊ ቃል ኪዳን ቤተ ክርስቲያን ስለምትቀበል ዲያብሎስንና የጠላትን ኃይል ሁሉ እንዳንፈራ በምሥጋና ጸሎታችን ውስጥ በየዕለቱና በየሰዓቱ እንድንደግመው ታስተምረናለች። ከዚህ ሁሉ በመነሳት በዲያብሎስ ላይ ሥልጣን አለን እንላለን እንጂ ዲያብሎስ በእኛ ላይ ምንም ሥልጣን የለውም። አጋንንት በመድኃኒታችን ስም ሊገዙልንም ይችላሉ። ሉቃ 10:17። ሌላው ቤተር አምላካችን እኛ አማኞችን ከሚከተሉን የተለያዩ ምልክቶች አጋንንትን ማውጣት በግንባር ቀደምትነት ነው የጠቀሰው። ማር 16:17። በእርግጥ አጋንንትን ከማውጣት ስጦታ አጋንንትን ድል ማድረግ ይቀድማል። የዲያብሎስን ማታለያዎችና ፈተናዎች ያሸነፈ ሁሉ በጽናት ስለሚቆም በዲያብሎስ ላይ ኃይል ስላለው ዲያብሎስ ይፈራዋል።

ምንም ዓይነት እውቀት የሌላቸው (ያልተማሩ) ብዛት ያላቸው መነኮሳት ዲያብሎስን በምድረ በዳ ድል አድርገውታል። ስማዕታትና ናዛዚያንም ፈተናዎቹን፣ ውጊያዎቹንና የውጊያ መሣሪያዎቹን ማርከዋል። ድልም አድርገዋል። የዲያብሎስ ኃይል በተገዙለት ላይ ብቻ ነው። “ጌቶችን የሚፈጥሯቸው ባሮች ናቸው” የሚለው ዘይቤያዊ አነጋገር ትክክል ነው። ይህም ማለት የባሮች ራሳቸውን ማዋረድና መዝነት ለጌቶች ድል ማድረግና መከራራት ምክንያት ይሆናል ማለት ነው። ለዲያብሎስ በሚገዙት ላይም ይኸው ይተረጎማል። እግዚአብሔር አርነት ያወጣቸው የእግዚአብሔር ልጆች ግን በእውነት አርነት ወጥተዋል። ዮሐ 8:36። ዲያብሎስ ከምንም አስበልጦ የሚወደው ነገር ቢኖር ሰዎች ሲፈሩት ማየትን ነው። ይህ ፍርሃትህ በፊቱ ያደክምሃል ግራም ያጋባሃል። በእጁ መውደቅህን ስለምታረጋግጥና ስለምትፍረከረክ ትቋቋመው ዘንድ አትችልም። ይህ ፍርሃትህ በአንተ ላይ ኃይል ስለሚሰጠውም ይህን ፍርሃትህን ይፈልገዋል። ይህን እንጂ መድኃኒታችን እያሉስ ክርስቶስ ፍጹም እንዳንፈራ ተናግሯል። “እኔ ነኝ፤ አትፍሩ።” ማቴ 14:27 ፤ “ልባችሁ አይታወክ አይፍራም።” ዮሐ 14:27። ስለዚህ በአንተ ውስጥ ያለው የእግዚአብሔር ኃይል በውጪ ካለውና ከሚዋጋህ የዲያብሎስ ኃይል እጅግ በጣም ስለሚበልጥ አትፍሩ። ዳዊት በእግዚአብሔር ኃይል በመመከት በአካል ተራምዶ ወደ ጎልያድ በመቅረብ አሸንፎታል። የዳዊትና የጎልያድ ታሪክ ለዲያብሎስ ውጊያ ዓይነተኛ ምሳሌ ሊሆን ይችላል። ምናልባት ዳዊት ጎልያድን ሊፈራው ያልቻለበት ምሥጢር ምን ሊሆን እንደሚችል ሊገርማችሁ ይችላል። ዳዊት ግን እንዲህ ይላችኋል።

“እግዚአብሔር ብርሃኔና መድኃኒቴ ነው፤ የሚያስፈራኝ ማነው? እግዚአብሔር የሕይወቴ መታመኛዋ ነው፤ የሚያስደነግጠኝ ማነው?” መዝ 26:1። ከዚያ በመቀጠልም እንዲህ ይላል “ሠራዊትም ቢሰፍርብኝ ልቤ አይፈራም ፤ ስልፍም ቢነሳብኝ በዚህ እተማመናለሁ።” መዝ 26:3።

ስለሆነም በተረጋጋ ልቦና በእግዚአብሔር ረዳትነት የዲያብሎስን ውጊያ እንደምታሸንፍ በመተማመን ተጋፈጠው። በራዕይ የሐንሰ ስለ ፍርሃት የተጠቀሰው ጥቅስ ምንኛ አስፈሪና አደጁ ነው!? “ዳሩ ግን የሚፈሩና የማያምኑ የርኩሳንም፣ የነፍስ ገዳዮችም፣ የሌሳኞችም፣ የአስማተኞችም፣ ጣዖትንም የሚያመልኩ የሐስተኞችም ሁሉ ዕድላቸው በዲንና በእሳት በሚቃጠል ባሕር ነው፤ ይኸውም ሁለተኛ ሞት ነው።” ራዕ 21:8። በዚህም ፈሪዎች ከማያምኑ ከነፍስ ገዳዮችና ጣዖትን ከሚያመልኩ ጋር መመደባቸውን እንረዳለን። ምናልባት “ለምን?” ብለህ ትጠይቅ ይሆናል። ለዚህ መልሱ የሚፈሩ ሰዎች በቀላሉ በዲያብሎስ ስለሚግረኩ በእነዚህ ጋጢአቶች ለወድቁ ስለሚችሉ ነው። ወይም ደግሞ ዲያብሎስን የሚፈሩና ለእርሱ እጃቸውን የሰጡ ሁሉ በመጨረሻዋ የፍርድ ቀን እንደተመረጡት አማኞች ተቃውመው ስላላሸነፉት በፍርሃት ስለሚቆሙ ነው።

የቅዱሳንን ታሪክ ብታነብ ዲያብሎስን አይፈሩት እንደነበር ትረዳለህ። ለምሳሌ ለቅዱስ እንጦንስ ዲያብሎስ በአንበሶች፣ በነብሮችና በተለያዩ በሚያስፈሩና ድምጻቸው በሚያሸብር አውራጆች መልክ እየተገለጠ በማስፈራራት ከባዕቱ ሊያስወጣው ብዙ ጊዜ ሞክሯል። እርሱ ግን አንዳች ሳይደነግጥ በተረጋጋ ሁኔታ የሚያሳፍረውን መልስ ይሰጠው ነበር። እንዲሁ ታላቁ አባት መቃርስ በዋሻው ውስጥ የአንድን ሰው የራስ ቅል እየተንተራሰ ታላቅ ነበር። ታዲያ አጋንንት የዚያን የራስ ቅል ባለቤት ከፍ ባለ ድምጽ ይተኛ ነበር። ታዲያ አጋንንት የዚያን የራስ ቅል ባለቤት ከፍ ባለ ድምጽ እየጠሩ ተነስቶ ወደ እነርሱ እንዲመጣ ሲጠሩት ይህ ጻድቅ መቃርስ ምንም ሳይደናገጥ ራሱን ከተንተራሰው የራስ ቅል ላይ ቀና በማድረግ “ከእነርሱ ሳይደናገጥ ራሱን ከተንተራሰው የራስ ቅል ላይ ቀና በማድረግ ውጊያ አንተን ዲያብሎስ እነዚህን ታላላቅ ቅዱሳን አባቶች በተዋጋበት ውጊያ አንተን ስለማይዋጋህ አትፍሩ።” የሚያጽናህን የሐዋርያውን ቃል አድምጥ። “ከሚቻላችሁ መጠን ይልቅ ትፈተኑ ዘንድ የማይፈቅድ እግዚአብሔር የታመነ ነው።” 1ኛ ቆሮ 10:13። ስለሆነም ዲያብሎስ ከአትማችሁ በላይ በሆነ ነገር እንዲፈትናችሁ እግዚአብሔር አይፈቅድለትም ማለት ነው። ነገር እንዲፈትናችሁ ዘንድ እንድትችሉ ከፈተናው ጋር መውጫውን በመቀጠልም “ትታገሙም ዘንድ እንድትችሉ ከፈተናው ጋር መውጫውን ደግሞ ያደርግላችኋል።” ይላል። 1ኛ ቆሮ 10:13። ስለዚህ አጋንንት በጋጢአትም ሆነ በፍርሃት ቢዋጋችሁ አትፍሩ። ዲያብሎስ ጩኸት በማስነሳት ብዙዎችን ሊያሸብርና ሊያስፈራራ ይችላል። ጽናት ያለውን አማኝ ግን ምንም ሊያደርገው አይችልም።

የዲያብሎስ ጩኸት ከቀበሮዋና ከከበሮው ምሳሌ ጋር ይዛመድብኛል። አንድ በዛፍ ላይ ተንጠልጥሎ ነፋስ በነፈሰ ቀጥር እየተጋጨ በጣም የሚያውክ ድምጽ የሚፈጥር ከበሮ ነበር። በዚያው በኩል የምታልፍ አንዲት

ቀበሮ ይህን ድምጽ በመጀመሪያ ስትሰማ ትፈራለች ትረበሻለች ትደነግግማለች። ቀስ በቀስ ትደፋፈርና በዚያ ከበሮ ላይ የማጥቃት እርምጃ ወስዳ ውስጡን ስታየው ባዶ ነው። ከበሮው ያስቃታልም ያስጠላታልም። ይህ ምሳሌ በጣም ግዙፍ መስሎ ከሚታየውና አንዲት እስፒራ በትንሹ ስትነካው ወደ ባዶነት ከሚለወጠው ፊኛ ምሳሌ ጋር ይዛመዳል። ዲያብሎስም ልክ እንደዚሁ ነው። ጩኸት ብቻ እንጂ ኃይል የለውም። ሊያስፈራራህ ይሞክራል። ነገር ግን የፈቀደውን ሁሉ በአንተ ላይ ሊያደርግ የሚያስችለው ፍጹም የሆነ ነፃነት የለውም። እግዚአብሔር ዲያብሎስን እንደ ፈቃዱ በወደደው መጠን ሊያግደው ይችላል። በጻድቅ በኢየሱስ ታሪክ ውስጥ እንደምንመለከተው ዲያብሎስ እግዚአብሔር በወሰነለት መጠን እንጂ እንደ ራሱ ፈቃድ ኢየሱስን አልተዋጋውም። ኢዮ 1 እና 2። ዲያብሎስ ትፈራው ዘንድ እጅግም ኃይል የለውም። በቀላሉ እንኳ ብንወስድ ገጽህንና መላ ሰውነትህን አንድ ጊዜ በትዕምርተ መስቀል ብታማትብ ከአጠገብህ ይጠፋል። ዲያብሎስ ኃይል እንደሆነ አድርገህ እንድትገምተው ይሞክራል። ነገር ግን አትመነው። ምንጊዜም ቢሆን በቅዱሳኑ ፊት ድል ተነስቶ እንደ ተዋረደ አስታውስ! ከሚጥላቸው ሰዎች ውስጥ ሊያስወጡት ኃይል ያላቸው ሰዎች እንዳሉና እንደነዚህ ባሉት በእግዚአብሔር ልጆች ፊት ዘወትር በፍርሃት እየሮኸ በመውጣት እንደሚሸሽም አስብ! በዚህ ዓይነት መልኩ የዲያብሎስን ደካማነት ከተረዳህ በድፍረት ተቃወመው።

ሐ. ዲያብሎስን ተቃወም።

“ዲያብሎስን ግን ተቃወሙ ከእናንተም ይሸሻል።” (ያዕ 4:7) የሚለውን የሐዋርያውን የቅዱስ ያዕቆብን ቃል ዘወትር በማስታወስ መመሪያችን ማድረግ መልካም ነው። “... ተቃወሙ ከእናንተም ይሸሻል” የሚለው ቃል የዲያብሎስን ደካማነት ይገልጽልናል። ምክንያቱም ሐዋርያው “ተቃወሙ ከእናንተ ይሸሻል” አለን እንጂ “ተቃወሙ ከእናንተ ይለያል” አላለንምና። ዲያብሎስ የሰውየውን አቋም ለመረዳት የልብ ትርታውን ያዳምጣል። መፍራቱን ከተረዳ እጅግ በመደሰት ያን ሰው አሻንጉሊት ሊያደርገው ይጀምራል። ጠንካራና የሚታገለው ከሆነ ግን እንዳይሸነፍ በመስጋት በፍርሃት ከዚያ ሰው ይሸሻል። ምንም እንኳ ቅዱስ ጴጥሮስ በመልዕክቱ “ባላጋራችሁ ዲያብሎስ የሚውጠውን ፈልጉ እንደሚያገሳ አንበሳ ይዞራልና” በማለት ቢጽፍልንም ቀጠል አድርጎ “በእምነት ጸንታችሁ ተቃወሙት” (1ኛ ጴጥ 5:8-9) ስላለን ኃይለኛ ነው ብላችሁ እንዳትታለሉ ይሁን። ይህም ማለት እንደ አንበሳ በማግሳቱ ልትፈሩት ሳይሆን ልትቃወሙት ይገባችኋል ማለት ነው። የዲያብሎስን እንደ አንበሳ ማግሳት ስታስታውሱ የነቢዩ የዳንኤልንም ቃል አስታውሱ። “አምላኬ መልአኩን ልኮ የአንበሶችን አፍ ዘጋ።” ዳን 6:22። ባለህ ኃይል ሁሉ ጸንተህና ጠንክረህ ዲያብሎስን ተቃወመው። እንደ ኢየሱስ ክርስቶስ መልካም ወታደር ውጊያውን ተቃወም እንጂ እጅ አትሰጥ። ባለህ ኃይል ሁሉ እየተዋጋህ የእግዚአብሔርን እርዳታ ጠይቅ። እዚህ ላይ በሰሎሞን የመዝሙር መጽሐፍ ውስጥ የተባለውን ለመጥቀስ እወዳለሁ። “እነሆ የሰሎሞን አልጋ

ናት ከእስራኤል ኃያላን ስድሳ ስድስት ኃያላን በዙሪያው ናቸው። ሁሉም ሰይፍ የያዙ ሰልፈኞች ናቸው። በሌሊት ከሚወድቀው ፍርሃት የተነሳ ሰው ሁሉ ሰይፉ በወገቡ አለ።” መጋ 3:7-8። ስለሆነም ከዲያብሎስ የሚከፈቱብህን ውጊያዎች ሁሉ እንዴት እንደምትዋጋቸው ተማር። ነቢዩ ዳዊትም እንደተናገረ ሰይፍህን በወገብህ ታጠቅ። “ኃያል ሆይ በቁንጅናህና በውበትህ ሰይፍህን በወገብህ ታጠቅ።” መዝ 44:3።

ዲያብሎስ በአሳብህና በሰሜትህ ቢዋጋህ ተቃወመው እንጂ እጅህን አትስጠው። የሚሰጥህን ነገር ሁሉ አትቀበለው። አእምሮህንም ሆነ ልቦናህን አትከፈትለት። ባለህ ኃይል ሁሉ ተቃወመው እንጂ ተስፋ በመቀረጥ ከእርሱ ጋር አትላመድ። አሳባቸን፣ፈተናዎቹን፣ምኞቶቹንና መንገዶቹን ሁሉ ተቃወም። “ከኃጢአት ጋር እየተጋደላችሁ ገና ደምን እስከ ማፍሰስ ድረስ አልተቃወማችሁም።” (ዕብ 12:4) የሚለው የሐዋርያው ቃል ቢኖርም ጠንቃቃ እንጂ ችልተኛ አትሁን። ብዙ ጊዜ ላወቃደሮች “እርሱ እንድ ጥይትና አንድ ሰው እስኪቀር ይዋጋል።” እንደሚባለው አንተም በውጊያህ ላይ ሰማዕት እስክትሆን (“... ደምን እስከ ማፍሰስ”) ድረስ ተዋጋው። በአእምሮህ ወይም በፈቃድህ ውስጥ የመርፈ ቀዳዳን የምታህል ከፍተት እንኳ እንዳልሰጠኸው እርግጠኛ ሁን። አለዚያ ያቺን ማስፋቱን በመቀጠል ከፍተኛ ችግር ላይ ይጥልሃል። ስለዚህ ተቃወምና አባረው። ምንም ደጋግሞ ኃጢአት መልካም እንደሆነ ማስረጃ እያቀረበ ቢከራከርህም በአሳብ አትሰማማ። ኃጢአትን በተመለከተ ከዲያብሎስ ጋር ምንም ዓይነት ክርክርና ጭቅጭቅ ቢደረግ መግባባት አይቻልም። አንድ ቅዱስ አባት “ዲያብሎስ አድርቦት ከሚዋጋህ ሰው ጋር አትደራደር” በማለት የተናገረውን ቃል ተከተል። ዲያብሎስ ኃጢአትን ከቀረበልህ በኋላ ያን ኃጢአት አስመልክቶ ሊከራከርህ የሚወደው የኃጢአት ድርድር ዙሪያ ለሸገም ጊዜ በማቆየት በዚያው ኃጢአት እንድትደክም ለማድረግ ነው። ከዚህ በኋላ ተሸናፊ ነህ። ስለዚህ አእምሮህን ሙሉ ለሙሉ መቆጣጠር በምትችልበት በመጀመሪያዋ ደረጃ ላይ ባለህ ተቃወመው። መቃወምህን ካዘዝኸው የእርሱ ኃይል እየበረታ ሲመጣ የአንተ ፈቃድ ቀስ በቀስ እየቀነሰ ይሄዳል። ከዲያብሎስ ጋር የሚኖርህ ቆይታ እየተራዘመ በሄደ ቁጥር ተቃወሞህ ይቀንሳል። ልክ ደሊላ ሶምሶንን ነፍሱ እስከ ሞት እስክትጨነቅ ድረስ ወትወታ የኃይሉን ምሥጢር እንዳወቀች ማለት ነው።

ምን ጊዜም ቢሆን “የዚህን አሳብ መጨረሻውን እስከማይ እቆያለሁ” አትበል። እውነቱን ልንገርህና መጨረሻውን በሚገባ ስለምታውቀው ራስህን እንዲህ እያልህ አታታለው። አእምሮህን በጥቂቱም ቢሆን ለዲያብሎስ ከፈትህ ማለት ለእግዚአብሔር አለመታመንህን አሳየህ ማለት ነው። ስለዚህ ከዲያብሎስ፣ከመንገዶቹና ከሠራዊቱ ሁሉ ራቅ! በሴራዎቹ እስክትወድቅ ድረስ አትዘግይ። ይልቁንም “ሂድ! አንተ ሰይጣን” (ማቴ 4:10) በማለት አጥብቀህ ተቃወመው። ይሄን በተቃወሞህ ጽኑ መሆንህን ያውቃል። ማንኛውንም የዲያብሎስ አሳብ በጽናት ከተቃወምህ ዲያብሎስ በአንተ ላይ አክብሮታዊ ፍርሃት ያድርበታል። ዲያብሎስ ባለው ጽኑ ጥበብ ተቃወሞን

በሁለት አሳብ ከማንከስ ለይቶ ማወቅ ይችላል። 1ኛ ነገ 18፡21። እርሱ ማን በንጹህ ልቦናው በጽናት እንደተቃወመውና ማን ደግሞ በአንደበቱ ብቻ ተቃውሞት ልቡ ከእርሱ ጋር እንደሚያድር በትክክል ያውቃል። ማን እስከ ሞት ድረስ እንደሚቃወመውና ማንን ደግሞ ጥቂት ቢዋጋው እጅ እንደሚሰጥ ያውቃል። ስለሆነም ባለህ ኃይልና በጽኑ ልቦና አጥብቀህ ተቃወመው። ዲያብሎስ አንተን መልካም ልብ አለው እንዲልህ አያስፈልግም። ይህ ሰው በመጀመሪያ ከፋኛ ተቃወመኝ። ነገር ግን ልቡ ልል ስለነበር ወዲያውኑ እኔን ሰጠኝ። ስለዚህ ገራገር ነው ሌላህ አይገባም። እንዲህ ያለው ሰው አስቀድሞ አጥብቆ ይቃወማል፤ሁሌ ግን በመጨረሻ ይረታል እንዲልህም አያስፈልግም። መቃወም ማለት ኃጢአትን በመሉ መልኩ አለመቀበል ማለት ነው። አንድ ሰው ልቦናው መንፈሳዊውን መንገድ ተከትሎ እንዲሄድ ግድ ሲለው የዲያብሎስን አሳብ ከመቃወሙ ባሻገር ከፋ አሳቦቹን ሁሉ ገና በሩቅ ሳሉ ከመከራከር ርቆ ይመለከታቸዋል ማለት ነው። እንዲህ ለክርክር የሚጋብዙ አሳቦች ሲገጥሙህ አስቀድመህ የአእምሮህን የልቦናህንና የነፍስህን በርቶ በላያቸው ላይ ዝጋ። ማንኛውም ነገር ቀላል ነው፤ ወይም በእንደዚህ ዓይነት ፈተና አልሸነፍም በሚል መንፈስ ቸልተኛ አትሁን። በአጠቃላይ መቃወም ወሳኝ ነው። ግን እንዴት?

2. ዲያብሎስን በምንና እንዴት መቃወም ይቻላል?

ሀ. በእምነት።

ቅዱስ ጴጥሮስ “በእምነት ጸንታችሁ ተቃወሙት” (1ኛ ጴጥ 5፡9) ብሎናልና ዲያብሎስን በእምነት ድል እናደርገዋለን። ግን በምን እምነት? እግዚአብሔር ከአንተ ጋር ሆኖ በሚሠራበትና በአንተ ላይ የተጠመዱትን ወጥመዶች ጨምሮ የዲያብሎስን ኃይል ሁሉ ሊያጠፋልህ በሚችል እምነት። “ጸድቃን እጃቸውን ወደ ክፉት እንዳይዘረጉ የጋጥኦን በትር በጸድቃን ላይ አይኖርም።” (መዝ 124፡3) በሚለው ቃል የሚያሳምን እምነት። እግዚአብሔር ከዲያብሎስ ደባዎች ሁሉ በላይ ኃይል እንዳለውና ስለ እኛ እርሱ እንደሚዋጋ የሚያረጋግጥ እምነት። “ሰልፉ ለእግዚአብሔር ነው።” 1ኛ ሳሙ 17፡47። “እግዚአብሔር ስለ እናንተ ይዋጋል ፤ እናንተም ዝም ትላላችሁ።” ዘጸ 14፡14። ውጊያው (ሰልፉ) የእግዚአብሔር መሆኑን ማመን አለብህ። ዲያብሎስን የምትዋጋው አንተ ሳትሆን እግዚአብሔር በአንተና ከአንተ ጋር ሆኖ ነው። ቅዱስ ዳዊት እንደተናገረው ዲያብሎስን እንድትዋጋ ኃይሉን ትጥቁንና የውጊያውን ልምምድ የሚሰጥህ እግዚአብሔር ነው። “እግዚአብሔር አምላኬ ይባረክ ፤ ለእጆቼ ሰልፍን ለጣቶቼም ዘመቻን የሚያስተምር” መዝ 143፡1።

ለመሆኑ በችግሮችህና በፈተናዎችህ ጊዜ እግዚአብሔርን ከጎንህ ታደርጋለህ? ከተሸነፍህ እግዚአብሔርን ባለመያዝህ የመጣብህ ችግር ነው። “በብዙ ወይም በጥቂት ማዳን እግዚአብሔርን አያስቸገረውም።” 1ኛ ሳሙ. 14፡6 የሚል ቃል በመጽሐፍ ቅዱስ ስለተጠቀሰ ምንም እንኳ የአንተ

ኃይልና መንፈስ ጠንካራነት ዝቅተኛ ቢሆንም እግዚአብሔር በአንተ ፍጹም ድል እንደሚያደርግህ ሞገስ እንደሚሰጥህ እወቅ። ንጉሥ ሕዝቅያስ ከሰናከራምና ከጦሩ የማስፈራሪያ ደብዳቤ ሲላክለት ወደ እግዚአብሔር ቤት በመውጣት ደብዳቤውን በእግዚአብሔር ፊት ዘርግቶ በመጸለይ እግዚአብሔር መልአኩን ልኮ የአሦራውያንን የጦር ሠፈር በአስከራን ሞልቶታል። ንጉሥ ዳዊትም ምን ያህል ጦርነቶቹን ሁሉ በእምነት እንዳደረጋቸው ከመዝሙሩ ተመልከት። “እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ባይሆን፤ ሰዎች በእኛ ላይ በተነሡ ጊዜ ፤ ቁጣቸው በላያችን በነደደ ጊዜ ፤ በዚያን ጊዜ ሕያዋን ሳለን በዋጡን ነበር . . . ነፍሳችን እንደ ወፍ ከአዳኞች ወጥመድ አመለጠች፤ ወጥመድ ተሰበረ እኛም አመለጥን። ረድኤታችን ሰማይንና ምድርን በሠራ በእግዚአብሔር ስም ነው።” መዝ 123። “አቤቱ ጌታ፤ ዓይኖቼ ወደ አንተ በእግዚአብሔር ስም ነው።” መዝ 140፡8-9። “መሸሽጊያም የለኝም፤ ስለ ነፍሴም የሚመራመር የለም። አቤቱ ወደ አንተ ሮኽህ፤ እንተ ተስፋይ ነህ፤ በሕያዋንም ምድር አንተ ዕድል ፈንታይ ነህ አልሁ።” መዝ 141፡5። እንደዚህ ባለው እምነት ዳዊት ጎልያድን ብቻ ሳይሆን ጦርነቶችን ሁሉ አሸነፈ። ጠላትህ የፈለገውን ያህል ኃይልኛ ቢሆንም እግዚአብሔር ከእርሱ እንደሚያድንህ በፍጹም እመን። ከነቢዩ ከዳዊት ጋርም እንዲህ እያልህ ዘምር። “የእግዚአብሔር ድምጽ የእሳቱን ነበልባል ይቆርጣል። የእግዚአብሔር ድምጽ ምድረ በዳውን ያናውጣል . . .” መዝ 28፡7-8። የሐዋርያው የቅዱስ ጳውሎስንም ቃል እየደጋገምህ ዲያብሎስን ተቃወመው። “ኃይልን በሚሰጠኝ በክርስቶስ ሁሉን እችላለሁ።” ፊል 4፡13።

እግዚአብሔር ከዲያብሎስ ጋር በምታደርጋቸው ውጊያዎች ሁሉ ከጎንህ በመቆም ታሸንፈው ዘንድ እንደሚረዳህ በሚያስረግጥልህ በዚህ እምነት ጽና። እግዚአብሔር ከአባቶቻችን ጋር በመሆን ድል እንዲያደርጉ እንደሚረታው ሁሉ ከአንተም ጋር ሆኖ ማንም ከፋ ሊያደርግብህ ቢነሣ እንደማይፈቅድለትና በፍጹም እንደማይረሳህ አስተውል። ሐዋ 1፡10። እምነትህ በውስጥ የልብ ጽናትን በውጪ ደግሞ በዲያብሎስ ላይ ኃይልን እንደሚያሳናጽፍህ እወቅ። ከዲያብሎስ ጋር ስላለብን ውጊያ ሐዋርያው ሲናገር እንዲህ ብሏል። “በቀረውስ በጌታና በኃይሉ ችሎት የበረታችሁ ሁኑ። የዲያብሎስን ሽንገላ ትቃወሙ ዘንድ እንዲቻላችሁ የእግዚአብሔርን ዕቃ ጦር ሁሉ ልበሱ።” ኤፌ 6፡10-11። ስለሆነም እንዲህ ላለው ውጊያ የእኛ ኃይል ምንም አይፈጽምም፤ የጌታና የኃይሉ ችሎት እንጂ። የእኛም ሥጋዊ የጦር ዕቃዎች ብቃት ስለሌላቸው የእግዚአብሔርን ዕቃ ጦር ሁሉ መልበስና የእግዚአብሔርም ኃይል ከእኛ ጋር እንደሚሠራ ማመን አለብን። ይህ ኃይል ካለን የውድቀትም ሆነ እጅ የመስጠት መንፈስ ከእኛ ዘንድ አይኖርም። የቸልተኝነትና ተስፋ የመቀረጥ መንፈስም በእኛ ዘንድ ቦታ የላቸውም፤ የምንመካበት እግዚአብሔር ዲያብሎስ ከሚከፍትብን ውጊያዎች ሁሉ ያድነናል። ይህ የእግዚአብሔር ኃይል የነበረው ቅዱስ ጳውሎስ “እንደ ሰው በኤፌሶን ከአውራ ጋር ታገልሁ” (1ኛ ቆሮ 15፡32) በማለት ለመናገር ድፍረት ነበረው። አሁንም በዚሁ ድፍረት “እግዚአብሔር የኃይልና የፍቅር

ራስንም የመግዛት መንፈስ እንጂ የፍርሃት መንፈስ አልሰጠንምና።” (2ኛ ጢሞ 1:7) በማለት ተናግሯል። በመሆኑም የእግዚአብሔር ልጆች በውጊያው አውድማ ላይ አይወድቁም። ጀግኖች በመሆናቸውም ዲያብሎስም ሆነ ኃጢአት እያሸንፋቸውም። ሐዋርያው ቅዱስ ዮሐንስ ስለ እግዚአብሔር ልጆች የጻፈው መልእክት ምንኛ ድንቅ ነው። “እግዚአብሔር የተወለደ ሁሉ ኃጢአት እንዳያደርግ፤ ነገር ግን እግዚአብሔር የተወለደው ሁሉ ራሱን እንዲጠብቅ ከተውም እንዳይነካው እናውቃለን።” 1ኛ ዮሐ 5:18። የእግዚአብሔር ልጆች የሆኑት ሁሉ የማሸነፍና እግዚአብሔር የገባላቸውን ቃል ኪዳን የማግኘት መንፈስ አላቸው።

እግዚአብሔር ለጻድቅ ኢዮብ የሰጠውን ምስክርነት አስተውል። “በምድር ላይ እንደ እርሱ ፍጹምና ቅን እግዚአብሔርን የሚፈራ ከከፋትም የራቀ ሰው የለም። . . . እስከ አሁን ፍጹምነቱን ይዟል።” ኢዮብ 2:3። ዲያብሎስ ታዲያ እንዲህ ያለውን ሰው በማጥቃት ያሸንፈው ዘንድ ይችላልን? እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር ይዋጋልና አይችልም። በውጊያ ሰዓት ምንጊዜም ማሸነፍን እንጂ መሸነፍን ከፊትህ አታስቀድም። “እግዚአብሔርን እስከተጠለለኩና እርሱ እስከተዋጋልኝ ድረስ መውደቅን አላስበውም። ዲያብሎስንም አልፈራውም።” ይልቁንም “በሞት ጥላ መካከል እንኳ ብሄድ አንተ ከእኔ ጋር ነህና ከፋን አልፈራም።” (መዝ 22:4) በል። በእግዚአብሔር እቅፍ ውስጥ ነን። የእጆቹም መጻፍ ቀርጸውኛል ብለህ ማሰብንም አትዘንጋ። ኢሳ 49:16። መድኃኒታችንም ስለ በጎቹ እንዲህ ብሏል። “እኔም የዘላለም ሕይወትን እስጣቸዋለሁ፤ ለዘላለም አይጠፋም፤ ከእጄም ማንም አይነጥቃቸውም። . . . ከአባቴም እጅ ሊነጥቃቸው ማንም አይችልም።” ዮሐ 10:28-29። በእምነት እንደምናሸነፍ ሁሉ በትሕትናም እናሸንፋለን።

ለ. በትሕትና።

ቅዱስ እንጦንስ ርኩሳን መናፍስትን በትሕትና ያሸንፋቸው ነበር። ዙሪያውን በከበቡት ጊዜ ሁሉ “እናንተ ኃያላን ናችሁ፤ ከእኔ ከደካማው ምን ትፈልጋላችሁ?” በማለት ከጠየቃቸው በኋላ “ከእነርሱ በጣም ታናሽ ከሚባለው ጋር እንኳ መዋጋት የማልችለውን ባሪያህን አድነኝ” በማለት ወደ አምላኩ ይጸልይ ነበር። እነዚያ ርኩሳን መናፍስትም እንዲህ ባሉ የትሕትና ቃላት የተመላ ጸሎቱን ሲሰሙ ሊሸከሙት ስለማይቻላቸው እንደ ጢስ በነው ይጠፋሉ። ታላቁ ቅዱስ መቃርስም እንዲሁ ዲያብሎስን በትሕትና አሸንፎታል። በአንድ ወቅት ዲያብሎስ ለዚህ አባት ተገልጦ “መቃርስ ሆይ! አንተ ትጽማለህ፤ እኛም አንበላለን፤ ሌሊት አታንቀላፋለን፤ እኛም አንተኛም። በምድረ በዳ ትኖራለህ፤ እኛም በዚያ እንኖራለን። የምታደርገውን ሁሉ እናደርጋለን ግን በአንድ ነገር ትበልጠናለህ” ይለዋል። መቃርስም ይህ አንድ ነገር ምን እንደሆነ ሲጠይቀው “የምትበልጠንና የምታሸንፈን በትሕትና ነው።” በማለት መልሶለታል። ስለተለያዩ ምክንያቶች ትሕትና ዲያብሎስን ያሸንፈዋል።

* ዲያብሎስ ትሕት አይደለም። እንዲያውም ትሕትና ለውድቀቱ ምክንያት የሆነውን ትዕቢቱን ያስታውሰዋልና ሊያየውም ሆነ ሊሰማው አይፈልግም።

* አሁንም ትሕትና የሰው ልጆችን ያድን ዘንድ በባሪያው መልክ ራሱን ባዶ አድርጎ የመጣውን ኢየሱስ ክርስቶስን ስለሚያስታውሰውና ለዚህ መነሻ ምክንያት የምትሆነው ጥቂት ትሕትና ስለምታናውጠው ትቶ ይጠፋል እንጂ አይዋጋም።

* በመጨረሻም ትሕት ሰው ድካሙን ስለሚያውቅ ዲያብሎስ ውጊያ በሚከፍትበት ጊዜ ሁሉ የእግዚአብሔርን እርዳታ በመሻት ስለሚጮህ ከሁሉ የበለጠ ይህ ዲያብሎስን ያስፈራዋል። በአንድ ወቅት በማስታወሻዬ ላይ እንደዚህ የሚሉ ቃላትን ጽፌ ነበር። “ዲያብሎስ በአንድ ወቅት ለእግዚአብሔር ‘ጠንካሮቹን ለእኔ ተውልኝ።’ ስለ እነርሱ ኃላፊነት እወስዳለሁ። ደካሞቹን ግን ላሸንፋቸው አልችልም። ምክንያቱም ኃይል እንደ ሌላቸው ሲያውቁ በአንተ ኃይል ስለሚዋጁ ነው።” ብሏል።

የቅዱስ ሳራባሞን ታሪክ አጋንንት በትሕትና እንደሚወጡ ይነግረናል። በአንድ ወቅት ዘሀራ የሚባል ንጉሥ ሴት ልጅ በአጋንንት በተያዘች ጊዜ ፓትርያርኩ እነዚህን አጋንንት ያወጡላት ዘንድ ወደዚያው ይዘዋት ይመጣሉ። ፓትርያርኩም በትሕትና “እኔ እንደዚህ ዓይነት ሰጦታ የለኝም፤ ወደ ሳራባሞን ውስዷት” ይላሉ። ወደ እርሱ ይዘዋት በመጡ ጊዜም እርሱም በትሕትና “የእኔ ብቻ ጸሎት በቂ አይደለም” ካለ በኋላ ፓትርያርኩን መስቀል ጠይቆ በማማተብ “በዚህ በተቀደሰ መስቀል ኃይል ትድናለች” በማለት ይናገራል። ይህን በማድረግም የልጅቱ መፈወስ በእርሱ ትድናለች። በማለት ይናገራል። ይህን በማድረግም የልጅቱ መፈወስ በእርሱ ትድናለች። በፓትርያርኩ ምክንያትነት መሆኑን ያሳያል። ዲያብሎስ እንዲህ ሳይሆን በፓትርያርኩ ምክንያትነት መሆኑን ያሳያል። ዲያብሎስ እንዲህ ያለውን ትሕትና መሸከም ስላልቻለም ልጅቱ ልትፈወስ በቃች። የቅዱሳን አባቶች ትሕትና እንደት ርኩሳን መናፍስትን ማስወጣት እንደቻለ ይህን በምሳሌነት ካየን አንድ ዐቢይ ጥያቄ እንጠይቅ።

የዲያብሎስን ውጊያዎች ለማሸነፍ የትሕትና ውጤቱ ምንድርን ነው?

* ትሕት ሰው ምንጊዜም ቢሆን የእርሱን ድካም ስለሚያውቅና የእግዚአብሔርን እርዳታ ስለሚሻ የእግዚአብሔር ኃይል በእርሱ ላይ ያድራል። በከንዱ ሳይመካ በእግዚአብሔር እርዳታ ስለተመካም ያሸንፋል።

* ትሕት ሰው ከጥቃቅኗ ኃጢአት ሳይቀር ራሱን ይጠብቃል። እንዳይወድቅ ስለሚፈራም ከሚፈታተኑት ነገሮች ሁሉ ይሸሻል። ማንኛውንም ነገር እንደ ቀላል ስለማይቆጥርም ራሱን ወጥመድ ላይ አይጥልም። በዚህ ትሕትናው ባጎናጸፈው ጥንቃቄ ዲያብሎስን ያሸንፋል።

* ትሕት ሰው የገጠሙትን ውጊያዎችም ይሁን ድካሙን ስለማይደብቅና መፍትሄ ስለሚያገኝላቸው ያሸንፋል።

* ትሑት ሰው ለትንሿ ኃጢአት ሳይቀር ዘወትር ይጸልያል። በዚህም ለሚገጥመው ውጊያ ሁሉ እግዚአብሔርን ስለሚጠራና ስለሚይዝ ያሸንፋል።

* ትሑትና በራሱ ርኩሳን መናፍስት ሊሸከሙት የማይችሉት መልካም ምግባር በመሆኑ ይሸሻሉ።

ሐ. በጥበብና በማስተዋል።

አንድ ዓይነት አሳብ በአእምሮህ ደጋግሞ ሲመላለስ በሚገባ ትመረምረው ዘንድ ይገባሃል። የዲያብሎስ ውጊያ ይሆን? ምን ደግ ወይስ ምን ክፉ ጎን አለው? እነዚህን ጥያቄዎች ራዕይ ወይም ህልም ባየህ ጊዜም ሆነ የሌሎችን ምክር በሰማህ ጊዜ ለህሊናህ አቅርብ። ዲያብሎስ ሊያታልልህ ሊሞክርም ይህንኑ አድርግ። ሐዋርያው ነገሮችን በማስተዋል መመርመር እንደሚገባን አስመልክቶ “... መንፈስን ሁሉ አትመኑ፤ ነገር ግን መናፍስት ከእግዚአብሔር ሆነው እንደሆነ መርምሩ።” (1ኛ ዮሐ 4፡1) ብሎናል።

ታዲያ እንዲህ ያለው ጥበብ እውቀትና ማስተዋል መቼው የት ነው? የመጀመሪያውን ሰው እግዚአብሔር ጠቢብ አዋቂና አስተዋይ አድርጎ ፈጥሮታልና ሰው በተፈጥሮው ብልህ ይሆናል። ስለሆነም የዲያብሎስን ውጊያ ከመንፈሳዊ አሳብ ለይቶ የማወቅ ችሎታ ይኖረዋል። ሁለተኛው ሰው ደግሞ መጽሐፍ ቅዱስን ገድላትንና የቅዱሳንን ታሪክ በማንበብ ጥበብን ያገኛል። ሦስተኛው ሰው ደግሞ ጥበብን ከልምድ ያገኛል። እያንዳንዱ ውድቀቱ የዲያብሎስን የውጊያ ዘዴ ስለምትገልጥለትና ትምህርት ስጥታው ስለምታልፍ ዳግመኛ አይወድቅም። ይህን አስመልክቶ አንድ ጻድቅ አባት ሲናገር “ዲያብሎስ በተመሳሳይ ኃጢአት ሁለቴ የጣለኝን ጊዜ አላስታውስም።” ብሏል። ሰው ጥበብን በምክር በመመሪያና በትምህርት ሊያገኝት ይችላል። በዚህም የዲያብሎስን ውጊያ ለይቶ በማወቅ ስለሚገልጠው ከዚያ ይርቃል ጠላቱም አያታልለውም።

ጥበብ የዲያብሎስን ደባ መግለጥ ብቻ አይደለም ምን እርምጃ መውሰድ እንደሚገባንም ትጠቁማለች። ስለሆነም ጠቢብና አስተዋይ ሰው የዲያብሎስን ደባ እንዴት ማምለጥ እንደሚችል፤ ከወጥመዶቹም እንዴት መሸሽ እንደሚገባው፤ ከወደቀም በኋላ እንዴት እንደሚነሳና ወደ ኃጢአት ከሚያደርሱ መንገዶች ሁሉ እንዴት መውጣት እንዳለበት ያውቃል። ይህን የማያውቅ ቢሆን እንኳ ጥበብ ሌሎችን ያማክር ዘንድ ትመራዋለች።

መ. በምክርና በንስሐ።

መንፈሳዊ ምክር የዲያብሎስን ደባዎች ከመግለጡ ባሻገር እንዴት ከእነዚህ ደባዎች ማምለጥ እንደሚቻልም ያመለክታል። መካሪው አሳቧን

የገለጠችለት ነፍስ ትድን ዘንድ ቅዱስ ጳውሎስ እንደጠቀሰው ይጸልይላታል። “ለዋናቸችሁ ታዘዙና ተገዙ ፤ እነርሱ ስሌትን እንደሚሰጡ አድረገው ይህንኑ በደስታ እንጂ በኃዘን እንዳያደርጉት ይህ የማይጠቅማችሁ ነበርና ስለ ነፍሳችሁ ይተጋሉ።” ዕብ 13፡17። ስለዚህ “መሪ የሌላችው ሁሉ እንደ ዛፍ ቅጠሎች ረግፈው ይቀራሉ።” እንደተባለው በመንፈሳዊ ጉዞ የራሱን ፈቃድ የሚከተል ሁሉ በዲያብሎስ ወጥመድ ላይ ይወድቃል። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የንስሐ አባት አስፈላጊነት ጥቅሙ ለዚህ ነው። ራስህን ለማሳፈርና ለማዋረድ ልብህን በእርሱ ፊት ለእግዚአብሔር ትገልጣለህ። ከዚያም ምን ማድረግ እንደሚገባህ ይመክርሃል። ንስሐ ጀማሪ ክርስቲያኖች ያላስተዋሉት ውጊያ ካለ ይገልጣል። ንስሐ የሚገባ ሰው በንስሐ መልካም ምግባርነት ብዙ ኃጢአቶችን ያስወግዳል። እነዚህን የበዙ ኃጢአቶች ያሠሩት ርኩሳን መናፍስት የሰውየውን መዋረድና ንስሐ መግባት መሸከም ስለማይቻላቸው በነው ይጠፋሉ።

ርኩሳን መናፍስት በጨለማ መሥራትን ይወዳሉ። ንስሐ ግን ይገልጣቸዋል። ምክር ወጥመዳቸውን ይሰባብረዋል። በምሥጢረ ንስሐ የሚሰጠው ቀኖናም ኃይላቸውን ያጠፋዋል። ስለሆነም ኃጢአቶቹን የሚናዘዝና ምክር የሚቀበል ሰው የንስሐን ሕይወት ስለሚመራ ከዲያብሎስ ውጊያዎች ይድናል። ኃጢአት ሙሉ ለሙሉ ሊተው ባይችልም እንኳ ሊያጠቃው የሚሞክረው በጣም በተዳከመ ኃይል ይሆናል። ይህ በመሆኑም ዲያብሎስ ንስሐን ለማድናቀፍ ሲል ተናዛዚው ናዛዚውን (የንስሐ አባቱን) እንዲጠራጠር ያደርገዋል። እዚህ ጋ ዓይናፋር የሚያደርገው ዲያብሎስ ንስሐን ለማድናቀፍ ይገባል። ከዚያም የዝሙት ዲያብሎስ ይመጣና “ተመልሼ ስለማሳስትህ ንስሐ ለምን ይጠቅመሃል?” ይለዋል። ከዚያም የአሳብና የክርክር ዲያብሎስ በአጠቃላይ ንስሐን በተመለከተ ጉዳይ ላይ ውይይቱን ይከፍታል። በመጨረሻም ንስሐንና የንስሐ አባትን አስመልክቶ ጥርጥርን ለመዝራት የጥርጥር ዲያብሎስ ይመጣል።

አንተ ግን ንቃ! ይህን ሁሉ ደባውን ተናዘዝ! ይህን ካደረግህ ዲያብሎስ መግቢያ ቀዳዳ ስለሚያጣ አንተን እንደ ችግር ፈጣሪ ባላጋራ በመቁጠር ትቶህ ይሄዳል።

ሠ. በንቁነትና በጥንቃቄ።

ምክር ለማግኘት መናዘዝህና አንተነትህን በካህኑ ፊት መግለጥህ ብቻ በቂ አይደለም። ሐዋርያው እንደተናገረው ለድኅነትህም ንቁ መሆን አለብህ። “በመጠን ኑሩ ንቁም ባላጋራችሁ ዲያብሎስ የሚውጠውን...” 1ኛ ኢፕ 5፡8። ምንም እንኳ ባላጋራህ ባልጠበቅኸው ሰዓት፤ በተዘናጋህ ጊዜ፤ ቸልተኛ ስትሆን፤ ስትዳክም፤ ስትጨነቅና መንፈሳዊ ተግባራትህን ማከናወን ስትረሳ ጠብቆ ቢያጠቃህም ጠንካራና ንቁ ስለሆነ አንተም ንቁ ልትሆን ይገባሃል። ቅድስት ቤተክርስቲያን በተለያዩ በዛ ባሉ አጋጣሚዎች ንቁ እንድንሆን ትጠራናለች። በጸም ወትት “ንቁ ተዘጋጁ” ትላለች። በቅዱሴ

ላይም “ኦ ከዚህ ቁርባን ተቀበሉ።” ትለናለች። በሰብከት ፣ በንባባትና በጉባኤያት ላይም ስለ ዘላለማዊ ሕይወታችን እንድንጨነቅና ውጊያዎችን ከእግዚአብሔር ጋር በመሆን በጥንቃቄ እንድንዋጋ ትጠራናለች።

ዲሞክራሲ ግን የሚያጠቃውን ሰው በቀላሉ ለማጥፋት ሲል ዝንጋጫ እንዲያድርበት ይመኛል። መንፈሳዊ ተግባሩን የሚዘነጋ ሰው በቀላሉ ሊወድቅ ይችላል። ምክንያቱም በምንም ዓይነት መንፈሳዊ ዝግጅት ወይም የመንፈስ ቅዱስ ጸጋን በልቦና ውስጥ በሚተክል እንቅስቃሴ አልጠነከረምና። በመሆኑም አንዳንዴ ዲሞክራሲ ሰውን ለመጣል ሲፈልግ በማዘናጋት ውጊያ ይጀምራል። በውጤቱም ሰውየው ለጸሎት፣ ለእንባብ፣ ለመንፈሳዊ ጉባኤ፣ ለንስሐና ለቅዱስ ቁርባን ችልተኛ እየሆነ ይመጣል። አንድ ሰንኳ የሚጠብቀው ነገር ሲያጣ ዲሞክራሲ አጥቅቶ ይጥለዋል። በአንጻሩ ስለ መንፈሳዊ ተግባራት የሚጨነቅ ሰው ግን እግዚአብሔርን በፊቱ ያስቀድማል። መውደቅ አሳፋሪ መሆኑን ስለሚያውቅም እግዚአብሔር በውጊያዎቹ ሁሉ ይረዳዋል።

አንዳንዱ ሰው ደግሞ ከወደቀ በኋላ ካልሆነ በስተቀር ወደ ልቡ መመለስ አይችልም። ወይም ራሱን አያውቅም። ለዚህ ምሳሌ የሚሆን ከጠፋ በኋላ ቆይቶ ወደ ልቡ የተመለሰው የጠፋው ልጅ ታሪክ ነው። ንጉሥ ዳዊትም በወደቀ ጊዜ አላወቀም ነበር። ነቢዩ ናታን መጥቶ “ያ ሰው አንተ ነህ” እስኪለው ድረስ አልነቃም። ጠቢቡ ሰሎሞንም በተሰጠው ጥበብ መውደቁን ወይም ሁሉ ከንቱ መሆኑን እነዚያ እንግዳ ሴቶች እስኪያነሡሉት ድረስ አላወቀም። አንተ ግን ባላጋራህ እያገሳ መዞሩን ካወቅህ ሙሉ ለሙሉ ከተት አውጅበት። “ድንበሩ ላይ ቁም! ከዚያ አልፈህ አትምጣ!” በለው። የጸም፣ የጸሎት፣ የንቃት፣ የማስተዋል፣ የንስሐና የጥንቃቄ መሣሪያዎችህን አዘጋጅ። እግዚአብሔርን ያዝና እያንዳንዱ የጠላትህን እንቅስቃሴ፣ ምኞት፣ አሳብ፣ እርምጃና ስሜት በንቃት ተከታተል። ሐዋርያው እንደተናገረውም አድርግ። “. . . ለክርስቶስም ለመታዘዝ አእምሮህን ሁሉ እንማርካለን።” 2ኛ ቆሮ 10:5። በመንፈሳዊ ንቁነትህ ውስጥም የሐዋርያውን ቃል አድምጥ። “የዲሞክራሲን ሽንገላ ትቃወሙ ዘንድ እንዲቻላችሁ የእግዚአብሔርን ዕቃ ጦር ልበሱ።” ኤፌ 6:11። ንቁ ሁን! “በሌሊት ከሚወድቀው ፍርሃት የተነሳ ሰው ሁሉ ሰይፋ በወገቡ አለ።” መጋ 3:8። ይህ ሰይፍ የመንፈስ ሰይፍ ነው። የጽድቅ ጥሩር የእምነት ጋሻና ሌሎችም መንፈሳዊ የውጊያ መሣሪያዎችንም እንታጠቅ ዘንድ ይገባናል።

እንዲህ ያለው ዝግጅትህና ጥንቃቄህ ታዲያ በሕይወትህ ዘመን ሁሉ ከአንተ ጋር ይሁን። እስከ ሞት ድረስ ተጠንቀቅ። እስከ መጨረሻዋ ሰዓትም ድረስ ንቃ! “. . . ድንገት መጥቶ ተኝታችሁ እንዳያቸችሁ ስለዚህ ትቱ!” ማር 13:36። መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስን በመጨረሻዋ ሰዓት በመስቀል ላይ ሳለ እንኳ ዲሞክራሲ “የእግዚአብሔር ልጅስ ከሆንህ ከመስቀል ውረድ” (ማቴ 27:40) በማለት ተፈታትኖታል። ስለዚህ ምንጊዜም ዝግጁ ሁን እንጂ “እርጅቼያለሁ” ወይም “ድኜያለሁ” አትበል! ዲሞክራሲ በሐሰት ትምህርቱ

እንዳይዋጋም ተጠንቀቅ። ለምሳሌ አንተ “አቤቱ ጌታ ሆይ ይቅር በለኝ” እያልክ ስትጸልይ ዲሞክራሲ ይገስጽህና “ከአሁን በኋላ ይቅር በለኝ ብለህ አትጸልይ! ጌታ ከረዥም ጊዜ በፊት በከበረ ደሙ ፈሳሽነት በመስቀል ላይ ሆኖ ይቅር ብሎሃል።” ታዲያ ይህ ‘ይቅርታ’ የምትለው ቃል ነፋቄ ካልሆነ ምን ሊሆን ይችላል?” ይልሃል። በዚህ ጊዜ አንተ “ጌታዬ ይቅር ብሎኝ ነፍሴን አድኗታል። እኔ ግን ራሴን ይቅር አላልኩትም። ድንኳኔን በየቀኑ እያጣሁ ነው። ስለሆነም በየቀኑ ይቅር በለኝ እያልኩ እጮኸለሁ” በለው። እንዲህ በማድረግም ድንኳትህን ተጠባበቅ። ራስህን በመጠበቅ ውስጥም ፍጹም ቆራጥና ሙሉ ለሙሉ ጠንቃቃ ሁን። በጥቂቱም ቢሆን አብልጠህ ታመን። ምክንያቱም በእምነት መኖርህ ፣ ጥንቃቄህና ቆራጥነትህ ዲሞክራሲ በአንተ ላይ የከፈተውን ውጊያ እንደ ተሸነፈበት ቆጥሮ እንዲሸሽ ስለሚያደርገው ነው። ዲሞክራሲን ድል ለማድረግ ዋናው መሣሪያ ደግሞ ጸሎት ነው።

ረ. በጸሎትና በጸም።

ደቀ መዛሙርቱ ርኩሱን መንፈስ ማውጣት በተሳናቸው ጊዜ ጌታ “ይህ ወገን በጸሎትና በጠም ካልሆነ በምንም ሊወጣ አይችልም።” ነበር ያላቸው። ማር 9:29። በዚህም ጸሎትና ጸም የዲሞክራሲን ውጊያዎች ለማሸነፍ ምን ያህል ጠቃሚ መሆኑን አስተምሮናል። በጸምና በጸሎት ወደ ሕይወታችን የምንጠራው እግዚአብሔርን ነው። “አቤቱ ጌታ ሆይ ከባላጋራችን ደባ አድነን ፣ በእኛ ላይ ያጠመዳቸውንም ወጥመዶች ሁሉ አጥፋልን።” እንለዋለን።

እግዚአብሔርን ሳንይዝ ዲሞክራሲን ብቻችንን ብንጋፈጠው የጦርነቱ ተሸናፊዎች እንሆናለን። ስለሆነም “ይህ እንደሚያገሳ አንበሳ በዙሪያችን የሚዘረው ብልህ፣ ዘይኛና ጠንካራ ጠላታችንን በእኛ ጥበብና ማስተዋል ልናሸንፈው ስለማንችል የአንተን ማዳን እንሻለን። እኛ በሚቻለን ሁሉ መናፍስት ከማን እንደሆኑ በመመርመርና በመለየት ባላጋራነታቸውን ስናውቅ መቃወም እንጀምራለን። ኃይሉ ግን ከአንተው ነው። እኛ እቅማችን እስከሚፈቅድልን ድረስ እንታገላለን፤ ወደ ድል የምትመራን ግን አንተ ነህ።” እንለዋለን። የሚያውራን ኃጢአት ትልቅም ይሁን ትንሽ ዲሞክራሲን ብቻችንን መጋፈጥ የለብንም። እግዚአብሔር ከእኛ ጋር መሆን አለበት። ጠዋትና ማታ ዘወትር “ከክፉ ነገር ሁሉ ከጠላትም ኃይል ሁሉ ሰውረን፤ በእነርሱ እንጠበቅና እንመራ ዘንድ ቅዱሳን መላእክትህን ላክልን፤ በዚህች ቀን(ሌሊት) ከኃጢአት ጠብቀን በሰላም አውለን (አሳድረን!)” እንበለው።

የእግዚአብሔርን እርዳታ መጠየቅ ያለብንም ገና ምንም ሳንሆን በፊት ነው። ብዙ ሰዎች ግን በሽታው እጅግ ጠንቀቀው ለሞት እስኪቀርብ ድረስ ወደ ሀዚም እንደማይሄደው ሰው እነርሱም ከባድ ሙከራ ካልደረሰባቸው በስተቀር እግዚአብሔርን አይፈልጉትም። ቅድስት ቤተ

ክርስቲያን ግን ውጊያ ከመከፈቱ አስቀድሞ ጠብቀን ማለትን ታስተምራለች። ከ'አድነን' ጸሎት 'ጠብቀን' ጸሎት ይቀድማል። ዲያብሎስ በእኛ ላይ ያጠመዳቸው ወጥመዶች ላይ ከመውደቅ እንዲጠብቁን አስቀድመን እግዚአብሔርን እንጠይቀዋለን። በወጥመዶቹ ላይ ከወደቅን በኋላ ግን አድነን ብለን እንጮኻለን። ለዚህም ነው በምስጋና ጸሎታችን ውስጥ "ፈተናን ፣ የዲያብሎስን ሽኩቻ፣ የጠላትንም መነሳት የተሰወረውንና የተገለጸውን ከእኛ አርቅልን" የምንለው። እነዚህ ሁሉ በእኛ ላይ ከመምጣታቸው በፊት ነው እንዲያርቅልን የምንጠይቀው። "ወደ ፈተናም አታግባን" የምንለውም ለዚህ ነው። ዲያብሎስ ጦርነቶቹን ከመከፈቱ አስቀድሞ የእግዚአብሔርን እርዳታ እንጠይቃለን እንጂ ግራ አንጋባም፤ አንደነጋገርምም።

"ይህን ለሰባት ሺህ ዓመታት ሰዎችን በመዋጋት ልምድ ያካበተ ዲያብሎስን እኔ ብቻዬን አልቸለውም። አንተ እግዚአብሔር ግን ሕያውና ከዲያብሎስ በፊት የነበርህ ነህ። ከመውደቅ አስቀድሞ እርሴም የእጅህ ሥራ ነበር። አንተ ደባዎቹን ሁሉ ስለምታውቅ ልታስረው፤ ልትገድበው ፤ አልፎ ተርፎም ሙሉ ለሙሉ ልታጠፋው ትችላለህ። ስለዚህ ከእርሱ ውጊያዎች ሁሉ አንተ አድነኝ።" እያልክ በጸሎት ጥላ ሥር ሆነህ ፈጣሪህን ትለምናለህ፤ ያለ ጸሎት አትድንምና። ከጠላት ጋር ተዋግተህ ከወደቅህ ግን ጸሎትህ ተቀባይነት አለማግኘቱን አስተውል! ጸሎትህ ጠንካራ ከሆነ ግን ያለ ምንም ጥርጥር ታሸንፈዋለህ። እግዚአብሔር የድሀውን ጩኸት ሰምቶ እንደሚመልስም እርግጠኛ ሁን። ምክንያቱም "ስለ ድሀች መከራ ስለ ቸግረኞች ጩኸት፤ እግዚአብሔር አሁን እነሳለሁ ይላል።" የሚል ቃል አለና። ስለዚህ "አቤቱ ተነሣ፤ ጠላቶቻችሁም ይበተኑ የሚጠሉም ከፊትህ ይሸሹ።" ዘጉ 10:35 "አቤቱ አድነኝ ደግ ሰው አልጽልና፤ ከሰው ልጆችም መተማመን ጎድሏልና።" መዝ 111:1። በል። አሁንም በግልጽ እንዲህ በል። "ኃያል ሆይ በቁንጅናህና በውበትህ ሰይፍህን በወገብህ ታጠቅ።" መዝ 44:3።

አቤቱ ርኩሳን መናፍስት ለእኔ ጠላቶች ከመሆናቸው በፊት ለአንተ ነበሩ። አሁንም በእኔና በሌሎችም አድረው መንግሥትህን እየተቃወሙ ነውና ስለ እኔና ስለ ሌሎች ብለህ ተዋጋቸው። ያለ አንተ ምንም ማድረግ አይቻለንምና ለአጋንንት ውጊያ ብቻችንን አትተወን። ዮሐ 15:5። በጦርነቶች ሁሉ የእግዚአብሔርን ድል ማድረግ የቀመሰው ንጉሥ ዳዊት እንዲህ ነበር ያለው "የእግዚአብሔር ቀኝ ኃይልን አደረገኝ፤ የእግዚአብሔር ቀኝ ከፍ ከፍ አደረገኝና።" መዝ 118:15፤16። በሕይወትህ ዘመን የእግዚአብሔር ቀኝ ዳስሳሃለችን? እግዚአብሔር ለሙሴ የተናገረውን የማዳን ቃል አጣጥመሃልን? እንዲህ ነው የሚለው። "የእግዚአብሔርን ማዳን እየ፤ እግዚአብሔር ስለ እናንተ ይዋጋል፤ እናንተም ዝም ትላላችሁ።" ዘጸ 14:13-14። ይህን ካጣጣምክ ከመዝሙረኛው ጋር እንዲህ በል። "በአጠገብህ ሺህ በቀኝህም አሥር ሺህ ይወድቃሉ፤ ወደ አንተ ግን አይቀርቡም።" መዝ 90:7። አንተ በራስህና በሌሎች ፈቃድ፤ ምክንያት ማስተዋልና ተግባር መደገፍን ተለማምደሃል። የእግዚአብሔርን? የጠንካራ ጸሎት ውጤትንስ ቀምሰሃልን? እግዚአብሔርን "ልምክረውና ከወደቅሁ መነሳትም ካቃተኝ

እፈልግሃለሁ" የሚለውን ሰው ግን አትምሰለው። ወድቀህ መነሳት እስኪያቅትህ ድረስ ለምን ትጠብቃለህ? አሁኑኑ ፈልገው! ኃይሉ እንዳትወድቅ ይደግፍሃልና። በእርግጥ እግዚአብሔር ከወደቅህ በኋላም ያነሣሃል። ግን ስተነሳ ተጎድተህ ነው የምትነሳው። በኃያሉ እግዚአብሔር ከንዶች ሥር ተጠልህ "አቤቱ ጌታ ሆይ ከባላጋራችን ደባ አድነን ፤ ካጠመደብንም ወጥመዶች ሁሉ..." በለው። በዚህ ጊዜ መዝሙረኛው እንደተናገረ መጥቶ ነጻ ያወጣሃል፤ ያድንህማል። "ወጥመድ ተሰበረ እኛም አመለጥን። ረድኤታችን ሰማይንና ምድርን በሠራ በእግዚአብሔር ስም ነው።" መዝ 123:7-8።

እንዲህ ከሆነ ከአንተ አስቀድመው ለታገሉት አባቶች ድልን ያጎናጸፈ እግዚአብሔር ለአንተም እንዲያጎናጽፍህ ጠይቀው። ለእነርሱ የሰጠውን ኃይል ለአንተም እንዲሰጥህ ጠይቀው። የመንፈስ ቅዱስን ጸጋም እንዲያድልህ ጠይቀው። አስቀድሞ ዲያብሎስን "ሂድ አንተ ሰይጣን!" ብሎ እንደገሰጸው እንዲገሰጽህም ጠይቀው። ማቴ 4:10።

ሰ. ሂድ አንተ ሰይጣን!

"ሂድ አንተ ሰይጣን" የሚለው የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስ የተግሳጽ ቃል ለእርሱ ላቀረበበት ፈተና ብቻ ሳይሆን ዲያብሎስ በሰው ልጆች ላይ ለሚከፍታቸው ጦርነቶች ሁሉ የተነገረ የተግሳጽ ቃል ነው።

ዲያብሎስ በአንተ ላይ የሚከፍተው ጦርነት እጅግ እንዳይከብድና ጌታ መጥቶ እንዲያባርርልህ የእነዚህን ቃላት ኃይል በሕይወትህ ተለማመዳቸው። አሊያም ለጊዜው ብቻ እንዳይለይህም (ሉቃ 4:13) ለማድረግ ተጠቀምባቸው። ውጊያው ከፊትህ ገሰል ሲልልህ፤ ምቹቱና ፍትወቱ እንደቀድሞው ሳያስቸግርህ ሲቀር፤ ድካሙ ሲጠፋልህና በምትኩ አዲስ ብርሃን ሲፈነጥቅልህ ያን ጊዜ ጌታ ዲያብሎስን ከአንተ ለማራቅ ገሰጸ እንዳባረረው ታውቃለህ። ዲያብሎስ ያለ ልክ እንዲፈትነን እግዚአብሔር አይፈቅድለትም። እግዚአብሔር ዲያብሎስ በእኛ ውስጥ እንዲያስገባንም አይፈቅድለትም። እግዚአብሔር አንዳንድ ጊዜ በዲያብሎስ ስንፈተን ዝም የሚለው ከእነዚህ ውጊያዎች መንፈሳዊ ጥቅሞችን እናገኝ ዘንድ ዕድሉን ሲሰጠን ነው። ሆኖም ግን ዲያብሎስ ተስፋ ማስቆረጥና ግራ መጋባትን ሲያጸናብን እግዚአብሔር "ሂድ አንተ ሰይጣን!" በማለት ይገሰጽልናል።

አንዳንድ ሰው ከዲያብሎስ ውጊያዎች እጅጅ የሚልባቸው ጊዜያት ይኖራሉ። ፍጹም ከእግዚአብሔር ጋር መሆኑና ሀብረት መፍጠሩ ይሰማዋል። አልፎ ተርፎም እንደት ጋጠላት እንደሠራና እንደወደቀ ሲያስብም ይገረማል። በዚህ መንፈሳዊ መደላደል መካከልም የዲያብሎስን ፈተና ያሸነፈው ኢየሱስ ክርስቶስ ምሥጋና ይገባውና "እኔ የፈቀድኩልህ እንድትፈትነውና እንድትፈትሽው እንጂ ይህን ያህል እንድታስጨንቀው አይደለም። ስለዚህ ሂድ አንተ ሰይጣን!" በማለት እንደገሰጸለት በሚገባ

ይገነዘባል። ወንድሞቼ ሆይ የወደቅንባቸው ኃጢአቶች በሙሉ ገና ጥቂትና ቀላል የዲያብሎስ ውጊያዎች ናቸው። ውጊያዎቹን ሁሉ እግዚአብሔር ወደ እኛ ከመድረሳቸው በፊት ባያቆማቸውና በእነርሱ ከመፈተን ባያወጣን ኖሮ እጅግ በጣም ይከብዳብን ነበር። እግዚአብሔር እንድንፈተን ሲፈቅድም በምንችለው አቅማችን ብቻ ነው። ከአቅማችን በላይ ብንፈተን ግን እንቆም ዘንድ አንችልም ነበር። ለአንድ ከባድ ውጊያ ትጋለጥና ልትወድቅ በምትንገዳገድበት ሰዓት አንተ ምንም በማታውቀው መንገድ ትድናለህ። ይህ የሆነው ግን እግዚአብሔር በመካከል ገብቶ “ይህን ሰው ክፉኛ ተዋግተኝዋልና ከእርሱ ራቅ!” በማለት ስለገሰጸለህ ነው። ይህም ጻድቁ ኢየሱስን ዲያብሎስ በፈተነው ጊዜ እግዚአብሔር የዲያብሎስን ኃይል እንዴት እንደገደበውና በሚችለው አቅም ብቻ እንዲፈትነው እንደፈቀደለት ያስታውሰናል። በመጀመሪያ “በእርሱ ላይ እጅህን አትዘርጋ” (ኢዮ 1:12) ሲለው በመቀጠልም “ሕይወቴን ተወው . . .” (ኢዮ 2:6) በማለት ገድቦታል።

“ሂድ አንተ ሰይጣን!” የሚለው ቃል ለእኛ ታላቅ መጽናኛችን ነው። ዲያብሎስ ሙሉ ለሙሉ በነጻነት ሆኖ የወደደውን ሊያደርግብን እንደማይችልና ውጊያዎቹ ሁሉ የተገደቡ መሆናቸውን ይህ ቃል ይገልጽልናል። ዲያብሎስ ራሱ ከኃይሉ ከእግዚአብሔር ክንድ በታች መሆኑና እርሱ በወደደ ጊዜ ሁሉ ሊያቆምና ውጊያዎቹንም ሊገድብበት፣ ሊያከሸፍበት፣ በመጨረሻም ሊያባርረው እንደሚችል ያሳውቀናል። ስለሆነም ለማንኛውም ውጊያ በተጋለጥን ጊዜ እነዚህ ውጊያዎች በእኛ ችሎታ፣ የመጽደም አቅምና ኃይል ውስጥ እንዳሉ እርግጠኞች እንሁን። ውጊያዎቹን ሁሉ ለማሸነፍ ከወደድን አምላካችን እግዚአብሔር ኃይሉን ሰጥቶልና “ሂድ!” ማለት እንችላለን። እርሱም ይሄዳል። ይሁን እንጂ እኛ ብዙ ጊዜ “ሂድ አንተ ሰይጣን!” ማለትን አንወድም። አንዳንድ ጊዜ ችልተኞች ስለምንሆን የመግቢያ ቀዳዳ እንከፍትለታለን። በሌላ ጊዜ ደግሞ በችልተኝነት የማባረሪያውን ጊዜ እናስተላልፈዋለን። አንዳንድ ጊዜ ደግሞ ቆራጦች መሆን ይሳካንና ጠላታችን መሆኑን በመዘንጋት ከእርሱ ጋር ድርድር እንጀምራለን። ከሁሉም በላይ ደግሞ አንዳንድ “ሂድ አንተ ሰይጣን!” ማለታችንን ትተን እጅ በመስጠት ከእርሱ ጋር ተባባሪዎች ሆነን እንሻለን። እንዲያውም አንዳንዶች ፈቃዳቸውንና ልቦናቸውን ክፍት በማድረግ “እንኳን ይህና መጣህ” በማለት የሚቀበሉት ሊኖሩ እንደሚችሉም አስባለሁ።

ብዙዎች ዲያብሎስን “ሂድ አንተ ሰይጣን!” የማይሉት በእነርሱና በዲያብሎስ መካከል ወዳጅነት፣ ፍቅርና መግባባት በመኖሩና ይኸው ወዳጅነት የእርሱን ፈቃድ ብቻ ያደርጉ ዘንድ አጥብቆ ስለሚያስተሳስቦቻቸው ነው። ምንም እንኳን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ገስጸ ቢያባርረውም እነርሱ ግን ተመልሶ መጥቶ እንዲረዳቸው በመፈለግ ይሹታል። ዲያብሎስ ከእነርሱ እንዲርቅ አይፈልጉም ማለት ነው። ልብ ንጹሐን የሆኑ ብቻ ዲያብሎስን በመገሰጽ “ሂድ አንተ ሰይጣን!” ማለት ይችላሉ። እግዚአብሔር

ሲገስጽላቸውም በጣም ይደሰታሉ። ሌሎች ደግሞ ዲያብሎስን ከመፈለጋቸው የተነሳ አጥብቀው ይይዙታል። ስለ እርሱም ይከራከራሉ። ይህም ለኤፌሶፍ ጣዖት ለአርጤምስ (ዲያና) እና ለመቅደሷ የተሟገቱትን ሰዎች ያስታውሰናል። ሐዋ 19:28። ለዚህም ነው መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሰዎችን ከማዳኑ አስቀድሞ “ልትድን ትወዳለህ?” (ዮሐ 5:6) በማለት የሚጠይቀው። ስለዚህ እግዚአብሔር ዲያብሎስን ሊያርቅልህ ፈቃዱ ከሆነ አንተም ከእርሱ ጋር ሁን። ዲያብሎስን ከሕይወትህ ለማራቅ ፈቃድህ ከእግዚአብሔር ፈቃድ ጋር አንድ ከሆነ እነሆኝ በለው። ምንም ያህል ቢያደክምህና ከአንተ እስኪርቅ ቢያስጨንቅህም ዲያብሎስን ከሕይወትህ ለማራቅ ፈቃድህ ከእግዚአብሔር ፈቃድ ጋር አንድ ይሁን። በመጽሐፍ ቅዱስ “የወዳጅ ማቀሰል የታመነ ነው፤ የጠላት መሳም ግን የበላ ነው።” የሚል ቃል አለ። ምሳ 27:6።

ዲያብሎስ የሚወድህ መስሎ ሊስምህ ይችላል። ነገር ግን አንተን የሚያስደስቱ ፍላጎቶችህና ፍትህወትን እያሳካ በማታውቀው መንገድ ሊያጠፋህ የሚችሉ ወጥመዶቹን በማዘጋጀት ከሕይወትህ እንዳታስወጣው ሊያታልልህ ይችላል። ስለሆነም አትመነው! እንዲያውም ከልብህ “ሂድ አንተ ሰይጣን!” በለው። እንዲህ ስትለውም ከእግዚአብሔር ጋር ሆነህ ቁርጥ ባለ አሳብና ውሳኔ ዳግመኛ ከእርሱ ጋር ምንም ዓይነት ግንኙነት ላለማድረግ በማወቅ መሆን አለበት። “ብርሃን ከጨለማ ጋር ምን ሀብረት አለው?” (2ኛ ቆሮ 6:14) የሚል ቃል ስላለም በሕይወትህ እግዚአብሔርን ከዲያብሎስ ጋር ለመያዝ አትሞክር። ከእግዚአብሔር ጠላቶች ጋር ወዳጅነትን አትመሥርት፤ በከፋ ሥራቸውም አትተባበር። ከሕይወትህ ቤተንና ቤተ መጻሕፍቱን፣ ፎቶግራፎቹን፣ መጽሐፋትን፣ የዋሳ ፈዛዛዎቹን፣ ዘፈኖቹንና ተረቶቹን፣ ተባባሪዎቹንና ወኪሎቹን ሌሎችም ንብረቶቹን ሁሉ አስወጣ። “ሂድ አንተ ሰይጣን!” አንተና የአንተ ከሆኑት ጋር” በለው። የክፈትከለትን በሮች ሁሉ ዳግመኛ ተመልሶ እንዳይገባቸው በፈቱ ላይ ዝጋበት። ዲያብሎስን ለአንድና ለመጨረሻ ጊዜ በቆራጥነት ወስነህ ከሕይወትህ አባረው።

ውሳኔህ ግን ያልተረጋጋ በፍጹም ቆራጥነት ያልተሞላና የተረበሸ ውሳኔ አይሁን። “አንዱ ዓይን ወደ ገነት ሌላው ወደ ሲያል ያያል” እንደሚባለው ተረት አይሁን። የዲያብሎስ ከንደባዎቹ ከአንተ ጋር መቆየት ለአንተ ጥፋት መሆኑን ፍጹም እርግጠኛ ሁን። በእርሱ በኩል ምንም ዓይነት ትርፍ አትቀበል። ያ ትርፍ ሕይወትህ ለዚያውም ዘላለማዊ ሕይወትን ሊያሳጣህ ይችላልና ነው። ዲያብሎስን ከአንተ ለማባረር ኃጢአትን በእግዚአብሔር ትዕዛዛት መመርመር በጣም ጠቃሚ ነው።

ሸ. ኃጢአትን በእግዚአብሔር ቃል መርምሮ ማየት።

አንተን የሚዋጉህን ኃጢአቶች የሚቃወሙ ትዕዛዛትን በልቦናህ ያዝ። ለምሳሌ ዲያብሎስ በቀጠኑት የሚዋጋህ ከሆነ “የሰው ቁጣ የእግዚአብሔርን

ጽድቅ እይራምና።” (ያዕ 1፡20)። በል። በዓይንህ (በማየት) የሚዋጋህ ከሆነ ደግሞ “ወደ ሴት ያየ ሁሉ የተመኛትም ያን ጊዜ በልቡ ከእርስዋ ጋር አመንዝርክል።” (ማቴ 5፡28) የሚለውን ጥቅስ ከፊትህ አስቀድም። በዝሙት የሚዋጋህ ከሆነ ደግሞ የሐዋርያውን ቃል አስታውስ። “ወይስ ሥጋችሁ ከእግዚአብሔር የተቀበላችሁት በእናንተ የሚኖረው የመንፈስ ቅዱስ ቤተ መቅደስ እንደሆነ አታውቁምን?” (1ኛ ቆሮ 6፡19)። “ሥጋችሁ የክርስቶስ ብልቶች እንደሆነ አታውቁምን? እንግዲህ የክርስቶስን ብልቶች ወስጂ የጋለሞታ ብልቶች ላይርጋችውን? አይዝም።” 1ኛ ቆሮ 6፡15። አሁንም ዲያብሎስ በእንደበት ኃጢአት የሚፈታተን ከሆነ “በቃል ብዛት ውስጥ ኃጢአት ሳይኖር አይቀርም፤ ከንፈሩን የሚገታ ግን አስተዋይ ነው።” (ምሳ 10፡19) “... ሰው ሁሉ ለመስማት የፈጠነ ለመናገርም የዘዋ ይሁን።” (ያዕ 1፡19)። በል። ወይም ደግሞ እንዲህ በል። “አቤቱ ለአፌ ጠባቂ አኑር፤ የከንፈሮቼንም መዝጊያ ጠብቅ።” መዝ 140፡3። በዚህ ዓለምና በፈተናዎቹ ሊዋጋህ ከመጣ ደግሞ በእነዚህ የእግዚአብሔር ቃላት መልሰው። “የዓለም ወዳጅ ሊሆን የሚፈቅድ ሁሉ የእግዚአብሔር ጠላት ሆኗል።” (ያዕ 4፡4) “ዓለምን ወይም በዓለም ያሉትን አትውደዱ ... ማንም ዓለምን ቢወድ የአባት ፍቅር በእርሱ ውስጥ የለም።” (1ኛ ዮሐ 2፡15-16)። “ዓለሙም ምቹቱም ያልፋሉ።” 1ኛ ዮሐ 2፡17። ከዚህ አኳያ በመጽሐፈ መክብብ የተጻፈውን በተለይም እንዲህ የሚለውን “ከንቱ ከንቱ የከንቱ ከንቱ ሁሉ ከንቱ ነው ... እነሆ ሁሉ ከንቱ ነፋስንም እንደመከተል ነበር፤ ከፀሐይ በታች ትርፍ አልነበረም።” መዝ 1፡2፤ 1፡4። 2፡11። በትዕቢት ከተዋጋህም “ትዕቢት ጥፋትን፤ ከሩ መንፈስም ውድቀትን ይቀድማል።” (ምሳ 16፡18) “እግዚአብሔር ትዕቢተኞችን ይቃወማል፤ ለትሑታን ግን ጸጋን ይሰጣል።” ያዕ 4፡6፤ 1ኛ ሉጥ 5፡5።

እነዚህንና እነዚህን የመሰሉ በውጊያዎችህ ላይ የምትጠቀምባቸው ሌሎችም የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች በብዛት ስላሉ በአእምሮህ ያዛቸው በልቦናህም ጠብቃቸው። ምክንያቱም በመጽሐፍ ቅዱስ “የእግዚአብሔር ቃል ሕያው ነውና፤ የሚሠራም ሁለትም አፍ ካለው ሰይፍ ሁሉ ይልቅ የተሳለ ነው።” (ዕብ 4፡12) የሚል ቃል አለና። የእግዚአብሔርን ቃል ባስታወስክ ቁጥር ከውስጥህ በእውነት ሥራን ሠርቶ እንደሚሄድ እርግጠኛ ሆን። “ከአፌ የሚወጣ ቃሉ እንዲሁ ይሆናል፤ የምሻውን ያደርጋል የላኩትንም ይፈጽማል እንጂ ወደ እኔ በከንቱ አይመለስም።” ኢሳ 55፡11። እንግዲህ ዲያብሎስ በሚከፍትብህ ውጊያዎች ሁሉ ላይ የእግዚአብሔር ቃል ኃይል እንዳለው ምክርና ተመልከት።

ምዕራፍ አምስት

የዲያብሎስ ውጊያዎች ጥቅም

ዲያብሎስ እኛን እንዳይዋጋን እግዚአብሔር አይከለክለውም። በሚከፍትብን ውጊያዎች ሁሉ ግን ከጎናችን በመሆን ውጊያዎቹን መንፈሳዊ ጥቅሞች እንድናገኝባቸው አድርጎ መለወጥ ይችላል። በአንድ ወቅት በአንድ ታላቅ አባት ጸሎት ጥላ ሥር እየተጠበቀ የኖረ ሌላ አባት ጊዜው ሲደርስ ካሁን በኋላ ብቻውን በበዓት በመወሰን ከዲያብሎስ ውጊያዎች መንፈሳዊ ጥቅም እንዲያገኝ ያ ታላቅ አባት እንዳስናበተው እናስታውሳለን።

ብቻቸውን በበዓት በመወሰን በምድረ በዳና በዋሻ ቆይተው ከዲያብሎስ ጋር ለረዥም ጊዜ እየተዋጉ ራሳቸውን ሙሉ ለሙሉ ለእግዚአብሔር ፍቅር አሳልፈው የሰጡ መናንያን በእነዚህ የዲያብሎስ ውጊያዎች የረዥም ጊዜ ልምድ አላቸው። ይህ ከሆነ ከዲያብሎስ ውጊያዎች የምናገኛቸው መንፈሳዊ ጥቅሞች ምንድር ናቸው? ምንስ ያስተምሩናል?

1. ትሑቲ መሆንን።

ዲያብሎስ አንድን ሰው ከፋኛ ደጋግሞ ከተዋጋው ድካሙ እየተሰማው ስለሚሄድ ቀድሞ የነበረበትን የትዕቢት መንፈስ ፍጹም በማስወገድ ትህትናና ተነሳሳኝነት ይሰማዋል። ለወደቅ እንደሚችል ፈቃዱም ከንቱ መሆኑን በመረዳት ኃጢአት ምን ያህል ብዙዎችን እንደጣለችም ይገነዘባል። “ወግታ የጣለቻቸው ብዙ ናቸውና፤ እርስዎም የገደለቻቸው እጅግ ብዙ ናቸው።” ምሳ 7፡26

2. የእግዚአብሔርን እርዳታ ለማግኘት ጸሎትና ጸም መያዝን።

ሰው በእረፍት ከኖረ የእግዚአብሔርን እርዳታም ሆነ ያ እርዳታ በአፋጣኝ እንደሚያስፈልገው ላይጠይቅ ወይም ላይረዳ ይችላል። ውጊያው እየበረታበት ሲመጣ ግን እግዚአብሔር በዚህ በጫካኝ ጠላቱ ላይ ድል እንዲያቀዳጀው መጮህ ይጀምራል። በመሆኑም ደካማነቱን ሲረዳ ጸም በመያዝና አዘውትሮ በመጸለይ ከእግዚአብሔር ጋር የጠበቀ ግንኙነት ይጀምራል። “በመከራ ቀን ጥራኝ ፤ አድንህማለሁ አንተም ታከብረኛለህ።” መዝ 49፡15።

3. ለጋጥአን ርኅራኄ ማድረግን።

በዲያብሎስ ውጊያዎች ያልተፈተነ ሰው በጋጥአን ላይ ጫካኝና ስለመውደቃቸውም የሚከንናቸው ይሆናል። በዲያብሎስ የተፈተነውና ጭካኔውን የሚያውቀው ግን ለኃጢአተኞች ይራራል ይጸልይላቸውማል።

ይህን አስመልክቶም ሐዋርያው ቅዱስ ዳውሎስ እንዲህ ብሏል። “ከእነርሱ ጋር እንደ ታሰረ ሆናችሁ እስርችን አስቡ፤ የተጨነቁትንም ራሳችሁ ደግሞ በሥጋ እንዳለ ሆናችሁ አስቡ።” ዕብ 13፡3። ስለ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስም እንዲህ ብሏል። “እርሱ ራሱ ተፈትኖ መከራን ስለ ተቀበለ የሚፈተኑትን ሊረዳቸው ይችላልና።” ዕብ 2፡18።

4. የውጊያ ልምድን ያዳብራሉ።

ዲያብሎስ የሚዋጋው ሰው ውጊያንና እንዴት መዋጋት እንደሚገባው ከመግሩም በላይ የዲያብሎስን ደባዎችና የጠላትን ጥበብ ያውቃል። በመውደቁና በመነሳቱ መካከል ልምዱን ያዳብራል። እያንዳንዱ የእድገት ደረጃ ከፈተና በኋላ የምትገኝ ናት። ፈተናውን የሚያልፍ ደግሞ ልክ እንደ ተማሪ ከአንዱ ወደ ሌላው ይዘዋወራል። ስለሆነም በዲያብሎስ ውጊያዎች ውስጥ ያለፈ ሁሉ ጥሩ የውጊያ ልምድ ይኖረዋል። እነዚህ መንፈሳዊ ልምዶች መንፈሳዊ መመሪያ የሚሰጡ ትምህርት ቤቶች ናቸው። ሌሎችን የመርዳት የማበረታታትና የጠላትን ተንኮል የማጋለጥ ልምድ ያላቸው ሰዎችን የሚያፈሩ ትምህርት ቤቶች ማለት ነው።

5. የድል አካሊን ያቀዳጃል።

ከቅዱሳን ወገን የሆነ አንድ አባት “ያልተጋደለ እያሸነፍም፤ ያላሸነፈም የድል አካሊ አያገኝም።” በማለት የተናገረው ትክክል ነው። የዲያብሎስን ውጊያዎች በጽናት መከላከላችን፤ መታገላችንና መቋቋማችን ሁሉ ለጌታችን ያለንን ፍቅር የሚያሳይ በመሆኑ የድል አካሊ ያሰጠናል። ይህን አስመልክተው አንድ አባት ቢናገሩም “እከሊሎቹ የሚሰጡት ድል ለተቀዳጁት ወታደሮች ብቻ አይደለም። እጃቸውን ለጠላት ሳይሰጡ በጽናት ተዋግተው ለተጎዱትና ለቆሰሉትም ጭምር እንጂ።” ብለዋል።

6. መንፈሳዊ ንቃትና ዝግጁነትን ያጎለምሳሉ።

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ “ወገኖቼ የታጠቀ መብራታችሁም የበራ ይሁን።” (ሉቃ 12፡35) በማለት ተናገሯል። በውጊያ ውስጥ ያለ ሰው በጸም፤ በጸሎት፤ በትህትናና በመንፈሳዊ ምክር በመታገዝ ዲያብሎስን ድል ለማድረግ ምንጊዜም ንቁና ዝግጁ ይሆናል። ውጊያዎቹ ጥቂት ከሆኑ ግን በመንፈሳዊ ተግባራት ይደክማል። ውጊያዎቹ ግን በማንኛውም ጊዜ ዝግጁ ንቁና ራሱን የሚጠብቅ እንዲሆን ያደርገታል። መውደቅን ስለሚፈራም ለማሸነፍ በቂ ዝግጅት ያደርጋል።

7. ጠንካራና የማንፈራ ያደርጋሉ።

ውጊያን የሚፈራ ሰው ውጊያን መጋፈቅ የማይፈልግ አሊያም የማይዋጋ ሰው ነው። በውጊያዎች ውስጥ ያለፈ ሰው ግን ድፍረትና

ጥንካራን ገንዘብ አድርጓል። የሚቀዳጁት የድል አካሊዎች ወደ ሌሎች ውጊያዎች እንዲገባ ስለሚያበረታቱት መውደቅን አይፈራም። አንድ ተማሪ “እውድቃለሁ ብዬ ስለምፈራ ፈተና አልፈተንም ወይም አላጠናም ወይም ደግሞ ትምህርት ቤት አልሄድም” ማለት ይችላል? አይችልም። ፈተናዎቹን ይፈተናል። እንዲያውም “ለመማርና ለመፈተን የሚያዳግቱኝን ችግሮች ሁሉ እወጣቸዋለሁ!” በማለት በድፍረት ይናገራል።

8. የእምነት ት/ቤቶች ናቸው።

በእነዚህ ውጊያዎች ውስጥ እንዴት እግዚአብሔር እንደሚታደግ፤ እንዴት እንደሚረዳና ድል እንደምናደርግ፤ እንዴት ጠላትን እንደሚገብጽ፤ እንዴት ብላቴናው ዳዊት ግዙፉን ጎልድድን ለማሸነፍ ኃይል ማግኘቱን እንመለከታለን። ይህም በእግዚአብሔር ፍቅር፤ እንክብካቤና በእኛ በሚያደርጋቸው ሥራዎች ላይ ጽኑ እምነት እንዲኖረን ያደርገናል። በዚህም እነዚህ የዲያብሎስ ውጊያዎች ለእኛ የእምነት ት/ቤቶች ናቸው እንላለን።

9. የዲያብሎስን እኩል ተሳትፎ ያሳያሉ።

ምንም እንኳ ዲያብሎስ “እግዚአብሔር ለምን ይረዳቸዋል? እኔ አጋጣሚውን ባገኝ እጥላቸው ነበር።” በማለት በቁጭት ቢቃወምም እንኳ ባለው ኃይል ሁሉ የእግዚአብሔርን ልጆች የመዋጋት ዕድል ተሰጥቶታል። ይህን ዕድል ማግኘቱን በኢዮብ ታሪክ ውስጥ ብንመለከትም ኢዮብ እስከ መጨረሻው ጽናቱን እንደያዘ ቆይቷል። (ኢዮ 2) ምንም እንኳ እግዚአብሔር ዲያብሎስ እኛ ልጆቹን እንዲዋጋ ቢፈቅድለትም አሸንፈው የምናዋርድበትንም ኃይል አብሮ ሰጥቶናል።

10. የመንግሥተ ሰማይ በሮችን ይከፍታሉ፤ ደረጃችንንም ይወስናሉ።

እያንዳንዱ እንደ ሥራውና እንደ ተጋድሎው የዘራውን ያጭዳል። አማኞችም ለእግዚአብሔር ያላቸውን ፍቅር በሚቻላቸው ሁሉ መግለጽ አለባቸው። ይህ ፍቅራቸው ደግሞ በሚያደርጓቸው መንፈሳዊ ውጊያዎች ካልሆነ በምን ሊገለጽ ይችላል? ያለ እነዚህ መንፈሳዊ ውጊያዎች ስለማያደርጉ እንዴት ማዕረግ ሊያገኙ ይችላሉ? እግዚአብሔር አምላካችን በመንፈሳዊ ውጊያዎቻችን ሁሉ ከእኛ ጋር በመሆን በእርሱ እንድናሸነፍ ይምራን!!

በጎውን ሁሉ ያደረገና የሚያደርግ እግዚአብሔር ስሙ የተመሰገነ ይሁን አሜን!!